

Claes Adolph Fleming

Svenska memoarer och bref X. Ur Clas Flemings papper.
Bref från Fleming, Reuterholm, Fabian Wrede, Leopold
och J.H. Schröder. Utgifna af Henrik Schück

Stockholm. Albert Bonniers förlag 1906

Information om upphovsrätt för detta verk, samt upplysningar om ur vilket bibliotek eller ur vilken samling det avfotograferade exemplaret är hämtat, finns hos Litteraturbanken:
<https://lb.se/författare/FlemingCA/titlar/SvenskaMemoarer10/faksimil?om-boken>

Hämtad från Litteraturbanken.se:
<https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:lb-lb53621-faksimil>

SVENSKA MEMOARER OCH BREF

x

UR
CLAS FLEMINGS PAPPER

BREF

FRÅN

FLEMING, REUTERHOLM, FABIAN WREDE, LEOPOLD
OCH J. H. SCHRÖDER

UTGIFNA AF

HENRIK SCHÜCK

STOCKHOLM
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

STOCKHOLM

· ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1906

Clas Flemings brefsamling förvaras under signum F. 118 a—g i Uppsala bibliotek, dit den kommit med den stora donation, Fleming gjorde till universitetet af alla sina böcker och manuskript. Att utgifva alla de talrika brefven till Fleming torde icke vara lämpligt, och jag har därför inskränkt mig till ett urval, som belyser de olika perioderna af adressatens lif.

Någon betydande personlighet var Fleming icke, men han tyckes hafva varit en bland samtidens mera sympatiska: »högväxt, kraftfull, med regelbundna, uttrycksfulla anletsdrag och med ett ända in i sena åldern blomstrande utseende» — så skildras han af minnestecknaren i Svenska akademien, och alla samtida vore ense om att prisa den väl ljudande klangen af hans stämma. Icke ens Trolle-Wachtmeister förnekar honom denna egenskap: »ett särdeles vackert och ädelt utseende, men som ej uttrycker en tanke, ej en gnista af kraft; därtill en ovanlig organ, som, då den framförer hans blomsterrika fraser, kan göra ett djupt intryck, utmärka honom.» Trolle-Wachtmeister glömmar här att nämna, att Fleming var en verkligt ridderlig karaktär, och att han, ehuru utan någon större begåfning, bättre än de flesta uppbar rollen af en »litterär» excellens. Hans bildning var också betydligt mera omfattande än den, med hvilken de gustavianska hofmännen i regeln sutto inne.

Född 1771 hade han vid tio års ålder kommit till Uppsala universitet, där han, frånsedt ett kortare afbrott, vistades till 1794 och där han tillsammans med Höjer och bröderna Silfverstolpe företrädesvis ägnade sig åt vittra studier. Först 1794, samma år fadern dog, lämnade han universitetet för att såsom kavaljer hos hertiginnan af Södermanland välja hofmannens lefnadskall.

Vid hofvet syntes en lofvande framtid vänta den unge ädlingen. Gustaf Adolf, som inom kort skulle blifva myndig, synes hafva omfattat honom med verklig vänskap, och af ryktet utpekades redan Fleming såsom den blifvande gunstlingen. I en depesch till kejsarinnan Katharina II skref hennes sändebud på sommaren 1796, att konungen visade Fleming så stor vänskap, »att oppositionen mot förmyndarregeringen redan betecknar honom såsom sin man. Denne unge man äger bildning och kunskaper, hvilkas värde förhöjes genom hans blygsamhet och tillbakadragna väsen.» Och strax därefter utpekar han Fleming som en, som kunde blifva farlig för Reuterholm. Den allsmäktige gunstlingen sökte därför närma sig den utpekade medtäflaren tydligen i afsikt att, då hertig Karls roll var utspelad, genom Flemings försorg bibehålla den makt, han vetat förskaffa sig, och till kändedomen om detta försök gifva hans bref ett ganska intressant, hittills ej uppmärksammat bidrag. Att Reuterholms vänskapssvärmeri för Fleming och Schwerin — som af honom destinerats till den tredje i det tillämnade triumviratet — varit fullt uppriktigt, är svårt att tro, ännu svårare, att han varit den hängifne vän till Gustaf Adolf, som han låter påskina, men däremot gör Fleming fullkomligt intryck af att vara uppriktig. Adlerbeth yttrar visserligen i sina Anteckningar: »Den unge baron Fleming, för hvilken konungen redan

1794 begynt fatta nåd och hvilken syntes hos konungen vinna allt mer och mer insteg, var nu ett föremål för baron Reuterholms vänskapsbetygelser. Han var den 1 november (1795) utnämnd till öfverste kammarjunkare och utsågs till ett medel att framdeles understödja Reuterholms kredit, hvilket Fleming äfven förmodligen lofvat, men aldrig ärnade hålla, fast han nu med Reuterholm måste hålla god min.» Men Adlerbeth gör här Fleming vida slugare och mera beräknande än denne i verkligheten var. Han var en ung man, svärmiskt anlagd, och det var därför ej underligt, att han trodde på uppriktigheten af den äldre, så mäktige Reuterholms rousseauismer. Ett bref, skrifvet efter Reuterholms död till Karl XIII, intygar bäst Flemings ärlighet i denna punkt och ridderligheten i hans karaktär:

Stormäktigste, allernådigste konung.

Det är mindre en aflägsen släktskap än de många förbindelser, i hvilka jag under eders kongl. majestäts anvisning och styrelse ingått att åtaga mig änkans och den faderlöses sak, som gör att jag nu förenar mina böner med friherrinnan Reuterholm och dess enda barn, att eders kongl. majestät täcktes lämna dem det beskydd hos kongl. danska hofvet, som sätter dem i laglig besittning af framlidne hans excellens friherre Reuterholms kvarlåtenskap och tillika bereder möjligheten att efter kyrkans bruk öfverlämna hans jordiska kvarlevor till den ändteliga hvila han så väl behöfver efter en mödosam och omväxlande vandel.

Detta ändamål skulle i min underdåniga tanke säkrast vinnas, om eders kongl. majestät täcktes anbefalla sin minister i Köpenhamn att å eders kongl. majestäts höga vägnar förklara, att eders majestät ansvarar för all den lagligen bestyrkta gäld, för hvilken framlidne hans excellens Reuterholm

kommer att häfta efter behörigen skedd proclama och eders kongl. majestät på denna grund begär, att hans kvarlåtenskap och hans lik vid anfordran genast utlämnas till hans arfvingar eller deras ombud. Eders kongl. majestät skall så mycket mindre befara någon förlust därvid, som den högsta möjliga skuld, för hvilken framlidne friherre Reuterholm numera i Holstein häftar, utgör 2,000 och några hundra riksdaler, för hvilken skuld fullkomlig tillgång finnes så väl i de juveler, hvilka lyckligtvis blifvit räddade bland friherre Reuterholms kvarlåtenskap, som i den förmögenhet, utgörande något mer än 100,000 riksdaler, som friherrinnan Reuterholm ärnar från Finland till Sverige öfverflytta. Till hennes majestät drottningen, som nådigst lofvat att till eders kongl. majestät framlämna detta bref, sänder jag en promemoria, som lämnar vidare upplysningar i ämnet och om de tänkesätt prins Carl af Hessen därvid ådagalagt. En, om jag så får säga, medfödd känsla för sanning och rättvisa bjuder mig att i underdånighet fästa eders majestäts uppmärksamhet på ett annat ämne, som rörer friherre Reuterholms minne, sedan han själf gått att söka denna rättvisa inför den högsta domaren. Jag känner med tämlig visshet, att man sökt öfvertyga h. k. h. kronprinsen att friherre Reuterholm mot slutet af sin lefnad på ett lågt sätt stämplat mot hans kongl. höghets dyra person. Eders kongl. majestät blir den störste välgöraren mot Reuterholms stoft, om eders majestät söker betaga hans kongl. höghet denna tanke. Eders majestät har i trettio år känt och hedrat friherre Reuterholm med en intim vänskap. Eders majestät vet bäst, om brott och låghet funnos bland hans fel. Han kunde vara fiende, men ej lömsk fiende. Sådan har åtminstone jag känt honom. Jag ägde en gång hans vänskap, men hans häftiga och misstänksamma lynne misskände mig snart.

Jag känner mig stolt att nu med hela kraften af en ärlig mans öfvertygelse våga försvara honom, nu då han icke mer kan se eller höra mig; om däri ligger någon personlig egennyttja, är den åtminstone ingen annan än hjärtats och eders majestäts eget hjärta skall säkert förlåta den. — Jag nyttjar detta tillfälle att betyga min underdåniga glädje öfver eders kongl. majestäts välmåga; min längtan att inom en sen och besvärlig årstid få den lyckan att återse eders majestät och min underdåniga tacksamhet för den vackra reträtt eders majestäts nåd lämnat mig under sommar-månaderna i denna park. I dess stillhet har jag ofta utgjutit välsignelser öfver eders majestäts lefnad, öfver dess kongl. hus och öfver hvad jag jämte dem ömmast älskar: mitt fädernesland.

Med dessa tänkesätt har jag den nåden att till min dödsstund framhärda

stormäktigste allernådigste konung
eders kongl. majestäts
underdånigste och tropliktigste tjänare och undersåte

CLAES FLEMING.

Haga den 5 sept. 1814.

Brefven mellan Reuterholm och Fleming börja i november 1795, således ett år före konungens myndighetsförklaring och röra till en början det tillämnade mecklenburgska giftermålet. För att notificera detta skickades Fleming till Köpenhamn och Schwerin till Petersburg. Som bekant blef Schwerin — »lille bror» som han i brefven kallas — ej emottagen och nödgades därför fingera, att han i Viborg råkat ut för ett benbrott, som hindrade honom att fullfölja ambassaden.

Brefven gå till sommaren 1796, då de afbrytas. Om

anledningen till den då inträdande kölden mellan Reuterholm och Fleming gifva brefven ingen upplysning. Ännu på hösten 1796, då friarresan till Petersburg företogs, var Fleming, tydligen med Reuterholms goda minne, en bland deltagarna. Men vid detta tillfälle måste det hafva kommit till en brytning, ty under det svenska uppehållet i Petersburg skref kejsarinnan till Budberg, att Stedingk växlat signaler och blifvit Flemings vän från att hafva varit Reuterholms. »Denne unge man — fortsätter hon — har debuterat här med att förklara sig vara konungens mest hän-gifne vän. Han tycker icke om regenten, och Reuterholm har här haft anledning att beklaga sig däröfver. Han beskriver honom här såsom en inbilsk ung herre, mycket »bigot», alldeles som fadern, och som, utan annan talang än att förguda konungen, fylles af en stor ärelystnad och begär att undantränga honom, Reuterholm. Fleming och konungen äga båda en djup melankoli, från hvilken den förre aldrig och den senare sällan kan befria sig.» Brytningen mellan båda tyckes att döma häraf hafva inträffat under den ryska resan, och antagligen låg felet hos den nyckfulle, despotiske Reuterholm.

Den 1 nov. 1796 blef konungen myndig, men mot förmodan blef Fleming icke regerande gunstling. Ty Gustaf Adolf hade som bekant den svagheten att vilja regera själf utan alla sidoinflytelser, och Fleming, som var honom upp-riktigt tillgifven, blef tydligen på ett ganska omildt sätt erinrad härom. Några här meddelade bref från Fabian Wrede berör det pinsamma i hans nya ställning.

Men sin fina takt drog sig Fleming frivilligt från politiken och förblef blott såsom förut hofman och sin konungs personlige vän utan att fordra gunstlingens inflytande och belöningar; det enda vedermäle af Gustaf Adolfs nåd, som

kom honom till del, var nordstjärneordens riddarkors, och detta var väl blott en konsekvens af hans rang som öfverstekammarjunkare. För att ändock äga någon verksamhet kastade han sig då på litteraturen, och synes inom denna hafva spelat en viss roll under de s. k. järnåren, då han var den ledande i det då florerande litterärt-musikaliska stockholmssällskapet *Nytta och Nöje*. I Svenska akademien hade han blifvit invald redan 1799 — då han blott var 28 år gammal — tydligen med tanke på hans nära vänskap med konungen. Trolle-Wachtmeister har härom antecknat en liten elakhet: »När han invaldes i Svenska akademien, sade en elak skämtare, att nu hade herrar aderton blifvit 170 (17 och 0)». Infallet är, såsom vanligt i dylika fall, mera roligt än sant, ty Fleming var i hvarje fall ej sämre än många af sina kolleger, och i intresse för litteraturen stod han framför flera af dem. Inom akademien slöt han sig nära till Leopold, som ju onekligen var akademiens mest betydande personlighet. Dennes bref till Fleming äro redan tryckta i Brinckmanska Arkivet II, 377—381; här meddelas Leopolds bref till Fleming. Af något egentligt litteraturhistoriskt intresse äro de väl icke, men de vittna om Leopolds enastående förmåga att skrifva bref och gifva måhända ock ett bidrag till kännedomen om hans icke lika betydande karaktär.

Fleming var emellertid nog klok att icke själf uppträda såsom författare, utan inskränkte sig till att vara hvad han var: en »litterär» excellens, och denna sida af hans verksamhet framträder på ett lika vackert som åskådligt sätt i Johan Henrik Schröders här meddelade bref till honom; Flemings till Schröder finnas också i Uppsala bibliotek i dennes där förvarade brefsamling, men hafva af utrymmesskäl ej kunnat medtagas. I denna korrespondens

framträder Fleming ej blott såsom den intresserade samlaren utan ock som en uppriktig och hängifven vän till det universitet, där han tillbringat sin ungdom, och ehuru aldrig dess kansler, synes han dock i verkligheten hafva utöfvat en god del af dennes funktioner; alla hans samlingar tillfölo ock universitetet. Men i dessa bref göra vi äfven bekantskap med en annan man, den »lille», i samtidens bref och memoarer så orättvist förlöjligade Johan Henrik Schröder, på hvilken Runebergs ord så väl passa in:

Något tålte han att skrattas åt,
men mera hedras ändå.

För den, som äger sinne för den älskvärda humorn hos Walter Scotts Fornforskare, är den bild, som dessa bref gifva af den nitiske samlaren, odeladt tilltalande. Det är sant, att han fjäskade för förnämiteter och att han fästade en löjlig vikt vid ceremonier, men det var hos honom ett utslag af forskarens kärlek till de gamla ätterna och de gamla bruken, och till något lågt smicker mot de förnäma nedlät han sig icke; det är i detta fall ganska belysande att jämföra hans och Leopolds bref till Fleming. Och huru äkta är icke hans hänförelse för vetenskapen och hans kärlek till det universitet, han tillhörde, och det bibliotek, hvars chef han blef! Hans samtida led ock alla af den svagheten att vilja vara »personligheter» och hade därför ganska höga tankar om sig själfva; det framträdande draget hos »lille Schröder» är i stället en osjälfvisk beundran för andra, särskildt för Geijer, och denna blygsamhet synes icke så litet hafva bidragit till samtidens värdesättning af honom själf. Om hans stora kunskaper både som bibliognost och praktisk biblioteksman bära dock dessa bref ett vittnesbörd, och ännu mera röja de hans stora betydelse för bibliotekets

utveckling. Till sist synas mig dessa bref lämna en ganska god kulturbild af det intima Uppsalalifvet under en period, som kanske varit den mest betydelsefulla i universitetets historia.

Vid tiden för brefväxlingen med Schröder var Fleming redan en mäktig hög herre, och egendomligt nog steg Gustaf Adolfs forne gunstling just genom revolutionen. Vid riksdagen i Örebro 1810 blef han landtmarskalk samt samma år serafimerriddare och statsråd. På denna sistnämnda plats kvarstod han, utan att utveckla några större statsmannaegenskaper, i fjorton år och blef vid afgangens riksmarskalk. Sedan han sålunda, utan att äga någon ärelystnad, nått så högt det öfver hufvud var möjligt att nå, afled han vid blott sextio års ålder 1831.

UR CLAS FLEMINGS PAPPER

I.

Brefväxling mellan Reuterholm och Fleming.

[Från Reuterholm.]

Kl. 1/2 1.

Jag glömde då du var hos mig i dag, min bästa Fleming, då jag gaf dig Stedingks bref, att också lämna dig ett föregående af samma hand samt ett till vår Schwerin, som han sändt mig, hvilka alla höra tillsammans, och skickar dem därför härhos, att du får läsa dem på en gång.

Äfven glömde jag (ty när man har snufva, märker jag, att man är bra glömsk) lämna dig ett till kungen under min adress i går kommet bref ifrån Piranesi, som jag ber dig nedlägga för hans fötter jämte det hosgående ifrån expeditionssekreteraren Hielmér, hvaruti innehålles en hoper små anekdoter om den mecklenburgiska landtdagen, som jag tror skola roa både dig och honom. Denne lille Hielmér är min enskilda novellist därifrån orten.

Får jag bedja dig apropos af bref och korrespondens supplicera hos kungen underdånigast, att om och när hans maj:t svarar Duc d'Orléans, han är nådig och sänder mig sitt bref, på det jag genom svarets öfverstyrande kan visa denne sist-nämnda, huru väl jag uträttat hans mig gifna kommission.

Jag orkar nu ej picturera längre. Adjö så länge, min egen bästa Fleming! Af de timmar, jag lefver för tiden äfvensom af de för evigheten, tillhör dig alltid en viss ofönderlig del hos din trognaste vän

G. A. R.

P. S. Notificera kungen äfven vår snälle målare Åkerströms hastiga död i Rom, som de fria konsterna länge lära sörja. Han var ett ämne till en ny Rafaël.

P. S. Lägg mig för kungens fötter, d:o för hertiginnans, d:o för prinsessans och emottag här än ett famntag af din ömmaste vän.

[Från Reuterholm.]

Jag är bönhörd, min egen Fleming, och du slipper att *försvära* dig i morgon, utan får nu dröja därmed tills om torsdag. Den enda konditionen härvid är, att du prevenerar kungen om denna ändring i afton, som jag förmodar icke kan hafva därvid något att påminna, och således får jag då om torsdag, vill Gud! blifva din *fadder*. God natt nu, min bäste Fleming!

Din trogne vän
G. A. R.

Stormen skakar fönsterna förskräckligt i denna morgon och leder alltid mina tankar på den skummande böljan, där vår stackars vän nu färdas. Och i dag åtta dagar till har jag ej heller den trösten mera att däröfver kunna dela min oro med dig. Adjö!

[Från Reuterholm.]

Stockholm d. 24 november 1795.

Fem dygn äro redan förlidna, min bäste Fleming, sedan du lämnade oss, och ännu har jag ej fått fagna mig af minsta underrättelse om din resa. — Denna tystnad underlåter icke att göra mig litet orolig för densamma, och du vet, huru lätt jag har att måla mig äfventyr öfver äfventyr. — Med hjärtlig längtan afbidar jag dock, att snart genom dina tidningar blifva fullkomligt trankiliserad i detta afseende.

Just som denna posten nu skulle affärdas, anlände den nya tyska, och således är det endast i fullt firsprång jag i dag hinner göra mig hos dig påmint och säga dig, hvad du ändå väl vet: hur mycket jag håller af dig och huru mycket jag saknat dig. — Hosgående lilla poulet lærer på

det agreablaste sätt kunna supplera till min korthet, som hans maj:ts egenhändigt lämnade mig att öfversända. — Långa Gyllengranat har äfven gjort mig till sin postmästare för det ineliggande. Adjö nu, min bästa Fleming! Fägna mig snart med dina tidningar, och kom under alla nöjen ofta i håg din tillgifne vän

G. A. R.

P. S. Ifrån Schwerin har ännu till min stora inquiteude icke det allra minsta hörts, allt sedan dess afresa härifrån.

[Från Reuterholm.]

Stockholm d. 27 november 1795.

Min egen bästa Fleming! Med de känslor, som oföränderligen tillhöra dig och vänskapen i mitt bröst, hade jag i går det nöjet emottaga ditt i Norrköping skrifna bref. — Jag var ej heller sen att tillskynda vår gemensamma vän (ty detta namn är det ljufvaste jag känner) samma nöje, och reste därför genast upp på slottet och öfverlämnade i konungens egna händer ditt bref jämte mitt eget till Dess genomläsande. — Jag såg med verklig förnöjelse, att emottagandet däraf uppväckte hos honom synbar glädje, och jag hade honom att remarquera *sigillet* och *devisen*, innan han fick bryta det. I dag har han lofvat mig sitt svar att öfversända, och du, som känner, huru mycket jag kan jouera af mina vänners glädje, behöfver icke försäkras om mina känslor härvid. Ja, min egen Fleming, vet du, att det är rätt roligt att så här älska i kompani, om jag så får säga, ty man fördubblar därigenom sin njutning. Kungen och du och Schwerin äro på en gång föremålen för en ömhet, som eljest enskildt skulle uppsöka hvar och en af eder. Men nu kommunicerar denna ljufva elektriska känslan sig så fort till eder alla och återkommer med förnyad glädje vid hvarje ny tanke på någon af eder. Du förstår mig säkert, fastän denna beskrifning för många

andra af dem, vi dagligen lefva med, skulle lätteligen kunna komma i predikament med kantiska filosofiens gräl?

Ditt bref till Schwerin afgår i dag i mitt eget. Jag kan ej annat förmoda, än att du vid dess skrifvande erinrat dig, det alla bref uppbrytas och läsas på posten i Petersburg? I alla fall hade jag ej hjärta att låta det ligga på mitt bord och vänta på någon kurirs affärdande, då jag vet, huru roligt det skall blifva för vår vän att snart få dina tidningar. Min oro öfver uteblifvandet af hans är icke mindre än din. I dag är jämnt fjorton dagar sedan han reste, och ännu har jag ingen enda rad af hans hand. Men ständig storm och motvind hindra posternas öfverkomst. Likväl har han den 15, enligt avisorna, gått öfver hafvet. Det är allt, hvad jag ännu vet om hans resa. För öfrigt vet jag, att vår Herre, som hör böner, nådigt måtte ledsaga honom oskadd genom dessa farliga stormar (hvilkas bedröfliga tjutande jag nu så länge hört ljuda i mina öron). Han är i sina rätta ärenden stadd och beledsagad af dess vänners ömmaste önskningsar samt en moders oupphörliga välsignelser. Med Guds hjälp skall honom intet ondt hända, utan han snart lyckligen återföras i vår famn. Se här, min lilla Fleming, all den tröst din vän i denna stunden har att dela med dig. Du tviflar ej, så snart jag erhåller några tidningar ifrån honom, att de ju genast skola blifva dig meddelta.

Tack, min bästa vän, för all den ömhet du utgjutit i ditt bref till mig. Däraf är ingenting förloradt på ett hjärta, som redan så helt och håller tillhör dig; men som med en verklig vällust speglar sig i ditt och vid hvarje ny försäkran af din vänskap tillsvär dig ny ömhet. Låt vara, att den krets, i hvilken vi lefva, är uppfylld af varelsor, som misskänna, hvad de icke äro danade att kunna begripa. De förtjäna mera medömkan än hat och böra aldrig förmå förbittra den rena sällhet i vänskapens sköte, till hvilken skaparen bestämde våra hjärtan, då han i dem ingöt en så outöslig ömhet.

Din *Regnér*, som du påminner om, skall äfven vara

min och jag hans kommissionär, då förslaget inkommer. Den *frisedeln*, du begär från hertigen, har han redan lofvat mig. Skulle han ej i dag medhinnas, skickar jag dig den ofelbart med nästa post. Jag är rätt glad, att du blifvit en så allmän kommissionär för julklappar, ty då faller det af sig själf, att du måste vara här igen till julaftonen, hvilket jag räknar för den bästa julklapp mig kan gifvas.

Hos oss är sig allting fullkommeligen likt som då du lämnade oss — de vanliga supéer, baler och spektakel, med all deras vanliga åtföljande tomhet. En kurir nyss kommen ifrån Italien, och i dag dit återsänd, har dessa dagar synnerligen ockuperat mig, hvarom mera snart muntligen, då vi råkas. För öfrigt ingen förändring. Både på kungens och hertigens sida går det till alldeles som innan du reste, utom att det i biblioteket, i din väns arbetsrum, nu är mera tomt och ledsamt än det då var. Men dess önskan är, då han går där ensam och tänker på dig, att du, där du vistas, måtte roa dig desto bättre!

Till din reskamrat ber jag oändligen hälsa och tackar för dess hågkomst. Han har också genom denna resan lärt i god tid känna den svenska *hofafunden* och med detsamma förmodligen äfven att förakta den. De ledsamheter, de målat för honom, böra ännu till mera än dubbelt föröka dess nöjen.

En vidlyftig post tvingar mig nu att afbryta det, jag känner af att skriva dig till, min vän. Men snart skall jag åter besöka dig med några rader. Adjö så länge, min egen bästa Fleming! Nya försäkringar lära icke mera oss emellan behövas om den oföränderliga vänskap och ömhet, hvarmed jag i alla skiften finnes

din tillgifnaste vän

G. A. R.

P. S. Till hertigen har jag riktigt framburit dina komplimenter, som ber mycket hälsa dig.

[Från Reuterholm.]

Stockholm d. 1 december 1795.

Tusende tack, min bästa Fleming, för ditt sista välkomna bref ifrån Jönköping. Du behöfver visst icke frukta, att du skrifver för ofta, men det behöfver jag åter icke ytterligare försäkra dig, då du redan nogsamnt måste hafva läst det i mitt hjärta. Med din andra korrespondent förhåller det sig precis på samma sätt. Hans skyndsamhet att besvara de bref, han af dig får, bevisar tillräckeligen sanningen häraf. Hans glädje vid emottagandet af desamma kan jag åter bevittna, och ännu hafva vi aldrig sedan din bortresa råkats, utan att du varit med i våra små samtal. Härom aftonen hos prinsessan stodo vi bägge och sågo åt *bordshörnet*, där ditt *ämbetsrum* brukade vara, och talte om dig och önskade dig allt det goda, som tvenne goda vänner någonsin kunna önska hvarannan. Jag har nu äfven yppat för kungen alla *mina* små *projekter rörande dig*, i hvilka han ingått alltför beskedligt, och det att *initiera dig* i kansliaffärerna tycktes göra honom mycket nöje. Således skola vi en dag läsa *depescherna* tillsammans, om vår Herre så behagar, och du skall sedan, då jag undangömmes och ändtligen erhåller belöningen för alla dessa mödosamma stunder, ännu med ömhet påminna dig den vännen, som ledsagade dina första steg uppå denna bana och som själf öppnade den för dina blickar. Se, på detta sätt njuter vänskapen ännu efter döden, tills den i ett gladare lif för evigt får förnya de band, som själfva vanskligheten ej förmått att alldeles tillintetgöra.

Apropos af dessa band, kan jag nu äfven fägna dig med goda underrättelser från Schwerin. Hans resa till Åbo, därifrån hans sista bref var dateradt, hade gått oändl. lyckligt. På 3½ timma hade han den 15:de passerat hafvet och ifrån Eckerön till Åbo ej varit längre på vägen än till den 17:de. Sedan var han på fasta landet, och således har mitt hopp på försynens hjälp för honom ej heller slagit

felt. Han skickade till dig tusende hälsningar, men skulle just i detsamma fortsätta sin vandring, så att han därifrån endast hann att skriva tre eller fyra rader. Till julaftonen lofvar han också, om möjligt är, att vara hos oss tillbaka, och om han och du i denna del kunna hålla ord, skall densamma för mig blifva den roligaste jag ännu ägt, alltsedan jag sista gången tillbragte den med min sal. moder.

Den frisedel, du begärt af hertigen, följer härhos jämte många hälsningar ifrån honom, som riktigt af mig bekommit alla de honom destinerade artigheter i dina bref. Likaså har jag genom kungen fått dina hälsningar, enligt din uttryckliga begäran, och numera gömma vi icke våra bref för hvarandra, utan läsa dem som *en slags gemensam tillhörighet*, hvilket gifver åt denna liaison ett alldeles nytt behag och som ditt hjärta är gjordt att väl förstå. Emellertid tror jag, att försynen äfven med *detta föreningsband oss alla emellan*, som så underligen och nästan på sista stunden blifvit knutet, haft någon synnerlig mening . . . hvilket framtiden en dag närmare lär vara förbehållet att förklara.

Häromdagen följdes kungen, hertigen och jag åt till fots uppåt Ridderholmen, där *arbetet* i denna vecka begynnes . . . och hvarest för dig äfven är tillredt *välkomma*, så snart du hinner hit igen. Om aftonen på kalaset hos prinsessan syntes flera mulna och missnöjda ansikten med denna *de tre visas mäns promenad*, som de gärna skulle sett varit ogjord, och hvaråt vi desto mera roade oss. För öfrigt är här allting sig fullkomligen likt utan minsta förändring.

Huru du nu roar dig, och om du varit mycket *alfvarsam* och *beskedlig* vid din första audiens hos hans danska maj:t, längtar jag att höra. Du glömmet ej, hoppas jag, att, så ofta det kan låta sig göra utan för synbar ohöflighet, vända ryggen åt den dumma kungens i Neapel dumma minister Hr. St. Théodore, på hvilken ordspråket så fullkomligen sannas: *Tel maître tel valet*. Adjö nu så länge, min bästa Fleming! Hälsa din reskamrat. Skrif flitigt och laga ändtligen så, att jag kan hafva dig här själf till julklapp, så

skall jag för omaket mycket klappa dig. Papperet tvingar nu att sluta, men ej förrän i grafven slutas den vänskap, hvarmed jag är

din trognaste vän
G. A. R.

[Från Reuterholm /

Stockholm d. 4 december 1795.

Du var en riktig profet, min egen bästa Fleming, när du i ett af dina bref till mig kallade vår Schwerin för den lilla ryska martyren. Det har nu, tyvärr, slagit så in, att *käringen* refuserat emottaga honom och han fått lof att lägga sig i karantän i Viborg, under pretext att hafva brutit sin fot och fått en kontusion för bröstet. I dag hafva vi affärdat en kurir af denna anledning till Stedingk, och jag har jämt ifrån kl. 6 i morgons till 3 i eftermiddag suttit vid skrifbordet och varit arg och desperat mer än jag kan beskrifva. Men du, min vän, som känner min ömhet för Schwerin och min billiga grannlagenhet på allt hvad som rörer kungens och rikets anseende — lärer nogsam samt kunna föreställa dig, huru jag vid denna underrättelsen varit till mods. Få nu se, hvad verkan allt vårt ovett och käx med gumman kommer att få. Nog hafva vi sagt henne sanningen ren och klar, men med gamla käringar plägar ingenting dylikt hjälpa. Emellertid är min oro för vår vän alldeles odräglig. Jag fruktar, att han af chagrin och förargelse förgås i det kyffe, hvaruti han skrifver sig vara inlogerad i Viborg. Hans tålmod och ståndaktighet äro där satta på ett hårdt prof, och jag stackare, som så lifligt målade mig glädjen af att bereda honom en liten sort för framtiden genom denna resan . . . Så hastigt blef allt detta till intet. Ack! min bästa Fleming, om du nu ändå vore här, att jag finge beklaga mig för dig och i ditt sköte utgjuta all min oro — all min harm — all ledsnaden öfver till äfventyrs de vådliga följder, som detta lilla äfventyr torde hafva i sitt följe. Men det hör därtill, att jag nu skall finna mig helt ensam. Dock är vår lilla be-

skedliga kung så söt och tager del med mig i Schwerins öde. Jag har ännu i afton talt med honom både om Schwerin och dig, och han har äfven sagt mig, att han låtit dig veta, hvad som händt vår vän. Det är dock endast åt dig ett sådant förtroende kan göras, ty det är möjligt, att Stedingk förmått pruta honom till audiens, och i det fallet kommer ingen mera än vi att nånsin känna det missöde, honom var ämnadt.

Tack, min bästa vän, för ditt sista angenäma bref från Hälsingborg. Jag hoppas försynen hjälpt dig väl öfver vattnet! Alla de motgångar, du haft under din resa, ligga tungt på mitt hjärta, som varit orsaken därtill; men helt visst är försynen för nådig och mild, som känner dess välmenta uppsåt, att straffa mig genom något olyckligt, som skulle träffa dig. Nej, min vän, det fruktar jag icke. Du skall komma väl både fram och tillbaka, och din väns böner skola icke vara förgäfves utgjutna. Den, som lifvat denna ömma känsla i våra bröst och den öfverensstämmelse, som oss förenat, skulle själf hugna dessa känslors föremål att en gång af dem i vänskapens sköte med välbehag emottaga ett förenadt lof.

Härhos medföljer åter ett nytt litet *pulvis vitalis* för vänskapen, som jag af kungens egna händer för en stund sedan på balen emottog. Han behöfver, som du ser, aldrig påminnas om postdagen, ehuru erinran därom visst eljest icke skulle felas honom af den, som med längtan räknar desamma. Nu slår klockan $\frac{3}{4}$ till 12 på natten, och jag är så trött och har bloden så fasligt upp åt hufvudet af mitt ledsamma dagsverke, att jag nu måste skynda bjuda dig god natt. Jag önskar du må kunna gissa till meningen af dessa kråkfötter, ty mera brådtom och hastigare har jag än aldrig skrivit dig till. Men vänskapen öferskyler allting. Det är ock endast till en så god vän, man midt i natten, efter en så lång och pénible post, kan orka skriva på fyra sidor. Må du ändå i dessa kråkfötter kunna igenfinna några drag af den oföränderliga ömhet, vänskap och tillgifvenhet, hvarmed jag lägges i grafven din trognaste vän

G. A. R.

Från hertigen och rikskansleren Sparre skall jag mycket hälsa dig. Gör vackert detsamma ifrån mig till din lilla reskamrat. Adjö nu, min egen Fleming! Skynda dig snart hem till oss igen. Vi vänta dig med öppen famn och följa dig emellertid beständigt med våra tankar och våra önskningsar. Mille adieux! Gud låte bara intet ondt träffat vår Schwerin, ty ifrån den stunden skulle detta lifvets börda blifva mig alltför odräglig. Ack, att jag åter ägde eder här tillbaka, mina vänner! Jag skall visst aldrig mera proponera eder att göra dylika resor.

[Från Reuterholm.]

Stockholm d. 8 december 1795.

I det glada hopp, att detta blir det sista bref, jag mera behöfver tillskrifva dig, min bästa Fleming, innan vi åter råkas, skyndar jag nu med dessa rader betyga dig min lifliga erkänsla för ditt sista intressanta bref ifrån Köpenhamn. Det var mig, som du lätt kan tänka, högst angenämt att på en gång slippa all inquietude för den stormiga öfverfarten af sundet och tillika försäkras om din lyckliga framkomst till Köpenhamn samt fullkomliga välmåga där. Att de danska nöjenas första njutning icke hos dig förmått minska längtan efter de få här vanka, har jag sett med största tillfredsställelse af ditt bref, och med en ännu större skall jag sluta dig här själf i min famn vid din af mig lika efterlängtade som, med Guds hjälp, lyckliga återkomst. Ja, min bästa Fleming, du har svårt att föreställa dig, huru *dubbelt ensam* jag denna tiden funnit mig, sedan *bägge mina sista och ömmaste vänner* så på en gång och i en så farlig årstid öfvergåfvo mig. Isynnerhet har jag i all sin tyngd känt plågan af dessa afstånd, sedan de dig sist meddelat tidningarna ifrån *vår lilla ryska martyr* anlände, och ännu i denna stunden sakna vi alla färskare upplysningar om hans öde. Du kan då lätt föreställa dig, min egen vän, huru flitigt mina tankar och min imagination nu reser i de finska snödrifvorna och med hvad oro jag afvaktar nya

tidningar därifrån. Och den enda trösten, jag under allt detta kunnat njuta, att i ditt sköte utgjuta dessa upprörda känslor, den borde äfven i denna momanger vara mig betagen och du långt borta ifrån din vän, då han som bäst behöfde vänskapens ömmaste deltagande! Ja, kom då för allting så snart igen till dessa stränder, som dig nånsin möjligt är, och vet, att din vän har ingen glad stund ägt, alltsedan du lämnade honom, och förmodligen får icke heller någon sådan förrän den af ditt möte. Af mitt sista bref lærer du haft lätt att inse min belägenhet, ifall du kunnat dechiffrera detsamma, ty så trött, arg och upprörd jag var, när det skrefs, torde nästan ingenting däraf vara begripligt. När man så lifligt njutit föreställningen af att hafva gjort en älskad väns lycka, och oförmodligen i stället finner sig därigenom kanske endast hafva beredt dess *verkliga olycka*, då är det icke mera jag, som kan bibehålla den kalla blod, jag med Guds hjälp i egna öden icke skall förlora. Då må man icke vänta af mig hvarken rediga bref eller lugn i själen. Jag anser också ännu verkligen som en gåta, om du förmått taga reda uppå detta sista missive. För mig själf är allt hvad jag då skref, tänkte och gjorde än alldeles som en ledsam dröm.

Det är kanske obeskedligt af mig, som känner din sensibilité, att så länge uppehålla mig vid dessa upprörda känslor. Men om jag på ena sidan gör ditt lynne därigenom mindre gladt, skall den rättvisa, jag å den andra gör ditt hjärta och dina tänkesätt, för mig visserligen snart öfverskylla den bristen. Det är isynnerhet de mulna stunderna en sådan vänskap som vår tillhörer att dela. Många nog finnas färdiga att i de gladare instämman.

I afton, då jag kommer ner till hertiginnan, har kungen åter lofvat mig en liten brefunge till dig att häri få innesluta. Han mankerar det visst icke, ty ju mera jag lærer känna honom, desto fullkomligare öfvertygas jag, att han blir en *ordhållen* människa, hvilket hos en kung är en af de första och, tyvärr, sällsyntaste egenskaper. Vi talas nu för tiden oftare vid än förr, och hvarje gång är du med i

konversationen. Detta kunde du väl kanske ändå nog föreställa dig utan att jag sade det. Men för ömheten och vänskapen är ett sådant *snack*, som du nog vet, alldeles icke indifferent, då allt, hvad som rörer de personer vi älska, blifver genom afståndet ännu mångdubbelt angenämt att erfara.

Till hertigen har jag riktigt framburit komplimangerna och får hälsa mycket tillbaka. Detsamma skall jag bedja dig vara god att å mina vägnar göra till din reskamrat. Hans bref till sin mor skickade jag hem i samma minut jag det fick. Den, som själf älskat sin moder som jag, blir alltid i slika fall god kommissionär för andra.

Likaså kan du vara försäkrad, att din Regnér's befordran af mig icke skall förgätas. Förslaget är väl än icke inkommet ifrån Uppsala, men saken lika viss och löftet *oföränderligt*.

Jag ville gärna, min bästa Fleming, kunna betala de intressanta detaljer, ditt sista bref innehöllo, med några dylika härifrån; men hvarken tid eller tillfälle medgifva sådant. I stället hoppas jag att snart muntligen få säga dig allt hvad på mitt hjärta ligger, och det skall blifva mig en oändlig tillfredsställelse. Ack! att jag då må kunna gifva dig bättre tidningar om vår stackars Schwerin, och att han ej dessförinnan må vara chagrinerad till döds af den *fula käringen* eller frusen till sten af den lika obevekliga vintern, som här i denna momangen förstelnat allt, utom mitt hjärta för eder bägge, mina vänner, hvilket ännu i döden skall veta bibehålla hela sin värme.

Adjö nu så länge, min älskade Fleming, och tusendefaldt välkommen hit till oss igen!!! Min oro för din resa denna ohyggliga tiden är icke heller ringa, och får jag dig nu en gång väl igen, aldrig, nej aldrig skall jag mera vara orsaken till vår skiljsmessa. Mille adieux. I Stockholm denna hand *till julklapp* väntar dig. Skynda dig nu allt hvad du nånsin kan tillbaka till din trognaste vän.

G. A. R.

[Från Reuterholm.]

Stockholm d. 18 december 1795.

Så gärna jag ock eljest skrifer dig till, min egen bästa Fleming, så mycket kostar det uppå att nu igen begynna korrespondera, i stället för att i öfvermorgon hafva dig här själf personligen, som du lofvat, och vi oss fullt och fast förväntat. Men jag igenkänner mitt vanliga öde både i dina och Schwerins händelser. Du minns, att jag aldrig fruktade något dylikt, ty jag hade verkligen varit för mycket lycklig i anseende till eder bägge, mina vänner, om allt gått som jag önskat. Nu är jag det desto mindre och lämnad *ensam*, med saknaden af eder båda. Men du har redan nog af din egen, utan att jag ännu bör öka den med min. Jag skyndar därför till gladare ämnen.

Det fägnessammaste jag då tror mig kunna säga dig är, att ingen uppriktigare delat min sorg öfver dröjsmålet med din återkomst än vår älskansvärde konung, som också lofvat mig att till i afton hålla ett litet *pulvis vitalis* för dig i beredskap, som jag i detta får innesluta. Hvarken han eller jag hade någonsin vändt igen att skriva, om vi förmodat, att du mera skulle hunnit emottaga något bref härifrån innan din afresa från Köpenhamn, som likväl nu — tyvärr! — emot all vår uträkning händt. Detta förmodar jag dock måste vara det sista! Ty nog tyckes mig, att förlusten af ett 4 månaders barn redan bör hafva hunnit begråtas, utan att därför längre behöfva uppehålla så långväga resande.

Tack, min bästa Fleming, för alla de intressanta detaljer, du gifvit mig om *det stället*, där du vistas, och isynnerhet för all den ömhet, hvarmed du, fast på så långt afstånd, delar din väns kval och de mångfaldiga inquietuder, som ifrån min nuvarande belägenhet äro alldeles oskiljaktiga. Den tröst, din vänskap mig gifvit, har jag denna tiden väl behöft. Du njuter däremot äfven i mitt hjärta din fulla rätt och det för evigt. Och då i bekymrens stunder ditt eget finner sig klämdt af behovet att sig utgjuta, skall

heller aldrig fattas dig en väns sköte, som öppnar sig för ditt förtroende och som med lika ömhet vet att dela det. Emottag nu denna vänskapens *augure* och trogna önskingar för dig.

Dina hälsningar till vår Schwerin skall jag visst riktigt framföra, när jag en gång blir så lycklig att återfå honom, hvilket numera dependerar af möjligheten att komma öfver hafvet och grafven. Efter min uträkning är han dock redan på vägen hit ifrån Hälsingfors sedan för tre à fyra dagar, då han kunnat haft de sista ordena att hitvända. Hans sista bref var af den 8:e hujus ifrån nyssnämnda stad, där han då skulle afvakta kurirens återkomst. Han mådde då så väl, som man efter en så högst försmädlig resa och *11 dygns barsäng i Viborg* kunde möjligen göra det. Gud låte honom nu endast med lif och hälsa komma öfver de farliga vattenpussar, honom återstå att befara, och vi än en gång få sluta hans ifrån *trollkärningen* och det lika breda hafvet frälsta varelse i våra armar!!!

Din väl uttryckta förargelse öfver *hennes nedriga uppförande* har skänkt någon svalka åt den, hvaraf jag förtäres, och när du nu beskedligt skyndar dig hit, skall du få veta, med *hvilka förnyade anledningar*. Jag tror ej, att min aning bedrager mig, men jag hoppas fullt och fast, att *hon nu snart är verkligen mogen* . . . och om jag lefver nog länge att få vara åsyna vittne däraf, sedan vill jag med glädje, som den gamle Simeon, »gå i frid» . . . Den nya *budbäraren*, hon oss hitsändt, är fullkomligen värdig *dess* val. På alla håll söker han redan att incendiera oss och uppväcka den *invärtes oenighet*, på hvars tändande hon så mycket vunnit i det olyckliga Polen. Med Guds hjälp skall dock Sverige aldrig skänka henne samma glädje! Åtminstone vet jag, att jag aldrig skulle kunna öfverleva ett så förnedrande och olyckligt skådespel. Men hennes *mått* måste väl också en gång blifva fullt, tyckes mig? Ack! om denna välsignade stunden nu vore inträffad, huru nöjd ville jag ej då samlas till mina fäder?

Från hertigen, rikskansleren och många andra dina

vänner har jag oändl. hälsningar att framföra. Glöm ej heller att göra detsamma ifrån mig till din beskedliga reskamrat, och säg äfven vid tillfälle några artigheter på mina vägnar åt vår hederliga ambassadör för all den höflighet, han dig visar. Gud gifve, du nu ej längre behöfde begagna dig däraf, och att jag således snart må få omfamna dig här igen. Den dagen skall blifva en ny vänskapens fäst på *bägge sidorna i slottet* och både *lilla divanen* och det *furstliga biblioteket* sirade med friska blommor. Ja, jag ämnar då taga min skada igen för missräkningen på den roligare julafton, vi nu förlorat. Din Baudissen har jag ännu endast sett på långt håll; men i afton kommer jag förmodligen att göra det på närmare vid kungens bal. Han hade först i förrgår sina audienser. Om *hans* *accueille* är all den anstalt fogad, du i dina bref önskat och begärt. Sat sapienti.

Hos oss är sig för öfrigt allting tämligen likt, endast mera ledsamt för din vän, allt som det dröjer längre med din och din *ämbetsbroders* efterlängtade återkomst. Jag hoppas med nästa post få den underrättelsen ifrån dig, att du ej mera hinner emottaga mina kråkfötter i Danmark, och i denna glada öfvertygelse slutar jag nu dessa med den vanliga försäkran att i lif och död med oföränderligaste vänskap, ömhet och tillgifvenhet till sista ögnablicket af min lefnad finnas, din, min egen älskade och bästa Fleming, trognaste och uppriktige vän

G. A. R.

P. S. Förlåt brådskan och oläsligheten, men du bör i tid vänja dig att läsa alla slags chiffré, till hvilken klass också denna kan räknas.

[Från Fleming]

Stockholm onsdagsafton 8.

Nu på stunden kom jag hit, och det första ögnablicket af min ankomst, likasom de flesta af dem, jag

räknar, helgar jag åt mina bästa vänner. Om jag ej varit så obeskrifligt trött som jag är och tillika så indisponerad, hade jag genast i afton vågat infinna mig hos E. E., men af nämnda raisoner får jag nu inskränka mig vid att förklara E. E., huru uppriktigt lycklig jag finner mig, som får återse honom, och vid att bedja E. E., under det han lägger mig för hertigens fötter, sondera H. K. H., hvilken timme jag i morgon får hos honom aflägga min underdåniga uppvaktning, då jag vill påminna mig, att rapporter vanligen så nära högtider afsägas.

Så trött som jag nu är, har jag aldrig varit. Fredags morgon reste jag ifrån Köpenhamn, har sedan Hälsingborg ej sofvit tillsammans 6 timmar, måst uppsätta vagnen 16 mil härifrån för att nyttja bondslädar, och det förliden natt i det starkaste urväder, men allt detta har varit ett paradisi i jämförelse med vår vän Schwerin. Jag lefver angående honom i en sort tärande ignorence, som likväl torde upphöra jännte många andra bryderier, då jag snart får den glädjen att se E. E.

Gud låte ej hertigen äska min uppvaktning alltför bittida i morgon. Jag går nu till hvila, och jag följes uti den äfvensom i det sista stora lugnet af en trofast och sann tillgifvenhet för E. E.

C. FLEMING.

Man har proppat mig under vägen full af så mycket nytt, att min lilla varelse är helt konfunderad.

[Från Reuterholm.]

Onsdagsafton kl. $\frac{1}{2}$ 11.

Tusende gånger välkommen hem till dina vänner igen, min bästa Fleming, och lika många tacksägelser för det du var så aimable och lät mig straxt därom blifva underättad.

Jag hade den lyckan att vara bredvid kungen i morgningen din biljett lämnades mig, och han blef således comme de raison den förste, som läste den. Hans och min

fägnad öfver dess innehåll tror jag mig ej behöfva beskrifva. Han väntar dig med längtan i morgon förmiddag omkring kl. 10, och hos hertigen är du lika välkommen hela förmiddagen, sedan du varit hos kungen. Huru du är det hos mig, så snart du hinner ut i morgon, vore nästan en oförrätt emot oss bägge att tillägga. Gud ske lof! att jag nu åter får sluta en af mina vänner i min famn, då den andra ännu är så länge osynlig på dessa orter, dit jag likväl stundeligen förväntat dess återkomst. Mera *här om* och om *allt annat* i morgon, vill Gud. God natt nu, min bästa Fleming! Må vänskapens glädje blanda angenäma drömmar i din hvila! *Adjö!*

Din trogne vän

G A. R.

[*Från Fleming.*]

Härhos har jag äran till eders excellens återsända de Manderfeldtska saken rörande papper, dem jag enligt deras ändamål visat konungen. Jag kommer nu ifrån hertigens rapport, ganska förvånad öfver den accueil jag där fått. Mitt personella ingår i intet afseende i denna förundran, men i närvarande kritiska ögonblick torde det vara frukten af något skvaller, tillställdt af dem, som för att fiska i ännu grumligare vatten vilja skilja regeringen ifrån de få verkliga vänner, den äger, eller ock till ännu lyckligare följer för elaka afsikter inbilla allmänheten (i ett ögonblick, då enighet mellan de båda höga personerna mera än någonsin är nödig), att någon köld kunde råda dem emellan, en gissning, till hvilken den enskilda nåd, med hvilken konungen hedrar mig, kunde gifva någon anledning, och hvilken, ehuru ogrundad den är, åtminstone aldrig kunde åstadkomma något godt. Konungens rena och ärliga karaktär och hertigens vänskapsfulla conduite emot honom hafva bannlyst all oenighet eller rättare sagdt köld dem emellan, men då jag åsidosätter detta, bär jag inom mig den tillfredsställelsen, att mitt uppförande åtminstone icke bidragit att störa denna enighet.

Jag ber E. E. sondera, huru härmed förhåller sig till undvikande, torde hända, af ledsamma explicationer de part et d'autre. Den vördnad, jag är skyldig hertigen som prins och regent, kan jag aldrig glömma. Hvad eders excellens angår, känner han bäst de tänkesätt, som fordom grundlade vår vänskap. De stadfästes sedermera å min sida genom åtnjutna välgärningar. Erkänslan för dem kan jag äfven så litet åsidosätta som öfvertygelsens röst, ropande inom mitt hjärta, till yttrandet af de på henne grundade tänkesätt, af hvilka vänskapen väl för ett ögonblick kan såras, men aldrig kränkas, såvida den hvilat på hjärtats öfverensstämmelser. Och om under lifvets skiften E. E. någon gång befann sig i en mindre mäktig och lysande ställning än den han nu äger, så skulle han då kanske i mig återfinna en ibland de få, som ännu nämnde hans namn med samma högaktning och samma tillgifvenhet, som de gjorde det under den tid, då E. E. kunde belöna dem därför. I afvaktan på den önskade belägenhet, då kända hjärtan återfinna hvarandra i vänskapens renade boningar, fria från alla intryck af tidens villor och endast öfverlämnade åt dem af *sanning, ömhet och lugn*

Eders excellens' trognaste vän

C. F.

[Från Reuterholm.]

Din biljett, min bästa Fleming, har gjort mig både ond och ledsen. Denna senare känsla hörer endast till hvad du sagt mig om din hofgång.

Däruti måste lika visst vara någon mésentendu, som jag är öfvertygad, att köld kungen och hertigen emellan aldrig kan uppkomma. Den har dock mycket affekterat mig, och jag skall epluchera den saken som sig bör. Den förra åter finner alltid sitt genljud i mitt hjärta, och med fullkomligaste öfvertygelse att du förtjänar hela min vän-

skap, tillhör han dig oförändrad i alla de olika skiften och händelser, försynen för mig kan hafva utstakat.

Din trognaste vän
G. A. R.

P. S. Förlåt brådskan. Men jag bor nu nästan i en poliskammare, där det ej är möjligt att skrifva långt. Adjö.

[Från Reuterholm.]

Tusende ömma tacksägelser, min egen bäste Fleming, för dina vackra *rosor* och *Vergiss mein nicht*, för *hop-pets ankare* och isynnerhet för *sentimenten*, qui certainement y ajoute un prix bien grand à mes yeux. Jag längtar att få personligen omfamna dig, för att kunna säga dig allt hvad jag vill och känner uppå denna sujet. Men tyvärr lærer det icke blifva i dag, om du ej är så beskedlig och far hit i urvädret en momang, ty din spådom i anledning af min rhume är nu gången i fullbordan och jag under Eskulapii hand för hela dagen, sedan jag i natt haft tämligen stark feber med oppression på bröstet. Jag skrifer ock detta på sängen. Men mitt behof att få säga dig, huru sensibel jag är åt din charmanta julklapp, var för stort att kunna uppskjutas. Adjö så länge, min bäste vän! Låt mig veta om och när jag kan få omfamna dig i dag! Helst såge jag, om det passade dig på eftermiddagen. Men i alla fall är du när som helst hjärtligen välkommen till din trognaste vän

G. A. R.

P. S. Får jag bedja dig vara god och lägga mig för kungens och hertiginnans fötter samt säga dem mitt förfall.

[Från Fleming.]

Det gläder mig obeskrifligt, att hans excellens i dag mår så väl, att han kan fara ut, men det gör mig ledsen,

att jag ej får muntligen betyga E. E. min fågnad däröfver i afton, som jag hade ärnat, emedan Wreden bedt mig göra hans vakt, hvarigenom jag måste följa konungen på operan.

Gud belöne E. E. för all den möda och bekymmer, han bär för vår skull, och om ersättningen för alla dessa beredas genom vänskapens ömma och oskrymtade önsningar, så emottag dem med samma rena tillfredsställelse, som de i detta ögonblick göras. Då E. E. är färdig att ledsna, så öfverlämna sig åt sin ömhet och tänk på *lönen*.

Jag kommer snart med en ansökan, som ligger mig mycket om hjärtat, men jag vill ej nu trötta E. E. därmed, utan sluta med den enkla önskan, att Gud måtte välsigna honom och hans gärningar.

Måndags middag.

C. FLEMING.

[Från Reuterholm.]

Tusende tacksägelser, min älskade och bäste Fleming, för ditt ömma bref och deltagande i mina bekymmer, äfvensom för din goda intention att se om mig i förmiddags. Jag var ledsn på mitt folk, som ej då väckte mig, men håller dig icke mindre räkning för din vänskap. Ehuru jag ej mår så väl, att jag orkar kläda mig, har jag dock ämnat mig upp till hertigen i min päls inbonad. Vore det möjligt för dig att en momang, och ju förr dess hellre, komma dit öfver att råka din vän, så gör du honom därmed ett synnerligt nöje, som har ett särdeles behof af i dag att få trycka dig i sina armar och tacka dig för den tröst, dina så väl yttrade känslor skänkt åt hans egna. Om du kunde komma emellan 5 och 6, vore det bäst, ty då finge vi vara ensamma. Jag finge då muntligen svara på den angelägnaste artikeln af brefvet. Emellertid, lägg mig för kungens fötter och tacka för hans graciösa hågkomst. I morgon hoppas jag må så väl, att personligen kunna uppvakta honom. Adjö så länge, min bäste vän.

G. A. R.

[Från Fleming.]

Med förnyade tacksägelser för all E. E:s godhet i anseende till min beskedliga Regner (som jag i dag under rättat om sina förbindelser och sin lycka), får jag härmed återsända de ofvannämnda sak rörande dokumenter.

Jag hoppas, att E. E. mår väl, och jag skulle själf underrätta mig därom i detta ögonblick, om jag ej vore stadd i min enskilda hushållning uppöfver öronen, det vill säga omgifven af spannmålshandlare och kommissionärer af alla sorter. Jag äter middag hos konungen, skall därefter sluta min post, se operan, och supera hos hertiginnan. Gud vet, om jag således blir så lycklig att få se E. E. i dag.

Till kansliärenden och receptioner skulle jag önska att få uppoffra baldagarna, då mitt sällskap är umbärligt för hans maj:t, eller rättare sagdt, då han ej vill se mig.

I händelse dessa rader finna hos E. E. herr baron, hofstallmästaren och kommandören Schwerin, så anhåller jag om min skyldiga respekt för bemålde herr baron etc. etc. etc.

Jag är med alla de känslor, dem E. E. alltid hos mig funnit

Den 11 jan. 1796. Eders excellens' tillgifnaste vän

C. FLEMING.

[Från Reuterholm.]

Kl. 1 2 1.

Min lille bäste Fleming! Medan jag är en train att besvära dig med papper, skyndar jag att ännu öka din samling med de hosgående trenne, som jag än icke hunnit läsa, då du var hos mig.

1:o. Med ett från Nordensköld, som i denna momang isynnerhet passar att visa kungen, efter det bär vittne om ryske knepen emot oss och min försiktighet, att, så mycket jag förmår, hindra dess segersånger öfver Schwerins renvoi i tyska gazetterna m. m.

2:o. Ett från Klinckowström om kungens affärer, som Hans Maj:t vid lägligt tillfälle torde genomögna, efter

däruppå skall något svaras rörande *morgongåfvan* åt prinsessan.

3:o. *Ett från en förnäm tiggande gumma Sparre*, som jag ej vet om kungen vill gifva något, blott för det hon bär vår *lille gubbes* namn. Adjö så länge, min bäste vän, kunde du komma upp till mig en momang i biblioteket, så snart tekonversationen hos kungen är slut, så väntar dig där ett famntag af din trogne vän

G. A. R.

P. S. I anledning af Nordenskölds bref kan *ryska partiets insolens* helt naturligt omtalas. Sat sapienti.

[Från Fleming.]

Jag längtar efter det ögonblick, då jag får sluta E. E. i mina armar och *välsigna honom* för allt det goda, han tillskyndat oss alla genom konversationen i går afton, och hvilken jag bad Schwerin säga E. E., att konungen genast berättade mig. Jag har äntligen återfunnit hos honom all den tillfredsställelse, som jag därunder en längre tid saknat, och som så ofta utpressat mina suckar och gifvit mig sömlösa nätter. Af delikatess har konungen för mig dolt största orsaken till sin nästan beständiga ledsnad. Men jag hinner ej nu säga E. E. allt hvad jag känner, och allt det besynnerliga, som härvid passerat, och vid hvilket jag igenkänner så tydliga bevis af den Allsmäktiges godhet och beskydd öfver oss alla. I afton hoppas jag få se E. E. och välsigna honom med alla vänskapens och ömhetens heligaste känslor, men denna scen blir det oaktadt kall, ty jag har inga glädjetårar i behåll. Men dessa skola vittna med mig på den högtidliga dag, då mitt upplifvade stoft skall synas inför den högste domaren och af honom rättvisas för de tänkesätt, kanske äfven för de svagheter det fordom förvarat.

Stockholm d. 12 febr. 96.

E. E. förlåter mitt konfusa bref, men en skakning af känslor betar mig möjligheten att skrifva redigt.

[Från Reuterholm.]

Tack, min lille bäste Fleming, för din känslofulla biljett och för all din ömhet. Min tillfredsställelse, då jag kan ingjuta tröst i mina vänners hjärtan, är redan en försmak på den, som, när denna drömmen slutas, hos mig skall borttaga hugkomsten af alla jordens utståndna mödor och kval. Men hvarför har jag icke förr blifvit ett så lyckligt medel? Männe icke hvarje minut bör ångras och begråtas *af oss alla*, som vi låtit *det dygdigaste och oskuldfullaste hjärta* sucka under en börda, som förr kunnat afluftas? Dock, Gud ske lof, att det nu ändtligen skett! Inga ord förslå att säga dig min glädje däröfver. Du har rätt, *vår Herres hand är öfver oss!* Och hvad är icke denna tanken tröstande. Jag längtar att nu få utgjuta hela mitt hjärta i ditt sköte och förnyar här mitt tillbud *af en liten middagsmåltid i morgon tète à tète*. Men kunde du kl. 6 i afton komma upp till mig i hertigens bibliotek, finge jag dessförinnan än ytterligare det nöjet försäkra dig om min fasta och oföränderliga vänskap.

Din trognaste

G. A. R.

Jag vet ej, om detta hänger ihop och kan förstås. Jag har för mycket att säga dig för att kunna säga något. Men det är ändå roligt i denna momang att vara så konfys jag nu är.

[Från Fleming.]

För *vår fader Adonimams mynd* och hälsningarna med *lilla bror* tackar jag ers excellens ödmjukast. Jag skulle personligen yttra dessa mina känslor, om jag ej ägde för mina ögon en liflig hågkomst af *postdagen* och E. E:s därmed förenade ockupationer samt vidtager därför pennans utväg för att få veta, huru den lilla massakrerade finnen mår i dag efter gårdagens förmodligen täta påfingringar, dem lilla bror *ex auctoritate* så många gånger förbjudit.

Konungen var i går afton ansatt af tandvärk, i anledning hvaraf han gick till sängs ganska tidigt. Huru han i dag mår, vet jag icke. Jag hoppas, att han återsändt de sista depescherna, ibland hvilka E. E. skall finna ett litet charmant bref ifrån det höga Wismarska tribunalets lilla president till vår *Axel Oxenstierna* i anledning af det efter omständigheterna väl afpassade cirkulär, högbemälte hans excellens låtit afgå till de kontrakterande partierna.

Det är i själfva verket synd att förargas på den lille ärlige gubben, men om jag vid lecturen af nämnda bref varit i hans sällskap, hade jag säkert förgått mig och något litet chiffererat peruken på ma cherissime excellence.

Middagen väntar mig i dag hos vår kusin Sigrid, för hvilken jag ämnar yttra E. E:s ömma och heta tänkesätt. Emellertid och i afvaktan på den fägnaden att i afton få se E. E. är jag dess

Tisdags f. m.

tillgifnaste vän

C. F.

[Från Reuterholm.]

Tack, min egen lille bäste Fleming, för din aimabla biljett. Det var den enda angenäma känsla jag ännu ägt denna morgon, som af värk i kindbenet och af nattvak är vid tämligen mulet humör vid skrifbordet på denna postdag. Att kungen i går afton mådde illa, fick jag veta, när jag kom på slottet, och om han håller af att sofva ordentligt, var det ett mindre ondt, än det vi andra voro exponerade för, som icke fingo fara hem förr än efter kl. 1 i natt. Jag åtminstone ressemblerar mig nog af denna vaktstund, som gifvit enfluren en dubbel inquietude, hvarför man med orätt torde anklaga *mina täta påfingringar* och som, om den lika elak fortfar till aftonen, säkert hindrar mig att i dag kunna vara klädd. I detta senare fall skall jag bedja dig, min vän, anmäla mitt förfall och göra min excuse både hos kungen och hertiginnan. Mitt bud, som

jag skickat upp att fråga efter kungens hälsa, är ännu icke återkommet från slottet. Jag hoppas dock, att den i dag är bättre.

Inga depescher hafva ännu blifvit mig återställda, och efter allt hvad du säger mig om dem, är jag just icke heller så synnerligen nyfiken uppå desamma. De komma mig väl tids nog tillhanda, äfvensom *det famösa cirkuläret*, som jag än ej varit värdig att få se, men som *han* i går, på förnyad begäran, ändtligen denna förmiddag lofvade sända mig. Jag tviflar, att den lekturen kommer att synnerligen döfva värken af mitt kindben. Gifve Gud att hvarken *det* eller den *massakrerade finnen* någonsin funnits! Men bägge plågorna lära hafva hört till mina öden.

Adjö så länge, min egen Fleming! Du behöfver just ej göra dig mycken möda med vår kusin Sigrid för min skull, om du icke själf har desto mera böjelse att i dag *för alla tider kaptivera henne*. *Af dig, mig och vår lille bror* har hon icke särdeles gjort sig förtjänt. Men det må gärna vara glömdt, blott jag får glömma henne själf. Adjö än en gång. Lagg mig för kungens fötter och glöm ej din trognaste vän,

G. A. R.

[Från Reuterholm.]

Lördagsmorgonen.

Efter en värk i mitt kindben (som hindrar mig att vara klädd och med detsamma att själf, enligt min skyldighet, efterfråga kungens tillstånd) ej tillåter mig i förmiddag att komma ut, får jag i stället bedja dig, min vän, både på mina och egna vägnar uppfylla denna plikt samt med detsamma anmäla din väns förfall och trogna önskningsar för Hans Maj:ts snara återställande. Som jag hoppas, måste den i går kända plågan redan i dag vara försvunnen, hvarom ett ord af din hand till försäkran skall göra mig mycket nöje. Mätte Vår Herre snart återgifva oss, inom våra boningar, den hälsa och det lugn, som sista veckan syntes vilja öfvergifva oss. Med öfversteprästen i Alceste må vi väl instämma:

Förskingra nu de moln, som fått kring tronen råda etc. etc.

Jag hinner nu ej vara vidlyftigare. Hela salen står full med folk, som jag måst stämma till mig i dag. I afton hoppas jag vi råkas. Adjö så länge, min bästa Fleming! Jag är alltid

din trognaste vän

G. A. R.

[Från Reuterholm.]

Lördagseftermiddagen.

Tack för ditt aimabla svar, min bäste Fleming. Däruti felades ingenting annat än tidningen om kungens fullkomliga rétablissement, som jag dock hoppas oförtöfvadt följer. Emellertid är jag mera än ledsen att just i en sådan momang själf vara ur stånd att visa honom mitt deltagande i dess opasslighet. Jag har i dag ännu mycken värk i käften och har ej kunnat raka mig. För samma orsaks skull kan jag ej heller i afton infinna mig hos prinsessan, utan ber dig där äfven göra min ursäkt. Jag får således förmodligen icke heller i dag det nöjet råka dig, men är nöjd att veta dig garde-malade hos vår vän och gillar af själ och hjärta ditt sätt att tänka om denna skyldighet. Det är isynnerhet de mulnare stunderna, som äro dyrbara för vänskapen att dela. De gladare är ingen fråga om i hof: de tillhöra les courtisans, de andra åter en vän, och prinsar kunna allena på denna måttstock igenkänna dessa så ganska olika slag af människor. När du nu ser kungen, så lägg mig för hans fötter och säg honom att det gör mig ondt att höra hans hälsa äfven lida af humörets och orons verkningar. Sägg, att jag ber honom arbeta däremot och tranquilisera sig så mycket möjligt är. Jag vet väl, att det icke alltid dependerar af oss själfva samt att det just ej är så lätt i närvarande ledsamma ställning; men om det i dessa stunder kan vara honom till någon tröst att veta sig äga dem, som af själ och hjärta skola sacrificera *allt*, ja till och med *sig själfva*, för dess framtida väl, så försäkra honom, att han däruppå kan draga växel.

Låt ej heller, min egen lille Fleming, af händelserna nedslå ditt mod. Det mulnar nu endast för att snart åter klarna, och den allsmäktiga handen, som styr allas våra öden, kan i ögonblicket, om han vill, åter rena vår himmel och göra den skärare än någonsin. Jag har den trösten, att Vår Herre, som ser våra hjärtan och våra affsikter, äfven hjälper oss väl ur denna ångest, och skulle du tro eller tycka, att det kan vara vår goda monark till någon soulagement att höra sådant af mig själf upprepas, så vill jag i morgon, sjuk eller frisk, icke underlåta att uppvakta honom, ty det är alldeles icke enligt med mitt sätt att tänka, att i sådana stunder som dessa *hålla mig undan*, om jag kan vara honom till någon hjälp eller soulagement. Men tycker du sådant icke behöfves, skall du ingenting nämna därom, ty jag vill likaså litet hafva utseende af att göra mig till eller som man säger *necessaire*. Men behöfves jag eller mitt hjärta att dela vänskapens bekymmer, då är jag där och lefver endast för densamma, trogen åt inskriptionen på det lilla sigillet du bär!

Adjö så länge, min bästa Fleming! Jag har mycket att säga dig, när vi härnäst råkas. Ibland annat en märkvärdig konversation med en *demaskerad rysk espion* denna förmiddag. Alla dessa dagar hafva varit kuriösa och sådana, att jag i min lifstid aldrig glömmet dem. Gud låte den veckan vi nu begynna blifva gladare! Men i alla fall och i alla skiften finnes jag dock lika oföränderligen

din trognaste vän

G. A. R.

[Från Reuterholm.]

Eftermiddagen kl. 6.

Jag skyndar, min egen bästa Fleming, att meddela dig den glada tidningen, att den olyckliges lif är frälst, för hvilken vi bägge i dag så lifligen ömmat. Jag har redan fått hertigens underskrift och väntar nu Edman hit upp, att genast affärda extra posten till orten. Efter min ut-

räkning skall den olycklige och hans beklagansvärda moder just själfva långfredagen få denna glada tidning, och hvad för hjärtat mera tillfredsställande offer kunna väl syndare göra den allsmäktige uppå denna allas deras största försöningsdag. De tårar jag i dag sett i dina ögon vid detta ämne, och som göra dig dubbelt kär för min vänskap, hafva gjort dig berättigad att vara den förste, som fått del af denna tidning, hvarjämte härhos återsändes De la Gardies bref därom. Därnäst skickas dig härhos ett bref, nyss kommet ifrån Finland till president Lode, *om kejsarinnans planer emot oss*, som hertigen befallt mig kommunicera med Hans Maj:t, och som du torde vara god och till honom öfverlämna såsom *en suite des confessions de M:r Suremain*. Din *lille bror*, som sitter här bredvid, när jag skrifver detta, tycker alldeles inte om denna kommunikation och anser alltsammans för bara sladder; men icke desto mindre har jag ansett min plikt fordra att inte sticka under stol med något i detta ämne, hälst som sagdt är, det kan anses som en fortsättning af det, som nu i några dagar så ganska ledsamt sysselsatt mig.

Hertigen har befallt mig nämna, att han fått kungens biljett och ser däraf, att han redan lofvat sig till aftonen till hertiginnan, och som det kanske skulle väcka för mycken uppmärksamhet, om sådant nu mera kontramanderades, vågar hertigen ej proponera något dylikt. Det förstår sig dock af sig själf, att om kungen annorlunda besinnar sig och ändå vill komma till oss i kväll, är han då som alltid af hjärtat välkommen.

Jag är en train att *kladda*, ty jag är så glad öfver vår fånges frälsning; men din *lille bror* ber mig icke dess mindre sluta snart, på det han ock skall få skrifva några rader på samma papper angående de *ryska historierna*. Jag får därför nu lof att säga dig god natt, min egen bäste Fleming, bedjandes dig anmäla min underdåniga vördnad för kungen. Mille adieux.

Din trognaste vän

G. A. R.

/Med Schwerins stil./

Denna ryska underrättelse är endast af en spion, som vill göra sin lycka med dylika dumma rapporter, som förfalla, då eklateringen sker. Lägga mig såsom jag är för kungens fötter och glöm ej din lille bror Galopp.

/Från Fleming./

Som hans maj:t i morgon ämnar kommunicera, så har han beslutat att i afton njuta den stillhet, som fordras till beredelsen af ett så viktigt företag, och har i följd däraf bedt mig genom ers excellens underrätta hans kungl. höghet därom jämte förmälan af dess hälsning till högt bemälda herre och ers excellens.

E. E. finner i min brefunge till Schwerin något för sig, som jag äfven nu förnyar i försäkran af den oföränderliga tillgifvenhet, med hvilken jag beständigt är

eders excellens trognaste vän

C. F.

/Från Fleming./

Den 28 mars.

Konungen kommer ej ut till middagen, men ser E. E. gärna ju förr dess hellre på eftermiddagen.

I min konversation med honom i går afton gaf jag honom på ett mera direkt sätt tillkänna *den vackra färg, man ville sätta på hans och min liaison*, men då han härvid förändrade ansikte och fick ett hemskt uppseende, som förskräckte mig, slog jag om och sade, att det var blott mig, som man tillade denna last, och att jag till den sökt förleda hans oskuld, men att han ståndaktigt segrat öfver alla mina försök och att man i allmänhet ägde om hans seder den bästa tanke. Han var i ögonblicket nog juste för att häruti finna en kontradiktion. Man misstänker honom för att vilja förleda mig, sade han, man tror mig dygdig och med denna supposition skulle man hos mig billiga, att vår liaison fortfor å lika sätt; han hade rätt och jag

pallierade saken så godt jag kunde samt försäkrade, att om än mitt rykte och kanske min person skulle blifva sacrifierade för honom, skulle det blott tjäna till att stärka min tillgifvenhet för honom, om den möjligtvis kunde drifvas längre. Härefter tycktes han återfå sitt lugn och sin förra glädthet. Jag gör E. E. reda för denna konversation, på det E. E. vet, hvad tournure han skall taga i sin entretien i eftermiddag. För mig var det omöjligt att gifva ett nytt sår åt ett hjärta, hvars refvor jag ville hela med bekostnad af all min blod. Gud låte ej vedergällningsrätten en dag inför oskuldens försvarare drabba dem, som öfver mig fällt så hårda omdömen i de stunder, då mitt blödiga sinnelag varit satt på så svåra prof.

Schwerin var nyss hos mig och bidrog med sin medfödda glädthet att något litet upphjälpa mitt ofta nedslagna mod. Jag ber mycket hälsa honom, om han nu är hos E. E.

Jag längtar få höra, att E. E. passerat en god natt och i dag mår bättre, i afvaktan hvaraf jag är oupphörligen E. E:s tillgifnaste vän

C. F.

[Från Reuterholm.]

Min bästa Fleming! Om du nånsin kan, så kom genast hit öfver ifrån kungen på några minuter. Jag har att säga dig något ganska angeläget och skall straxt släppa dig igen. Stanna kvar där nere i stora rummen och skicka upp och låt säga mig till, så skall jag genast komma, ty vi böra vara *ensamma*. Lägg mig för kungens fötter och kom snart öfver till din

trogne vän

G. A. R.

[Flemings anteckning:

Rörde ryska tillrustningarna om våren 1796.]

[Från Reuterholm.]

Fördjupad i postdagens besvär var det mig en vederkvickelse att uppbryta dina rader, min bästa Fleming, dem jag med dessa i största hast skyndar att besvara.

Angående *silfvergrufvan*, skall ingenting vara att göra efter deras utlåtande af bergsvetenskapen, jag därom låtit rådfråga. Men handlingarna böra ändå alltid återställas, och det skall ske så fort jag får rätt på min karl.

Angående *kriget* tror jag än ej, att det är oundvikligt, men hvad som är ganska säkert, är nödvändigheten att ställa sig i försvarsstånd emot ett förväntadt fientligt anfall. Tonen på börsern och käringskvallret i staden betyda ej i realiteten efter hvad de låta i klangen, och med Guds hjälp blir faran ej så stor, som de spå, hvilka så gärna vilja hafva nya konjunkturer, nu sedan de nog för länge suttit i ro och saknat det nöjet att fiska i grumligt vatten.

I alla fall kan du vara försäkrad, att ingenting skall försummas, som göras bör och kan. *Les dieux fairont le reste.*

God morgon, min vän! Jag omfamnar dig i tankarna och är alltid

din trognaste vän

G. A. R.

P. S. Din lilla bror kommer nu till mig och direkte från dig; således är du redan hälsad från honom.

[Från Reuterholm.]

Fredagsafton kl. 1/28.

Härhos, min egen bäste Fleming, får jag nu öfverlämna denna dagens depescher, jämte våra sista bref från general Klingspor, dem du tillika med min underdåniga vördnad ville lägga för Hans Maj:ts fötter. Af de finska rapporterna synes äfvenledes, *huru väl intentionerade våra vänner danskarna äro emot oss*, hvilket jag hoppas en rättvis himmel ej skall lämna olönt en dag. Att den namnkunnige Dumouriez tillbjuder kungen sin tjänst, i händelse kriget blifver oundvikligt, är äfven rätt kuriöst, som du får se af depescherna. Eljest innehålla de i dag ingenting synnerligen märkvärdigt.

Heitigen ber förmåla sin ömmaste hälsning och homage till kungen, och din lille bror hoppas du ej glöm-

mer att lägga honom för dess fötter. Dig omfamnar han i tankarna jämte mig, och bägge längta vi efter morgondagen för att muntligen få förnya dig försäkringarna om vår ömma och oföränderliga vänskap. Adjö så länge, min bäste Fleming! Jag hoppas körsbärsmoset i går afton icke illa bekommit din trogne vän

G. A. R.

P. S. Kyss kungens hand på mina vägnar, och säg honom, att jag i dag gjort de bästa anstalter jag förmått med Klinckowström, att det tilltänkta giftermålskontraktet med prinsessan af Mecklenburg aldrig någonsin skall blifva färdigt och underskrifvet. Vous m'entendez bien?

[Från Reuterholm.]

Min egen bäste Fleming! Efter jag i morgon sade dig, att Budberg hotat vår lille gubbe med ett officiellt besök, får jag nu upplösa gåtan och tillägga, att det endast var i afsikt att på det vänskapsfullaste sätt kommunicera hosgående notifikationsbref om unga storfurstens förmäling. I sanning en dyrbar och alltför oförväntad höflighet, efter allt hvad som föregått densamma och isynnerhet efter den senast genom Stedingk signifierade deklARATIONEN, att det ryska herrskapet hädanefter kunde spara sig all dylik möda såsom något, det man icke vidare ifrån denna sidan ämnade reciprochera. Således kvadrerar åtminstone icke detta steg med det omtalta Christinska kompaniets hotande manifest.

Din lille bror ber jämte mig blifva lagd för kungens fötter, och bägge omfamna vi dig med all vänskapens ömhet. Adjö, bäste Fleming!

Din trognaste vän

G. A. R.

[Med Schveerins stil.]

Allt detta låter godt och trankilt, så hoppas jag, att alla mina spådomar inträffa småningom. I morgon så reser jag på landet till min morbror etc. etc. och således råkas

vi inte förrän öfvermorgon. Lägg mig för kungens fötter, och om kungen ger ronde (?) i morgon, så gör min underdåniga ursäkt — och se kanaljacket i synen utan humör och tänk på din lille [bror].

[Från Reuterholm.]

Hertigen ber dig, min vän, vara god och svara på rikskanslerns förfrågan angående Bülow's apparition hos prinsessan denna afton, just som hans maj:t själf helst önskar det, hvars order i denna del du torde inhämta. Hertigen för sin person är alldeles intet mera nyfiken att råka Hr. v. Bülow, men vill kungen att han får komma, har hertigen ej heller något däremot. Här har du nu ett af Delpbiska oraklets svar. Expediera det nu vidare bäst du gitter. Adjö så länge, min bästa Fleming. Jag är alltid

Den 23 april 96.

din trognaste vän
G. A. R.

[Från Fleming.]

D. 4 maj.

Hosföljande bref fick jag i dag för att lämna det under E. E:s ögon. E. E. har redan lofvat att vara på ärkebiskopens sida. Jag har således intet att därvid tillägga, om icke att förena min fruktan med hans, att kontrapartiets aktivitet och konster genom presidenten Lode kunde utverka ändring i konseljens sista beslut, då protokollet nästa fredag justeras. Det omdöme, jag härom vågar fälla, härrör mindre af gammal vänskap för ärkebiskopen än af öfvertygelsen om en rättvis sak och farhågan, att konungens höga ämbetsmän en dag skola se sig vanvördade af sina underhafvande, hvartill ett annat utslag än konseljens sista skulle gifva ett oförtjänt och vådligt exempel.

Hvad som nu mycket ligger mig om hjärtat är den begärda *hofjägmästaretiteln*. Jag känner hertigens svar. Här är icke frågan om statsverkets betungande, icke om någon realitet, blott en karaktär, som medför öfverstelöjtnants rang

för en man, som genom sin redlighet och sitt vackra användande af en icke vanlig förmögenhet njuter allmän aktning på sin ort. Han är själf okunnig om den grace, jag för honom solliciterar, den enda, som kunde göra honom nöje, då han redan har en titel i den vägen, och för mig det enda sätt att mot honom afbörda de verkliga vänskapsprof, han mig i nödens stunder gifvit. Vi lefva ej i tider, då en bagatell, en obetydlig hofsyssla, bör hindras af den delikata frågan om frälse eller ofrälse, helst af den, som åt ofrälse män gifvit konungens största ordnar, kort sagdt, det beror alldeles af eders excellens att utverka en önskad decision, och jag ber eders excellens därom *i namn af all den ömhet och grace, E. E. haft för mig*: inblanda denna lilla favör med dem, E. E. af så många skäl har att fordra i ett ögonblick, då han så kraftigt bidragit till räddningen af sitt fädernesland och ur de *största ibland faror* frälsat sin vän. Eders excellens har snart genom svårigheter och mödor af alla slag med ära och sinneslugn lyktat sin bana. Min återstår ännu. Jag nalkas den under *kända och okända sorger*. Unna mig den tillfredsställelsen att af vänskapens hand emottaga en tröst under de bekymmer, hon mig pålägger.

Jag skrifver detta, under det att konungen är i statskontoret. I dag lär jag ej få omfamna E. E., hvarföre jag ock nödgats besvära honom med denna långa epistel, hvilken jag såväl som mycket annat ber E. E. skrifva på vänskapens räkning.

Eders excellens' trofaste vän

C. F.

När vi träffas, har jag att berätta E. E. en insinuation man sökte att göra Budberg i de sista dagarna, som är både radikal och elak, men som numera ej är af betydelse. Den berättades mig i går afton.

[Från Fleming.]

God morgon, min bästa hans excellens! — Tusende hälsningar ifrån konungen. Han och hans höga förmynd-

dare finna sig öfvermåttan, ja *just öfvermåttan väl*. Till den förre är H. E. välkommen, när och så ofta han det för godt finner å sätt hitintills varit. Couren om måndag är kl. 10 f. m., men om tiden till middagen sedermera skulle falla E. E. lång, så har konungen bedt mig expressement säga, att H. E. kommer, när han vill.

Jag omfamnar lilla bror, går nu med Adelsvärd till Haga och är i döden

eders excellens' trognaste vän

C. F.

[Ifrån Reuterholm.]

Fredagseftermiddagen.

Härhos, min egen bäste Fleming, medfölja nu de med denna dagens post anlända depescher, dem du för Hans Maj:ts fötter ville nedlägga, och jag nyttjar så mycket hellre tillfället af deras afsändande att hos dig göra mig påmint, som jag ännu är i skuld hos dig för den aimabla biljett, jag i går erhöll och den jag då ej ägde nödig tid att skriftligen besvara, men, som du ej bör tvifla, ju gjorde mig det fullkomligaste nöje, dikterad, igenkänd och besvarad af den ömmaste vänskap. Jag rapporterar mig i öfrigt på de försäkringar, lille bror redan i detta ämne lärer hafva lämnat dig, och ber dig anse allt, hvad han dig därom sagt, såsom framfördt af mig själf.

Ifrån Ryssland är ännu ingen kurir anländ, men hela förmiddagen har jag ändå tillbragt med att skrifva dit, och som denna depesch skall läsas af gumman och hennes anhang, har jag på långt när icke fått däruti bruka samma uppriktighet som i detta bref — och detta tvång är horribelt för den, som så litet är född att dissimulera som jag. Men lika mycket i min plåga, blott att vårt fädernesland däraf drager någon förmån och freden vinnes. Ditt missiv ifrån Fabian Wrede återföljer härhos, med tusende tack-sägelser för lånet. Budbergs stora förtroende för honom och de öfriga finska cheferna bevisar ändå alltid, att *vederbörande* hellre negocierar än slåss med oss, och det är redan en god augure.

Får jag bedja dig lägga min underdåniga vördnad för kungens fötter, jämte vår lille brors, som ålagt mig dess framförande och som tillika med mig stundligen, *en esprit* såsom fordom Svedenborg, är i tankarna vistandes på det vackra Haga, där vi osynliga promenera omkring i det gröna med våra vänner, välsigna dem och önska dem alltid så lugna och ljufva dagar, som dem de nu där förnöta. Ja, få ögonblick gå förbi utan att vi tänka på dem, tala om dem, och fastän på detta lilla afstånd, dock med dem dela alla vänskapens förnöjelser. Säg vår goda konung detta, min bäste Fleming, med all den ömhet ditt eget hjärta äger, och försäkra honom, att under det jag ofta känner mitt klämmas af ett så träget och nog plågsamt skrivvande, påminner jag mig med ny tillfredsställelse, att sådant sker för honom, och strax är svedan borta och kännes icke mera. I morgon skola vi göra en kurir färdig att afgå till Paris, som äfven har sin post med sig. Men hinner jag ifrån mig de depescherne på förmiddagen, ämna vi, din lilla bror och jag, hafva den nåden göra kungen vår uppvaktning till middagen. Hvarom icke, skulle vi på eftermiddagen kunna infinna oss, om det ej vore olägligt i anseende till de små lustresorna, kungen ständigt vid den tiden plägar företaga. Hvarom du torde hafva den vänskapen och gifva oss med par ord din mening tillkänna. I alla fall, äro vi, som söndagsbokstafven, ofelbart där till söndag middag, om vi få lof, då hertigen tilläfventyrs äfven lärer ämna öka laget; men dessförinnan är han icke att förvänta, som jag nu hör.

Din lille bror hälsar dig tusendefaldt. Han har nu lämnat mig för att hos Moren förlusta sig i fru moster Hasselgrens sällskap. Ensammen i biblioteket, omgifven af besvär och gamla folianter, skrifver jag dessa rader. En strimma af glädje lyser mig dock alltid, så ofta jag tänker på eder, mina vänner. Jag önskar att dessa rader må, som jag ville, kunna säga dig det. Det är ömheten, som nu sänder dem till vänskapen och den vackra våren. Adjö!

Än en gång, lägg mig för kungens fötter, och tänk ibland under dina sommarnöjen på din trognaste vän

G. A. R.

[Från Fleming]

Haga d. 19 maj 1796.

Jag hoppas, att lilla bror i går gjort E. E. reda för oss och våra ockupationer, äfvensom att han i alla afseenden varit nöjd med vårt sätt att tänka och se sakerna. Vi finna oss här *förträffligt*, men för att vara fullkomligt lyckliga, felas oss en viss *granne*, som vi önskade redan etablerad i hvita byggningen på backen och hvars lugn vi i den händelsen med full föresats skulle störa alla stunder på dagen.

Vi hafva i dag promenerat sedan kl. 8, dejeunerat i fria luften, kort sagdt, jouerat af det vackra Haga på allt möjligt sätt och tänkt under dessa nöjen oafbrutet på våra vänner, som i oss ej funnit några känslolösa. Kl. 5 infinna vi oss på Riddarholmen, samt supera sedan hos hertiginnan. Jag torde med några få ord få veta, om den fägnaden att omfamna E. E. väntar mig där eller i hertigens rum.

Hvad gårdagens nyheter vidkommer, så anse vi dem som ofelbara följer af en ojämn och vacklande konduite, men fästa därvid ingen slags fruktan. Det hör tvifvelsutan till vårt besynnerliga tidehvarf, att skönheterna fria själfva, hvilket kan vara rätt flatteust, likväl utan mediation af en så mäktig E . . . ence.

Om min fattiga Regnér ej får Melanderhielms profession, så bekänner jag, att jag lika mycket kan hålla utaf E. E., men aldrig mera får han af mig någon glad min. Lilla brors svar i går på denna saken var alldeles sådant, som man ger en sökande med kappa och värja i sitt förmak. Jag omfamnar honom likväl hjärtligen under hopp, att han ej blir ond, för det jag ej besvarat hans bref. Jag bortblandar mina vänner i dem likasom i mitt hjärta och är i döden

eders excellens trognaste vän

CLAES FLEMING,

Kungen hälsar både E. E. och lilla bror tusenfalt. Han mår Gud ske lof makalöst, är munter, aktiv och känner ingen annan besvärlighet än hunger. Men för huru länge?

[Från Reuterholm.]

Lördag förmiddag kl. 11.

Tack för din lilla biljett, min bästa Fleming, och för din längtan att se dina vänner i det gröna till middagen i dag. Den är å deras sida ganska reciprok för att kunna få den lyckan göra deras kur hos vår nådige konung. Men tyvärr måste de därmed uppskjuta tills i morgon, då jag hoppas ingenting längre skall kunna athålla mig ifrån Haga, hvilket den ledsamma kurirens affärdande till Paris i dag öofvervinneligt gör. Var god och frambär jämte min regret däröfver bägges vår underdåniga excuse hos konungen för uteblifvande vid denna middag. I afton hoppas jag vi ändå råkas en momang hos prinsessan. Din lille bror hälsar dig tusendefaldt, och jag är alltid, som du väl vet,

din trognaste vän

G. A. R.

Förlåt hastigheten, men jag fruktar att längre uppehålla hingstridaren.

[Från Fleming.]

Haga d. 20 maj 1796 kl. 11 e. m.

Oändliga tacksägelser, min bästa hans excellens, för dess välkomna skrifvelse. Konungen hälsar både E. E. och lilla bror tusendefaldt med yttran, att herrarna äro hjärtligen välkomna till middagen både *lördag* och *söndag*. Eftermiddagarna använder han merendels till små lustresor. Vi hafva i dag gouterat vid Bellevue, hvarifrån vi gjort en tur till Edelcrantz' lilla täcka habitation på Djurgården, samt ännu återstå oss flera ställen att bese härikring, som Tivoli, Djursholm med flera. Dejeunén i morgon är an-

rättad vid Ulriksdal, dit jag beger mig till fots. Denna sejour är agreeable öfver all beskrifning, men den kontrasterar på ett märkligt sätt mot hufvudstadens tidsfördrif och de många bekymmer, som vanligen eller kanske nu mera än någonsin äro förenade med den ställning, i hvilken försynen behagat sätta oss.

Jag omfamnar Schwerin, ber om förlåtelse för mitt vårdslösa bref och går nu till hvila under alla de välönskningar för ers excellens, som oupphörligen skola utmärka

dess trognaste vän

C. F.

Au revoir demain vers les deux heures.

[Från Reuterholm.]

Måndags eftermiddag kl. 3.

Min egen bäste Fleming! Den så länge förväntade ryske budbäraren inträffade här för en kort stund sedan, och jag skyndar att genast meddela dess medbragta depescher. Var god, min vän, och lägg dem å mina vägnar för kungens fötter samt framför därjämte min och din lille brors djupa vördnad för Hans Maj:t och underdåniga tacksägelse för all i går uppå Haga åtnjuten nåd och godhet. Af kurirens muntliga berättelser, så väl som af själfva depeschen, synes nogsam, att vår tråta icke lärer komma att kosta blod. Men att gumman ej förstår sig på någon annan vänskap än giftermålet, tyckes vara lika klart. Likväl torde tiden och omständigheterna gifva henne mera köld och tålmod i denna del, och om hennes impatience att se sin sondoters lycka förleder henne till misstankar och gräl i första momangen, bör man efter min tanke därmed ädelmodigt öfverse i anseende till hennes ålder och passion för detta äkta förbund. Säg Hans Maj:t, att jag icke tviflar, det han ju med samma styrka höjer sig öfver vissa ställen i gummens påståenden, som jag i min lilla mån gör det öfver alla de passager i min goda vän Stedingks bref, där han

talar [för] mig *om gummans favör, min egen advantage vid denna negociation*, etc. etc. Af en annan skulle man ej kunna fördraga en enda dylik tirad. Af honom, som visst är den lojalaste af alla dödliga, betyda de ingenting annat än det vanliga sättet att se af en hofman, som passerat sin ungdom vid franska hofvet och resten bland all den asiatiska faste, som omgifver den präktiga Catharina den andra, och uppå hvilken intrycken af en dylik monarkinnas approbation och ynnest icke med den närvarande stundens belägenhet ännu hunnit alldeles försvinna. Det hörer dessutom till denna korrespondens ifrån början till slut, att däruti alltid skall förekomma vissa retande saker. Dock begynner jag rätt nu blifva tämligen härdad däremot och stålsatt, och detsamma hoppas jag äfven inträffar med vår nådige konung, till hvilken jag först och sist ber dig säga allt det goda och vackra, du själf honom önskar, och det å min lille brors eller rättare å allas våra vägnar.

När lekturen af dessa papper är gjord, torde du vara aimabel och återsända mig dem. Jag vill nu ej uppehålla dig längre med mitt sladder eller dröja hingstridaren, som väntar uppå mitt bref. Slutar därför med att önska dig och alla Haga invånare mycket blomster och stora utslagna löf efter det sköna regnet i förmiddags. Adjö så länge, min egen Fleming!

Jag finnes oföränderligen

din trognaste vän

G. A. R.

P. S. Ett bref från general Klingspor medföljer likaledes.

Pour la bonne bouche följa nu äfven några rader ifrån vår lille bror.

[Med *Schwerins* stil.]

Nyss uppvaknad efter en middagslur, skyndar jag mig med några rader att göra mig med mina kråkfötter påmint och instämmer uti att hvad vår vän sagt dig för att i underdånighet frambära för kungen och hoppas, att du

oaktadt jag inte hört något från dig, sedan du reste till Haga, intet alldeles glömt bort den, som i lif och död finnes din tillgifnaste vän

WERNER.

Nyheterne i dag från Petersburg synes båda en snar, fullkomlig rapprochement, då kejsarinnan blir underrättad om den tidning, som sista kuriren medförde — understrykningen har skett af vår vän, för de raderna, som jag bad skulle räknas i går, men jag är aldrig tyckmycken med mina vänner, som ändå inte glömma mig.

[Med Reuterholms stil.]

Så apostroferar din lille bror sina vänner och så modest talar han om sig själf.

[Från Fleming]

Haga d. 22 maj 1796.

Mångfaldiga hälsningar ifrån konungen till både hans excellens och lilla bror, jämte tusen tacksägelser för allt det ömma och vackra, eders excellens bref för honom innehåller. Depescherna önskar han få behålla tills i morgon tidigt, då de skola insändas. Deras continue var såvida tillfredsställande, att de tyckas bebåda lugn, ehuru besynnerliga omständigheterna för ögonblicket äro. Inom detta land gifves väl ännu så mycket dygdigt och gudfruktigt folk, hvars böner kunna nedkalla välsignelser öfver detsamma. Ännu äro ej alla moln skingrade, och bakom de ljusa skyarna döljer sig till äfventyrs ämnet för en åska. Men vår tröst är den, att vi äga ett värn, som ingen kan beröfva oss, talande för den enskilde inom hans hjärta till oskuldens försvar och för den dygdige statsmannen till det allmännas beskydd.

Förlåt, förlåt, min bäste hans excellens, att mitt bref äfven denna gång ej blir så långt, som jag själf önskat det. Men oaktadt min begäran vill konungen ej tillåta mig att gå miste om en promenad, som gör det han hvarje ögonblick jäktar på mig.

Lilla bror omfamnar jag oändligen. Jag ville betala mycket för hans jämna, goda lynne, men det har tvifvelsutän blifvit hans lott, för det hans glädtighet så ofta skulle lindra våra bekymmer. Hans hot att blifva ond, för det jag ej skrivit honom till, skrämmer mig icke. Jag känner för väl hans sätt att vara, och dessutom finner han här i förening med de känslor af vänskap och ömhet, jag för E. E. yttrar, äfven alla dem som äro hans tillhörighet.

Oxenstierna och Rosenstein hafva varit här till midnatten, båda ganska tysta, så att dinéerna varit vida skiljaktiga ifrån gårdagens, äfvensom eftermiddagsgöromålen varit helt olika. E. E. kan säga lilla bror, att jag nyligen haft en timmes konversation i ett ämne, som båda bröderna lätt kunna gissa, äfvensom med hvem; mera törs jag ej anförtro pennan. Nog af, att däri rådde en häftighet och en aversion, som i anseende till mig väckt många vacklande reflexioner för slutet af hela denna kakofoni. Detta är en nyhet, som likväl mindre lär gräma oss båda än lilla bror. Mera i morgon afton, då vi ofelbart råkas. Jag var förmiddagen på en kort stund i staden för mina economica, men ville ej betaga E. E. sina dyrbara stunder. Eders excellens' i döden

trogna vän
C. F.

Tänk litet på oss i afton i lilla logen under den vackra musiken. Aldrig ägnades själen åt vänskapen på ett ljufvare sätt än då. Allt detta är ej för lilla bror, ty han har consacrerat den stunden åt sina vackra händer.

Kom ihåg löftet till onsdagen. Haga blir vackrare hvarje timme och stund.

[Från Reuterholm.]

Kl. 12 onsdagsmiddagen.

Nu på stunden fick jag ditt bref, min egen bäste Fleming, och fägnar mig åt din välmåga och ditt goda humör.

Ehuru din biljett medförer för mig privationen af din lille brors sällskap i dag, är jag dock honom för mycken erkänsla skyldig för alla de ledsamma stunder, han redan delt med mig, att icke redligt låta den framkomma i dess händer. Och då jag ej själf får roa mig hos eder, mina vänner, på det vackra Haga, vill jag ej betaga min Schwe-
rin den tillfredsställelsen. Men hvarest mitt bud kan finna rätt på honom, som galopperar ikring öfverallt i staden, svarar jag ej för. Jag skall dock genast låta slå efter honom. Adjö, min egen Fleming! Jag hinner denna gången ej vara vidlyftigare. Lägg mig för kungens fötter, och glöm aldrig din trognaste vän

G. A. R.

[Från Fleming.]

Haga d. 23 maj 1796.

Härhos följa depescherna och äfven ett bref ifrån general Klingspor till hertigen, som konungen senast fick låna. Jag nyttjar tillfället att önska min bästa hans excellens en god morgon och om möjligt är en lugn dag, ehuru litet tvifvelsutän den kan begäras i dess ställning. Effekten af ers excellens' godhet och vänskap rönt jag i går afton, då jag fick tvenne månaders lön. Statskontoret visste dock ej ännu, att den var mig beviljad ifrån d. 1 sistl. november, ty det erlade mig den blott för maj och juni månader; den senaste ändringen torde således ej vara expedierad ifrån Rosenblad. Jag vill blott vara säker härom, ty ur en viss synpunkt betraktad har ingen förtjänt mindre än jag att röra statens medel, och om det halfva årets lön ej nu kan utfås eller icke annat än en detalj betalas, så är det både min plikt och mitt nöje att underkasta mig det i en tid, då så många nödvändigare utgifter betunga vårt fattiga statsverk.

I går afton gjorde vi en promenad bourgeoisie alla fyra i en kalesch åt Rotebrovägen i sannerligen obehagligt väder; i dag är luften blid. Allt har fått en ny fågring, fåglarna sjunga och jag regretterar blott, att konun-

gen, som ämnade tidigt göra en promenad, sofvit bort sin morgonstund. Han ber mycket hälsa både E. E. och lilla bror, som jag träget följer med mina välönskningar på alla ställen, emellan hvilka han i förmiddag galopperar.

Eders excellens' trognaste vän
C. F.

[Från Reuterholm.]

Tack, min bästa Fleming, för din morgonhälsning och de för mig och lilla bror ganska angenäma, du haft den godheten att sända oss från vår älskade konung, till hvilken du både nu och vid alla möjliga tillfällen aldrig kan säga för mycket om vår attachement och underdåniga tillgifvenhet för honom.

Jag tackar dig likaledes tusendefaldt för ditt aimabla bref i går aftons. Det var välkommet, som det förtjänade att vara det hos dina bästa vänner, och lästes af dem bägge tillsammans i lilla logen, under känslan af allt hvad vänskapen och musiken har ljufligast. Jag känner väl icke ännu, hvad konfusion som förelupit i statskontoret angående din lön, men kan tryggt svara dig d'avance, att intet afdrag uppå densamma med den kungl. resolutionen står att förena. Således skall jag vara dig man för, att den saken skall blifva snart vederbörligen rättad och din beskedliga eftergifvenhet i den delen får icke sträcka sig så långt som den vore färdig att gå. Det tillhör hertigen att göra sin resolution respekterad och lydd, och det skall ej fela.

Härhos sänder jag en äfven i går anländ depeesch från Stedingk, som jag först i går afton erhöll af *lille gubben*, hvarmed vår habile ambassadör rätt finement strukit honom om munnen vd kurens affärdande senast.

Jag sitter nu och författar ett svar till kejsarinnan, som pressar ångestsvetten ur min panna. Herre Gud, hvad all förställning, till och med ensammen vis-à-vis bläckhornet, blef dödande och motbjudande för min stackars komplexion!

Och ändå är det jag, som fått så mycket att göra med Catharina II. Men det måste vara för att förtjäna himmeln på henne.

I afton hoppas jag vi råkas, och då får jag vidare säga dig mina idéer om alltsammans. Adjö nu så länge, min egen vän. Din lille bror är här hos mig och ber hälsa samt att jämte mig blifva lagd för kungens fötter. Adjö! Välkommen snart till din trognaste vän

G. A. R.

P. S. Det du så mycket förtäljer om blomsterna och sommaren på Haga, är ungefär som att visa färskt bröd på långt håll för den, som håller på att dö af hunger

[Från Reuterholm.]

Haga d. 9 juni 1796.

Emottag med dessa rader, min egen bästa Fleming, ur vänskapens händer de tidningar, som äro så dyrbara för ditt hjärta, och som alltid under din bortovaro skola lämnas dig på detta sätt, enligt hvad hans maj:t själf i dag i konseljen lofvat mig. Din lilla bror, som sitter bredvid mig, då jag nu skrifver detta, fogar härtill sina ömmaste hälsningar, och dina vänner, de små fåglarna i denna tjuusande park, de sköna blommorna och de skuggrika promenaderna: alla instämma de uti, att hos deras frånvarande älskling göra sig påmint. Måtte hägkomsten af oss samtligen, då detta hinner till dig, fördubbla njutningen af det lugn, du nu äger på ett ställe, som omöjligen annat kan hos en öm son än medföra rörande, men tillika behagliga saker för minnet.

Din lilla bror och jag hafva i afton så länge promenerat i Ulriksdals trädgård, att jag inte får vara vidlyftigare, om brevet skall hinna in till staden, innan posten tillslutes. Jag får därför denna gången inskränka det nöjet att gifva dig af våra tidningar. Hos oss står, Gudi lof, allting väl nog till, fastän, som man om barnsängsfruar plägar säga: *efter omständigheterna*. Lilla gubben reser ändtligen i morgon afton,

och sedan råder jag hvarken dig eller mig att mera våga nalkas *kusin Siri* på skotthåll. Ifrån Ryssland har än ingenting nytt hörts. På gårdet skall äfven allt vara sig fullkomligt likt. Adjö nu så länge, min egen Fleming! Låt snart höra af dig, och glöm aldrig din trognaste vän

G. A. R.

P. S. Dina komplimanger i stora tältet på höger om konungens äro af mig riktigt i bästa måttan framförda. Din doktor Möller har jag äfven rekommenderat och hoppas att han skall vinna tiaran.

[*Från Fleming*]

Lydinge d. 10 juni 1796.

Tack för sist, min bästa hans excellens, och för allt godt, hvaraf välfägnaden på Bäckén likväl utgjorde den obetydligaste delen. Om jag hade hans excellens här, så skulle jag traktera honom med god mjölk, löfkojor och sparris och framför allt med ett tillgifvet hjärta.

I Uppsala uppehöll jag mig öfver gårdagen och bevistade där ett långt och ledsamt kalas, som en af ledamöterna i psalmbokskommittén gaf åt de öfriga och samtliga patres conscripti. Af mina gamla bekanta i Uppsala inhämtade jag de mångfaldiga omdömen, till hvilka jag i dessa senare tider gifvit anledning och i förbindelse med hvilka äfven många rörande ers excellens influtit, af hvilka alla jag finner, huru svårt allmänheten har att föreställa sig en vänskap främmande för andra ändamål än intrigens och egennyttans, huru omild den är äfven i sina lindrigaste omdömen samt huru svårt den har att ur sannolikheternas myckenhet hämta det rätta. Jag hinner nu ej vidare detaljera detta, som är både platt och löjligt.

Om Kernanders sak förekommer i konseljen, så för Guds skull, min egen H. E., lämna den sitt stöd. Det är naturligt, att den afstyrkes af pur egennytta både af tull-direktionerna i Stockholm och Göteborg.

Härhos följer ett bref (enligt tillåtelse) till konungen. Gud välsigne honom och låte honom under sina kampanjer hvarken förkyla sig eller rida ikull, för hvilket senare jag är i en stundlig ängslan, sedan flera lifhusarer senast haft detta olyckliga öde, för hvilket de kanske redan tillsatt lifvet, och med all den billiga aktning jag både af skyldighet och böjelse hyser för militären samt oaktadt G . . . ns tanke om min skrifvaraktighet, så bekänner jag, att hela nöjet af det stora lägret icke ersätter ohyggligheten af trenne krossade bröstben. Använd hela sin kredit, min egen H. E., till att förmå konungen att rida varsamt. Jag är viss att, H. E. ej ogillar en sollicitude, som rör hvad jag i världen högst älskar och en prins, hvars lycka eller olycka, i hvad ställning jag ock någonsin befinner mig, alltid kommer att utgöra min — tänkesätt, dem jag ej behöfver yttra för den, som själf gifvit så ovedersägliga bevis, att han äger dem.

Årsväxten är här i orten allmänt klen. Jag bör likväl tacka Gud, att den är dräglig, ehuru ej på minsta sätt jämförlig med de förra årens. Gud hjälpe vårt fattiga fädernesland, och jag skulle misströsta därom, om jag ej själf så ofta sett det räddadt af försynens godhet. Lilla bror finner här famntag och hälsningar i myckenhet, och jag är oföränderligt ers excellens trognaste vän

C. F.

Hvart är adressen till E. E:s oncle i Västmanland? Jag måste adressera mig till honom för några economica. Om E. E. finner nödigt, så anmäl min vörndnad för G . . . n; i annat fall kan det vara umbärligt. Jag har intet stort att tacka honom för och alla de vanhedrande misstankar, med hvilka kan belastat mig, men Gud gifve honom allt godt. Jag hoppas, att E. E. nu fått svart på hvitt af Suremain, och jag öfverlämnar åt E. E:s godhet för mig och varsamhet om människor i allmänhet, att ej denna lilla, så mycket mig veterligt är, beskedliga främling blir lidande i sin redan nog olyckliga ställning såsom skild ifrån vänner och fä-

dernesland; det skulle göra mig eviga förebråelser. Ännu en gång farväl, min bästa H. E., tusende vördnadsbetygelser för konungen och hälsningar till Schwerin, och hvad E. E. själf angår, måste jag såsom nyss anländ ifrån universitetet sluta på de gamla romares språk: Vale et fave et res tuas feliciter age.

[Från Reuterholm.]

Haga d. 13 juni kl. ½ 8 om aftonen.

Min bästa Fleming! Du får i dag tvenne bref af mig för ett, och orsaken därtill är dig säkert alltför angenäm att behöfva vidlyftigt kommenteras. Sedan jag redan afsändt mitt första bref, erhöll jag nu i momangen detta inneiggande ifrån kungen, som jag skyndar genast att öfverstyra. Det bifogas såsom vanligt af tusende ömma vänskapsbetygelser ifrån mig och din lille bror, som nu är här ute hos mig och beropar sig på hvad han själf i förmiddags skriftligen sagt dig. Adjö, min bästa Fleming! Jag är alltid din trognaste vän

G. A. R.

[Från Reuterholm.]

Haga d. 14 juni 1796.

Fastän endast med några rader, min bästa Fleming, skyndar jag dock att hjärtligen tacka för ditt angenäma bref af den 10:de, hvars ineliggande riktigt kommit till sin höga destination. Jag hoppas, att du lika riktigt erhållit våra senaste bref, som med torsdagsposten blefvo afsända, och att du däraf sett den flitiga hågkomst, hvaruti du frånvarande som närvarande lefver hos dina här vistande vänner.

Som jag ej tviflar, att lille bror trakterar dig ymningt med allt det nya här vankas, och jag själf i dag har mycket knappt om tid, inskränker jag mig inom blotta berättelsen att, Gudilof, allting står väl till. Våra vänner i lägret må

fullkomligt väl, på det regnaktiga vädret nära, hvaraf landet åter finner sig så präktigt. Ifrån Ryssland höras endast goda och vänliga saker, såsom prof hvaraf jag nu får notificera dig Hr. general Budbergs återkomst hit i dessa dagar som ambassadör, med stor ståt och train, och således kunna vi vara säkra under våra *oljoträd* åtminstone i år, och den, som vinner tiden, vinner allt för en framtid. *Suremains papper* har jag riktigt fått och tackar dig oändeligen för din väl utträttade kommission. Att han genom mig aldrig skall blifva i minsta måtto komprometterad, ville du vara helt försäkrad. Jag hinner nu ej mera, men hoppas nästa postdag få litet längre språka med dig. Om kungen innan kl. 7 i afton sänder mig något bref till dig, så finner du det häruti, hvarom icke få dessa rader afgå ensamma.

Adjö så länge, min bästa Fleming! Glöm ej din trognaste vän

G. A. R.

P. S. Adressen till min farbror är: *Strömsholm och Ekeby*. Ifrån din lille bror kan jag betala dina hälsningar tusenfaldt. Vi voro i går hela dagen tillsammans och läste ditt bref till mig tillhoppa.

[Ifrån Fleming.]

Lydinge d. 14 juni 1796.

Under landtlefnadens stillhet och naturens högtid gifs det ej något mera agreabelt göromål och som närmare svarar emot värdet af dessa ämnen, än det att skriftligen råka sina vänner. Ers excellens bör däraf kunna sluta till min fägnad i detta ögonblick äfvensom till den, med hvilken jag senast emottog E. E:s bref och den lilla men dyrbara brefunge, det inneslöt.

Af dessa fann jag, att omständigheterna voro så drägliga som man kan hoppas. Att de framgent bibehålla detta glada utseende, är mera att önska än förmoda. Deras ändteliga debrouillement utgör en lika billig orsak för mina svåraste bekymmer som ett nytt stöd för mitt förtroende

till den Högste och en anledning att troget anropa hans hjälp.

Jag är uti min enslighet fullt sysselsatt, men då jag ifrån mina göromål önskar få hvila och obehindradt utgjuta mina tankar i skötet af en vän, skyndar jag mig att uppsöka ett sällskap, som jag ännu efter snart tvenne års förlopp icke kan vänja mig att sakna. Jag tycker, att jag skall finna honom på de ställen, där jag fordom plägade njuta fadershjärtats undervisningar och ömhet, men han finns icke där. Jag ser ännu oförändrade det eller de träden, den eller de stilla nejder, som fordom, fredade af hans hand, bereddes till det lugn, under hvilket han så ofta gaf mig sina råd och sina välönskningar. Men äfven där söker jag honom förgäfves. Jag går då till det rum, där jag samlade hans sista suckar, till den bädd, ifrån hvilken han redan på evighetens gräns framstapplade sina sista välsignelser öfver mig. Med inbillningskraften lifligt upprörd ser jag ännu där hans kalla lämningar för att inför dem betala den sonliga ömhetens skulder och med några tårar erkänna den vård, han fordom skänkte åt min barndom. Jag föreställer mig detta tackelse redan uppdraget, som skiljer tiden ifrån det oändliga, jag ser honom där i vänskapens, i ömhetens, i den belönade redlighetens hemvisst omgifva ursprunget till allt godt, och jag faller på mina knän för att bedja honom icke tröttna att nedkalla välsignelser öfver mina steg på den slippriga bana, mig tycks förestå, att sträcka dem till *mina vänner*, till *mitt fädernesland*, till *den*, som mera än mig själf utgör målet för all min timliga lycksalighet. Jag ber honom ändtligen utverka mitt hjärtas förbättring, hindra utbrotten af mina fel och följderna af mina svagheter, och jag går därifrån, mått af tårar och tröstad, det är sant, men jag saknar ännu! Se där en målning, den jag kan göra för E. E. och för honom allena. E. E:s hjärta skall ej misskänna den, och han vet själf, huru ljuft det varit under lifvets mest tryckande bördor att minnas, att den ordhålligaste löftes-

man fordom lofvade, att den, som värderat föräldrar, skulle aldrig illa gå.

Jag skulle härmed bifoga en lista på alla de kommissioner, man lämnat mig för E. E., och den jag säkert ej har kurage att själf frambära — endast för att uppfylla mitt löfte att nämna därom och utan att af E. E:s enskilda vänskap för mig begära något annat afseende än det rättvisan alltid förtjänar. Men jag bekänner, att jag i dag ej orkar därmed. Hvad som i anseende till mina egna tänkesätt gjorde mig ett obeskrifligt nöje vore en sak, den jag ännu kan våga hoppas, men ej begära, och hvilken, lika obetydlig i sig själf som till sina influenser på det allmänna, icke fordrade annan eftergift än försakelse af principer mindre nyttiga i våra tider och dem man i själfva verket hitintills aldrig följt, jag menar hofjägmästaretiteln.

E. E:s reflexion är ganska sann, att Vår Herre alltid tyckes vilja kontradicera våra små önskningsar. I våras hela tiden var en beständig torka, som upphörde då Hagasejouren och lägret börjades. Nu har här regnat nästan oupphörligen i åtta dagar, och i detta ögonblick flyter marken — efter människors utseende beklagansvärdt för säden, som blommar, men det oaktadt säkerligen rätt vist förhållet. Några dagar har här varit kyligt, hvilket gifvit mig farhågor för fältsejouren. Gud låte konungen tänka på sin hälsa. Härhos skall jag innesluta några rader, adresserade till honom i all underdånighet och som ej ifrån denna ort kunna innebära något annat än det, hvarvid hans goda hjärta hittills ej tröttnat: välönskningsar och trohetsförsäkringar. Om jag hinner, skrifver jag ofelbart till lille bror, hvarom icke, finner han här millioner hälsningar äfvensom Ers Excellens och han de varmaste försäkringar om de trofasta känslor, med hvilka jag förblifver oupphörligen

deras tillgifnaste vän

C. F.

[Från Reuterholm.]

Haga d. 16 jnni kl. $\frac{1}{2}$ 6 om aftonen.

Nyss återkommen från lägret, min bästa Fleming, där jag i dag till middagen gjort kungen min kur för att i dess egna händer öfverlämna ditt bref, får jag nu ej många ögonblicks tid att språka med dig, min bästa vän, men i de få rader, jag hinner skrifva, ville du ändå emottaga mina ömmaste och hjärtliga tacksägelser för din vänskapsfulla hägkomst och för ett så vackert och ovanligt känslofullt bref. Tack äfven, min egen Fleming, för det du med mig upplifvat din älskade faders hugkomst. Dessa känslor äro mig alltför heliga, att icke om möjligt vore ännu föröka den ömma tillgifvenhet, jag för dig hyser, och för evigt sammandraga det fasta vänskapsband, ett öde, eller rättare sagdt, en verklig sympati oss emellan för alltid knutit, hvars ljuflighet våra själar blifvit danade att smaka såsom en belöning för alla de kval, försynen tyckes hafva ämnat dem att draga, mera för andras än egen båtnad.

Kungen bad tusenfallt hälsa dig och lofvade snart sända mig ett bref till dig, som jag nu endast väntar uppå för att försegla detta. Han var i dag frisk och munter och hade alldeles öfvervunnit en liten tandfluss, som nyligen besvärat honom, dock obetydligt. Han sysselsattes nu af stora anstalter till en attack, som om måndag skall börjas på *stora landsvägen*, tror jag, vid Roslagssidån och räcka i hela 3:ne dagar med den fullkomligaste likhet af alla krigets besvärligheter och faror. Jag i mitt lilla eremitage nöjer mig med att sedermera få berättelsen om de vunna bataljerna och att i tysthet under de skuggrika träden i denna vackra park tacka den goda försynen, som så skickat, att man nu blott *leker krig*.

Hos oss står för öfrigt allt väl till. General Budberg väntas stundligen som ambassadör med olivekvisten i handen. Som han skall komma Roslagsvägen, vore det väl narraktigt om han blefve uppbringad af de utställda förposterna däromkring, hvilka hafva order att knipa allt hvad

lif och anda har, som färdas ditåt. Men förmodligen är han redan inträffad, innan denna leken börjas.

Förlåt mig, min bästa Fleming, som varit vållande att du mister det nöjet att få bägges vår goda vän och lilla bror till dig. Men jag tror mig känna din ömhet för vänner nog mycket och ditt hjärta vis-à-vis mig, att du utan knot gör denna sacrificen åt den, som så gärna skall göra för dig alla andra. Men att skiljas vid honom i denna solitude, som han nästan ensam af alla, dem jag gärna ser, med mig delar, var mig i närvarande stund omöjligt, och jag tviflar ej, att du ursäktar oss bägge i detta fall.

Nu kommer hingstridaren med kungens lilla pulver, och jag skyndar mig att sluta. Adjö, min egen bästa Fleming, så länge! Den angelägenheten, du omnämmt rörande din jägmästare, hvem skulle väl hellre än jag se den arrangerad till ditt nöje? Där om tror jag inga nya försäkringar behöfves. Men den *inplakabla hofrangen, hvad som vid de förnäma sysslorna i kungens hus brukats*, m. m., allt detta möter mig ånyo i dörren vid ett repeteradt försök i denna väg. Dock skall äfven det med nöje för din skull göras. Adjö än en gång! Roa dig väl! Hälsa dina *Dieux-Pénates* ifrån mig och dina blommor — säg dem, att både de och du äga en god vän i din oföränderlige och evigt tillgifne

G. A. R.

P. S. Ett litet bref från din lille bror medföljer äfven. Kan du läsa dessa kråkfötter, är det åtminstone icke min skull.

[Från Fleming]

Lydinge den 17 juni 1796.

Tack, tusende tack, min bäste hans excellens för sina båda bref, som alltid förena ett dubbelt värde, och för allt det goda och vänskapsfulla, ers excellens där täcks säga mig. Tidningen om den nya ambassadörens ankomst, hvarom konungens lilla bref äfven nämnde, surprenerade

mig dans la force du terme, och hans stora träng! Är den en följd af den asiatiska lyxen eller af böjelsen att imponera på oss och vår svenska tarflighet? Vare härmed huru det vill, så hafva vi åtminstone fred för i år, hvilket redan är en stor sak. Men regeringens förhållande i närvarande omständigheter i anseende till den ryska ambassaden blir ej mindre grannlaga, ej mindre bekymmersamt i många fall: *vi känna allt*, och se där grunden för alla de svarta syner, ensligheten gynnar i min urskillning. Ack, hvad jag vore lycklig, om jag kunde föreskrifva mina tankar en gräns. Det är sant, att försynen räddat oss ur stora vådor, det är sant, att ännu gifves i landet några få, hvars böner uträtta mycket, men vår svaghet sviktar vid blotta utsikterna af faror, och huru många kunna betjäna sig af den expression ur *Athalie*: *je crains Dieu, cher Abner, et n'ai point d'autre crainte?*

Tvenne främmande, hvilkas konversation jag är förbunden att göra, och ett långt bref till konungen göra, att jag ej i dag får följa mitt hjärtas föreskrift och adressera E. E. ett långt bref, samt att jag knappast hinner skrifva till lille bror, som jag af allt hjärta omfamnar. Min egen bästa hans excellens, tänk på den miserable Kernander och den eländiga *löjtnantsfullmakten i Lifregementets kyrassiärer* för unge Fleetwood: 1:o är han en hyggelig och god sujet, 2:o son af vår bror på backen, 3:o föremålet för en öm och döende moders hela omsorg, 4:o prejudicerad af unge Koskull, som blifvit löjtnant, jag tror med indelning vid Lifregementets lätta kavalleri eller huru det heter, och som blef tjänstgörande mycket senare än han. Jag vet, huru svårt det är äfven för E. E. att blanda sig i sådana saker, men E. E. kan ej ogilla, att jag å ena sidan antar mig torftighetens sak och å den andra erkänslans. Jag har i Fleetwoods hus njutit mycken vänskap, hvilken är en mindre orsak likväl än en aktningvärd mors önskingar, som, tärd af sjukdom och sorger, på grafvens brädd tror att i denna obetydliga förmån finna grunden till sin sons framtida lycka.

Farväl, min egen bäste hans excellens. Som grunden är fast, så är verkan osviklig af den tillgifvenhet och vänskap, med hvilken jag in i döden förblifver ers excellens

trognaste vän

C. F.

Ville hans excellens på mina vägnar kyssa kungens hand och utbedja mig en favör, som är, att i det tillstundande kriget min gode vän herr öfversten D'Arniere måtte blifva emplacerad på något tjänligt sätt. Utom hans öfriga egenskaper har han just hjärtat på rätta stället och en oändlig snabbhet i fötterna.

[Från Fleming.]

Lydinge den 21 juni 1796.

Jag kommer nu ifrån en promenad i de täckaste trakter och i det vackraste väder, hvarunder jag framfört hälsningarna till mina *Dieux-Pénates* och mina blommor ifrån deras och min bäste vän, som jag ber härmed emottaga deras återhälsning, själf upptänd af alla de känslor, hvars fordringar ers excellens ömma vänskap så ofta i anseende till mig fullgjort, och åt hvilka jag lämnar att besvara, om jag kunnat missbilliga de skäl, som hindrat mig att här få omfamna vår lille bror. Lika litet som E. E. kan ogilla den empressement, med hvilken jag velat bereda mig detta nöje, lika förundrad borde han vara, om jag ej höll Schwerin räkning för hans uteblifvande, och han skulle äga en rättighet mindre till min vänskap, det vill säga till min högaktning, om han ett ögonblick glömde, hvad han är E. E. skyldig.

Tack, min egen hans excellens, för sitt charmanta bref, hvars innehåll så väl tillkännagaf, att det flutit lika lätt ur pennan som ur hjärtat. Med kungens lilla pulver hade jag allt skäl att vara icke mindre tillfredsställd, och i lille brors epistel låg själen på papperet, kort sagdt, jag var i afseende på mina enskilda känslor obeskrifligt nöjd med sista postdagen.

Min lille beskedlige herre har säkert i fälttågets förberedelser funnit ett läkemedel för sin tandvärk. Vädret är nu ganska vackert och han kan således Gud ske lof ej förkyla sig, så framt han ej emot aftnarna går alltför tunnklädd. Som ett bevis, huru den häftiga tillgifvenheten äfven sträcker sig till de minsta föremål, nämner jag, att jag just *illfänas* för att få höra honom hafva vunnit i dessa lappribataljer. Jag älskar att föreställa mig det som af god augure för hans framtid, och jag är ibland tenterad att be därom, då jag genast påminner mig, att hans fiender äro hans under-såtar, anförde af hans farbror, och bönerna dö genast på mina läppar. Jag önskar blott, att dessa krigshärmingar ej på minsta sätt hindra landtmannarörelsen, hvilket ofelbart skulle medföra den mest elaka verkan. Jag afsände i går några af mina bönder i angeläget hushållsärende till staden, och ganska litet förundrad, om man ej förtrodde sig åt deras diskretion, vore likväl både de och jag högligen attraperade, om de ledo 3:ne dagars uppehåll.

Fredsambassadören är förmodligen redan anländ. Äfven så glad, som jag är att se honom här i vissa afscenden, äfven så ledsen är jag, om han skulle fortfara i sin önskan att med oss få göra sommarsejouren, *hvilket vore af den mest obehagliga verkan både allmänt och för oss enskildt*, hvarom jag lämnar E. E. att döma tillika med det klokaste och höfligaste sätt att det förekomma. Mera härom längtar jag att muntligen få yttra jämte mycket annat. Omgifven af alla de föremål, som återkalla de första och enkla begrepp man emottog, och mest böjd att tänka på stora världens uppträden, då man är skild ifrån deras skådeplats, har jag här gjort reflexioner, som för att utvecklas behöfva biträdet af sakernas verkliga förhållande och framför allt af en säkrare konfident än pennan.

Milliarder tacksägelser, min bäste hans excellens, för det han ej tröttnar vid mina repetitioner om jägmästaretiteln. Jag insisterade ej därpå, om ej den verkliga rörde mig nära. Ledsna ej att desabusera hertigen, som ännu vill föreställa sig, att det 1:0 angår sysslan och ej *blotta titeln*,

2:o att hofjägmästarplatsen varit sedan sin *första inrättning bland de förnämna hofsysslorna*, då den endast medför öfverste-löjtnants rang, hvarförutan denna lysande distinktion aldrig utmärkt andra än Gripenschützar, Hammarsköldar, Gripenstedtar och dylika, adelsmän, det är sant, men hvilkas namn äro ganska obetydligt sonora emot W—gs. Alla dessa äro uthungrade campagnarder, hvilkas förtjänster i *denna dyrbara och högtförnämna hofsyssla*, oaktadt de äro ganska lysande och hafva en betydlig influens på hofvets prakt och höghet, ej i någon nyans kunna beskuggas af en man, känd för förmögenhet, verkliga dygder och nyttiga kunskaper. Ibland ortens nyheter bör jag nämna, att min kaplan nyss i en ödmjuk uppvaktning berättade mig, att mycken oro härskade ibland soldathustrurna i anledning af den tidningen, att deras män ej skulle återkomma förr än de gjort tjänst vid kröningen, och att, i anseende till det obetydliga dröjsmålet härmed, kronan ej ämnade påkosta deras återmarsch, hvarvid han tillade, att soldaterna yttrat mycken hugnad öfver deras i nåder påökta traktement.

När ers excellens ser konungen, så ber jag att för honom blifva rappellerad på det sätt, E. E. så väl känner. Jag omfamnar lilla bror med en stor embrassad och förblifver E. E:s evigt

tillgifne och trogne vän

C. F.

[Från Reuterholm.]

Haga, midsommarafton den 23 juni.

Det blef mässfall sista postdagen med 2:ne af dina vänners bref, min egen bästa Fleming, till min stora förtret och ledsnad. Jag borde väl ej skylla ifrån mig på någon annan; men visst är det dock, att jag så länge väntade på kungens bref, som han hade lofvat sända mig, och som aldrig kom, att posttimman redan var förbi, innan jag märkte det. Nu får du i stället dubbla försäkringar och

vänskapsbetygelser ifrån *bägge*, ehuru jag tror dem icke behöfvas för din öfvertygelse om den trogna och oföränderliga vänskap, dig hos den ena så väl som hos den andra i alla lifvets skiften tillhör.

Tusende tacksägelse, min bästa Fleming, för dina aimabla och känslofulla bref. De hafva oändligt ökat nöjet af min härvaro och äro lästa mer än en gång under de samma vackra träd, där du i vår själf hämtade en renare luft och hört ljufvare röster blandas än de *stockholmska*.

Som jag nu snart hoppas att åter få dig hit, behöfver jag ej vidare för dig beskrifva, huru präktigt Haga nu ser ut: alla syrenerna i full blomma och jasminen redan i knopp. Att ditt Lydinge likaledes vid denna tiden varit i sin största fägring, föreställer jag mig nogsam, men denna reflexion uppblandas af en viss saknad, då vi föra oss till minnes, huru en enda dag mera står oss åter, innan vår lilla fattiga svenska sommars aftagande redan begynner. Förmodligen äro dessa hårda ombyten af den visa naturens herre inrättade för att desto bättre lära oss känna och värdera en dag, njutningen af en evig sommar och lukten af blommor, som aldrig förvissna. Om min vänskap för dig mera kunde ökas, skulle den hafva blifvit det till sin största höjd genom det vänskapsfulla sätt, hvaruppå du lämnat mig din lille bror och bägges vår goda vän Schwerin här kvar dessa dagar. Förlåt mig, att jag orsakade dig denna mistning, som en förökad njutning hos din vän i ett så ömt hjärta som ditt säkert utplånar; åtminstone skall mitt evigt hålla dig därför räkning. Du har dessutom aldrig varit skild ifrån oss, min egen Fleming. Vid våra promenader, i våra samtal, öfverallt var du alltid med dina vänner, som lille bror redan själf lærer haft den äran berätta.

Att vi jämte freden med Ryssland nu äfven fått öfverleva slutet på kriget *vid Frescati och Ålkistan*, kan jag fågna dig med. Detta senare blef efter 3:ne dygns kanonerande med *löst krut* i går lyckligen till ända bragt och vår lille

älskade konungs *segrar* då började. Mätte denna augure under hela dess lefnad aldrig svika! Han lærer själf berättat dig nu, *huru ett krig smakar* och om lagern är mycket rolig att bära, då man med allas bifall hinner förtjäna den. Jag har i min stillhet fägnat mig isynnerhet åt slutet af detta upptråde, emedan de ständiga skotten förjagade alla mina små fåglar ur denna park eller åtminstone tog helt och hållit ljudet af dem, och så litet militär som jag är, bekänner jag uppriktigt, att jag vida prefererar den sistnämnda musiken för den förra.

Ibland nyheter, den märkligaste vi nu hafva, är en välsignad eldsvåda, den himmelens rättvisa medelst ett härligt åskslag själf upptändt i Catharina den II:s galerflotta i Petersburg, och som lagt densamma jämte de därtill hörande magasinerna i aska. Mätte detta endast vara en begynnelse! Och hvarje gång åskan mera denna sommar låter höra sig, alltid en *ny vigge* vara tillreds att uppsöka detta *troll* och dess respektive tillhörigheter! Hennes så kallade *fredsambassadör* är ännu icke anländ utan har blifvit sjuk dagen före sin afresa. Men han må komma, när som helst, så skola vi nog slippa hans *bunkalag*, som i mera än ett afseende är att undanbedja — i sakernas närvarande ställning.

I dag afseglar den olyckliga fröken Rudenschöld till Gottland, där hennes dagar kanske ännu kunna blifva drägliga, om ej glada. Äfven har jag haft den tillfredsställelsen att för ännu en olycklig öppna fångelsets dörrar vid denna tid, och ville ej bortbyta dessa känslor för världens troner. Din lille bror har alltför beskedligt delat dem med mig, och ägt ett nytt tillfälle att fullkomligen deplojera hela sin vackra och ömma karaktär. Jag rekommenderar honom därför till många famntag af dig, som han så mycket håller af och efter hvars återkomst vi nu bägge oändligen längta. Om lördag äro vi med öppna armar dig här till mötes, enligt det hopp ditt sista bref gifvit oss, och som nu ej mera än 2 gånger 24 timmar därtill återstår, spar jag all ytterligare verbiage vid detta tillfälle, önskar dig d'avance

tusende gånger att vara välkommen och finnes oföränderligen, med all vänskapens ömhet, min egen bäste Fleming,

din trognaste vän

G. A. R.

[Från Fleming.]

Stockholm den 27 juni 1796.

God middag, min bäste hans excellens. Jämte oändliga hälsningar återsändes härmed depescherna, som denna gång voro föga intressanta. När E. E. läst de sista ryska, torde jag en momang få låna dem, enligt löfte. Kungen gaf mig dem i går, men i ögonblicket kom hertigen och tog dem tillbaka. Han tyckes ej gilla, att jag är med af hemligheterna, och sanningen att säga, gifves det mycket folk, som aldrig kan vinna på att blifva kända.

I dag skall jag äta middag hos kaptener af Blå gardet, som göra ett stort kalas. Dessförinnan ärnar jag se konungen och afvaktar därför, om E. E. till honom har någon kommission. Lille bror såg jag i går två sekunder, hvilket hvarken var hans eller mitt fel. Hvad jag lyckönskar E. E., som vistas i den täckaste ibland alla reträtter. Hade jag förutsett den sena flyttningen till Drottningholm och långvarigheten af den militäriska yran, så hade jag ej så hastigt lämnat min stillhet, som jag redan är lycklig och kanske snart blir ännu lyckligare att äga.

Härstädes är *hett*, *täppt* och *unket*, samt på intet sätt angenämt. För öfrigt hoppas jag att vara nog känd af E. E., för att aldrig något tvifvel kan uppkomma om de sanna och rena tänkesätt, med hvilka jag in i döden förblifver eders excellens

trognaste vän

C. F.

Om jag ägde ett eget ekipage, vore jag visst 2 gånger om dagen på Haga, men mina hyrhästar orka ej på en gång draga mig dit och till lägret. I morgon lärer E. E.

vara hindrad af posten; få se om jag i eftermiddag kan infinna mig på några ögonblick.

Nu kom lille bror och hälsar hjärtligen.

[Från Reuterholm.]

Haga, kl. 12 måndags middagen.

Öfverhopad af skrifvande i denna momangen, emedan Stjernvall nu åter skall göra en kurir-resa till Finland, fick jag nyss ditt bref, min egen Fleming, jämte depescherna, för hvilket jag skyndar, ehuru endast med ett par ord, att betyga dig min erkänsla. Essen var nyss hos mig och emporterade de ryska brefven, dem du dock snart skall hafva i dina händer, jag hoppas ännu i afton, men allra sist i morgon. Hos ingen, som känner dig, kan någonsin fråga uppkomma, att alla möjliga hemligheter ju icke äro *au mieux* i dina händer, och i den delen får du ej misstänka någon af våra *bekanta*.

Efter du är så god och vill uträtta min kommission hos kungen, så är den att, jämte min underdåniga vördnads frambärande, säga Hans Maj:t, huru ledsen jag är öfver att så sällan äga tid att göra honom min kur under kampementet. Dels ständigt skrifvande, som nu nästan ensamt hvilat på mig, dels att jag tycker en så liten militär som jag är en tämligen borttappad person i ett läger, där allt hvad lif och anda har, går med stöflar och sporrar och långa pampar *och se morska ut* etc. etc., hafva vållat denna min privation, som jag likvisst endast känt så ofta jag tänkt på kungen. Eljest vet Gud, att plaisirerna af Ladugårdsgärdet ej äro förföriska, isynnerhet då man bor i denna enchanterande park, som hans godhet och hospitalité åt mig lämnat och som roar och fågnar mig mera än alla andra ställen i världen. I morgon afton skall jag dock resa in till staden blott att få se kungen hos hertiginnan och höra, hvad han har att befälla i anledning af *Stedingkens sista suck för resan till Petersburg*, som Wirgin i går tillförde oss. Lägg mig emellertid, min vän, i underdånighet

för Hans Maj:ts fötter. Jag hoppas då äfven få det nöjet att råka dig, min vän, som efter ditt stora kalas vid lägret i dag jag ej lærer hinna afvänta här, emedan jag strax i eftermiddag ämnar mig ut att promenera, sedan jag hela förmiddagen blifvit *impitoyablement* kvarhållen i huset af folk och affärer i det vackraste väder vi än haft. Döm då om min förtviflan. Adjö nu så länge, min bästa vän. Brevet blef längre än jag tänkte, men måste dock här slutas.

Din trognaste vän
G. A. R.

[Från Reuterholm.]

Onsdagsmorgon kl. 8.

Min egen bäste Fleming! Himmelen själf förbjuder oss i dag att vidare påtänka någon promenad; men vid bordet råkas vi i dess ställe, om Vår Herre så behagar.

Jag skickar in ett bud till staden nu i morgonstunden och låter dig nu sådant veta, ifall du därmed vill skrifva till Schwerin eller har något annat ärende där att bestyra. God morgon, min älskade Fleming. Jag är *i lifvet och i döden*

din trognaste vän
G. A. R.

P. S. Jag törs ej mera till dig bruka vår släktskaps titel, sedan du satt dig i hufvudet att jag är ond på dig hvar gång jag säger kusin.

[Från Reuterholm.]

God morgon, min bäste Fleming! Frågas om du har tid och vill promenera något i förmiddag i det vackra vädret? I det fallet skola vi råkas på frukosten och däri-från sedan begynna vår vandring.

Onsdagsmorgonen.

Din tillgifnaste vän
G. A. R.

[Från Reuterholm.]

God morgon min bästa Fleming! Min afsikt med dessa rader, som förmodligen taga dig på sängen, är att prevenera dig, det jag alldeles icke i dag behöfver besöka den kungl. frukosten, den vi i stället, om du så vill, kunna intaga hvar och en i sina rum, för att sedan få promenera helt oafbrutet. Jag minns, att du sist blef den alldeles utan för min skull, och det vill jag nu ej hafva på mitt samvete. Min natt har väl icke varit mycket god, men himmelen, som aldrig lämnar den trötte vandraren utan vederkvickelse, skänker mig i stället en vacker dag, den jag också tänker nyttja mig till tröst. Adjö så länge, min bästa Fleming! Klockan 9, enligt aftal, finner du i *sva-nornas* sällskap din tillgifnaste vän

Kl. 7 på morgonen.

G. A. REUTERHOLM.

[Från Reuterholm.]

Min bästa Fleming! Kasta vackert på dig en syrtut och kom så fort du sedan kan till din vän denna morgonstund, som har några bref till dig och några andra saker att kommunicera dig och som oändligen längtar att snart få omfamna dig hos sig.

Kl. $\frac{1}{2}$ 9 onsdagsmorgon.

Din bästa vän

G. A. R.

[Från Reuterholm.]

Är det dig möjligt, min egen bästa Fleming så kom till mig denna morgonstund *helst innan kl. 9*. Jag har något angeläget att säga dig, som man bör prevenera kungen om, ju förr dess hellre. Adjö och välkommen snart till din

Tisdagsmorgonen kl. $\frac{1}{2}$ 8.

Trognaste vän

G. A. R.

[Från Reuterholm.]

Min bäste Fleming! Om du ej är missnöjd med vår arriere pensée, hafva dina vänner ändrat det i går föreslagna partiet att resa på dramatiska spektaklet och vänta dig i stället här uppe i hertigens rum kl. 7, då jag sedan utber mig att få föra dig till prinsessan efter vårt första aftal, dit den lilla ryska ambassadören kommer efter i kunglig prakt och ståt.

Kl. 5 eftermiddagen.

Tout à toi pour la vie
G. A. R.

[Från Reuterholm.]

Lördagsmorgon kl. 7.

God morgon, min egen bäste Fleming! Jag väcker dig så bittida med dessa rader för att bedja dig, om det ej faller dig alltför olägligt, att göra mig det nöjet och komma till mig denna morgonstund helst omkring kl. 9. Jag behöfver just tala vid dig i dag, som i går endast fick se dig på långt håll. Emellertid hade jag ändå en fågnad af din närvaro *där*. — Adjö och välkommen snart till din trognaste vän

G. A. R.

[Från Reuterholm.]

Måndagsmorgon kl. 1/2 8.

Min egen bäste Fleming! Om ej det elaka vädret skrämmer dig, gjorde du mig ett stort nöje, om du kunde komma till mig denna morgonstund kl. 9 eller dessförinnan, om det vore möjligt, för något, som denna förmiddag sedan skall expedieras.

Din trogne vän
G. A. R.

[Från Reuterholm.]

Min bäste Fleming! Det blir ändå *sammankomst uppe hos hertigen i afton klockan 9*, fastän jag, öfverhopad af

hvad hans högvördighet för mig snackat i detta ämne i dag, trodde därmed skola uppskjutas tills i morgon. Jag skyndar således att rätta denna mésentendu och ber dig därom i underdånighet prevenera konungen, ifall han denna afton vill hedra *sällskapet* med sin ankomst. Frambär därjämte min ömma vörtnadsbetygelse för honom. Hälsa *din lille bror*, om han också äter med dig i dag, och var alltid försäkrad om den oföränderliga tillgifvenhet, hvarmed jag är

Kl. $\frac{1}{2}$ 3 eftermiddagen.

din trognaste vän

G. A. R.

II.

Bref från Fabian Wrede.

Helsingfors d. 12 maj.

Du torde vara förundrad, min egen Clas, att få detta bref af mig. — Saken är denna: Budberg passerade gårdagen här, och knappt hade vi sett hvarandra en kvarts timme, förr än vi voro i full confidence! Han lät mig förstå, att såsom attacherad personligen så till tjänst som hjärta åt konungen, ville han ej lämna mig i okunnighet om saker-
nas nuvarande ställning båda hofven emellan; han begynte med att amplement beskrifva den ömma interêt kejsarinnan tog i vår unge kung, sedermera och lika amplement, alla de anledningar till missnöje, hon trodde sig hafva med regeringen — att denna personliga interêt för konungen, tillika med hoppet om en på solid grund byggd vänskap för framtiden, hade endast och allenast tillbakahållit utbrottet af hennes harm, men att slutligen ock regeringen velat göra detta hopp radikalt förloradt igenom ett giftermål, lika litet passande för konungen själf som mot båda landens verkliga intressen och som synnerligen vore för henne personligen stötande i anseende till hvad häri förut vore passeradt och af henne aldrig med liknöjdhet kunde komma att anses. — Han, Budberg, hade då af kejsarinnan blifvit skickad för att göra en ytterligare effort att i godo afböja en sak, som skulle i annat fall nödvändigt medföra för båda rikena lika obehagliga som våldsamma följder, men att effekten af denna hennes démarche (som hitintills blott vore uppskofvet af Mecklenburgska giftermålet) ej vore nog efficace för att tranquillisera henne, helst hon hade blott ett enda ändamål, från hvilket hon ej kunde afstå: det att

ryska giftermålsnegotiationerna skola tagas vid, där de sist slutades. Enfin — det vore för långt att här rada upp allt hvad han sade. Resultatet var kortligen, att hvarken animosité mot regeringen, franska alliansen eller något annat egentligen occuperade kejsarinnan utan blott giftermålet. Giftermål eller krig, min vän, det var le sens moral af vår konversation.

Det är ingalunda som en sujet de conversation jag berättar dig innehållet af min med Budberg. När man oskyldigtvis kommer att höra saker af en natur som denna, är det en skyldighet att ej tiga med dem. General Kling-spor, till hvilken Budberg höll en dylik langage, skriver därom till hertigen, och kanske hade jag bort göra det-samma, men ändamålet är vunnet, om du, min vän, gör af detta bref den usage, du finner apropos till vinnandet af min afsikt, som är, att jag och ryssen ingenting talt, som ej är känt af höga vederbörande. — Jag bör i öfrigt ej heller förtiga, huru vidlyftigt han utbredd för mina opolitiska ögon alla politiska förmåner af detta giftermål och af den vänskap och säkerhet, det båda rikena emellan skulle medföra, om alla prinsessans fullkomligheter — och af allt hvad han sagt mig, är det det enda, jag tryggt ger mig fan på är sant, ty hvar människa, som varit i Petersburg, vet att tala därom — slutligen om orimligheten att igenom detta giftermål frukta en rysk influence i våra affärer, emedan utom den, som naturligtvis af förhållandet af den ene grannens styrka till den andras svaghet på sitt sätt alltid existerar, all annan vore så mycket mindre att befara, som den unga prinsessan, af vår 18 års gamla kung snart fullkomligen svensiserad, skulle, om ej förr, dock efter första barnsängen aldrig hafva annat intresse än sitt nya fäderneslands. Men jag märker på papperet, att jag redan varit för lång. Jag slutar ryssens reflexioner för att komma till mina egna. Har konungen tagit en orygglig böjelse för sitt Mecklenburgska giftermål, så bevare Gud, att hans böjelse skulle af något slags skäl kunna våldföras. Idéen blott af ett sådant våld reser håren på hvart hederligt svenskt

hufvud. Men om konungens particuliera lycka ej synes honom ovillkorligen fästad vid det val för honom blifvit gjordt, utan blott betänkligheterna bestodo till äfventyrs i svårigheten att med hedern komma därifrån, då blir frågan reducerad till sin simplicité: emellan att göra en apparent in consequence, som medför konungen en charmant hustru och dess land fred och säkerhet, eller att visa en fermeté, som procurerar honom en hustru af andra raden och kastar dess land i äfventyr, af hvilka man ej vågar inse följderna. Så resonera på afstånd vi finnar, min vän, och vi tro, vi tänka med varma hjärtan för vår kung. Detta land har visat för honom den mest sällsynta tillgifvenhet, det mest verksamma nit, det förtjänar att njuta hans godhet, det förtjänar att gå in för något i det svåra val han har att göra. Af trenne sista krig var det tvenne gånger i ryskt våld. Synes konjunkturen nu nog favorable för att ej befara en dylik olycka, och om däraf ej skulle följa den totala förlusten af denna vackraste blomman i hans krona, månne hon ej förtjänar att afvärjas från de olyckliga följder, ett sådant hasardspel kunde medföra? Dessa enkla reflexioner, denna försakelse af vår point d'honneur för vår tranquillité, af vår antipati för vår fruktan, kan ej bli oss till last. Det är en allmän finsk känsla att hata ryssen, men den är, vågar jag säga, lika allmän att önska det ryska giftermålet, om ej andra hinder äro i vägen än dem vi känna. Måtte du min vän och de, som på konungen verka, inse det sanna och det nyttiga, måtte ni aldrig balansera emellan en chimerique gloriol och hans lands verkliga intresse, måtte du slutligen, min egen Clas, vara fullleligen öfvertygad, att om jag är bedragen i mitt sätt att se, har åtminstone mitt hjärta däri ingen del och att den épanchement, hvarmed jag gjort dig däraf förtroende, är det största prof så af min aktning som af min vänskap.

F. WREDE.

Täcktes du, min egen vän, chargerade dig af min respekts framförande till H. E. baron Reuterholm och tacka honom

för dess goda hugkomst igenom bref till baron Klingspor. Ehuru litet det kan intressera honom, bör han dock veta, att ryssen just affecterade i sin conversation så med mig som med general Klingspor att försäkra, huru gärna kejsarinnan skulle glömma de små orsaker till missnöje, hon mot honom kunnat hafva, och huru mycket han skulle kunna lita på hennes erkänsla för framtiden, om han reparerade sina små torter. — Baron Reuterholm tar däraf hvad han behagar, men nog är det sant, att af honom beror att göra sig henne ganska tillgifven.

Saris d. 1 februari 1797.

Ditt bref, min egen vän, har alla möjliga egenskaper: det förvissar mig om din vänskap, det sätter mig au courant af händelserna och talar mig mycket om konungen, om hvilken jag gärna hör talas, det är förtroligt, intressant och långt. Visserligen kunde du ej på ett mer artigt sätt mota den misstanke, som hos mig höll på att uppstiga — att jag var bortglömd.

På den fot konungen ger sitt förtroende, tror jag det väl placeradt hos baron Taube. Han har erfarenhet af allfärerna och kan gifva honom kloka råd. Märk, min vän, att hvad jag i den vägen förut kunnat yttra, var innan jag kände konungens karaktär. Det var förlåtligt, om han vid 18 år kunde misstänkas för det, som händer $\frac{1}{10}$ delar regenter vid 40: att öfverlämna sig till ett blindt förtroende, och på den foten ville jag ej se Taube hos honom etablerad; med åtskilliga skäl skulle jag kunna styrka min sats, men betjänar mig nu blott af din egen expression: att han är i publiken hatad för sina despotiska tänkesätt. Utom en fullkomlig kännedom af konungens sätt att vara, vore denna allmänhetens opinion visserligen ett stort skäl emot Tauben, ty huru mycket skulle ej farhågan för en sådan rådgifvares principer i publikens ögon förgifta allt, hvad som emanerade från tronen, sprida misstankar på alla konungens demarcher och uppväcka partiandan, som nu

slumrat. Opinionsen styr människosläktet, och så länge det går an, bör den menageras. Jag kan med trygghet göra denna reflexion, ty min böjelse för konungamakten lärer ej misstänkas, men min tanke är, att ju mindre apparencerna däraf göras märkliga, ju säkrare verkar den.

Jag har väl ingenting direkt hört af Klingspor, men jag hoppas en lycklig utgång af hans negotiation. Jag vore för olycklig, om jag ej hade det hoppet, ty mig är omöjligt se saken på annan sida, än den jag alltid sett. Utom de olyckliga följderna af ett krig, ramlar ock det vackra hopp, jag byggt på kändedomen af konungens hjärta och på förtroendet till hans böjelser: det att genom nyttiga och klokt företagna arbeten förhjälpa detta land till det skick, hvar till det af naturen synes ämnadt. Liten blir den kostnaden och obetydligt det besväret att af Finland göra det bästa land, kungen äger; några strömrrensningar (ofta påtänkta, stundom begynta, men alltid med oklokheter eller egennyttiga utförda) göra hela saken, och med dessa projekter occuperar jag mig nu starkt. Jag har aldrig önskat bli betydande, men jag önskar att kunna bli konungen och detta land nyttig, och denna min önskan hoppas jag se uppfylld. Utom gref Ehrensvärds nit vore Finland än en vildmark, de hinder och svårigheter, han beständigt mötte under dåvarande regeringssätt, existera ej under en kung, som med viljan har full förmåga att göra godt. Jag vill således nyttja hans godhet och hans förtroende för att föra honom till detta stora ändamål, men mera härom, då vi råkas. Nu litet till dig själf. Af ditt bref finner jag, att din sensibilité alltid fortfar att göra dig till victim af din attachement för konungen, som du finner, säger du, ändrad i sitt sätt att vara med dig. Jag repeterar än en gång, hvad jag förut sagt i detta ämne: du måste nödvändigt skilja hans hjärta och hans raisonnement. Det förra får du ej misstänka, fast på bekostnad af din lätrördhet, den senare styr hans conduite, och den föresatsen att synas undfly all inflytelse är så klok, att du den själf admirerar! Var då calme, min vän, och trygga dig vid uppriktigheten af din

tillgifvenhet, åt hvilken han alltid skall göra justice, men akta dig att visa dina inquietuder — de skada mer än de gagna. Och framför allt: skaffa dig något att göra, ty inactivité duger för ingen och allra minst för dig.

I dag fick jag af Rosenstein underrättelse om de ändringar, kungen gjort med sjöärendena, och utan att kunna yttra mig om de val, han gjort, emedan jag ganska litet känner personerna, är jag blott glad, att storamirals-ämbetet nu mer ej finnes annat än på listan af framfarna sottiser. Krigskonseljen är ganska väl komponerad, och om jag ej bedrager mig, skall kungen med tiden bli väl tjänt af Fredr. Tersmeden.

Men, min vän, måne ingen påminner konungen om Tollen? Efter all min öfvertygelse bör han ej lämnas missnöjd och ofödd. Hans geni, mera gjordt att skada än att gagna, bör i tid tillbakahållas genom det egna intresset, och att ge honom bröd är ej allenast enligt med konungens politik utan äfven med hans rättvisa. Lugna och stilla äro nu tiderna, men hvem kan bestämma varaktigheten däraf? Och den dag kan komma, att en sådan slags intrigant är bättre att disponera än att frukta. Frambär för konungen denna min reflexion, som ingen främmande interêt dikterar, och med detsamma får du tillfälle att för hans maj:t frambara min vördnadsfulla glädje öfver fortfarande af hans hälsa, min innerliga satisfaction öfver hans kloka och jämna styrelse och min underdåniga tillgifvenhet, vördnad, kärlek, tacksamhet och alla de känslor, han så väl förtjänar och som jag för honom så lifligen känner.

Och du, min egen vän, upphör ej att gifva mig af dina noveller och att vara försäkrad om den vänskap, jag på så många goda grunder för dig oupphörligen hyser.

[1800.]

Min bästa Clas! Jag är i en stor embarras i anseende till min hustrus förhållande under förestående ceremonier här i Norrköping! Ingenting vore mer enligt med hennes

skyldighet äfvensom med hennes nöje än att få bli presenterad deras maj:ter, men nog sjuklig för att ej utan största äfventyr riskera den minsta förkylning anser hon en kröningsceremoni i mars månad såsom ett halsbrytande arbete för den, som aldrig än gått utur sin kammare, utan försedd med goda pälsar och klädd efter behovet af sin svaga konstitution. Skulle min hustru i en tafs galadräkt åka i den långa processionen, gå öfver den långa kyrkogården, sitta i den kalla kyrkan, som förmodligen slutligen blir mycket varm, och så återigen komma ut i kölden under den långa återmarschen, så spelte hon åtminstone udda eller jämt om lifvet, hvilket vore för högt spel för mig, som har goda skäl att vara rädd om henne. Alla dessa reflexioner gjorde jag ej i hastigheten, då jag desiderade hennes presentation, men har nödgats så mycket mera göra dem nu efteråt, som hon helt nyligen varit ganska sjuk, förmodligen af en liten förkylning.

Jag nödgas således, min egen Clas, be dig som släkting och vän underdånigt representera hans maj:t dessa omständigheter, som äro af en natur att visserligen af hans maj:t blifva gillade.

Nu är frågan, om min hustru utan att vara närvarande kröningsdagen ändå kan blifva presenterad och göra deras maj:ter sin underdåniga uppvaktning vid de courer, som kunna förefalla vid andra tillfällen. För min del ser jag däruti ingen svårighet, emedan min hustru alldeles intet har någon viss plats för sig i kröningsceremonien, utan skulle blott vandra bland hoffruntimret. Vore hon riksrådinna, statsfru eller något dylikt, så begriper jag väl, att det ej passade sig, men i hennes casus tycker jag, att det ganska väl kunde gå an.

Slutligen får jag be dig inhämta konungens nådiga tanke, om — i fall hans maj:t tycker, att det ej passar, att utan att bevista kröningsceremonien, hon blir för deras maj:ter presenterad — om hon då som min hustru kan vara närvarande på stället opresenterad.

Som jag har hushåll i staden och i öfrigt äfven svårt

att vara utan henne, så blefve jag i annat fall i ganska ledsam belägenhet.

Min bästa vän, skaffa mig att få veta konungens tanke i denna saken. Jag ville så ogärna göra något, som vore honom obehagligt.

Att Hillebrand uppsagt sitt lån, var ingen artig gärning. Emellertid tror jag, att efter riksdagen, då någon stadga i vårt penningeväsende blir att förmoda, ingen nöd för dig blir att få denna summa. Nog äger jag så mycket riksgäldssedlar, men de stå utlånta i Finland på längre uppsägningsterminer, och utom dess hos sådant folk, som jag ej vill strypa genom dylik procedé, som den Hillebrand haft med dig. Vi få vidare talas vid härom, då vi råkas. Jag supponerar du kommer ned med konungen i första dagarna af mars.

Adjö, min bästa Clas, inneslut mig i din vänskap.

WREDE.

III.

Bref från Leopold.

Drottningholm den 13 juli 1796.

Om jag vore en lärd tysk pedant, skulle jag vara förtviflad öfver det tillfälle, som går mig ur händerna, att i djupaste underdånighet exedera min allernådigaste konung med långa beskrifningar öfver dess manuskriptsamling (hvaröfver likväl beskrifningen kan göras på en tämligen kort stund). Men då jag icke har den äran att vara hvarken lärd eller tysk och, som jag tror, icke ens pedant, gör jag mig ett sant nöje af att efter hög befallning skicka de begärda nycklarna. *Jag bönfaller blott, att konungen må värdigas kvarlämna de bägge brefven, vi äga af dess hand.* Denna sak innesluter jag i herr barons minne och omsorg. Jag skulle bli otröstlig, om de vid min återkomst saknades. De utgöra våra största dyrbarheter och synas mig hafva något värde framför Agrells krukor, hvilka jag tror vara gjorda, om ej i Stockholm, så åtminstone sedan Stockholm byggdes.

Jag är, hvad biblioteket angår, alla stunder till herr barons befallning. Om herr baron värdigas äfven dessutom någon gång hedra mig med sin hugkomst och tillåta mig att göra mig hos herr baron då och då personligen påmint, sker mig en godhet, som jag skall veta att skatta, och hvaraf jag skall vara så smickrad, som en filosof kan vara af någonting.

Jag har den äran att vara med respekt herr barons m. m

ödmjukaste tjänare

LEOPOLD.

Drottningholm den 25 oktober 1796.

Högvälborne herr baron och öfverstekammarjunkare.

Jag har haft den äran att vilja göra herr baron och öfverstekammarjunkaren min uppvaktning sedan dess hemkomst. Herr baron mådde illa, ärkebiskopen var inne, och mitt försök var förgäfvat. Min lyckönskan till hemkomsten förblef lika uppriktig. Hos mag. Stenhammar har jag utträttat, hvad herr baron vid sin afresa täcktes anbefalla mig. Han emottog herr barons hälsning med vördnad och tacksamhet, men med ganska ringa hopp om sin önskans framgång.

Efter gamla bekantskaper någon gång hafva den lyckan att finna protektion hos herr baron, så törs jag också anhålla därom. Jag tror, att herr baron skall finna min anhållan billig. Jag hade en systerson i mitt hus i staden, en yngling om 13 år och af det vackraste hopp. Han har varit någon tid opasslig, men utan att jag misstänkte den ringaste fara. I dag morgons kl. 9 dog han af slag. Min hustru, sjuk af förskräckelse och ensam med några kvinfolk, behöfver min närvaro. Jag borde efter ordningen bönfälla om konungens nådiga permission att vistas härifrån. Det är mig omöjligt att afvakta stunden att begära och stunden att erhålla den. Jag tror, att det gifs vissa ögonblick, då man kan utan brott glömma tjänstordningen; och jag gör mig försäkrad därom, att Hans Maj:ts hjärta skall tillåta mig att i detta fall räkna på hans öfverseende godhet. Får jag anhålla hos herr baron att sätta mig med denna bön för Hans Maj:ts fötter. Då konungen efter all sannolikhet blott få dagar ännu torde förlänga sitt och sitt hofs vistande här, och då begravningsanstalter och andra bekymmer af lika art nödvändigt fordra min närvaro i staden öfver tre eller fyra dagar, vet jag ej, om jag begär för mycket, då jag begär nådig dispens för hela den öfriga delen af sejouren på Drottningholm och att slippa återkomma annorlunda än nödigt blir för tillsynen vid biblioteket i anseende till utlånta böckers återtagande. Jag nödgas

resa utan att kunna afvakta herr barons svar, men jag gör mig säker om herr barons beskydd, som jag aldrig skall missbruka, om herr baron täckts bevilja mig det. Med vördnad har jag den äran att framhärda

högvälborne herr barons och öfverstekammarjunkarens

ödmjukaste tjänare

LEOPOLD.

Onsdagsafton.

Högvälborne herr baron och öfverstekammarjunkare.

Jag var ej hemma, när herr barons bud sökte mig. Nyss på stunden hemkommen skyndar jag mig att aflägga min ödmjukaste tacksägelse för herr barons graciösa åtanke och för anbudet af selarna, hvilket jag emottager med erkänsla, oaktadt det därvid fästade villkoret. Det är redan vackert att kunna komma fram till Norrköping; huru jag sedan kommer tillbaka därifrån, det må bero af ödets milda skickelse. Vi andra rimmare hafva gemenligen så många omsorger för det närvarande ögonblicket, att vi nästan alltid få lämna det påföljande obesörjdt.

Nu med posten anlände äntligen ifrån herr Michlin i Linköping en stor packe med musik, efter hvars sexton- och trettiofvändelar man vill, att jag nu, på resande fot, skall emellan kappsäckar och koffertar göra ett kröningspoem, värdigt min konung och välgörare, värdigt Gustaf Adolf! Ingenting är i sanning bättre tillställdt och billigare fordradt. Jag har nu två dagar igen att bereda mig till resan och har en betjänt sjuk af bråket, som knappt kan gå ett enda ärende. Mitt bråk är af annat slag, men det är ej mindre. Ifrån kl. 7 om morgonen måste jag, så usel min hälsa är, löpa kring staden hos köpmän, skräddare, skomakare och boktryckare. När skall jag nu göra poemet, förutsatt, att jag också förstod musiken och kunde rimma på gifna noter? Men det är tyvärr detta, som jag aldrig kunnat och som utom allt annat gör denna sak

för mig till en ren omöjlighet. Ett poem i fria verser, så sjukt och förbrylladt mitt stackars hufvud ock må vara, hade dock varit åtminstone en görlighet, och om mitt hufvud saknat geni därtill, skulle jag hafva tagit det innerst i mitt hjärta. Men att räkna stafvelser efter not-hufvuden och taktstreck och pauser och åttodelar, och ändå göra verser, som skola sjungas vid *Gustaf Adolfs* kröning, verser, som skola bära mitt namn, så ringa det ock må vara, det kan jag ej, det är öfver min förmåga, och jag nödgas afsäga mig det.

Jag känner ej mer än en enda tillflykt i detta bekymmer: det är Adlerbeth. Han är lika god musiker som poet, och han läser noter som jag vers. Men jag tviflar om, att med det tvång och de mångfaldiga svårigheter, som nödvändigt uppkomma af en gifven musik, efter hvilken verserna skola göras, arbetet ändå kan bli färdigt på mindre tid än åtta eller fjorton dagar. Det är illa, rätt illa, att tiden skall vara så högst otillräcklig.

Jag har nu min tillflykt till herr baron, som redan ofta varit min beskyddare och förespråkare. Herr baron vet mitt nit, min tacksamhet för konungen, och känner åtminstone godheten af min vilja. Men ingen god vilja i världen kan göra mig nu på en gång till musikkännare. Om det blir Hans Maj:ts kunnigt, att det icke är jag, som gör verserna, så haf den godheten, jag bönfaller därom, och afvänd ifrån mig en onåd därför, som jag, vet Gud, ej förtjänar. Om konungen befäller verser, så goda jag kan göra dem, så skola de visserligen ej fela och ej brista till antalet. Om jag ej har talang nog att förtjäna Hans Maj:ts bifall, skall jag åtminstone visa, att jag vet lyda. Men vers på redan färdig musik, vers beräknad efter redan gifna noter, det fordrade, att jag åtminstone kunde läsa noter, och det är en skicklighet, som jag aldrig ägt och som jag nu förgäfves skulle söka att förvärfva mig.

Papperet brister mig att uttrycka min ledsnad och mitt bekymmer. Emottag min vörndnad, och var nu mer än någonsin min beskyddare och min förespråkare. Det skall

fördubbla, om möjligt är, den lifliga tacksamhet, hvarmed jag har den äran att framhärda min nådige barons

ödmjukaste tjänare

LEOPOLD.

Stockholm den 7 maj 1800.

Högvälborne herr baron och öfverstekammarjunkare.

Se här åter en visit, på det sätt jag kan hafva den äran att nu göra dem. Men jag skall bjuda till att lika så litet missbruka pennans frihet som det personliga besöket. Tillåt mig blott att i få ord betyga min vördsamma erkänsla för herr barons godheter under mitt vistande i Norrköping och att tillägga ett enda angående seldonen, dem jag var så lycklig att ej behöfva och därför lämnade efter mig i Norrköping. De finnas väl förvarade hos min värd, Joh. Niclas Lindahl vid gamla torget, och vänta där på herr barons befallningar därom.

En märkvärdig nyhet har slagit oss med bestörtning här i Stockholm, den om kardinalen Wallqvists död. Han kom således att dö i politikens famn. Jag gissar, att han skall isynnerhet sörjas mycket af Nordin och af dem som syfta åt Västerås biskopsstol. Lik en general, som stupar på fältet, föll han midt i loppet af sin ära. Hvem skall nu träda fram i spetsen efter denne tappre anförare?

Det goda hufvudet Wallqvist har således fallit. Men det goda hjärtat Lindblom var också i fara vid min afresa. Jag hoppas, att konungen ej får tre stift att på en gång bortgifva. Det vore mer än som behöfdes, tänker jag. Man gör redan rätt mycket med ett enda ledigt stift.

Som det i dessa tider af sträng räkenskap för penninguppbörd är bäst att vara mycket ärlig och göra rätt för sig in på skillingen, skall jag bekänna, att jag också har något på mitt samvete, som rör konungens kassa. Herr baron lär förundra sig, då jag säger, att jag rest bort med en del däraf. Denna sak hänger så tillhopa. Jag hade

upptagit mitt traktamente för hela april månad, och jag lämnade Norrköping den 28. Således bär jag på min bröstficka och på mitt hjärta 4 rdr riksgäldsmynt, orättvisligen fångna.

Om herr hofmarskalken De Beche ännu ej låtit trumla efter mig, så är jag färdig att på hvad tid och på hvad sätt mig föreskrifves återbära dem. Utom skämt, var nådig och nämn detta för honom, ifall något tillfälle därtill förekommer.

Tillåt mig att tro mig innesluten i herr barons skyddande hågkomst. Om jag ej förtjänar denna heder genom mina egenskaper, torde jag ej vara den alldeles ovärd, åtminstone genom grannlagenheten att säga herr baron själf så litet jag kan om min erkänsla, min vördnad och alla herr barons rättigheter därtill.

Fordom vågade jag skriva till den vittraste af konungens öfverstekammarjunkare: sätt mig för konungens fötter. Denna frihet är mig icke mera tillåten. Min lycka har undergått i den delen någon förändring sedan åtta år tillbaka; men mitt hjärta känner ingen åtskillnad.

Jag har den äran att vara med alla de tänkesätt, som tillhöra talangen, rangen och den förbindande godheten, när de åtfölja hvarandra

högvälborne herr barons och öfverstekammarjunkarens

ödmjukaste tjänare

LEOPOLD.

Min nådige herr baron.

[Odateradt.]

Min beskickning kommer sent, men jag rår ej därför. Jag har hvart ögonblick väntat på att få den omtalta broschyren, som jag dock först erhöll i går afton. Som jag ej ens visste titeln däraf, kunde jag ej låta hämta den från boklådan utan måste afvakta uppfyllandet af prof. Gistréns löfte.

Lyckan är, att skriften, så långt jag kan finna, är på intet sätt farlig. Om någon liten illvilja här och där tyckes sticka fram, är den åtminstone så kringsvept med sömngifvande plattheter, att effekten däraf bör blifva ingen.

Jag tror, att få lära orka läsa hela denna långa smörja, och däraf kommer tvifvelsutän, att jag hört den så litet omtalas. Afsikten synes väl vara att litet krafsa adeln i ansiktet efter våra kvicka herrars lofliga vana; men de där naglarna synas mig af naturen så litet dugliga därtill, att man ej ens tycks behöfva göra sig besvär med afklippningen.

Herr baron finner, jämte denna omtalta, ännu en annan nyss utkommen broschyr, utan tryckningsort och under titel af *Erfarenhetens och det sunda förnufts förenade röst*. Jag har däri tecknat för några ställen, som vid ett hastigt genombläddrande däraf fallit mig i ögonen, men som jag ej haft tid att ordentligt genomläsa denna skrift, har jag svårt vid att därom våga ett yttrande. Jag darrar alltid för att vara orättvis. Auctor kan mena väl; men tvetydigt pekar han.

Ödmjukaste tjänare.

P. S. Får jag be herr baron vara så nådig och så fort möjligt är återsända mig de bägge broschyrerna. Om de, som kanske snart nog torde ske, återfordras af deras ägare, ville jag ej gärna låta märka, att de varit ur min hand. Förlåt att jag ej tecknar mitt namn, och bevilja mig friheten att göra detsamma, så ofta jag i dessa eller dylika ämnen har den äran att kommunicera herr baron mina enfaldiga tankar.

Stockholm den 23 maj 1800

Högvälborne herr baron och öfverstekammarjunkare.

Det bref, hvarmed herr baron behagat hedra och banna mig, bevisar, att om jag ej gjort fullkomlig rättvisa åt vissa stora politiska förtjänster, har jag åtminstone gjort den åt vissa vittra, utan både afund och smicker; hvilket är kanske ännu svårare för en medelmåttig skribent. Ännu skref aldrig en svensk hofman ett vackrare bref än det, jag med förra posten hade den äran att få ifrån Norrköping. Långt ifrån att efter herr barons önskan förstöra det, skall jag tvärtom förvara det med den största omsorg. Det

skall höra till mina få tillfredsställelser att, hvar gång jag ser därpå, kunna säga mig själf: du bedrog dig ej i ditt omdöme, när det ännu var en blott gissning; och du har, i allt hvad du sedermera kunnat yttra, med intet ord öfverskridit sanningen.

Jag borde ej synas förstå, hvem herr baron menar med det stora snillet, hvaröfver Wallqvists skugga beklagat sig. Men oakadt det förvillande för gissningen, som herr baron tvifvelsutän med flit satt i detta uttryck, igenkänner jag åtminstone *mitt fel*. Det som ej rör mitt hjärta, rör mig svagt. Jag högaktade Wallqvist för hans egenskaper och isynnerhet för hans trohet emot två konungar, mina välgörare, men jag älskade honom ej personligen, och vi voro i det afseendet två viktskålar, som jämt uppvägte hvarandra.

Med djupaste tacksamhet erkänner jag konungens nåd att värdigas emottaga mina underdåniga vördnadsbetygelser. Jag lämnar herr baron att döma, om denna godhet smickrar mig och om Gustaf III:s son har något för mitt hjärta stort och rörande, äfven utom den konungsliga högheten. Hvad konungens öfverstekammarjunkare beträffar, så var visserligen min dristiga respekt aldrig bättre anförtrödd.

Ja, min baron, den 14 maj är också en af mina sorgelöshögtider. Denna dag firas årligen i mitt hus med några verser, som jag vanligen rifver strax isönder, och några tårar, som stå länge kvar under mina röda ögon. Ännu i detta ögonblick återkomma de, och jag ser knappt skrifva. Men eftersom jag visst vet, herr baron delar dessa känslor, så se här rimmen till min sista gudstjänst; de utgöra den minsta och svagaste delen däraf:

Den 14 maj 1800.

Nej, ädla hjärta, store man,
förgäfves för ditt lif min bön till himlen ställdes.
Af himmelen den bifall vann,
men afgrund log — och *Gustaf* fälldes!

Än flyter denna tår, som vördnan helgat har
med evig kärlek åt ditt minne!

Ännu, inför din bild, jag hviskar alla dar:

»En gång skall ljus gå opp i hvart förvilladt sinne,
»och *orättvisan* själf förstå, hur stor du var!»

Nej, nej, — du är ej död. Din sinneshöjd, din ära
ej voro, som ditt stoft, förgänglighetens lån.

De lefva än med drag, som inga år förtära,
uti det vittnesbörd, historiens röst skall bära
i våra bröst — och i din son!

Olyckligtvis skyndar posttimmen, och jag hinner knappt
aflägga min tacksägelse för de enda riktiga, rediga, pålitliga
nyheter jag fått ifrån riksdagen. Man säger likväl nu, att
herrarna lära förkasta förslaget. Skulle det vara möjligt?
Och — nu vid slutet af riksdagen — hvart ginge då allt?

Se här Blom, som sätter sig för herr barons fötter
— Lehnberg, som nedböjer sitt lagrade hufvud och upp-
höjer sin förebedjande hand — ändtligen också mig, som
lägger två fingrar på munnen och förbjuder mig att säga
allt annat än hvad man säger till hvar och en förnäm,
utan smicker, nämligen att jag har den äran vara med
respekt

högvälborne herr barons och öfverstekammarjunkarens

ödmjukaste tjänare

LEOPOLD.

Högvälborne herr baron och öfverstekammarjunkare.

För att ej med oftare besök falla herr baronen besvär-
lig, särdeles nu så nära in på resan, utber jag mig att få
skriftligen anmäla följande:

De omtalta topografiska beskrifningarna har jag på
herr baron Rålamb's uttryckliga tillsägelse varit föranlåten

att lämna i hans händer. Förmodligen äro de ärnade att den vägen komma herr baron tillhanda på samma sätt som de förra. Dessa har jag låtit komma från biblioteket i staden. Skulle de ej själfmant anlända, hvilket jag gissar, förtjäna de att begäras. De äro blott två till antalet, nämligen den andra tomen af Buschings geografi och en präktig samling in folio af kopparstycken öfver Petersburg.

Enligt herr barons tillstyrkan försökte jag i går att genom en snickare låta öppna den i ena skåpet befintliga förstängningen. Men antingen hade jag träffat en ganska oskicklig konstnär eller gick det alldeles ej an att öppna den utan förspillring af åtminstone den ena brädspeglin, hvilket jag för det rara trädslagets skull gärna ville undvika. Jag lät således blott borra ett någorlunda rymligt hål, ungefär midt på förstängningen. Genom detta hål kan man tydligen känna något, som liknar en där förvarad lår eller låda, gjord af groft ohyfladt bräde och så stor, att den tycks uppfylla rummet. Hvad åter den kan innehålla eller om den innehåller något, det vet Gud. Jag har trott mig böra först af alla underrätta herr baron härom, efter det är herr baron, som gifvit anledning till denna undersökning. Var nu så nådig och säg mig med ett par ord, huru jag rättast gör: om jag skall låta upp-bryta förstängningen eller låta allt vara som det är? Kanhända skulle herr baron finna ett ögonblick i dag att stiga upp i biblioteket. I det fallet, om herr baron täcktes ut-sätta någon viss timme, skall jag ha den äran att vara herr baron där tillmötes, så framt det tillåtes, för att bättre och närmare inhämta herr barons råd och mening i detta ämne, som möjligtvis kan vara af föga betydelse, men som möjligtvis också kan hafva någon.

Jag har den äran att vara med respekt högvälborne herr barons och öfverstekammarjunkarens

ödmjukaste tjänare

LEOPOLD.

Stockholm den 3 maj 1803.

Jag har med underdånig vördnad emottagit den under rättelse, som herr barons biljett innehåller. Hans Maj:t är obeskrifligt nådig, som värdes påminna sig arbetet och författaren. Att läsningen blifvit uppskjuten hitintills, bör visst ej synas besynnerligt. Hvad snarare bör förundra mig, och hvad jag anser såsom den mest smickrande nåd är, att, oaktadt mellankommande högmål, denna lilla sak likväl ej fallit konungen alldeles ur minnet. Men se här en liten tillfällighet, som ger mig bekymmer. Jag har fått en sjuk fot genom en illa skött liktorn. Ännu hitintills har jag väl kunnat linka utomkring i ett par stora stöflar, när nödvändigheten fordrat, men skor kan jag omöjligen bära och kan således ej vara klädd. Som jag först i dag ärnar låta bese skadan af någon halfbror i Apollo, det vill säga någon fältskär (ty Apollo var, som herr baron påminner sig, medicinens far liksom poesiens, och således på en gång gud för *vers* och *plåster*), så kan jag ej ännu veta, huru länge det onda vill räcka, eller om det kan hjälpas till slutet af veckan. Men om så ej vore, huru skall man då göra? Skall man i underdånighet förekomma konungen därom eller vänta därmed, till dess jag får befallning att infinna mig? Jag kan ej af mitt eget förnuft eller kraft afgöra, hvilketdera må vara tjänligast. Tillåt därför, att jag öfverlämnar valet emellan bägge dessa utvägar åt herr barons egen bättre pröfning och tryggar mig i detta mål, som i andra, vid dess vanliga godhet för den, som har den äran att med respekt och erkänsla vara och förblifva högvälborne herr barons, öfverstekammarjunkarens och riddarens

ödmjukaste tjänare

LEOPOLD.

Den 6 maj 1804.

Min nådige herr baron.

Här anlända nu ändtligen de länge omtalta brefven, men ändå i ett ganska felaktigt exemplar och som blott utgör samlingen af reviderarken, hvilka blifvit mig efter handen tillsända. De förnämsta felen i öfversättningen har jag antecknat på ett särskildt papper, som medföljer, och som vid läsningen torde kunna nyttjas till rättelse. De viktigaste däribland blifva genom bladens omtryckning afhjälpta, men hvad ej låter på lika sätt afhjälpa sig, det är ställfva stilens tröghet genom ordens omkastning och meningarnas ofta orimliga längd. Jag vågar försäkra hr baron, att originalet ej är sådant. Det tredje brefvet angår ensamt bägge konungarna. *Artikeln om svenska akademien* begynner pag. 171. Den om *enskilda personer, som blifvit i Acerbis bok förolämpade*, igenfinnas pag. 183. Tillåt mig anhålla, att detta ännu ofullständiga exemplar blir undangömdt för alla profana ögon. Efter läsningen (om det behedras därmed) torde det vid tillfälle återfås.

Med oföränderliga tänkesätt af respekt och erkänsla har jag den äran att vara min nådige herr barons

ödmjukaste tjänare

LEOPOLD.

Stockholm den 20 december 1804.

Högvälborne herr baron, öfverstekammarjunkare och riddare af kungl. Nordstjärneorden.

Med den fullkomligaste tacksamhet för herr barons graciösa anbud att i dag föra mig upp i akademien, måste jag likväl beklaga att ej kunna emottaga denna heder. En stark rhume, hvaraf jag plågas och som gör att jag måste frukta för den minsta grad af kyla, den minsta förändring

af temperaturen, gör äfven, att jag för denna gången, ehuru ogärna det sker, nödgas alldeles uteblifva ifrån akademiens allmänna sammankomst. Min erkänsla för herr barons godhet är det oaktadt lika stor, som om jag verkligen åtnjutit den.

Förmodligen har herr landshöfding Rosenstein redan lämnat herr baron den Wallmarkska prisskriften. För åhörarnas tillfredsställelse, och isynnerhet auktorns, önskar jag att den må, om möjligt är, uppläsa af samma röst, som den Walleriska. Fördelarna blifva verkligen annars för olika och segern för stor på den sistnämnda sidan.

I det, som af poemet *Handen* kommer att uppläsa, har jag sökt bibehålla både de bästa ställena af detta poem och ett visst sammanhang dem emellan. Detta, tillika med felaktigheten eller otydligheten af vissa verser, har gjort nödvändiga några små förändringar, hvilka finnas antecknade hvar på sitt ställe in margine. Allt det, som har ett linjalstreck framför sig, uteslutes. Efter mitt förslag slutar läsningen med stycket om *Skrifkonsten*; men skulle herr baron af egen godhet mot auktor vilja tillägga äfven det påföljande stycket om *Tryckningskonsten*, vore det tvifvelsutan både smickrande för honom och för själfva arbetet icke oförmånligt.

Som stycket likväl i bägge händelserna kommer att få ett abrupt slut, torde väl kanhända vid läsningens upphörande böra nämnas det vanliga: att tiden ej tillåter ett längre fortfarande därmed.

Stället om arkitekturen har en rad, som bör blifva oändligt svår att uttala i meter. Det är denna:

Re'n världens och ditt under, Rom,
re'n *Ange's* och *Petri* helgedom.

Jag har grundat länge på, huru detta måtte kunna hjälpas. Männe det ej, åtminstone för uppläsningen, kunde ske på följande sätt:

Re'n, världens drottning, stolta Rom,
 ditt under, *Petri helgedom*,
 mitt öga majestätiskt hinner etc.

Jag underställer herr barons pröfning denna förändring till antagande eller förkastelse, efter fullkomligt välbehag.

Får jag be herr baron vara så nådig och nämna för landshöfding Rosenstein, att jag för sjukdoms skull måste absentera mig ifrån akademien?

Jag har den äran att vara med respekt, erkänsla och liflig tillgifvenhet, högvälborne herr barons, öfverstekammarjunkarens och riddarens

ödmjukaste tjänare

LEOPOLD.

Stockholm den 21 maj 1810.

Högvälborne herr baron, öfverstekammarjunkare och kommandör af kungl. Nordstjärneorden.

Jag har i dag förmiddagen gjort ett fåfängt försök vid herr barons dörr. Sedan jag skrifvit dessa orden, kan jag ej utplåna dem, men jag måste be, att herr baron täcktes taga mitt uttryck i en helt allvarsam mening. Jag är olycklig i uppvaktningar hos herr baron; men jag är det icke, om herr baron täckes, det oakadt, bibehålla för mig alltid samma skyddande godhet.

Se här min ödmjukaste rapport: både hans excellens herr statsministern och herr friherren, hofkanslern, hafva synts ömma för min belägenhet, finna någon billighet i min underdåniga ansökning och icke *synts lofva*, utan verkligen lofvat, med varm godhet, att med hela deras förmåga understödja den. Samma löfte erhöll jag äfven i går af herr kanslirådet Battram, som täcktes omfatta mig och min sak med ett deltagande, hvaraf jag lifligen rördes. Alla tre sade sig skola söka tillfälle att konsertera sig med

herr baron angående sättet och stunden att angripa verkställigheten.

Jag är således i detta ögonblick på en gång närmare nöden och närmare räddningen än jag någonsin varit. Herr barons välgörande godhet emot mig är stor och värdig min eviga erkänsla; men någon rättvis anledning därtill ligger ock, tyckes mig, i själfva sakens natur och i ödets lottning oss emellan. Tillåt, att jag förklarar mig:

I minnesverk, som aldrig dö,
vi se beskyddarns namn med skaldens namn förenas:
Virgilius hade sin *Mecenas*,
Pope sin *St John*, *Voltaire* sin *Richelieu*.
Genit behöfver skydd af rangen;
hur mycket mer, för mig, behöfs det tusenfaldt,
som intet fick — då ni fick allt,
ej skyddsförmågan blott, men äfvenväl talangen?

Värdes förlåta mina små obetydliga rim. Jag skall kanhända göra dem något bättre och mindre ovärdiga min tacksamhet, när jag en dag kan med lugnare sinne öfverlämna mig åt hela känslan däraf.

Herr baron värdigas en gång till allt annat tröstande lägga äfven det angenäma hoppet att möjligtvis få den nya välgärningen daterad från april månads början. Jag skall på det sättet snart hafva ett kvartal att lyfta. Mitt behof däraf bör kanhända göra min önskan ursäktlig. Skulle framgången af herr barons välgörande afsikter sträckas ända till denna gräns, blir det ett nytt tillägg i min förbindelse, som den icke behöfde för att, utom dess, vara den störste.

Med varm bön till ödet, att det ville främja min ädle välgörares uppsåt, men med en vördnad, en erkänsla, en tillgifvenhet, på intet sätt beroende af utgången, har jag den äran att till mitt sista ögonblick framhärda, högvälborne herr barons, öfverstekammarjunkarens och kommandörens

ödmjukaste tjänare

C. G. af LEOPOLD.

Stockholm den 4 september 1810.

Åt ädla fäders namn, som hedrat dessa länder,
ni ger den glans, ni länt, med ökad sken, igen:
den första talarns rum bland ridderliga ständer
står verkligt an en son af fordna stora män.
Till malmars, slussars, varf och tappert styrda strider,
som pryda minnet af er ätt,
ni lägger nu, ni själf, som egen minnesrätt,
ett lika upphöjdt kall, i vådligare tider,
med samma fordna lof beklädt,
och mera ädelt språk till samma tänkesätt.
Jag spår, att snart skall allt, hvad lyckan högst förlänar,
ej bli, till pris åt er, för stort,
och profeterar nu, som jag från början gjort,
till det, som väntar er, från det som ni förtjänar.

Herr baron och landtmarskalken täcktes likväl tro, att jag i dessa magra verser ingalunda pretenderat uttrycka hvarken dess förtjänster eller mina förbindelser. Jag är färdig att be, som *Zadig*, ödmjukast om förlåtelse för att ej vara en bättre poet, men jag underlåter ej att, likasom han, ha varit en tämligen god naturkännare, då jag redan för en hop år tillbaka förutsade på samma sätt, som han, *guldets halt*, af vissa tecken, som kanhända ej då ännu bemärktes af hvar och en annan med lika uppmärksamhet.

För öfrigt befinner jag mig verkligen, för denna gången, i en slags skyldighet att litet trötta herr baron med mitt versmakeri, icke blott såsom en välbeställd lyckönskare, hvilket må kunna anses såsom i allmänhet hörande till mitt kall af rimmare, utan framför allt såsom tacksam rimmare och numera, genom herr barons välgörande förord, hederligen pensionerad. Jag lär ej behöfva underrätta herr baron, att min underdåniga ansökning icke allenast blifvit af Kungl. Maj:t på det nådigaste sätt bi-

fallen, utan äfven expeditionen därom, genom herr kansli-rådet Battrams ädelmodiga vänskap, redan i all behörig form till mig öfversänd. Jag vet fullkomligen väl, för huru stor del af denna lycka jag har att tacka hvardera af herrarna. Jag vet oundgängligheten af bägges ädla förord och bidragande. Värdes alltså tillåta mig att på samma gång med min lyckönskan till herr barons ärofulla emottagande af landtmarskalkstafven äfven frambara min djupa och eviga tacksamhet öfver min egen lyckliga be-frielse ifrån rimmarestafven.

Den största af mina öfriga sorger är nu att hvarken genom mitt förflutna bemödande hafva kunnat göra mig värd åtnjutandet af en så betydande fördel eller våga hoppas att, vid femtiotre års ålder och med en redan för-störd hälsa, kunna ersätta bristen af förtjänster därtill. Det enda, som däremot, fastän sorgligt, tröstar mig, är sannolikheten att åtminstone ej länge behöfva blifva till last för Hans Maj:ts kassa och den milde konungens ädla fri-kostighet.

Jag vågar ej förlänga mitt redan ordrika bref och skall ej missbruka den äran, jag har att skrifva till svenska ständernas högste ordförande, genom tilläggning af en stackars eremits ensliga tankedrömmar öfver vår politiska ställning. Herr baron skall således här ingenting finna hvarken om det nya valet till tronföljare eller om *Organen* eller ens om själfva tryckfrihetslagen. Men om jag i dessa ämnen äger skäl att misstro mitt eget omdöme, kan jag ej på lika sätt göra det, då frågan är om det evärdliga lof-ord, herr baron tvifvelsutän går att bereda sig; och det är under fullkomlig öfvertygelse därom, som jag ber herr baron emottaga offret af den oinskränkta, lifliga vördnad, hvarmed jag har den äran att framhärda

högvälborne herr barons, landtmarskalkens, öfverste-kammarjunkarens och — ännu så länge — kommendörens af kungl. Nordstjärneorden

ödmjukaste tjänare

C. G. AF LEOPOLD.

Stockholm den 8 juni 1812

Jag skref på Örebro, för tvenne somrar se'n,
till *förste talaru*, då, bland ridderliga ständer;
och gör i denna stund, helt visst, detsamma än,
fast silfverstafven mer ej finns i samma händer.
Låt andra, efter er, gå nu med den åstad
att för *historiens* pris mot splitets andar strida:
re'n krönt af hennes hand, ni har, hvad de förbida;
ni läser, med beröm, ert namn på hennes blad
och sitter domare, ni själf, vid hennes sida
med *Horn* och med *Tessin* på samma hedersrad.
Nu säg mig, ädle man, förtälj mig, hur ni funnit,
och hvilken lott, af två, en större njutning är:
Att syfta till en höjd? — Att re'n den hafva hunnit?
Att kämpa för en krans, som man ännu ej bär? —
Att åse andras bråk, som sträfva med besvär
till det beröm, man själf för alla tider vunnit?

Mina verser i dag äro tvifvelsutän tu år sämre än
förra gången, och hvad *min* lott beträffar, har den således
åtminstone ej förbättrat sig. Men jag tviflar, att herr baron
och statsrådet ville byta 1812 emot 1810 och en redan
förvärfvad ära, sådan som herr baron har och skall behålla
den, emot en att vinna, som ännu beror af brännvins-,
bevillnings- och tryckfrihetsgräl.

Men på den bana, där man själf täflat, hvilken vällust
däremot att se och döma sina efterträdare, isynnerhet
när man nyss förut visat sig där på ett sätt, att visserligen
ej kunna fördunklas!

Herr kanslirådet Battram har smickrat mig med den
underrättelsen, att herr baron någon gång värdigats nämna
mig. Jag har däraf fått mod att äfven göra mig själf på-
mint och hopp, att det torde af herr baron med vanlig
godhet upptagas.

Tryckfrihetspropositionen, som är hos oss det nyaste

vi veta från Örebro, gör efter mitt omdöme stor heder åt sin författare. Däri kunde, hvad språket angår, möjligen finnas någon prick att sätta öfver I; men jag förutsäger, att Lehnbergs närmaste efterträdare får i honom en man att disputeras med om högsta lagern i svenska vältaligheten.

Hvad åter angår propositionen till själfva sitt innehåll, så låt mig bekänna inför ett statsråd, att jag finner den långt ifrån *timide*, och att jag med högsta nyfikenhet väntar på ständernas yttrande därom. Det är ej litet fordradt: att hafva dagbladen till den grad i sin disposition, att man utdelar tillstånd därtill eller förnekar det — fast under vissa villkor — och att man kan, efter behag, alldeles nedtysta dem däribland, som man finner af *en fortfarande smädelig art*. Att finna detta, blir ej svårt med så goda anledningar, som dagligen gifvas. Bifalles detta, tillika med namnsedelns öppnande af domaren vid början af rättegången, är segern utan fråga vunnen, och man har väl knappt mer att i den delen begära. Konskriptionen har gått igenom; med brännvinet liknar sig ej illa; återstår således blott den bagatellen *penningar*, för hvilken lyckan väl äfven torde sörja. Men medgif i det fallet, herr baron, att man kan svärigen begära mer af den gode svensken på en gång, än att han afsäger sig sina två stora njutningar, *brännvinet* och *ovellet*, tar vackert fram, hvad han har i fickorna, och låter därefter lägga sig geväret på axeln.

Den första juni träffades kongl. sekreteraren Sjöberg af en kula och herr excellensen Oxenstjerna af en annan. Följden däraf var för dem mindre sorglig än för Perceval och blott den, att en af dem blef direktör och den andra kansler. Ehuru denna heder således stannade inom oss härvarande, hafva vi likväl icke gjort våra frånvarande herrar medbröder någon orättvisa.

Stockholm fortfar att prydas af sina dagblad. Skandinavien håller nu på att dansa sitt pas. Grewesmühlen har sagt mig, att han tror mig vara författare af detta

mästerstycke och har, till bevis af sin öfvertygelse därom, låtit skicka mig det redan utkomna, vackert häftadt, till present. *Trompeten* följde oförtöfvadt samma exempel och kom dagen efter och lade sig på mitt bord. Förgäfves har jag bedt Gud bevara mig från all bekantskap åtminstone med den senare, förgäfves har Kungl. statskontoret genom indragning af min enda ordinära lön satt mig ur stånd att köpa annat än det nödvändiga — hvarken Gud eller statskontoret har kunnat frälsa mig ifrån läsningen af dessa skrifter.

Det hör till mitt ödes försämring att, så länge herr baron vistas i Stockholm, knappast kunna lämna mitt rum och att, när jag kan gå ut, icke få uppvakta herr baron annorlunda än genom bref på Örebro. Men värdes tro att under ruinerna af den forna Leopold ligger ännu hjärtat oförstördt, fullt af tacksamma minnen, och att alla herr barons godheter finnas däribland. Åtanken af dem kan lika så litet förr än med döden utplånas, som den vördnad, tacksamhet och lifliga tillgifvenhet, hvarmed jag har den äran att ännu till dess framhärda

högvälborne herr barons, statsrådets, riddarens och kommendörens af alla konungens orden m. m.

ödmjukaste tjänare

C. G. AF LEOPOLD.

Stockholm d. 28 aug. 1813.

Högvälborne herr friherre, statsråd, riddare och kommendör af alla konungens orden.

Det är ej i min förmåga att uttrycka min tacksamhet hvarken för den nådiga frikallelse, herr barons förord utverkat mig, eller för det sätt, hvarpå den blifvit mig meddelad. Man kan ej få en charmantare biljett just i det ögonblick, då man minst torde vänta sig den; och om vid saknaden af en liten talang, den man ägt och förlorat, det

gåfves en annan sann tröst än en förnuftig resignation, skulle jag finna den i herr barons ädla förhållande vid detta tillfälle. När man som herr baron innehar ett lika upphöjdt rum i staten och vitterheten, är det en vacker, men ej ovanlig sak, att med sitt beskydd omfatta hvar och en talang, som mer eller mindre utmärker sig. Men att hos en snart 58 årig sjukling ännu hedra hvad han kunnat i bättre dagar vara, men icke mera är; att bespara honom rodnaden öfver sin oförmåga och i de mest smickrande ord trösta honom öfver hvad han saknar gåfvor att fullgöra — ett sådant ädelmod var ännu nytt hos oss. Det var herr baron förbehållet att gifva det kanske första exemplet därpå och åt mig att blifva dess föremål.

Jag har den äran att vara med alla däremot svarande tänkesätt af vördnad och erkänsla

högvälborne herr barons, statsrådets, riddarens och kommendörens af alla konungens orden

ödmjukaste tjänare

C. G. AF LEOPOLD.

Stockholm d. 28 september 1813.

Högvälborne herr baron, statsråd, riddare och kommendör af konungens orden, m. m.

Huru högt herr barons godheter alltid smickra mig, skulle jag kanske fåfängt bemöda mig att skildra; men ännu mera förgåfves skulle jag söka ord för att uttrycka, till hvad grad jag varit rörd af de sublimes rader, hvarmed herr baron i riksmarskalksämhetets namn värdigats hedra mig. Aldrig talte väl detta höga ämbete ett ädlare språk. Och då jag säger detta, glömmer jag ändå ej, att själfva Skördarnas författare burit ej länge sedan samma staf, som nu ligger i herr barons händer.

Förundrad och förtjust, man *Lehmberg* läsa tror.

Men samma *Pierid* (att hemligheten säga)

var bägges edra snillens mor.

Han bortgick, lämnande sin styl i eder äga,
Och ert geni har ärfvt sin äldre bror.

Af mig, som efter tre snillen af denna rang ej borde nämnas, af mig, herr baron, återstår numera endast skuggan af en medelmåttig varelse, som snart går att hel och hållen försvinna. Men ehuru djupt nedtryckt af år och lidande, gifves äfven för mig ännu glada njutningar. Jag erfar dem, då jag ser geniet och talangerna ännu fortfara att upphöja mitt fäderneslands ära, då jag ser dem i förening med bördens glans intaga förtjänta rum i staten och genom hvarje prof af humanitet och ädelmod dubbelt pryda dem. Att, för min del, finna mig ett föremål för dessa sistnämnda tänkesätt, är allt hvad i mitt närvarande tillstånd ett mildt öde kunde till tröst unna mig.

Med den outplånligaste vördnad för konung Gustaf III:s minne och allt, hvad som tillhört denne store man, torde närvarelsen vid den instundande sorgliga högtidligheten likväl blifva för mig omöjlig. Äfven min hustru, hvars vördnadsfulla tacksamhet jag får den äran att för herr baron nedlägga, befinner sig beklagligen ej vid hälsa att begagna sig af den ynnest, som blifvit henne visad. Under sådana omständigheter har jag ej trott, att de biljetter, för hvilka vi hafva att tacka herr barons ädelmodiga åtanke, borde hvarken af oss på annat sätt användas eller behållas i vår hand obrukade. Utan visshet, om jag gör rätt eller orätt, tar jag mig således den friheten att till herr barons egen förändrade disposition återlämna dem. Men hvad jag behåller för mig kvar af denna herr barons utmärkta godhet, det är ett minne, som skall intill mitt sista ögonblick alltid hos mig fortfara, i förening med alla de känslor af vördnad och tacksamhet, hvarmed jag har den äran att framhärda

högvälborne herr barons, statsrådets, riddarens och kommendörens af konungens orden m. m.

ödmjukaste tjänare

C. G. AF LEOPOLD.

Stockholm d. 26 jan. 1814.

Högvälborne herr baron, statsråd, riddare och kommandör af kungl. maj:ts orden.

Jag infinner mig sent för att utbedja mig uppfyllandet af herr barons och statsrådets graciösa löfte; men det kommer, Gud ske lof, däraf, att Norge infann sig förr än jag tror någon föreställt sig och att jag nödvändigt velat göra förändringar efter det glada tillfället. Att jag däremot ej kan hafva den äran att personligen infinna mig, kommer af en för mig mindre angenäm anledning, nämligen anfallet af en vådlig sjukdom, som i förrgår öfverraskade mig, timmen efter den stora nyheten, och som äfven nu nekar mig bruket af min egen hand. För publiken står poemet i dag i Stockholms Posten, men Svenska Akademien har gjort mig den äran att låta besörja tryckningen af några särskilda exemplar för de kungl. personerna. Det exemplar, som jag tar mig den friheten att tillägga, äfven de bägge kungligas, täcktes herr baronen för sin del emottaga af författarens tacksamma hand. Jag önskade att stycket förtjänade herr barons bifall. Innan ändringarna hade jag kanske vågat hoppas det. Men om poemet genom dem förlorat något, hafva vi däremot vunnit Norge, et l'un vaut bien l'autre.

Emottag det korta uttrycket af hela den respect och erkänsla, hvarmed jag har den äran att vara

högvälborne herr barons, statsrådets, riddarens och kommandörens af kungl. maj:ts orden

ödmjukaste tjänare

C. G. AF LEOPOLD.

Stockholm d. 11 mars 1818.

Högvälborne herr friherre, riksmarskalk, riddare och kommandör af konungens orden m. m.

Eders excellens!

Verserna till sorgmusiken, utan att kanske vara af det högsta lyriska slag, förråda dock alltid den äkta Phebiska silfverklängen, sådan som den i vår tid nästan icke mera höres. Det synes blott, som den store skalden begynnadt att med åren tröttna vid korrektionens oändliga mödor och att litet negligera sin annars ojämförliga talang till den besvärliga del däraf, som utgöres af stilen och uttrycket. Mera behöfs ej heller för att gifva ett anseende af minskadt värde, äfven åt själfva förträffligheten.

Den glans, som ej mästaren själf haft tålmod att skänka åt sitt arbete, ger ganska säkert ej heller någon annan däråt, genom hvilka ordförändringar som ock må försökas. Alla sådana förbättringar, äfven de minsta, måste vara gnistor af samma eld. För att likväl visa min lydnad för eders excellens' befallningar har jag företagit mig att rent af afskrifva poemet med de små upphjälpande drag i stil och versbildning, som det synts mig ännu vänta på. Eders excellens kan vid jämförelsen, del för del, lätteligen urskilja det förändrade.

Men då ett sådant försök, i allvarlig mening, hvarken skulle kunna vågas utan förtörnande djärfhet emot den odödliga författaren, eller till och med utan fara att kanske skada och bortskämma hvad man ville förbättra, och då det är föga troligt, att den store skalden själf lärer finnas nöjd med mitt välmenta handtverksbesvär, bönfaller jag uppriktigt, att eders excellens täcktes göra intet bruk af dessa varianter, utan åsidosätta allt afseende därpå.

Däremot har jag i stället understått mig att på själfva manuskriptet teckna med blyertsskrift (som lätt kan utplånas) förslagen till de få och obetydliga ordförändringar,

som kanske blifva verkligt nödvändiga. Jag har ej den djärfheten att anse dessa förslag såsom några förbättringar, utan blott såsom anledningar för mästaren att med större framgång själf göra dem.

Eders excellens emottage med godhet offret af den djupa vördnad och tacksamma tillgifvenhet, hvarmed jag har den äran att framhärda

s. t. eders excellens'

ödmjukaste tjänare

C. G. AF LEOPOLD.

Högvälborne herr grefve, en af rikets herrar, riksmarskalk, riddare och kommandör af konungens orden m. m.

Eders excellens!

Någon sade mig i går, att ännu intet exemplar af sången öfver konung Carl XIII och aftäckningen af dess staty, blifvit till eders excellens framburet. Eders excellens värdes tro, att, om så förhåller sig, är felet hvarken mitt minnes eller mina tänkesätts. Visserligen har jag ej ansett poemet förtjänt att såsom enskild auktorlig offergärd nedläggas för eders excellens. Men redan sedan åtta dagar befinna sig alla exemplaren i landshöfding Rosensteins händer med uttrycklig anmodan om öfverlämnande däraf till deras excellenser och akademiens öfriga herrar ledamöter. Efter likväl händelsen nu skänker mig en anledning, som jag ej själf vågade tillägna mig, anhåller jag, att eders excellens täcktes ur den blinde skaldens egen hand emottaga ett exemplar af poemet såsom ett ringa vedermäle af de outplånliga tänkesätt af vördnad och tacksamhet, hvarmed han har den äran att framhärda,

högvälborne herr grefve, en af rikets herrar, riksmarskalk, riddare och kommandör af konungens orden m. m.,

eders excellens'

ödmjukaste tjänare

LEOPOLD.

Stockholm d. 21 Maj 1824.

Högvälborne herr grefve, riksmarskalk, ordenskansler, riddare och kommandör af konungens orden samt riddare af Konung Carl den XIII:s orden.

Eders excellens!

Jag förliknar ej mina enskilda tillfredsställelser med hvad som gör heder åt litteraturen och nationen, men ur bägge skälen, tillåte eders excellens mig att betyga min lifliga erkänsla för de trenne talen i kongl. slottskapellet, hvarmed ers excellens värdigas begåfva mig. Äfven då jag vore skyldig denna heder åt en allmännare utdelning, älskar jag dock att däri tänka mig någon personlig hågkomst och ber eders excellens vara försäkrad om den varmaste och värnadsfullaste motsvarighet därtill.

Eders excellens fortfar att med förundransvärd lycka aflägga det svåraste profvet i all värtalighet: det att göra det gamla nytt och det evigt samma till evigt annat. Hvert och ett af dessa små särskilda loftal är en blomma, nödvändigt lik alla föregående och likväl alltid ny genom färgernas friska och nyfödda skönhet. Eders excellens har i sitt upphöjda talarekall icke blott efterträdt, utan äfven fullkomligen ersatt ett af nationens största snillen, men händelser af detta slag inträffa ej tvenne gånger efter hvarandra.

Eders excellens värdes, med gammal godhet emottaga offret af den oföränderliga värnads och tacksamhet, hvarmed jag framhärdat att vara,

högvälborne herr grefve, riksmarskalk, ordenskansler,
riddare och kommandör af konungens orden samt rid-
dare af Konung Carl XIII:s orden,

eders excellens'

ödmjukaste tjänare

LEOPOLD.

IV.

Bref från J. H. Schröder.

Uppsala den 28 oktober 1822.

Till eders excellens får jag nu ödmjukast inberätta att Höjerska bokauktionen försiggått, likväl icke å utsatta dagar den 16 och 19, utan åtta dagar *senare* för andra mellankommande auktioners skull.

Eders excellens har å auktionen erhållit de flesta böcker, eders excellens önskat sig, och det för skäligt pris. Oktaverna gingo lågt — — —.

De böcker, eders excellens erhållit, äro väl konserverade. Eders excellens täcktes befalla, om de skola till Stockholm försändas eller här kvarblifva till dess de kunna afgå till Lydinge. Detta torde jag få veta, när eders excellens afsänder auktionsbeloppet.

Eders excellens' depositum af grefve Lagerbrings och den onämnda manuskriptsamlingen blef här med den sannaste tacksamhet emottaget. Bägge lådorna stå nu förvarade bredvid Lidéns och Fants deposita i innersta manuskriptrummet, där Gustaf III:s depositum också förvaras. Eders excellens' bref aflämnades, och rektor lofvade, att eders excellens' önskan skulle hörsammas. — Sålunda lär rektor i ett handbref gifva eders excellens underrättelse, att de bägge lådorna äro i akademiska bibliotekets förvar riktigt emottagna. Professorerna hade gärna annars velat *in corpore* betyga sin tacksamhet.

Med promotionen tillstundar den 11 november. Zetterström blir promotor och icke Thunberg såsom Argus berättat i förhand. Zetterströms program är ganska sakrikt och innehåller Thunbergs biografi *fullständig*. Så snart

detta vidlyftiga program blir färdigtryckt, skall jag öfversända det. Förteckningen å Thunbergs ledamotskap af 63 in- och utländska akademier samt alla de memoarer, han i dessas akter låtit införa, upptager flera foliosidor. — Cotta i Tübingen, Tysklands rikaste boktryckare, trycker nu Thunbergs *Flora capensis*. Auktorn själf blir ej rik däraf.

Professorerna Aurivillius och Geijer bedja mig anmäla deras djupa vördnad.

Eders excellens'

ödmjukaste tjänare

J. HENR. SCHRÖDER.

P. S. Här vandrar en saga, att det egyptiska verket anländt, men för att gömmas eller ovarsamt blifva beskådat och handteradt i Rosersbergs bibliotek? Vi våga ej hoppas eller ens tänka ditåt, att Hans Maj:t denna gång skulle nådigt tänka på sitt löfte, vid sitt första besök afgifvet 1811 och sedan förnyadt.

Uppsala den 13 november 1822.

Eders excellens' bref hade jag den äran att för två postdagar sedan emottaga. De däruti inneslutna bokauktionsmedlen äro mig riktigt tillhandakomna. Efter eders excellens' önskan har jag efterfrågat, hvilken boksamlare gjorde anbud på *Langebek* *Scriptores rerum danicarum* T. I—IV näst under eders excellens, och det var bokhandlaren magister Wiborg, som dels själf samlar ett svenskt-historiskt bibliotek, dels åt andra, för god betalning, tillhandahåller vissa rarare och begärligare arbeten. Jag skall förfråga mig, om han för sitt anbud är hugad att erhålla ifrågavarande fyra tomer.

Att genom bokhandeln rekvirera Langebek fullständig i *sju* tomer är nog dyrt, efter den erfarenhet vi haft härstädes af vår sista bokremiss från Gyldendalska bokhandeln. Under danska myntets dåligaste period uppsatte bokhandlarna naturligtvis sina bokförlager så *högt* de kunde, och detta *namnvärde* vilja de nu hafva i *rede solv*, sedan deras mynt förbättrat sig. Rahbeks snygga upplaga af *Holbergs skrifter* kostade efter förra beräkningssättet i svensk specie knappt 5 Rdr.; nu lär den ej fås för 50.

Men det yppas i dessa dagar ett annat tillfälle på etatsrådet, professor A. Kalls, bokauktion, som i december börjas i Köpenhamn.

I tryckta katalogen, som hit anländt, *Bibliotheca Kalliana*, pag. 47, finner jag under n:ris 736—742 Langebek Scriptorum tom. I—VII samt under n:ris 743—748 samma verk, tom. I—VI. Den hederliga professor Nyerup är en bland de i företalet nämnda kommissionärerna, och om eders excellens skrifver ett par rader till honom (som skyndsammast med kabinettsposten framkommer), bevakar han visst med stort nöje eders excellens anbud. Lyckas det, kan böckerna hitkomma med dem, som Uppsala bibliotek hoppas på samma auktion genom samma kommissionär erhålla. — Skulle eders excellens önska att se katalogen, tror jag visst, att Wiborg har den. Om ej tiden vore påskyndande, så skulle ett exemplar väl härifrån kunna anskaffas.

Prosten Sundelii böcker säljas först om lördag, den 16. Om förloppet däraf skall jag snart lämna besked.

I måndags gick medicine doktorspromotionen för sig. Det var den klaraste och vackraste novemberdag man kunde önska sig, och så mild var väderleken, att själfva de nya medicine doktorerna, att ej nämna de officierande marskalkarna, kunde på Parnassen visa sig i kappa och värja, *utan* kapprockar. Härligast och gladast var dock denna dag såsom den gamle Thunbergs 80:de födelsedag och jubeldag. Hvad ingen vid 80 år vågar göra efter, gjorde gubben, då han på Parnassen *utan öfverrock* visade sig för att för andra gången mottaga doktorshatten, som var omvirad med en frisk, grön krans af Linnea. Om morgonen uppvaktade Smolandt sin gamle inspektor med ett latinskt Carmen och strax därefter också nationernas kuratorer, som i studerande ungdomens namn hjärtligt lyckönskade sin äldste och längst älskade lärare. Därnäst ankommo alla studiosi medici. Vid promotionsaktens slut, då ärkebiskopen förde gubben i sin vagn, instämde de utanför kyrkan varande studerande i ett lifligt vivat. En stor middag gafs af de promoverade i orangeriet. Middagsbordet var mellan

lagerträden och talrika blomstergrupper rätt väl anordnad, så att då vaxljusen tändes och punschens ångor blandade sig med blomsterdofterna, man trodde sig vara i Armidas trädgårdar. Då Thunbergs skål proponerades, buro de ny-promoverade doktorerna den gamle jubeldoktorn på sina axlar rundt om det ansenliga bordet under de församlade gästernas hjärtliga vivatrop. Om aftonen gafs en »animerad» bal, som fruntimren yttrat sig, i Gillets hus. Där behöfdes ej Thunberg, utan han begaf sig till sina landsmän, som för honom arrangerat en vacker fête på deras nationssal, som ligger vid Drottninggatan (Flodbergs forna ryktbara källare, nu kapten Kùsels) och som var ganska vackert illuminerad åt gatan. Där trakterades gubben å nyo och spelade boston med rektor och några andra honoratiores till kl. 12 på natten. Han mådde af denna dagens kurialier och kalaser förträffligt och bör med sådan järnatur hinna ännu ett tiotal af år. — Gud gifve eders excellens' hälsa sådan styrka!

Med min gode vän, doktor Ahlberg, som i afton från Sahlsta återväntas, sänder jag de verser och program, som utkommit. Öfver ingen svensk botanist är en så till yttersta *fullständighet* bringad och noggrant uppsatt biografi. Hans excellens ser häraf, att Thunberg haft två anbud till Petersburg och ett till Leiden att där träda i tjänst; att hans flesta skrifter äro utomlands öfversatta och omtryckta, att förbigå hans talrika memoarer i utländska akademiens akter och andra journaler. Att efterträda honom i vidsträckt ryktbarhet är ej så lätt. Men mer än alla hans diplomer och de många porträtter, man utomlands af honom låtit utkomma, äro de många blommor och fjärilar, som på sina vingar föra hans namn till eftervärlden. Programmet räknar inalles 34 sådana.

Rogberg höll en alldeles förträfflig promotionspredikan.

I Hamiltonska memoarerna äro de anteckningar och tillägg riktigt inhäftade, som jag från Lydinge medförde.

Till hr öfverceremonimästaren v. Hauswolff följer en liten pjäs om Oskarsdagens firande i Uppsala, som jag ödmjukast beder måtte, jämte min vördsamma hälsning

blifva öfverlämnad. Till öfverstelöjtnanten Brelin ber jag ock om min hälsning.

Med sann och oföränderlig vördnad och tacksamhet är jag eders excellens'

tillgifnaste och ödmjukaste

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Grefve Suchtelen får säkert programmet från sin gode vän, gubben Thunberg, men säkert ej så snart. Eders excellens gör säkert honom således ett nöje att kommunicera det med honom.

Franska språkmästaren Max. de Bethune är efter långsam sjuklighet i dagarna död. Af hans familjepapper har man verkligen funnit, att han var comte och grand-croix af Maltheserorden.

Uppsala den 5 december 1822.

Med doktor Ahlberg skickade jag mitt sista bref med innelyckt program m. m.

Med en härifrån aftågande stud. Törner (son af öfversten vid teatern) sänder jag detta paket och bref för att göra eders excellens reda för inropen å Sundeliska auktionen. Som böckerna i allmänhet å denna auktion voro mindre märkliga, gingo de till låga pris. De böcker, eders excellens bekommit, äro — — —

En och annan bok, som eders excellens åstundade å Sundelii katalog, måste jag vid auktionen lämna, då jag ej fann den snygg eller komplett.

Till eders excellens följer härjämte ett exemplar af höstterminskatalogen. Närvarande studenter äro 809. De akademiska lärarna gifva dem alla i gemen godt loford för exemplariskt uppförande. — Professor Rabenius blir den 14 december rector magnificus efter domprosten Winbom och åter efter Rabenius blir gubben Thunberg (om han har hälsau såsom hittills) för femte gången rektor nästkommande midsommar.

Oskarsdagen firades med sång af samtliga studerande ungdomen på torget. Om aftonen var östgöta nationssal,

Linnés forna auditorium, på det vackraste sätt illuminerad. En studerande Rudebeck höll en svensk oration i prokanslerns, rektors o. fl. närvaro. Mina landsmän, Vestmanno-Dalekarli, hade i rådstugan ett kostligt kalas, där vi hade rätt roligt för 1 rdr b:o person. Stockholms ungdom skulle visst le och tvifla, att man kan i Uppsala hafva en fest med så liten kostnad!

När vår kronprins hemkommer, ämnar sig en deputation till Stockholm. Men som prinsen kommer så nära julhelgen, ämnar deputationen ej afgå förr än första dagarna af nya året; ty prinsen har visst de första dagarna så många uppvaktningar att emottaga, att den akademiska tror sig böra dröja litet.

I går var riksdagsmannaval på rådstugan, då urmakar Lagerstrand blef med 400 röster riksdagsman. Därefter hade rådman Brovallius och hattmakaren Sundell (en rätt förständig borgare) hvardera öfver 100 röster.

I Uppsala stift skedde val den 4. Ingenting kan man än veta, innan de aflägsna kontrakterna anlända med sina vallistor. Prosten Anjou (förut syssloman i Uppsala) blir riksdagsman för Roslags division nära enhälligt. Prosten och teol. adj. Bergström har att täfla med Jan Wijkman i Björklinge. Prof. doktor Lundblad, doktor Rönquist och doktor Åström äro i fråga i domprosten Wijkmans forna division. I Hälsingland äro Forsell i Hudiksvall, Lundström i Gäfle och Agrell (förut konsistorienotarie i Stockholm) i fråga.

Sist får jag berätta, att jag har allt hopp, att baron Reuterholm *denna* termin tager examen, ty han har kommit lyckligt (efter tvenne tentamina) från Geijer, för hvilken han bäfvade. På det hela går det nog *bra* för honom; men det skulle och borde gå *bättre*, om det funnes någon uthållighet i hvad han sig företager. Men han är nog lik ett blomsterbi, som flyger hit och dit och ej hämtar någon djupare näring. Annars är han en utmärkt god och sedlig yngling. Nu borde han öfva sig i *skrifva!* — Vore friherrinnan i Stockholm, skulle det visst fagna henne, att hennes Axel nu får taga examen. Jag önskar, att han i

Stockholm må kunna sysselsätta sig med något allvarsamt, så blir han nog en bra karl med tiden.

Jag ber om min hälsning till öfverstelöjtnant Brelin.

Med oföränderlig vördnad tecknar jag mig eders excellens'

ödmjukaste och tillgifnaste

J. HENR. SCHRÖDER.

P. S. Ibland afidne M. de Bethunes papper fanns bevis, att hans familj verkligt var gammal *grefflig*. Han var ock född Maltheserriddare (till och med *grand-croix*).

Uppsala den 4 mars 1823.

Med Lydingebudet sänder jag ett litet paket med tvenne *minnesskrifter* för eders excellens' samlingar. Öfverstelöjtnant Brelin medför det till Stockholm vid sin återresa.

Huru mycket jag och vi alla *uppsalienses*, som känna värdet af eders excellens' förlängda dagar för vetenskapernas bästa, gladt oss innerligen att veta eders excellens vara återställd till hälsan, behöfver jag icke en gång nämna, då jag vet, att eders excellens därom är själf förvissad.

Inga märkliga bokauktioner förefalla här. Täcktes eders excellens nämna åt baron Klingspor, att ej ett *enda* exemplar af hans katalog varit synligt i Uppsala, utom det jag fick af eders excellens och det jag kommunicerat med Aurivillius och Zetterström. Ville baron öfversända några, skall jag dem till bokälskare aflämna. I Holmgrens boklåda är ofta Uppsalabud.

Om fredag den 7 mars, årsdagen af salig ärkebiskop Lindbloms begrafning, kommer ändtligen professor Kolmodin fram med sin parentation, som allmänt efterlängtas, ty den kan ej annat än blifva rätt vacker öfver ett så vackert ämne och af en latinare med så god smak.

Om torsdag begrafves professor Drissel. Han dog af ålderdomsskröplighet vid 72 års ålder efter en lång sjukdom. Räntmästar doktor Themptander tros söka den lediga

professionen, och som det är en man med utmärkta kunskaper och mycket allvar i examensväg, lyckönska vi oss att få honom.

Professorskan Georgii, den sista af Appelbomska ätten, dog i förra veckan helt stilla utan sjukdom. Min salige far hade i detta professorshus varit informator, och därutaf har jag njutit mycket godt under min Uppsalatid hos denna akademiens *hedersgumma*. Två sådana lefva ännu kvar, nämligen gamla professorskan Rabenius, född Bruncrona, som är blind, och fru Ziervogel, född Wallrawe.

Doktorinnan Floderus mår, gudi lof! efter omständigheterna någorlunda bra. Hon har några dagar varit i Uppsala vistande. Hon har med den största glädje, som hon numera kan erfaras, blifvit förvissad, att doktor Hagberg söker Rasbo. Hon gläder sig öfver detta grannskap med hennes blifna änkostad Lundby. Hans excellens torde vid tillfälle säga doktor Hagberg, hvilken *innerlig glädje* detta hans tagna steg gjort den sorgbundna änkan, att ej tala om församlingsborna, som få en sådan pastor.

Doktorinnan Floderi nådårsansökning lär i dessa dagar hafva ingått till kungl. maj:t.

Akademien har hos konungen gjort underdånig bön-fallan om konungens proposition till ständerna om ett *lån* ur Banken af 50,000 rdr till sitt biblioteks byggnads fullbordan. Då Skara gymnasium och Kalmar domkyrka erhållit sådant, hoppas vi, att ej ständerna må afslå sådan begäran, som blott angår *lån*; ty Uppsala akademi, som kostar staten så litet (pris vare den store Gustaf Adolfs frikostighet!), har aldrig legat statsverket till last och aldrig begärt något understöd tillföre. Karl IX inrättade Academia Carolina. Gustaf II Adolf Gustaviana och Karl XI byggde därpå en våning till för biblioteket. Gustaf III byggde det nya Botaniska auditorium. Det förstår sig, att dessa konungar till en del togo kostnaden af allmänna medel, då ännu ingen bestämd civillista gafs. Häraf synes, att akademiens egna medel hittills ej kunnat åstadkomma dylika större byggnader.

Om jag i påsk kan få ledighet undan Biblioteket och Scriptores-korrekturet, reser jag visst till Stockholm.

Eders Excellens'

ödmjukaste och tillgifnaste tjänare

J. HENR. SCHRÖDER.

Uppsala d. 11 april 1823.

Näst det jag aflägger min ödmjukaste tacksägelse för eders excellens' mig bevisade godhet under mitt senaste vistande i Stockholm, får jag nu återsända förslaget till inskrift å sal. doktor Floderi minnessten. Jag besökte i söndags Rasbo och fann där doktorinnan och Uno vid hälsan. Doktorinnan gladde sig innerligen öfver eders excellens' hågkomst. Med förslaget till inskriften å stenen var hon ganska tillfredsställd. Jag sänder den således renskrifven med de få *tillägg*, som ansetts nödvändiga, för att öfverlämnas till herr öfverstelöjtnant Brelin, hvars goda omsorg för detta sorgliga minnesmärke doktorinnan icke nog kan beprisa. Med själfva grafkullens beredande och grundens läggande för stenen vill doktorinnan (för att vara dess mer säker att allt blir bra och varaktigt) afbida öfverstelöjtnantens ankomst hit å orten, då hon hoppas få inhämta hans erfarna råd.

I Uppsala står väl till. Professor Thunberg är alldeles återställd från sin förkylning och fröjdar sig nu öfver en *palm*, som i hans orangeri slagit ut sina hvita blommor — en sällsynt gäst i höga Norden; och studenterna göra vallfarter dit hvarje dag att beskåda den.

Geijers *Svenska Historia* lägges i nästa månad under pressen. Auctorn ber om sin djupa vördnad, äfvenså prof. Aurivillius, och däri instämmer äfven

eders excellens'

ödmjukaste och tillgifnaste

J. HENR. SCHRÖDER.

P. S. Såsom ett *eget slags bevis* på uppsaliensiska lärdes odödlighet må nämnas, att prof. Aurivillius just i dag med posten, ibland andra utländska bref till Vetensk. societeten, erhöll ett bref från en tysk lärd till sin för 18 år sedan *afdöde* svåger, professor Adolf Murray, den berömda anatomen.

Uppsala d. 3 oktob. 1823.

Min goda vän och landsman magister Bellander hade aftonen före min hemkomst aflämnat eders excellens' bref. — Jag ville i min lefnads dagbok teckna den dagen och de känslor af glädje och tacksamhet det väckte, detta dyrbara bref af eders excellens' hand. Men den sanna glädjen liksom den djupa smärtan har i dess första ögonblick alltid svårt efter ord. Hvad jag vet och känner, är, det eders excellens' återställda hälsa är ett ämne till glädje så väl i högre som ringare kretsar. Båda veta i sin glädje, att *sanning* och *människokärlek* hafva en vän mera på jorden.

Eders excellens' inbjudning till Lydinge skall jag visst efterkomma. Tisdag eftermiddag i god tid hoppas jag personligen få uppvakta eders excellens på Lydinge. Måndagen och tisdagen äro anslagna till akademiska festiviteter i anledning af vår kanslers höga biläger. Vid tisdagsfestiviteten förmiddagen måste jag assistera. Så snart därmed är slut, kastar jag mig i en gammal kaross och färdas utan uppehåll till Lydinge att där kvarblifva hela veckan.

Jag skall då medföra 2:ne minnesskrifter, som lära fattas i eders excellens' samling, näml. landshöfd. Rosensteins Tal öfver regeringsrådet *Hallenstierna* samt härads-höfding Kröningssvärds Tal öfver prof. med. dokt. *Gravander*. Jag öfverkom dessa bägge tal i Falun. Det sednare är rart såsom därstädes tryckt och endast till vänner utdeladt.

Min antikvariska resa såsom Rosenhanesk stipendiat sträckte sig denna sommar till Dalarne, Västmanland och Södermanland. Dalarne har jag genomrest ända till Särnatrakten ej långt från norska gränsen. Tvenne högst märkliga iakttagelser hade jag där tillfälle att göra, först, att *runornas* bruk ännu är kvar i Dalarne, där de i bomärken ännu, öfverallt i de egentliga Dalsocknarna, nyttjas. Betydelsen af denna uppgift är viktig emot den gamla nordiska historiens och litteraturens tviflare och vedersakare. Den andra märkvärdiga omständigheten, jag har kunnat iakttaga och undersöka, är att *ättehögarna* i Dalarne sträcka sig ända till Mora. Dessa högar följa Dalälven åt och bevisa, att *Dalarne* långt in uti *hedendomen* varit bebodt. En omständighet, hvarpå man mycket velat tvifla.

I Dalarne öfverkom jag dessutom 2:ne utmärkt vackra *runstafvar*: ett kosteligt bidrag till mitt lilla antikvariska museum, som Uppsala en gång skall erhålla, om jag det hinner förkofra.

I Falun såg jag det märkvärdigaste där finnes: koppargruvnan, där jag nedsteg med bloss i hand, ända till *kungssalen*, där *Carl Johan* och *Oscar* med egen hand inristat sina namn. Vore de lika djupt ristade i hvart svenskt hjärta på den svenska jorden, som de äro det, betydelsefullt nog, ristade djupt ned i den svenska jordens innersta sköte!

Näst koppargruvnan var landshöfding Järta det märkvärdigaste föremålet för min uppmärksamhet. I hans umgänge tillbragte jag en hel dag på det angenämaste sätt. Han var mycket oroad öfver eders excellens' sjukdom. Vi voro bägge därom öfverens, att fäderneslandet i denna stund ej har råd att förlora någon af sina ädlaste söner. Det hjärtlösa publicisteriet må gärna tänka på annat sätt.

I Västmanland på länsgränsen mellan Örebro och Västerås län tror jag mig hafva funnit belägenheten af *Oluström*, der Eric (XI) Läspe måste vika för Knut Johanssons Långe år 1230. Detta Oluströms belägenhet har hittills varit alldeles obekant; men jag behöfver ännu i kam-

markkollegii och Västerås landskontors arkiver göra flera undersökningar för att ytterligare beriktiga min sats.

I Södermanland såg jag denna gång den *fulaste* altartafla troligen i hela Svearike, nämligen i Helgesta socken, hvartill Sparreholm har jus patronatus. Annexan Hyltinge, hvarest denna sätesgård är belägen, har däremot en utmärkt vacker kyrka, byggd af numera afl. grefvinnan Sprengtporten och försedd med vackra prydnader.

På Torp, det hjärtans trefliga Torp, mådde hofmarskalken och friherrinnan Jennings väl efter brunnskuren, ehuru den, under det den i Söderköping påstod, var för den senare ganska betänkelig. *L'Art de verifier les dates* i 3 folianter hoppas friherrinnan, att eders excellens själf nästa sommar ville afhämta. Den gula sängkammaren med sin stora sidenpaulun och sina många fruntimmersbeläten (såsom fru Beata Sparres, R. R. Scherings änka, den lärda fröken Soph. Rosenhanes, fröken Creutz' m. fl., m. fl.) — men allra mest det goda och fryntliga herrskapet väntar på eders excellens. Glädjen bor på detta gamla herresäte och mångas, mångas välsignelser hvila öfver det gamla par, som nu bor därstädes och endast anser för en hugnad att räkna sina dagars tal efter talet af de dagliga välgärningar, de af Försynen blifvit satta i stånd att utöfva. — (Herrskapet reser omkring d. 8 till Tullgarn.)

Ridd. och adeln har då afslagit akademiens begäran endast om *ett lån* till fullbordande af vårt bibliotek. Grefve Schwerin med sina nog ofta besynnerligt uppgjorda teorier nedslog baron Adlerbeth och Hartmansdorff och öfverste Lefrén, trots all den ihärdighet, hvarmed de stridde för den goda saken. Om samtidens erfarenhet bedröfvar oss, tröstar oss dock det minnet, att inom samma murar, där nu så många *nej* skullade, hänga Skyttars, Gyllenhjelmars och De la Gardiers sköldemärken, att ej förbigå många både äldre och nyare namn, hvilka vid sina sköldar äfven fästat välgärningarnas minne. Vetenskaperna äro aldrig otacksamma. Jag bifogar Geijers ord till musiken för våra fester i dessa dagar.

Boktryckare Sam. Norberg har i testamente stiftat ett stipendium med 2,400 rd. b:ko fond med namn af Prins *Oscar* eller *Oscarianum*. Naturalkabinettet har fått en stor och dyrbar sändning af fåglar från Hauswolff på Barthélemy, genom ceremonimästaren öfversänd hit.

Vågar jag bedja eders excellens nedlägga min djupa vördnad för grefliga Braheska herrskapet. Jag glömmer aldrig den nåd, fru grefvinnan Brahe, näst eders excellens, mig beredde, att få se och tala vid Sveriges kronprinsessa.

Med djup och oföränderlig vördnad

J. HENR. SCHRÖDER.

Uppsala d. 9 dec. 1823.

Icke utan den största tillfredsställelse får jag nu den äran inberätta, att underhandlingarna rörande *Dialogus Creaturarum Moralizatus*, Stockholm, Joh. Snell, 1483, till alla delar lyckats, och att boken nu hör eders excellens till.

Som jag var den förste, som, i ett obemärkt hörn af ett gammalt skåp å Gestrike-Helsinges nations bibliotek, upptäckte denna stora typografiska raritet och gjorde vederbörande kurator därpå uppmärksam, så var det också i sin ordning, att de lyssnade till mitt råd att aflämna en för dem alldeles obehöflig och otjänlig raritet för att införlifvas med ett så komplett Svenskt historiskt bibliotek, som eders excellens' är, och hvilket dessutom i en framtid (som vi för bibliotekets förökande uppriktigt och egennyttigt önska ännu långt aflägsnad) kommer att blifva en Akademiens tillhörighet. Min proposition vann kurators mathes. adjunkten Falks bifall, och han gjorde framställning därom till sina landsmän, som äfven till alla delar gäfvo sitt samtycke. De utbedja sig att få öfverlämna den omtalade boken som en present till eders excellens. Adj. Falk ämnar skrifva ett bref härom (förmod-

ligen fullt af komplimanger) till eders excellens. Jag har ej kunnat och tror mig ej böra afstyra det, ehuru det förorsakar eders excellens den mödan att skrifva några rader till svar. Men de mena verkligen uppriktigt med sin ringa present, som de dessutom säga vara mycket skadad och makulerad, och glädja sig, att den skall göra eders excellens något nöje.

Boken har jag ej på länge sett. Jag har löfte att vid termins slut få afhämta den för att själf öfverföra den till eders excellens. Jag vågar å förhand anhålla om eders excellens tillstånd att här i Uppsala under mina egna ögon låta skickligen inbinda den, ty i Stockholm gifva sig bokbindare ej ro med en så gammal, sliten bok, som är utan signaturer och andra anvisningar för inbindningen. Efter helgdagarna hoppas jag få lämna den i eders excellens' egna händer.

Terminen slutas om lördag. Kolmodin blir rektor. Terminen har tilländagått under största ordning och skick i allt. Baron Oxenstjerna (till Harg), baron Hamilton och Nicander (på skaldernas språk benämnd och känd *August*) hafva denna termin tagit fil. kandidat examen, med *heder*.

Prof. Aurivillius och Geijer bedja om sin vördnad.

Biblioteket har från doktor Collin i Philadelphia ånyo fått en bokremiss.

Carl X Gustaf, Uppsala akademis lagstiftare (hvertill han nyttjade Björnclous penna) står i kalla, hvita marmorn, dammig och försmädd i en stinkande vrå vid uppgången till museum och biblioteket åt Logårdssidan. Om eders excellens beredde honom ett honom visserligen passande husrum i Uppsala bibliotek, ökade eders excellens de stora förbindelser vi äga till eders excellens.

Eders excellens'

tillgifnaste och ödmjukaste

J. HENR. SCHRÖDER.

Uppsala d. 14 febr. 1824.

Herr baron Koskull, som i sällskap med k. sekr. Hauswolff gjort en resa åt Uppsala och Dannemora och i dag till Stockholm återreser, har benäget erbjudit sig att medföra bref eller paket till eders excellens. Jag sänder således Drisselska bokkatalogen samt till samlingen af Cereimonialia ett litet bidrag.

För eders excellens' sista bref får jag ödmjukast tacka. De mig gifna instruktionerna angående blifvande inrop å bokauktionerna härstädes skall jag i allt efterkomma. Till en god vän i Linköping har jag redan meo nomine afsändt rekvisitionen å Ramstedts boksamling. Med eders excellens' goda minne har jag dock uteslutit *Ryzelii* Episcoposcopia, eftersom den i Uppsala 3:ne ggr denna termin förekommer, då jag själf kan taga exemplaret i ögonsikte. Jag hoppas, att eders exc. säkert får den 1:sta ed. af Linnæi *Systema Naturæ* i atlasformat. Ehuru den är mycket rar, har den nu några år bortåt i bokkataloger varit synlig. Jag tviflar, att Ramstedt ägde kopparsticken till *Em. Tesouro*. Jag ser nämligen af katalogen, att exemplaret endast är häftadt, och sålunda beskaffadt förekommer det allmännast. Man tyckes hafva väntat på kopparsticken till inbindning. På doktor Westéns bokkatalog förekom ett vackert ex. med kopparstick. Elzevirerna lärer Ramstedt ej hafva många. De bruka i präst- och skollärarybibliotek vara flitigt nyttjade, tummade (sit venia verbo) och makulerade. Om dessa och andra omständigheter har jag meddelat nödiga observanda innan inrop sker.

Katalogen öfver afl. prosten Göran Fants (i West. Löfsta) boksamling utkommer snart af trycket. Han har här varit historiarum docens, sedan semin. præfekt, och har vackra historiska böcker, menjust inga rariores, som hans excellens icke har tillförene.

På Thoméés bokkatalog ser jag (Rosenhanes) *Respublica glacialis*, så ogement rar. Jag har därpå gifvit lågt

bud, 1 rd. 16, så att den visst går min dörr förbi, om någon samlare därpå gifvit. Den stod dock bra gömd och blandad med obetydliga saker å ömse sidor.

Brukspatronen, magister Berglind, har nu skänkt till Uppsala bibliotek Helsingelagen, codex membranaceus et *unicus*. Den lärde antikvarien och kabbalisten Buræus har i sina dagar ägt den. — Äfven medföljer en Codex chartaceus af Magni Erikssons lag el. *Medel-lagen*, hvarvid, ibland andra saker, Lilla rim-krönikan finnes efteråt häftad.

Af kgl. sekreteraren Hauswolff har myntkabinettet erhållit högst rara amerikanska mynt, hvaribland 3 af Mexicos kejsare *Augustin* (Iturbide), hvars apparition på politiska horisonten var så kort. Dess på mynten nyttjade titel är *Augustinus Dei Providentia I. Mexic. Imperator Constitut.* Icke mindre rara äro 2 mynt af hans svarta majestet *Henrik* på Hayti. Han har i nåder ej låtit sätta sitt beläte på mynten, hvilket hans granne på Domingo, Pethion, och dess efterträdare, Boyer, ej uraktlåtit. Af den förres fanns 1 och af den sednares 2 stycken mynt. En piaster från Chili har till omskrift *Chili Independente*. Genom denna donation uppgår nummertalet på de under min prefektur (från maj 1820) tillkomna mynt och medaljer till 810.

Att doktor Wallin blifvit biskop *in partibus* har här gjort allas fägnad. Den, som fått inom svenska kyrkan *Spegels* lyra i arf, bör visst vara biskop. Vi fägna oss, att snart (åtminstone inom d. 28 april) få se honom komma hit att invigas. Studenterna tänka då att hedersamt emottaga honom.

I Uppsala är visst allmänna tonen bland de yngre, att Biberg är värd distinction framför den goda Kolmodin. Men månne ej Zetterström framför de fleste, endast genom sin patriotiska donation af ett provinsbibliotek till Jämtland, förtjänste det patriotiska gröna bandet? Man vill i våra dagar ej åtnöjas med detsamma; här har dock Gott-

schalk Wallerius, Bergman och Thunberg burit det med heder.

Vi glädja oss att i grannskapet få behålla doktor Hagberg. Baron Em. De Geers förnöjelse däröfver är synbar. — Hedrén hade bort få regementet öfver vexionenses, som just tarfva en sådan styresman. Men hos oss är det vanligt, att den, som blir nationens älskling i *ett*, skall också nödvändigt duga till *allt* annat. Må kåpan ej nedtrycka den skaldens skuldror, som nu är i fråga. Jag tänker på Lehnberg hos lincopenses. Vestigia terrent. — Man hoppas här *enhälligt* bland äldre och yngre, att H. E. blir kansler under prinsens vistelse i Norge.

Vördnadsfullt

J. HENR. SCHRÖDER.

Uppsala den 5 mars 1824.

För eders excellens' höggunstiga bref, för alla de fägnande underrättelser det innehöll om eders excellens' hälsa, om bibliotekets förkofran genom *Flassans* (af mig aldrig sedda) viktiga verk m. m. får jag aflägga min ödmjukaste tacksägelse. För vetenskapernas bästa önska alla vetenskapsidkare eders excellens *nestoreos in annos vivas!* att jag må nyttja ett uttryck ur de vanliga disputationsharangerna härstädes.

Eders excellens' rekvisition å Drissels auktion har jag emottagit. Den började i onsdags och där erhöll jag — — —.

Fants katalog är först i nästa vecka att tillgå. Engeströms är under tryckning.

Vi äro här i dag mycket bestörta öfver prins Eugènes död. Den nyss utnämnde franske språkmästaren Le Bon förde hit nyheten innan postens ankomst.

Atterbom är af kronprinsen nämnd till filos. adjunkt efter Grenander med allmänt bifall och till allas fägnad.

Vi hafva redan i tidningarna sett, att vår kansler skall afresa till Norge, och af Argus i dag inhämtas, att han äfven antager kansleriatet i Kristiania. Huru prinsen själf

behagar göra med oss under frånvaron, som kan blifva lång nog, veta vi intet. Att prokanslern skulle öfvertaga högsta värden, synes ej patres önska. I dessa tider vilja de hafva kanslern i *Stockholm*, och däri hafva de visst rätt. Förra gången, då prokanslern var tillförordnad, borde ej i detta närvarande ögonblick blifva prejudikat. Men vi hafva här ingen röst, då detta allt är prinsens ensak.

Vördnadsfullt, hasteligen

J. H. SCHRÖDER.

Uppsala den 12 mars 1824.

Jag skyndar mig att med dagens post aflägga min ödmjukaste tacksägelse för eders excellens' ynnestfulla bref och därjämte inberätta, att Drisselska bokauktionen i förrgår slutade. De böcker, eders excellens vidare erhållit, äro — — —.

Ett par kataloger medföljde, hvaribland doktor Brändströms i Löffsta, mäta klen och illa uppsatt. En annan har variorum varia. I bägge tror jag intet förekommer något, som eders excellens skulle åstunda. I ingående vecka kommer Fantiska katalogen i boklådan. Böckerna säljas den 24 april. Engeströmska katalogen är ej ännu utkommen.

I det exemplar, som på Lydinge finnes af Verelii Hervarar saga, finnes runografia efteråt, om mitt minne ej bedrager mig.

På Schulzenheims katalog i slutet förekommer J. Gråbergs *La Scandinavie vengée*.

För eder excellens' mig ämnade present af *Respublica glacialis* får jag ödmjukast tacka äfvensom för ordenstalet, som vi i Uppsala med största nöje genomläst, och vi hafva beundrat den mästartehand, som röjt undan eller gått förbi så många svårigheter i det längsta hittills hållna ordenstal, där man ej får skrifva endast om en Lagerbring, Platen och De Geer o. s. v. Fru Silfverstolpe och general Hård hade hört detta tal uti slottskapellet, men det återlästes vid en af fru Silfverstolpes *fredagsaftnar*, där lektyr och

musik behagligt omväxla. Jag behöfver ej säga, att det hördes med största intresse. Geijer och Aurivillius tacka på det högsta för eders excellens' hågkomst. Den senare därejämte för det vackra velinexemplaret till biblioteket.

Medaljen öfver H. M:s kröning, slagen i Paris, har jag ej förut haft någon kunskap om. Men Hans Maj:t har väl så få exemplar däraf, liksom af den tillförene präglade öfver Karl XIII:s staty, att vi ej våga hysa något hopp om erhållandet däraf för akademiens kabinett.

En ny upplaga af *Svea* är under trycket. Wahlenbergs förbättrade och tillökade afhandling om svenska jordens bildning är till ett ringa antal särskildt tryckt och i bokhandeln synlig. Min lilla uppsats kommer ock att tryckas om. Wahlenbergs *Flora Svecica* är under trycket. Sex ark redan färdiga. Den får stor afsättning utomlands. Äfven får jag meddela den glada nyheten, att Geijers *Svea rikets historia*, D. 1, är lagd under pressen. Jag vet i förtroende, att han för eders excellens trycker ett exemplar på velin, utom de tvenne, som han ämnar presentera för konungen och kronprinsen. I forna tider hade en kansler anmält ett sådant arbete till något understöd och till uppmuntran hos regeringen. Med de låga sädesprisen har en professor med familj ej mer än knapp bärgning, om han ej hunnit under gynnsammare omständigheter samla egen förmögenhet. Fornä ständer gifvo Dalin dukater. Närvarande gifva visst icke en gång riksgäldssedlar.

Aurivillius har den fägnaden att se den andre sonen *Fabian* i dessa dagar med heder blifven filosofie kandidat. Likaså doktorinnan Fant sin ende son *Erik Samuel*. Flera snälla och hoppingifvande ynglingar vinna detta år graden, däribland en ung Wahlberg från Göteborg (H. E. grefve Platens släktinge å grefvinnans sida), som blir en ypperlig naturalhistoricus. Uppsalas anseende å denna väg skall väl ej dö ut med Thunberg och Wahlenberg. Kanslirådet Norberg (promotus 1773, då Karl Aurivillius var promotor) blir i år jubelmagister. Vi vänta att få se honom vid promotionen närvarande.

Vi hafva ingenting ännu fått höra, i hvars hand akademiens vård skall anförtras under prinsens frånvaro. Men här har försports, att H. E. grefve Engeström äfven ville kreera sin prokansler till vice kansler. Lund vill detta lika litet som Uppsala, ty bägge akademierna vilja hafva sin kansler *nära* tronen bland rikets högsta ämbetsmän. Jag har här hört, att vår prokansler *ej väntar sig* detta uppdrag, och jag förmodar, att han själf inser vikten af att äga akademiens högsta representant i dessa tider nära konungens person.

Med djupaste vördnad

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Det var en högkare Nyman vid Svartbäcksgatan, illa beryktad och en gång dömd att mista äran, som öfverfallit en student allra först. Då togo ynglingarna sig det oråd före att gå till honom en afton och tvinga honom att *på knä bedja om förlåtelse*. Hans person *rördes* för öfrigt *icke det minsta*; men i trängseln och bullret blef väl något husgeråd och gamla tallrikar sönderslagna. Allt skedde i tysthet.

P. S. I medlet af nästa månad får jag ledighet att komma till Stockholm under påsk och något längre, ty disputationstryck hindrar då fortsättningen af *Scriptores*. Jag skall då medföra ett och annat åminnelsetal af de äldre, som jag ur en boksamling bland mina Västeråssamlingar skall framleta.

Uppsala den 19 mars 1824.

För det bref, hvarmed eders excellens i dag behagat ihågkomma sin tillgifnaste tjänare, får jag ödmjukast tacka. Gladare tidningar, än däri innehöllos, har jag ej på lång tid haft. Denna glädje är ej ensamt mig beskärd, den delas här af *alla* äldre och yngre akademiska medborgare, som lifligt och innerligt lyckönskat de båda nyss utnämnda riddarna till den heder dem vederfarits.

I morgon bittida färdas professor Aurivillius med sin andre son, kandidaten Fabian, uti täckvagn, körd utaf en akademiens vaktmästare, till hufvudstaden. Biberg gifver sig ock ut på samma väg vid samma tid, så att de bägge hoppas i god tid vara framme på bestämd ort.

Professor Aurivillius sade mig, att han ärnade söndags eller måndags morgon uppvakta eders excellens. General Suchtelen ämnade han ock, om han får tid, besöka under sitt korta vistande i Stockholm. I Vitterhetsakademien om tisdagsaftonen tänkte han ock infinna sig.

Få utnämningar hafva *här* gjort så mycken glädje och varit en fägnad för alla, som de nu skedda. För den ädle, som därtill förnämnst medverkat, bör detta vara någon tillfredsställelse. Rättvist blefvo de båda berömda konstnärerna ock ihågkomna.

Jag tror för ingen del, att professor Zetterström *kunnat* *afböja* hos Tannström någon hågkomst å högre ort. Zetterström har ej gärna *kunnat ana* något sådant i *förväg*. Men hans tillgifne vän Tannström har visst å hans vägnar varit *ömtålig* och förmodat för sin del, att någon distinktion för Zetterström skulle stöta några äldre kolleger i fakulteten, såsom Åkerman o. s. v. eller i konsistorium Rabenius o. s. v., hvilka, sanningen att tala, icke kunna, åtminstone den förre, vara berättigade till sådan hågkomst å högre ort.

Ärkebiskopen reser ock till Stockholm i morgon eller i öfvermorgon för riksdagsaffärer, som öfverblifvit. H. E. grefve de Geer reste härom dagen genom staden för samma ändamål. Vi beklaga mycket, att vi ej här torde få se Wallins invigning, som vi så gärna önskat. Förmodligen förrättar ärkebiskopen denna akt i Stockholms Storkyrka.

Nästa ordensdag, om den inträffar den 28 april eller däromkring, hoppas jag med mina ögon få se och beskåda denna imponanta akt, den enda af de stora ceremonier, jag ej hittills sett, om jag ej ville tillägga ett galaspektakel, hvarefter jag dock icke har synnerlig åtrå.

Themptanders utnämning har emottagits med allmän och utmärkt fögnad. Det är en förträfflig människa och *utmärkt* samt *bildad* vetenskapsman. Han skall reparera hvad Drissel låtit förfalla.

Med djup och oföränderlig vördnad

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Drisselska bokauktionsmedlen äro riktigt framkomna.

Geijer och Rogberg be om sin djupa vördnad. Min hälsning till öfverstelöjtnant Brelin.

Uppsala den 26 mars 1824.

Efter eders excellens' höggunstiga tillsägelse besvarar jag det med dagens post erhållna brevet.

De dubletter, eders excellens' har att erbjuda i stället för *Editio romana* af Johannes Magnus, äro ganska goda, och jag tviflar ej, att H. E. hr grefve von Engeström skall finna sig högst belåten med hvilkendera som erhålles. Utom dessa tvenne, som hans excellens själf proponerat, ihågkommer jag ej några andra, som skulle kunna vara tjänligare.

Gesticio-helsingi äro högst förnöjda öfver presenten af Tacitus och Anacharsis. Med nästa bokremiss från Leipzig ankomma flera exemplar af *Atlas D'Arvillianus*. Den plägar kosta omkring 8 à 10 rdr b:ko, och om eders excellens så skulle behaga inköpa ett exemplar och lämna dem, så hafva de ersättning för den bortkomna *atlas*, som ej synes vilja låta återfinna sig. Så snart något ark af Engeströmska katalogen blir färdigt och synligt i boktryckning, skall jag genast anamma ett exemplar och öfversända det till eders excellens. Inom ett par eller tre postdagar hoppas jag kunna göra det.

Jag får ödmjukast tacka för hälsningarna, som professor Aurivillius framförde. Han och Biberg hemkommo natten till torsdagen i allsköns välmåga. De voro båda högeligen

förnöjda öfver det nådiga mottagande de rönt. Göteborgska och norrländska nationerna uppvaktade i dag på förmiddagen de hemkomna riddarna för att gratulera dem såsom sina inspectores. Norrlänningarna gifva ock i afton nationskalas. Biberg och Aurivillius började genast i dag sina lektioner.

Eders excellens tänker alltid på *sitt* Uppsala. Vi kalla ock eders excellens *vår*. Vi hade alla härstädes hoppats att kunna få göra det med ännu närmare rätt; men akademien har i sina konstitutioner blott rättigheten sig förvarad att *välja* sin kansler. Om vice kansler tala ej konstitutionerna något bestämdt, och sålunda hafva våra underdåniga önskningsvarken *nu* eller *tillföre* blifvit inhämtade. Alla akademici, äldre och yngre, äro dock med erkänslans, tillgifvenhetens och vördnadens tvångsfria och dessmer varaktiga band fästade vid eders excellens, och alla lefva och sträfva här fram på den vetenskapliga banan i den orubbliga öfvertygelsen, att universitetet, under kronprinsens frånvaro, i eders excellens äger sin *rätta* och förnämsta representant inför konungens person. I Stockholm trösta de oss med, att vår kanslers frånvaro ej skall komma att räcka länge. Få se, om den trösten räcker till i längden!

Eders excellens har tänkt på Brinkmans bibliotek och gifvit luft åt våra tysta önskningsvar. De råd, eders excellens meddelat från förrådet af sin säkra människokänedom och världserfarenhet, skola *suo tempore et loco* begagnas på bästa sätt.

Af besparade professors- och adjunktslöner, som, efter kronprinsens egen befallning, äro inkom afsatta för *litterära* ändamål, har Uppsala kansler numera en utväg att uppmuntra, om ej att belöna, literatörer och litterära arbeten. De hafva i flera år genom flera ledigheter blifvit besparade, och däraf är ännu intet utgifvet; således kan kanslern, när han vill, däraf gifva Geijer o. fl. ett understöd eller en uppmuntran ett för allt; ty beskaffenheten af denna tillfälliga fond medgifver inga årliga anslag. Emellertid vore

5 à 600 rd. b:ko à 1,000 icke så alldeles ur vägen eller illa använda för författaren af vår historia. Han har redan två gossar och en tredje kanske snart färdig att framåt midsommar löpa af stapeln. Det moderliga hjärtat önskar för ombyte och för mera ro på gamla dagar en flicka.

Baron Oxenstjerna disputerar pro gradu under Svanberg om pendelns rörelse. Baron Hamilton under Geijer.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

Uppsala d. 28 maj 1824.

De många hälsningar och de glada nyheter, baron Hamilton i dag på morgonen tillbringade mig, kan jag hvarken annorledes eller bättre återgälda än genom några nyheter från bokauktionen i Uppsala sistlidne onsdag.

Den *förnämsta* och *gladaste* nyheten, att vi kunna hoppas att få se hans excellens här promotionsdagen d. 12 juni, vill jag besvara med en dylik, för eders excellens tvifvelsutän glad nyhet, att *Olaus Magnus* i all glans och ära är färdig att afresa till eders excellens' bibliotek på Lydinge.

De öfriga nyheterna (jag vill minnas de voro till antalet 3) vill jag ock med 3 dylika besvara, nämligen att *Olaus Magnus* åtföljes af *ganska sällsynta resenärer*. 1) *Vastovii Vitis Aquilonia*. Coloniae 1623, fol. 2) *Fowler*, History of the troubles of Suethland and Poland. London 1656, fol. 3) *Asmund Kappabanes saga*, fol.

Frågar nu hans excellens efter resekostnaden för dessa högst rara främlingar i våra nordiska bibliotek, så får jag tillägga att

<i>Olaus Magnus</i>	kostar	. . . . .	10 rd. b:ko
<i>Vastovius</i>	»	. . . . .	5 rd. 18 s.
<i>Fowler</i>	»	. . . . .	1 rd.
<i>Asmund Kappabane</i>		. . . . .	1 rd. 16 s.

Såsom följeslagare infinna sig dessutom *Puffendorff*, de Rebus Svecicis, som kostar 2 rd.; *Linné*, Museum Adolphi Frederici (vackert exemplar) 7 rd. 28; *Krantzius*, *Vandalia*, 1 rd.; Collegii de propaganda Fide Gratulation till Gustaf III, 32 s.; *Dalin*, Geschichte Schwedens, 5 rd. 18 s.

Baron Hamilton har erhållit vackra rum hos Hjertmans, som jag hoppas eders excellens skall blifva rätt nöjd med. Baron Hamilton har i dag afhämtat det prydliga sidenskarpet och ber mig anmäla sin djupa vördnad.

Efter eders excellens' önskan skola Hamilton och jag tillbringa pingsthelgen på Lydinge.

I afseende på prof. Zetterströms dubbning, skall jag efterkomma de underrättelser [Eders Excellens?] behagat meddela genom Hamilton. — Nyheten tycktes sätta den hederlige Zetterström i en *glad* förundran. Han emottog den med mycken förlägenhet och lika mycken vördnad för regentens nådiga uppmärksamhet. I sin lilla bokskrubb har han ej *väntat* sig denna hågkomst. Ett bevis, att han *förut* aldrig kunnat hos Tannström afböja det.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

Uppsala, måndagsmorgonen d. 31 maj.

Med en resande får jag nu tillfälle att i största hast afsända en bulletin om förloppet af sista bokauktionsdagen. Eders excellens torde ursäkta den synbara brådskan. Jag har ej velat lämna tillfället obegagnadt att en dag före ordinarie posten gifva eders excellens underrättelse om den nya skörd, som för Lydinge bibliotek blifvit inbärgad. — —

Att eders excellens hedrar promotionen med sin närvaro har förorsakat den största glädje bland äldre och yngre patres och cives academici.

Tegnér vigdes i går under stort tillopp af åskådare. Ärkebiskopen gaf middag. I dag anställa smolandi en

vacker fest i Gillets rum, som äro sirade med lagrar och blomster från orangeriet. Thunberg är deras inspektor.

I fredags sjöngo studenterna för Tegnér hans egen sång: Stjärnsången i Iduna.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Kanslirådet Norberg anländer i nästa vecka till Uppsala.

Uppsala d. 25 aug. 1824.

Jag återkom i går afton från min Stockholmsfärd och reser i morgon bittida åt Dalarne samt därifrån genom Närrike, Västmanland till Södermanland.

Innan afresan kan jag ej underlåta att med några rader hasteligen uppvakta eders excellens, först och främst för att aflägga min tacksägelse (ehuru den i ord ej kan uttrycka, hvad hjärtat djupt känner) för all den godhet, eders excellens denna sommar visat mig och hvarigenom denna tid blifvit i flera hänseenden en af de minnesrikaste i min lilla lefnadshistoria.

Min vistelse i Stockholm varade helt kort. Jag anlände med ångbåten torsdags afton i förra veckan och anlände hit tillbaka tisdagen nästföljande. Stockholm är blott vintertiden lefvande. Om sommaren står den tomma formen kvar. Jag träffade helt få bekanta. Ceremonimästaren Hauswolff var redan utgången den förmiddagen, jag ville besöka honom. Biskop Wallin träffades hemma. Han längtade ifrigt att återse eders excellens i Svenska akademien. Han och liktänkande vänner lära där i kritiska tider sakna eders excellens. På förslag till lediga rummet i akademien nämndes i Stockholm Ehrenheim, Brinkman allmänast. Argus har uppfört sitt underdåniga förslag annorledes. — Rosensteins rum i vitterh. hist. o. ant. akad. lärer

Geijer nog få. Leopold lärer äfven yttrat sig till hans fördel i detta fall. Däremot vill han ej gärna upptaga Tannström till något honorarie ledamotskap, som de andra önska. Brinkman reser med ångbåten till Uppsala och därpå till Wik. Han sade sig gärna vilja besöka eders excellens, men sade sig, nu som alltid, hafva fasligt brådtom.

Lidman blef i tisdags utnämnd domprost i Linköping. Stockholmsborna hade annars många nyheter och befordringar att anföra, den ena osannolikare än den andra. T. ex. att eders excellens, såsom utnämnd verklig riksmarskalk, skulle taga afsked som statsråd, och denna sista platsen skulle då Edelcreutz erhålla etc. etc. Jag hörde detta af de hedersmännen Adlerbeth och Hartmansdorff, som med mycket bekymmer omtalade detta rykte. De ville ej ur statsrådet förlora det enda stödet för vetenskaperna, utom andra skäl. Jag glädde mig i mitt sinne, att sådant rykte ej hade någon grund.

Prof. Lidbeck medför till Stockholm exemplar af sin bibliotekshistoria och sade sig i riksmarskalksämbetet vilja inlämna det.

Inga ångbåtar besökte i söndags Rydboholm, ej en gång någon vefslup. Alla foro i ogjordt väder tämligen tomhända till Drottningholm. Väderleken var regnig.

Domprostinnan är på Vaksala rätt illa ansatt af sin gikt. Läkarna säga detta anfall vara mer än betänkligt. Ett hederligt hus är på vägen att upplösas. Mågen, prosten Källström, har erhållit Wiby konsist. pastorat af 1:a klassen i söndags. Unge Winbom hemkom därifrån i går med sin unga fru. Han berättar, att grefven af Otranto köpt Skogaholm i Svennevad.

Beder ödmjukast hälsa öfverstelöjtnant Brelin.

Hasteligen, vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

Professor Zetterströms riddareafgifter, 24 Rd. B:co följa härhos.

Nyköping och Täckhammar d. 13 sept. 1824, hasteligen.

Min antikvariska pilgrimsfärd genom Västmanland, Dalarne, Närke och Södermanland är till större delen fullbordad, och jag stannar nu för någon tid hos herrskapet Jennings på Torp och Täckhammar. — Baron Stierneld reste härifrån i förra veckan. Mrs Fæsch och Michéli äro ännu kvar. De hafva nyss återkommit från en kort resa till Petersburg. I går söndag spisades middag på Näs, och på aftonen besågs det präktiga Tistad i följe med dessa främlingar. I afton sker återresan till Torp. Vid veckans slut följer herrskapet Jennings dem till vägs åt Säfstaholm, hvarifrån de efter några dagars vistande begifva sig till sitt land igen. — Jag fagnar mig att få återse Säfstaholm, som under ett mellanstånd af 5 år har fått en stor tillökning af litteraturens och konstens skatter.

Under vistelsen i Västerås såg jag åter med nöje gymnasiibiblioteket, där jag som gosse haft rätt roligt, i att bese de i sitt slag rätt märkvärdiga Hülpherska samlingarna af alla svenska tidningar, disputationer, ströskrifter, brud- och grafskrifter etc. Nu eftersåg jag märkvärdigare saker och fann, att detta bibliotek också äger Rudbecks *Atlantica Tom. I*, endast latinsk text. Det är således näst Kling-sporriskä, numera Suchtelenska exemplaret, det *andra* hos oss bekanta. För öfrigt ägde Västerås endast 1:sta och 2:dra tomen jämte tabellerna af den vanliga upplagan af berörda verk.

Biskop Murray har då ändtligen fått den hugnaden att sammanviga sin yngsta dotter med en kapten Tuné vid Västmanlands reg:te. — För öfrigt är den gamle gubben rask, ehuru hans *res domesticæ* äro i beklagligt tillstånd. Han ämnar i början af oktober månad hålla prästmöte för att fira Västerås' gymnasii jubelfest. Ack! om ej de tjocka dalprostarna i sina våtsäckar föra villebråd och andra matnyttiga äreskänker med sig, såsom en loflig plägsed från

urminnes tid bjuder och befaller, vet jag ej, hvar den gamle bispnen skall taga bröd i öknen, under de tre dagar prästmötet påstår.

I Dalarna prisade alla den lyckliga årsväxten och den gynnsamma väderleken under hela bärgningstiden.

Munktorps stora pastorat sökes af lektorn doct. Fellenius, hofpred. och teol. licent. Ribbing samt rektor Scholæ Forslind i Falun. Detta blir Västerås consistorii förslag.

Afl. brukspatron Holterman har i sittt estament eendast gjort stiftelser *ad pios usus*, såsom till Österåkers kyrka, till Österåkers kapellans löneförbättring, äfvensom lön för sockneläkare, barnmorska. Dessa legater voro icke obetydliga.

Under vistelsen i Sala for jag neder i Sala grufva i tunna på 106 famnars djup och gick sedan på stegar 56 famnars djup för att se en ny brytning, *Riksdagsorten* kallad. Nog glimmade väggarna där, det såg jag, men det är ej allt guld som glimmar. — Äfven besågs den gamla Väsby gård, nu boställe för bärgshauptmannen. Gustaf I vistades där ofta, och vi hafva många bref och påbud därifrån daterade.

På Axholm, fordom Ebba Brahes änkesäte, nu grefve Posse's egendom, såg jag, ibland flera gamla porträtt, ett af Ebba Brahe i änkedräkt vid 45 à 50 års ålder måladt. Herrskapet Jennings mår väl och ber mig anmäla deras hjärtliga hälsningar.

Att eders excellens' hälsa måtte vara alldeles återställd är föremålet för mina dagliga önsknningar! Under mina resor har jag mer än en gång önskat mig åter till Lydinge, endast för att höra, huru eders excellens mår.

Beder mycket hälsas öfverstelöjtnant Brelin. Det vackra bärgningsvädret hade jag visst gagn af på min resa; men mest fägnade mig tanken på alla de väl soltorkade kärffvar, som invandrade i Lydinge lador, och som en följd däraf alla de böcker, som genom varuomsättningens friska gång *omsider* invandra i Lydinges bibliotek.

Ödmjukast och vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Alla fruktträd i Täckhammars trädgård digna under bördan af de skönaste äpplen, päron och plommon. I Södermanlands trädgårdar blir mycken frukt i år, som ej lär vara förhållandet på något ställe i Uppland.

Uppsala d. 12 okt. 1824.

Jag får nu den äran inberätta, att bokauktionen i lördags slutades och att den inbragte 145 rd. 44 s. banko, hvaraf sedan auktionatorns procent och annonsers betalning inalles 13 rd. 30 s. 5 rst. afgått, en behållning af 132 rd. 13 s. 7 rst. återstå; således hafva dessa duppletter, defekter och förskjutna böcker inbragt 200 rd. riksgälds på några skillingar när — en nyhet, som jag hoppas mycket skall fågna öfverstelöjtnant Brelin i anseende till dess myckna besvär vid inpackning, fram- och återtransporter.

Då jag reste genom Stockholm under uppresan till Uppsala, var eders excellens ännu icke anländ. Mitt bref med böcker från Torps bibliotek hoppas jag hafva kommit eders excellens tillhanda genom grefve Axel Wachtmeisters betjänt. Herrskapet Jennings beklagade, att de ej i år på Tullgarn skulle få den fågnaden att se eders excellens. Hofmarskalkens krassliga hälsa gör, att friherrinnan undanbedt sig denna resa. Prinsessan lär själf hafva annonserat eders excellens' förväntade ankomst.

Som jag hoppas, att eders excellens redan från Tullgarn återkommit, så lär visst eders excellens deltaga i de ledamotsval, som d. 13 berättas ske i Vitterhets. hist. o. antikv. akademien. Man vill här veta, att vederbörande ej ämna invälja Geijer denna gång.

Den 4 och 5 okt. firades Västerås gymnasii 200-års jubelfest. Prof. Stenberg hade därtill skrivit ett vackert program. Prästerskapet var därvid tillstädes från hela stiftet. Prästmötet aflopp i allsköns glädje och samdräkt. Biskopen är vid sina 77 år ganska rask och presiderade 3:dje prästmötesdagen från kl. 9 f. m. till 3 e. m och ledde öfverläggningarna med stor ordentlighet. Prof. dr

Stamberg, som sedan 1784, således jämnt 40 år, varit lärare vid gymnasium, blef genom en stor deputation af Clerus uppvakad och hjärtligt betackad. Detta var det vackraste af festen, orationer och kalaser i all ära.

Om kronprinsen kommer hem och skulle snart deltaga i statsrådsberedningen, skulle det vara för Wallmans och Kinmansons sak af stor vikt. H. K. H. känner Wallmans skicklighet på det fördelaktigaste.

Beder ödmjukast hälsas öfverstelöjtnanten.

Vördnadsfullt
J. H. SCHRÖDER.

Uppsala d. 15 nov. 1824.

Jag bjuder icke till att med ord beskrifva den glädje, sista skrifvelsen, af eders excellens' hand undertecknad, skänkte mig. Eders excellens kan icke tro, huru alla i Uppsala ha fägnat sig att höra eders excellens vara på bättringsvägen. Att eders excellens gått ur statsrådet har *verkeligen* oroat oss i Uppsala; ty vi känna alla mer än väl, hvad vi där i eders excellens förlorat. Jag åter tröstar mig därmed, att eders excellens beredt sig ett mera sorgfritt ämbetsmannalif för framtiden, och vet med visshet, att på hvilken bana eders excellens är ställd att verka, tillhör eders excellens af själ och hjärta vetenskaperna och konsterna. Måtte eders excellens' hälsa snart blifva alldeles återställd! Det är den första och den sista af mina dagliga önskningar.

Prof. Geijer anmäler sin djupa vördnad och tacksamhet för eders excellens' hågkomst. Wallmans sak måtte säkert i dessa dagar afgöras. Vi äro i spänd väntan på utgången.

Domprosten Winbom var verkligt sensibel öfver eders excellens' deltagande i hans utsägliga förlust. Hans dotter och måg äro från Nerike hitkomne. Begrafningen skedde i tisdags. Domkyrkan var väl eklärerad. Ärkebiskopen jordfästade, utan *tal*.

Thunberg firade i torsdags sin 82:dra födelsedag i allsköns välmåga. Han hade till en glad afton bjudit alla sina unga

landsmän (Smolandi) och spelade boston till kl. half två på natten.

Bokauktionsmedlen äro först vid terminens slut, i medio af nästa månad, hos bokauktionsnotarien att lyfta, och när denna tid är inne, skall jag dem uttaga och genast öfverstyra, så framt jag icke själf i medio af december inträffar, som jag hoppas och önskar, i Stockholm, då jag själf medför dem.

De Geers Histoire des Insectes är ingalunda förgäten. Jag har därom talat med prof. Aurivillius, och eders excellens får den för 66 rd. 32 s. banko, ett pris, som i anseende till detta exemplars särskilda värde, är ganska modereradt. Som prof. Aurivillius dröjt med att bestämma exemplarets afyttrande, och han i alla negociationer önskar sig viss betänketid, har jag ej så ofta vågat falla honom besvärlig med mina påminnelser och förfrågningar. Han har nämligen i sinnet att sälja en del af sina böcker efter tryckt katalog och tvekade således att sälja någon bok från dessa till auktionen aflagda.

Af eders excellens' mun emottager jag med under gifvenhet bannor. Litteraturtidningen är aldrig brådskande med nyheters anförande. Man införer dem först, när de äro säkra. Reuterholmska manuskriptsamlingens inköp förtjante alla historiens vänners tacksamhet, så trodde vi här. Argus vill föra in oljud och buller öfverallt, äfven i berättelser om de fredligaste regeringsåtgärder. Tacksamhet för det goda, som uträttas, är en känsla, som han aldrig erfärit. Därför skulle han fästa sig vid de yttre formerna. Han synes tro, att som dessa samlingar nu äro inköpta, borde de exponeras på ett publikt ställe, så att vederbörande publicister därutur kunde utgifva ett och annat häfte *Hemliga handlingar*. — — —

Min hälsning till öfverstelöjtnanten.

Vördnadsfullt
J. H. SCHRÖDER.

P. S. Eders excellens torde visst hafva hört Tegnér's infall om sista valet i Svenska akademien, därvid han sade sig

hafva förmodat, att akademien skulle invälja någon ur *gamla* eller *nya* skolan, men ej hade han väntat, att någon skulle väljas ur »*trivialskolan*».

Uppsala d. 23 nov. 1824.

En studiosus Delander, Helsingus, reser åt Stockholm för att hos lofl. magistraten därstädes rekommendera sig till Helmfeldtska stipendium, hvartill han i Consistorio academico erhållit rum å förslaget såsom varande snäll mathematicus och i torftiga omständigheter.

Han har enträget begärt att få framföra ett bref till eders excellens, på det hans namn måtte vara eders excellens bekant, i den händelse att någon af borgmästare och råd eller deras preses, öfverståhållaren, tillfälligtvis kommo på något besök hos eders excellens, då han utbeder sig ett gynnsamt förord. Jag har sagt honom, att eders excellens, i anseende till en långvarig sjuklighet, troligen icke nu kan vara i tillfälle att se någon af de personer, hos hvilka han önskade sitt namn nämndt. Men skulle händelsen så foga, att någon sådan betydande person komme i ögnasikte, skulle eders excellens med full säkerhet kunna fälla ett godt ord för Delander såsom snäll i sina studier, mycket allvarsam och stadgad till sina seder och verkligt behöfvande. Bland de föreslagna är han yngst, därför har han ock sista rummet.

Jag begagnar nu tillfället att sända den nyss utkomna terminskatalogen. Därjämte utbeder sig min kollega vid biblioteket Mag. Arvidsson (bror till den nyss afl. häradshöfdingen och borgaresekretereren vid sista riksdagen) att få presentera till eders excellens' nordiska boksamling ett exemplar på holländskt papper af Pytheas' Fragmenter. Man tror, att denne resande från Marseille besökt i uräldsta tider vårt aflägsna Thule. Fragmenterna af hans resa hafva Strabo och Plinius bevarat, och dessa har Arvidsson för *första* gången berömligen hopsamlat, kommenterat och utgifvit. Stormen har ock härstädes anställt förödelse å

dåliga plank och krassliga fönsterrutor. Fönstermarkiserna lossnade hos doktor Ödmann, en yttre fönsterruta bräcktes, och gubben trodde, att hans sista timma nu var kommen. Han har dock ej *förkyllt sig* och mår ännu rätt bra, ehuru inbillningen hos honom är värre än pesten.

Min hälsning till öfverstelöjtnanten.

Med oföränderlig vördnad
eders excellens' ödmjukaste tjenare

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Uppsala akademis medaille öfver kronprinsen är nu i Paris färdig och hemväntas i december färdigpräglad därstädes. Salmson säger sig vara rätt nöjd med sitt arbete.

Uppsala d. 30 nov. 1824.

Eders excellens' bref med förra tisdagsposten skänkte mig flera glada ögonblick, och så glada, att jag ej haft dem sådana på lång tid. Ett så långt bref och det första af eders excellens' hand, jag på länge erhållit, kunde ej annat än göra mig mycket glad! Geijer deltog lika mycket i den gemensamma glädjen öfver eders excellens' dagligen tilltagande hälsa. Han ber mig anmäla sin tacksamhet för eders excellens' hågkomst och sin innerliga fågnad öfver eders excellens' förbättrade hälsotillstånd. Brinkmann skall han söka intala, öfvertala och omvända till Uppsala biblioteks framtida fromma, alldeles enligt eders excellens' gifna anvisningar redan tillföre.

Eders excellens kan icke tro, hur mycket dyrbar eders excellens är för Uppsala och dess både äldre och yngre medlemmar. Eders excellens' betänkliga hälsotillstånd gjorde här mer oro och bedröfvelse än jag kan beskrifva. De glada och klarnade anleten jag sett denna sist förlidna vecka, då jag kunnat gifva hugnande svar på oroliga frågor om eders excellens sjukdom, äro mig en tillräcklig ersättning för de många dystra och ovissa ögonblick, jag mellan hvarje postdag en tid bortåt erfarit.

Mätte eders excellens i de mera lugna befattningar, som nu äro föremål för eders excellens' verksamhet, åtnjuta en jämnare hälsa. Jag hoppas det med full visshet. Efter en så svår sjukdom bör man ju till själ och kropp blifva en ny och förnygrad människa, om annars gamla bepröfvade iakttagelser skola ännu få vara gällande.

Föga har någon chef emottagit något ämbetsverk så odeladt älskad som eders excellens. Jag känner flera af detta verks ledamöter och är vänskapligen fästad vid flera, såsom Ugglå och andra. Geijer har där ock flera släktingar såsom Lagerlöf samt Lilljebjörn, hans svåger, och jag har af alla dessas bref hos Geijers hört deras fågnad och glädje.

För att icke endast i oskickliga ord betyga en glädje, som ändå icke kan tillfyllest uttryckas, skall jag utbedja mig att genom en *särdeles rar* bok få betyga min glädje mot eders excellens' bibliotek. Eders excellens' svenska vitterhetssamling är hart nära fullständig, isynnerhet af dramatiska skrifter; där fattas dock den *första och äldsta* jag känner, näml. *Tobie Comedia* af Olaus Petri tr. i Stockh. 1550. Quarto. Som jag icke längesedan öfverkommit densamma och själf ej äger någon samling i samma ämne, beder jag ödmjukast att få öfverlämna den till eders excellens' viktiga samlingar, hvars komplettering är af mycken framtida vikt i ett land, där så få hafva sann lust för sådana saker, som ej gifva en handgriplig vinst och en gifven reel nytta.

Prof. Aurivillius tackar vördsammast för hälsningen. *De Geers memoares* skola sändas, när säkert bud, i detta besvärliga väglag och osäkra väderlek, kan yppas. Sju digra kvartband böra väl vårdas för att ej då taga skada. Betalning skall ske efter anvisning, äfvensom *Warmholtz* med detsamma inköpas.

Baron Reuterholm arbetar flitigt i matematiken, som dock är något kärf för honom. Labor improbus omnia vincit. Hans disputationsöfning har gått bra. Præses, hofpred. Hall (unga Wirséns informator, Smolandus) be-

höfde ej falla någon i talet. Rappe och en Björkman voro opponenter endast på franska, och deras anfall afslog han med egen styrka.

Uppsala skepparen, hvars skuta stormen dränkte, hette Utter. Flere handlande hafva förlorat. De gifva sig dock tillfreds. Förlusten var delad på många. Ärkebiskopen har blott förlorat några tunnor salt och en dyna eller sängbolster.

Herrskapet Jennings voro dels af sina utländska resande, dels af egna resefärder till Säfstaholm, Eriksberg m. m. upptagna, att jag ej fick något denna gång afgjort. Men deras föresats är bestämd till Uppsalas förmån, det sade hofmarskalken mig.

Beder om min hälsning till öfverstelöjtnanten.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

Uppsala d. 7 dec. 1824.

Jag får ödmjukast tacka för eders excellens' bref med sista posten och därmed följande personalier öfver H. E. grefve Essen.

Den 1 dec. afskickade jag med en resande att inlämna å Wiborgs boklåda Atterboms tal öfver stud. P. U. Kernell på Östgöta nationalsal, hvaraf en inskränkt upplaga, endast för den aflidnes vänner, blifvit aftryckt. Har ej detta paket redan blifvit aflämnadt, torde eders excellens låta efterfråga det. — — — — —

Lidmans resa i Egypten och Nubien kommer säkert aldrig ut af trycket. Han sysselsätter sig nu med andra ting. Dessutom hafver han tagit sig hustru och skaffat sig relationer m. m. som borttager den ädla tiden.

Att hans excellens ej bekom nya testamentet af 1526 var en stor förlust. Den är dock möjlig att ersätta. Värre beskaffadt är det med *Historia Metropolitana*. Den torde vara mer än svår att träffa på i någon katalog ånyo. Därföre skulle jag vilja föreslå, att eders excellens skref till

grefve Hamilton att låta göra efterfrågan hos bokauktionatorn (som ur sitt auktionsprotokoll lätt kan upplysa, hvad boken kostat och hvar den stannat), om denna bok vore tillgänglig hos någon köpare att med skäligen förhöjning å inropspriset ånyo afyttras. 50, 70, ja 100 gyllen kunde man vedervåga. I Holland som annorstädes finnas Vigelier och Justandrar, som å auktioner inropa rara böcker in futuram spem, och hos någon sådan har kanske denna bok stannat. Den förtjänar all efterfrågan. Framgången af denna diplomatiska beskickning emotser jag med otålighet. Meermans upplaga af H. Grotii Epistolæ ineditæ ad Ax. Oxenstierna etc. Haarlem 8:o torde med samma rekvireras till eders excellens' samling.

Oscarsdagen har för oss i Uppsala alltid ett stort värde. Det är verkligen en ungdomsfest. För mig har den detta år ett större värde, därigenom att på den dagen har en af Westmanno Dalekarli högt aktad och oförliknelig lärare professor Stamberg fått Nordstjerneorden. Det var en värdig belöning efter jämt 40 års tjänst vid läroverket. Han är dessutom utgifvare af den dugligaste svenska upplaga vi äga af någon klassisk auctor. Hans Horatius har redan sett 3 upplagor, på fult papper tyvärr! Sista gången trycktes dock 6 exemplar på holländskt vackert papper, af hvilka Brinkmanns bibliotek har *ett*, som förut tillhört doct. Fant. Prof. Stamberg's förnamn är *And. Henr.* icke *And. Fredr.* som posttidningen har. Bland riddare af Vasaorden står Rector Scholæ (i Nyköping) C. G. Lindberg. Han skulle dock stå bland *ledamöter* af Vasaorden, ty han är präst och teol. kand. Landshöfding Skjöldebrand har så ofta sett sin hushållssekreterare i prästkappa, att han ej bort vid rekommendationen glömma detta.

Oscarsdagen firades i Uppsala på Gillet med en mycket animerad och talrikt besökt bal, som öppnades med ett *kort* tal af landshöfdingen, hvarefter valda röster af studerande afsjöngo verser, som magister Nicander författat. Östgöta och Västgöta nationer firade ock denna dag med längre tal på sina nationssalar, där sedan kalasades efteråt.

Västmanlands och Dala nation, dit jag hör, höll ej tal, utan inspektor proponerade prinsens skål, som dracks af alla närvarande under uttryck af den lifligaste glädje. Vi hade illuminerat hela 3:dje våningen af rådhuset till alla åskådandes stora ögonfågnad. Ett sådant kalas och så mycken glädje och så vacker sång och illumination kostade hvarje landsman 1 rd. 40 s. b:co.

Ärkebiskopen var denna afton bjuden till östgötarna, men kom ej, utan satte sig på Gillet att spela vira i konversationsrummet, som vanligt är. Hans landsmän kunde så litet innehålla med sin ledsnad, att de ville förbjuda kurator att proponera hans skål. Ungdomen är klar-synt och ser lätt, om man ej sätter något värde på dess tillgifvenhet. Också erinrade man sig högljudt, huru den gamle Lindblom med stapplande steg och döende röst ända till sista lefnadsåret lät se sig bland sina landsmän och trifdes bland dem så gärna. I ärkebiskopens ställe finge ostrogothi hugna sig af den tungfotade Hulténs rec-torliga présence. Professor Aurivillius var denna afton hos sina landsmän, västgötarna, där han i underdånighet drack så många skålar i bischoff, att han dagen efter var något inkommoderad.

Eders excellens synes hardt nära vilja dela deras tanke, som förmena den nya biblioteksbyggnaden vara öfverflödig. Men om man drager sig till minnes, att Uppsala inom sig hyser den *största* bokskatt, vårt arma land mäktat sammanföra, torde man ock böra medgifva, att den bör för att kunna rätteligen vårdas, ordnas osh fortsättas, äga ett *säkert* och *tillräckligt* förvaringsrum. Ingendera predikatet kan tilläggas det nuvarande. Om några hyllor skulle kunna inträngas i det nuvarande biblioteket, så skulle det från *bibliotek* förvandlas till *bokmagasin*, sådana som i S:t Petersburg och vid Leipzigs akademi en lång tid lärer ägt rum. Ett bibliotek, som ej i sin lokal tillåter en efter vetenskaperna systematisk ordnad uppställning, kan hvarken rätt *vårdas* eller rätt *begagnas*. Ingen bibliotekarie med det bästa lokalminne i världen kan rätt fylla sin plats och

svara för den sig anförtrodda bokskattens vård, om utrymme för böckernas systematiska uppställning fattas honom. Tillståndet är nu så beskaffadt i Uppsala, att vi måste placera nya eller gamla böcker, som tillkomma, utan vetenskaplig ordning. Sviter af större verk få ej rum tillsammans, utan afbrytas på flera särskilda hyllor. Lokalminnet sviker lätt i ett äfven litet privatbibliotek, där brist på rum ej tillåter en systematiskt genomförd uppställning.

Alla de medel Uppsala använt på denna byggnad äro uppkomna genom årliga *besparingar* och till en del *afdrag* på de akademiska tjänstemännens i sanning icke stora löner. Blir denna byggnad en gång färdig, hoppas jag den icke skall blifva något ovärdigt monument af den akademiska förvaltningens sparsamhetsanda.

Väl är det mer än sant och beklagligen sant, att de praktiska inrättningarna tarfva nyare apparater af alla slag. Men äfven därför tror jag, att Akademien snart nog skall äga sparda medel att tillgå till ett icke obetydligt belopp. Under vakans hafva lönerna nu i flera år bortåt hoplagts och vuxit till en vacker summa. Uppsalas förvaltning står på säkra fötter. Dess hemman äro i allmänhet ansedda för de bästa. Staten ger ännu årliga öfverskott, väl icke stora, men vittnande, att alla anslag äro riktigt beräknade efter våra tillgångar. Resignation är ock en dygd, som här uppe i Norden mer än väl behöfs, då vi vända våra ögon åt främmande länders lärda anstalter. Men oftiast består rikedomens ej däruti, att man *äger mycket*, utan kanske snarare däri, att man kan *umbära mycket*. Väl är i många stunder denna resignation svår att pågå. Men vetenskapsmannen har ju i vetenskapernas sällskap så stora ämnen till tröst och hopp. Han lefver ej endast för ögonblickets alla olustiga och nedslående intryck.

H. exc. grefve De Geer reste i går genom staden. Berhälsas öfverstelöjtnanten. Geijer ber om sin vörndnad.

Ödmjukast

J. H. SCHRÖDER.

Uppsala d. 18 decemb. 1824.

— — — En ung landsman, Carl Thomas Hjärta (landshöfdingens äldste son), lär d. 20 få stora priset. Han förtjänar det ock såsom varande en af de bästa latinare härstädes. Kolmodin har yttrat sig, att han lyckligt imiterar Livii stil, och att han är säker om ett *laudatur* i gradualskrifningen.

Bernhard Beskows tänkesätt i anseende till Gustaf III äro äfven alla uppsaliensers. För oss lefver han, den *verkligt* konungslige (så ville jag öfversätta *il etait toujours Roi*) i välgärningarnas sköna minne.

Wallerii *tålamod* lär ej hafva gått så långt, att han kan emottaga ett hedersaccessit under Beskow? Ryktet säger så härstädes.

Det är Oecon. professor Borgströmianus Sillén, som en tid lefde skild från sin familj för lörens otillräcklighets skull. Denna lön kan ej och får ej af akademiens fonder ökas. Då kommerserådet Borgström skänkte löningsfonden, var dess intresse större än dåvarande professorers lön i säd. Hade då genast, som ock akademien önskade, denna löningsfond blifvit använd till inköp af jordegendom, hade denna Borgströmska profession varit lika god, om ej bättre än de öfriga; men både Lostbom och Ekman voro, med all sin praktiska ekonomi, okloka nog att afstyra allt egenomsköp, då sådant mer än en gång proponerades.

Visserligen må det medgifvas, att de praktiska undervisningsanstalterna vid universitetet behöfva större understöd och utvidgning. Dock bör i all klagan öfver brist vara måtta. Herrar kemister, matematici, naturalhistoriker äro, med förlof sagdt, icke de förnöjsammaste bland vetenskapsidkare. Den i ögonen genast fallande praktiska nytta, deras vetenskaper företrädesvis synes medföra, har ock gjort, att desamma i alla länder, under alla styrelsesätt, företrädesvis blifvade hyllade och understödde. Det är ock till en del för deras bestånd nödvändigt; men de hafva

därigenom fått en liten ovana att städse äska och fordra mera, under det de teoretiska vetenskaperna få taga sig fram på egen hand med inre tillgångar. De äro dock samt och synnerligen, hvad de själfva någon gång glömma, länkar i samma kedja. Styrkan beror ej där på en och annan länk, den måste vara jämnt beräknad och fördelad på alla.

Jag medgifver, att våra tillgångar ej på *en gång* förslå till alla de *nya* behof, en *ny* tid *genast* vill se uppfyllda. Men det tror jag mig kunna därjämte försäkra, att vår solida inrättning (pris vare Gustaf II Adolf, J. Skytte och Ax. Oxenstierna!) och den sparsamhet, som råder i dess hushållning, skall *efterhand* kunna fylla dem. Vetenskapens stora problem löses i alla fall ej på ett decennium. Därpå hafva århundraden *före* oss och därpå skola århundraden *efter* oss arbeta. Bara dessa herrar, som mycket klaga och mycket kritisera, ej låta arbetet hvila, har det ingen fara. Nog äro verkstäderna rymliga nog för deras verksamhet. Den goda viljan och det rena nitet öfvervinna hälften af svårigheterna. Men det är någon gång, som det faller sig bekvämligare att låta arbetet hvila, för att hafva desto bättre ledighet att beklaga sig. I en sådan tid som den närvarande, där allmänna tänkesättet af opinionens hjältar, dagbladsskrifvarna, endast riktas på idel praktiska ämnen, och där allt, som står i beröring med en högre bildning, en ädlare mänsklighets fordringar, utan skonsmål förvisas långt bort till önskningsarnas område, — i en sådan tid tror jag, att det är otacksamt handladt mot en förfluten storsinnigare tidsanda och de konungar och mecenater, den framalstrade, om vi här i Uppsala skulle klaga öfver bristande tillgångar; ty det synes mig, såsom man tadlade dessa stora välgörare, som gjort oss *så mycket godt*, just för det att de på sin tid ej kunnat för oss göra *allt på en gång*.

Mycket återstår väl att göra för Uppsala och för utvidgandet af dess vetenskapliga ära. Men därtill behöfves ej alltid penningar (jag säger med flit *alltid*). Bifall och hägn, deltagande och uppmärksamhet, från tronen och hos

landets store, som omgifva den, är i vetenskapsidkarens ögon af långt större värde. I vetenskapernas innersta helgedom underhålles icke den vestaliska elden på dess altare med sedelpackor. Oren steg dess offerlånga mot himlens fria rymd, om den ej underhölls af ädlare näringsämnen.

Att jag såsom historiker i detta ämne ej *endast* lefver i fantasiens värld, därifrån vill jag fria mig med exemplet från Linné och alla hans stora samtida kolleger vid Uppsala akademi under *Lovisa Ulrikas* tidehvarf, äfvensom de lärare, Uppsala under *Gustaf III:s* ägde. Vårt universitets ekonomiska ställning var ingalunda bättre då än nu för tiden. Men skillnaden låter påtagligt finna sig utan mycket sökande däruti, att *Lovisa Ulrika* och *Gustaf III* hade genom sin föresyn bildat och hos hela sin omgifning grundlagt ett tänkesätt, enligt hvilket den ära, som vetenskapens och konstens yrken bereda åt ett folk, icke ansågs mindre maktpåliggande än den, som vapenbragder och industriella företag inbringa. Men deras valspråk var då för tiden *Conjuncta valent*.

Geijer och Rogberg bedja mig anmäla deras vördnad.
Min hälsning till öfverstelöjtnanten.

Pietas filialis kan ej förmå mig att vara borta från min mor julaftonen. Hon har för min skull flyttat till Uppsala.

Vördnadsfullt
J. H. SCHRÖDER.

P. S. Jag ber ödmjukast om ursäkt för dessa i största hast sammanskrifna rader. De komma något ostädade fram till eders excellens.

Prof. Zetterström ber om sin vördnad. Han har redan insändt sina dukater och därå fått tit. v. Roséns kvitto.

Uppsala d. 2 febr. 1825.

Med Knut Lilljebjörn, Geijers svåger, som i dag på morgonen till Stockhom återreser, sänder jag den tryckta katalogen öfver kyrkoh. Justelii böcker. --- --- ---

Sista rektorsprogrammet medföljer. Doktor Hultén är känd för att skriva, på gamla sättet, en vacker och enkel latin.

Af Rosenblads bok om publiciteten hafva vi här lämnat en recension. Jag hoppas, att den i afseende på frihetstidens alla tvångslagar är oväldig.

Geijer ber om sin vördnad. 20:de arket af hans historiska opus är nu färdigt.

Svea utkommer i slutet af februari.

Konungens födelsedag firades här med en bal i Gillets hus. Carlsdagen d. 28 gaf landshöfdingen en folkrik bal på slottet.

Professor Lundströms änka har med döden afgått, 72 år gammal.

Vi fågna oss här, att i doktor Schedvin hafva erhållit en alldeles passande räntmästare. Salig Crælius i världen var för mycket god mot fogdarna och tillät restantier, som nu blifvit anmärkta. Jag tror dock, att nästan alltsammans är numera indrifvet. Det goda hade anmärkningarna med sig, att vederbörande räntmästare och kamererare numera äro strängare, och det behöfdes verkligen.

Jag slutar med det jag bort börja, nämligen att af lägga min tacksägelse för eders excellens' mig bevista mångfaldiga godhet i Stockholm. Jag fick ej muntligen göra det vid afresan, ty hans exc. generalamiralen inträdde i rummet genast efter min ankomst, då jag i god ordning retirerade i eders excellens' »bokskrubb».

Terminen började den 28.

Eders excellens ökar sin godhet mot mig med att anmäla min vördnad för hans exc. grefve Brahe och dess familj.

Min hälsning till öfverstelöjtnanten.

Rogberg ber om sin vördnad. Han har nyss varit på bal till kl. 4 på morgonen hos bondkyrkokapellanen, som bor i Rickomberga.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Hans excellens får troligen ett besök af en doktor Mellerborg från Värmland, bruksläkare vid Uddeholm. Han lär hafva hälsningar från Thunberg. Han är en annan *Arendt*. En vandrande samlare och martyr för naturalhistorien. Jag inbillar mig, att han till sitt lynne och sätt att vara är mycket lik Björnståhl. Akademiens naturalmuseum, mineralsamlingen, myntkabinettet hafva af honom blifvit betydligt riktade.

Uppsala d. 25 febr. 1825.

Eders excellens' bref med rekvisition å Forsströmska bokauktionen emottog jag med tisdagsposten. — — —

Någon annan bokkatalog har ej ännu blifvit tryckt öfver de boksamlingar, som denna termin härstädes skola försäljas. De lära icke heller vara betydliga.

Justelii böcker äro ej ännu sålda; det vet jag med viss-
het; men såsom de äro ett appendix till Thomassonska boklagret, lærer eders excellens snart få se detta senare i Dagl. Allehanda annonseradt att fortsättas från det n:r, som jag i det sända exemplaret anmärkt.

Nya testamentet af 1526 finnes in duplo i Kungl. Bibl. och i Västerås gymn. bibl. Detta senare har jag redan låtit på långt håll eftersörja, om det står att fånga meddelst utbyte af någon annan passande bok eller för kontant betalning. Doktor Lüdeke köpte sitt exemplar vid en auktion i Riddarholmskyrkan. Han har ock rara saker af *Buræus*, som förtjäna att af eders excellens beses. Lüdeke förtjante att vara ledamot af Vitt., hist. o. ant. akademien.

Såsom i K. Vetenskapsakademien ofta frågor uppstå om boklån på aflägsna orter och ofta nog utan bestämd lånings-termin, torde jag få berätta för eders excellens, som kanske är den enda ledamot, som där nitälskar för bibliotekets värd, ett ganska märkeligt uppträde med prof. Zetterströms vackra exemplar af *Atlantican*, som han nolens volens måste låna sin gode vän, hist. lektorn Forsberg i Hernösand. Boken,

väl inpackad i egen låda, ankom riktigt till Hernösand, men genom en vårdslös skjutsbonde, som lämnade resandens åkdon på gatan utan tillsyn, bereddes tillfälle för en tjuf att behändigt stjäla denna boklåda i förmodan att där träffa helt kostligare och användbarare ting än Atlantican!! Forsberg, ängslig, utlofvar 50 rd. b:o under trumslag; men då dessa ej förmådde framlocka den bokälskande tjuften, gick han åstad till en mindre välaktad person, som hemligen, ehuru aldrig öfverbevist, trots vara ett slags Mercurius eller tjufvars patron och älskare af tjufgods. Följden af underhandlingen blef, att Forsberg inom kort bekom Atlantican oskadd åter emot en skäligen vederkänsla af 2 tunnor säd samt löfte att ej efterspana tjuften eller den där gynnaren.

Utgången af Wallman-Kinmansonska saken har hittills väckt mindre behagliga känslor. Ledsamt likväl, att Pro-cancellarius Upsaliensis får uppbära hvad Episcopus Lin-copensis förbrutit.

Prof. Geijer ber mig anmäla sin vördnad och tack-samhet för eders excellens' hågkomst. Så snart hans historias 1:sta del lämnat trycket, blir inträdestalet det första, som skall sysselsätta hans penna. 22 ark äro redan tryckta. 8 ark återstå. Boken blir omkring 30 ark. Geijers hälsa har efter ett års stillasittande och nattvak dessa sista veckor icke varit god. Något Hæmorroidalanfall, som han hittills säger sig icke hafva erfarit, lär vara att förvänta. Bröst-verken har gifvit sig, men en svår och pinsam hufvud-värk har ibland långa stunder på dagen plågat honom. — Den lärde Schefferus har på frånsidan af sin medalj: *Aliis inserviendo consumor*. Hos oss, mer än i andra land, får det vara de lærdes valspråk.

Hvad jag kan samla till h. exc. Ankers biografi skall jag i påskferierna, då jag kommer till Stockholm på 8 dagar, meddela. Jag har några märkliga uppgifter, som jag af trovärdiga och väl underrättade personer långt före detta inhämtat.

Biblioteksbyggnaden skall verkligen detta år komma

under tak. Akademien har begärt i underdånighet några få soldater af Upplands regemente, som äro murare och vid Göta kanal inöfvat sig. Må denna begäran lyckas bättre detta år! I fjol lyckades den ej, ehuru af K. Maj:t beviljad.

Beder hälsas öfverstelöjtnanten

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Det var förargligt, att Lilljebjörn så sent aflämnade brevet, att hans besynnerliga reskamrat, bruksläkaren Mellerborg, redan aflagt sitt besök, innan jag kunnat underätta, att eders excellens skulle få se en gengångare af Arendt och Björnståhl — alla tre fullkomligt lika i litterär framfusighet, fast annars olika till halten af kunskaper.

Apostille d. 27 febr.

Då jag skrivit föregående bref färdigt, får jag höra, att kamreraren Geijer kommer hit på ett hastigt besök hos sin bror, som Gudi lofvad genom arkiater Afzelii yttersta sorgfällighet är snart alldeles återställd. Han har *aldrig* varit sjuk, därför angripes hans Herkules-starka kropp häftigare. En spansk fluga, som han förr aldrig behöft nyttja, har haft god verkan, och han har redan börjat att taga sig daglig motion, som han förr underlätit under det brådaste arbetet denna vinter, hvarmedelst han ock, som han tänkt, fast på hälsans bekostnad, får sin historia färdig i april eller maj.

Med eders excellens' kamrerare sänder jag nu *Francheville* samt några åminnelsetal och ceremonialia af äldsta sorten, som jag, medelst Marklins tillhjälp vid ordnandet af min stora disputationssmassa, funnit reda på. — Jag fick såsom gosse af min gamla mormor en hel kista med sådana där småskrifter och äfven några större böcker i svenska historien, alltsammans relikier af min morfars, borg-

mästaren Ugglas och min mors morfars, direktör Scheffels bokförråd. Men jag har ej haft råd att inbinda eller tjänligt utrymme att ordentligt uppställa alla mina samlingar af småskrifter, så att jag själf efter hand träffar oförmodadt på dessa gamla bekanta. Aurivillius har tid efter annan fått af dessa helt kosteliga saker, i synnerhet af min sal. morfars talrika almanacksamling från 1602, där jag hade ej mindre än 12 st., som Björnstjerna ej vetat af, då han utgaf sin kalendarii-förteckning.

Från Linköping fick jag äntligen med en studios uppskickad den ogement sällsynta 1:sta editionen af *Linnés Systema Naturæ*, som för eders excellens' räkning på d:r Ramstedts auktion inropades. Den förtjänar uppsats. När man kastat ögonen på dessa blad, må man visst beundra den unge mästarens siareblick, som *genast* så säkert och så skarpt utstakade gränserna och så bestämdt tecknade föremålen i naturens vida rike, förut så kaotiskt hopförda och så ofullständigt beskrifna. Om en dödligs tunga vågade under sitt ringa arbete i stoftvärlden, utropa: *Varde ljus*, så torde Linné kunna det våga utan förmäthenhet.

Gahns medalj blir väl färdig till den 31 mars.

På Hessensteinska bokkatalogen står *Atlantica* endast Tom. 1 — borde påses, om den för eders excellens' exemplar har något tjänligt till komplettering.

Ut in litteris humillime.

P. S. Rogberg predikade härligt, härligare än någonsin, fastlagslördagen. Han ber om sin vördnad och bad mig nämna, att öfver det nya fastställda förslaget till Thuniska resestipendiereglementet har consistorium academicum från borgrätten ej fått någon del af konungens bref.

Uppsala d. 2 mars 1825.

Jag har i eders excellens' sista bref emottagit ett nytt bevis af eders excellens' gamla tillgifvenhet för Uppsala

och lika fasta tillgifvenhet för sanningens rätt i den bekanta anmärkningsfrågan mot akademiens räntekammare. Jag har i *förtroende* af den nyss utnämnda i grund redliga räntmästaren doktor Schedvin fått en promemoria, som upplyser, hvad *prenumeration* i akademiska räntekammarens räkenskaper vill säga — en sak, som kammarrättens ledamöter ännu ej lära hafva redigt och i sitt rätta ljus insett. Aflöningen för *academici* sker två gånger om året, i april och september. Men på den mellantid, som förflyter, kunna vi *prenumerationsvis* eller *förskovtsvis* erhålla större eller mindre summor af vår lön, då penningar finnas i ränteriet att tillgå. T. ex. i Distingen behöfver någon hvar penningar till provisionella behof af lärft, fågel, smör etc. Då dessa penningar finnas i ränteriet liggande och då det är omöjligt att de på 5 à 6 månader skulle kunna göras fruktbara (ty hvem skulle vilja göra ett lån på så kort tid af *allmänna* medel?), vill det vara svårt att veta, hvad anmärkningen mot gjorda *prenumerationer* å löner skall innebära. Detta är sammanhanget af den sak, som eders excellens trodde vara den *värsta* i denna anmärkningsfråga. År 1819 i de goda sädesåren uppgick akademiska aflöningens hela belopp till omkring 40,000 rd. Nu i dessa *låga* spannmålspriser uppgår aflöningen ej stort mer än till 20,000 rd. Prenumerationen å dessa medel, som ju äro för året de akademiska funktionärernas välförtjänta *lön*, kan ju ej kallas *lån*, som de i kammarrättens anmärkningar benämnas. Men allt detta torde eders excellens i bilagda P. M. finna vidare utfördt af doktor Schedvin, som var högst rörd af eders excellens' härliga uttryck: *För lagarna måste allt gifva vika; men de som tillämpa dem, måste vara noga upplysta i ämnet, innan det afgörande följer.*

Doktorinnan Fant har sedan november månad varit häftigt besvärad af sin lungsot. Dock trodde ingen af dess omgifning, att lefnadsslutet var så nära, då hon i går helt lugnt, redigt och stilla afsomnade, sedan hon ända in till sista minuterna samtalat med de sina om sitt snara aflidande. Hon hade i år den glädjen att se sin son Erik

såsom magister. Det var det sista målet för hennes önskingar, och det fick hon ock se uppfyllt.

Ärkebiskopen och ryttmästaren Tersmeden ämna uppresa någon minnesvård i Uppsala domkyrka öfver arkiater N. Rosén v. Rosenstein och dess son, sist afl. landshöfdingen.

Geijer ber om sin vördsamma tacksägelse för eders excellens' deltagande och hågkomst, som innerligen rörde honom. Han arbetar med all andens ifver, omgifven af digra tobaksmoln, på sista beslutet af sin *Historias* 1:sta del och vill ej förr taga sig någon hvila.

Rogberg ber om sin vördnad. Vi hafva tillsammans bestyr i sorgehuset.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Eders excellens har erhållit det mesta af hvad hittills försåldts af Forsströmska böckerna. Jag har nu utarbetat en dissertation öfver *Numismata Anglosaxonica* i Uppsala kabinett. Den är under trycket.

Uppsala d. 22 mars 1825.

Jag får nu ödmjukast inberätta, att Forsströmska auktionen är slutad och att eders excellens därvid erhållit nästan alla de småpjäser eders excellens sig önskat. Några lämnades, som voro illa smutsade eller maskstungna, som inträffat med nästan alla de böcker, som ägaren förvärfvat sig på Barthelemy. — — —

Såsom landsman och vän har jag i dessa dagar gjort en svåt och smärtsam förlust i unga Hans Järta, landshöfding Järtas andre son. Detta dödsfall har bland lärare och lärjungar gjort ett djupt intryck, och detsamma delas visst af alla, som dels kände den aflidnes lofvande egenskaper, dels kända dess respektable fader. Sjukdomen var skjörbjuggartad och länge åsamkad genom stillasittande

under examensarbete, ehuru den sent utbröt med så förödande hastighet, att läkaråtgärd ej kunde häfva densamma. Arkiater Afzelius insåg genast vid första besöket sjukdomens hela våda. Den lärer i Medicinska terminologien heta: *Morbus maculosus hæmorrhagicus Werlhofii*, hvilken läkare först observerat och bestämt dess art.

I fredags afskickade vi en landsman till Falun för att förbereda föräldrarna på den förestående förlusten. Landshöfdingen afreste i ögonblicket, han erhöll underrättelsen, och anlände hit i går, utan ringaste hvila på vägen; men tyvärr hade hans son aflidit lördagsmiddagen, 20 år och 4 månader gammal. Han var en yngling af redbar karaktär, ypperligt praktiskt hufvud, för öfrigt af vackert och resligt utseende. Trenne söner dela faderns sorg och böra äfven lindra den genom de lofvande egenskaper, hvarmed de äro begåfvade.

Vi hoppas att få behålla landshöfding Järta något längre i Uppsala, och vi skola alla hvar på sitt håll söka att göra hans vistelse här för honom så litet sorglig som möjligt, sedan de första utbrotten gått öfver och naturen utkräft sin rätt. Han finner, som det tyckes oss, någon hugnad i det allmänna deltagande alla visa den aflidne. Begrafningen blir i prof. Rabenii, Västmanlands och Dala inspektors, hus, om fredag. Alla landsmän följa den aflidne vännen till grafven. Jag önskade, att denna dag vore för oss alla, och mest för hans närmaste, öfverståndnen. Den aflidne var sångare och de valdaste röster i det härvarande sångsällskapet skola denna dag visa honom den sista äretjänsten.

Geijer är alldeles återställd och ber om sin vördnad och tacksamhet för eders excellens' hågkomst under hans sjuklighetstillstånd. Hans historia nalkas till slutet af 1:sta delen.

Nya Svea-häftet kommer i slutet af veckan till Stockholm.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

Uppsala d. 6 maj 1825.

Jag får ödmjukast tacka för eders excellens' bref och får tillika ödmjukast nämna, att jag under pingstferierna med ångbåten begifver mig till Stockholm fredagen den 20 maj, som jag förmodar i ett stort sällskap af alla nationers studerande, som merendels begagna dessa åtta dagars ledighet att bese hufvudstaden och dess märkvärdigheter.

Ångbåten har denna vecka börjat sin vanliga färd mellan Stockholm och Uppsala. Den medförde en stor mängd litterate resande, såsom legationspredikanten Berggren, hvilken hitkom på afskedsbesök, emedan han på ett halft års tid begifver sig till Petersburg för att öfvervara tryckningen af ett arabiskt och franskt lexikon, som han under vistelsen i Konstantinopel utarbetat. Hans resebeskrifning tryckes här hemma i sommar.

Berggren förde med sig major Heidenstam, som nyss i dessa dagar fått sina reseanteckningar öfver Turkiet och Persien härstädes af trycket färdiga — ett litet oktavband. Dahlbom var i går sysselsatt med 6 exemplars inbindning i marokäng.

Abbé Studach och en fil. doktor Reischel från Thüringen hafva vistats här flere dagar. Den förre har mycken bildning, mycken vetgirighet och har särdeles behagat oss. Han är bördig från St. Gallen, således Schweizare. I anseende till sina religiösa åsikter är han på intet sätt trångbröstad. Rogberg fann sig väl i hans umgänge.

Prof. Berzelius och H. E. grefve Trolle Wachtmeister lära komma hit vid medlet af månaden och här fördröja några dagar.

Doktor Hedenborg lär i dessa dagar lämna Sverige. Öfver Petersburg går han till Konstantinopel. Sedan han där insamlat medel (medici pläga där skära guld med tålgknifvar), begifver han sig till Indien. Uppfödd i stor fattigdom har han ständigt lärt sig att kunna umbära, och

bör således såsom resande kunna taga sig väl fram, hvart han kommer.

Atterbom reste under påskferierna ned till sin fästmö i Östergyllen. Hans autograf skall jag hafva i godt minne.

Rogbergs vackra predikan på Mariæ bebådelsedag, *Kvinnans ära inför Gud och människor*, utkommer snart af trycket. Enträgna böner ha besegrat predikanten, och han har nolens volens måste utlämna den till trycket.

Landshöfding Järta trivdes här väl, bor hos apotekare Görges vid Torget, motstår alla middagsbjudningar, men om kvällarna deltagar han i små samkväm. Härom afton gjorde han mig den äran, då jag hade en vacker sångkvartett hos mig. Hos Geijers var härom söndagen mycken musik och supé för Järta.

Landshöfdingskan Järta ankom i söndags afton hit från Falun i följe med lagman Noreus. Presidenten Focks gjorde genast för henne supé, som hon dock, trött efter resan och upprörd af första mötet med sin man och sina söner, ej bevistade. Däremot emottogs bjudningen i måndags till supé hos prof. Rabenius, där landsmännen kl. 9—10 på afton läto höra en förträfflig sång, som på det högsta förnöjde sällskapet. Landshöfdingskan Järta reste i onsdags i följe med fru Geijer och hennes *Knut den lille* till Stockholm. Den förra vistas hon sin syster, fru Poppius. Den senare residerar på Frimurarebarnhuset och återväntas nästa torsdag till Uppsala.

Efter all anledning bosätter sig landshöfding Järta i höst i Uppsala. Hans tredje son August slutar i midsommar sin kurs i Falu skola.

Valborgsmässoaftonen firades här ganska fredligt med sång på Slottsbacken och den vanliga dansen på torget (dit Granskaren oombedd inbjudit Argus att delta). De flesta nationer voro samlade i glada samkväm och hos Westmanno-Dalekarli var landshöfding Järta ända till kl. half 12 närvarande. Ärkebiskopen var ej bjuden till Ostrogothi. De vågade ej falla honom besvärlig med någon bjudning.

Andra häftet af Svea är under tryckning.

Af Geijers Historia är 32 arket under trycket. Tre ark återstå. Wahlenbergs Flora Svecica, 2 delen, är snart färdig.

Af den lilla Argus-broschyren har jag ett exemplar på finare papper aflagdt för eders excellens' räkning.

Beder ödmjukast om min vörndnad till H. E. grefve Brahes samt till öfverstelöjtn. Brelin.

Vörndnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

P. S. I de femtiosex Kwartbanden *Elliana* har hans excellens visserligen gjort en högst kostelig ackquisition för sin historiska samling. Jag längtar att få se densamma.

Uppsala d. 4 juni 1825.

Med baron Fleming, som jag haft den fägnaden att se härstädes under dessa festliga dagar, sänder jag detta. Jag hoppas, att de verser och teser, jag med en ångbåtsresande skickade, riktigt framkommit, annars kunde brefdragaren, kandidat Ekholm, hos grosshandlar Palm på Rege- ringsgatan eftersörjas.

Baron Fleming berättar allt muntligen, så att jag endast i största korthet vill nämna, att baron Focks bal syntes oss upsalienses högst animerad. Prinsen dansade första angläsen med friherrinnan Fock och prinsessan med Öfv- löjtn. Willebrand. Andra angläsen dansade prinsen med fru Geijer och prinsessan med prof. Geijer. Dessutom dansade prinsen en quadrille med fröken Sture och prinses- san med major Wallquist. Gamla fröken Linné var ej den ringaste bland balens prydnader.

I går skedde den högtidliga disputationssakten på Gusta- vianum, som påminte om Lovisa Ulricas och Gustaf III:s tider, såsom præses prof. Grubbe i sitt vackra tal nämnde. Thomas Järta såsom respondens gjorde sin sak alldeles för- träffligt. Det odelade bifall, han vann, var en lisa för det

af djupa sår ännu blödande fadershjärtat. Opponenten voro adj. Gumælius *Primus*, Prof. Lundvall och jag *Extraordinarii*, och stud. Callerholm *Secundus* opponens. Kronprinsen förklarade sig på det högsta förnöjd med denna akt. Under det den påstod från kl. half 11 till en kvart på 2 förlustade sig prinsessan med gubben Thunberg i akademiens botaniska lustgård mellan blommor, lejon, björnar, ormar, tigrar och krokodiler, n. b. de senare helt fredligt uppstoppade och i lifflöst tillstånd.

Efter middagen reste D. D. K. K. H. H. till Gamla Uppsala. Geijer och jag hade den nåden att få visa stället fornlämningar. Assessor Floderus och Ödmanns vice pastor hade gjort de rätt enkla och vackra tillställningarna. På högarna dracks mjöd. Mycket stadsbor hade utvandrat. Baron Fock var själf följaktig. Valda röster sjöngo *Götherna fordomdags* etc. Återkomsten skedde kl. 9. — Studentcorpsen uppstämde vacker sång utanför slottsönstren kl. 10. Något senare utförde valda röster en serenad (Flyttfåglarna af Tegnér i Iduna och ett tyskt sångstycke).

Prinsen tager på morgonen studentcorpsens beväring i ögnasikte. Denna corpsen har haft denna nåden få göra vakt.

Kl. 12 i dag får akademistaten göra afskedsuppvisning. Studentcorpsen formerar häre nedanför slottet.

Eders excellens' varma hjärta deltagar med hela ungdomsliflighetens förtjusning i Uppsalas glädje. Jag har i fläng kastat på papperet en torftig esquisse. Eders excellens' hjärtliga deltagande färglägger den bäst själf.

Dessa glädjedagar hafva inom prof. Aurivillii hus varit sorgedagar. Eders excellens vet då, hvad jag önskade att slippa omskrifva. Hans andre son, magister Fabian, har efter lång nervfeber med recidiv, oaktadt läkarkonstens ganska märkvärdiga och ytterliga räddningsförsök, slutat sitt unga lif förledne måndag. Ungdomen har denna termen i H. Järta, fil. kand. Norberg (snäll språkkarl med laudatur i orientalspråken, dog i lungsot i april) och nu i Fabian Aurivillius gjort tre kännbara förluster. Eders excellens skulle visst skänka en stunds hugnad åt den sör-

jande fadern, om eders excellens skref till honom några rader. Lika med Järta har Aurivillius tre söner kvar. Deras lycka för stor att äga *fyra!*

Palmblad, Gumælius och jag hade ej många dagar hugnat oss åt den nya inkomstdigra befordring, hvarmed H. K. H. oss ihågkommit, innan kanslirådet Fredenstam infordrar officiell uppgift på vice bibliotekariens och ord. adjunkters lönebelopp för sistlidne år, som Chartæ sigillatæ förordningen stadgar som norm för chartan, som på det sättet lärer kosta oss bortåt 30 rd. Få se när Boberg honorerar invisningen på sin lön. Han har aldrig gjort sig brådtom i världen, mycket mindre lär han göra det ur världen.

Beder hälsas öfverstelöjtnant Brelin. Geijer, Rogberg anmäla sin vördnad.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Landshöfding Järta har båda dagarna spiset middagarna på slottet och mått bra däraf. Annars har han en lång tid för snufva hållit sig inne i varmt rum. Han finner sig väl på baler, ty där har han värme nog att vänta. Efter aktens slut i går var han ovanligt glad.

P. S. Nu äro endast 2 ark otryckta af Geijers Historia. Han ämnar sig åt Stockholm att till H. M. lämna dedikationsexemplaret. Tannstöm höll sig hos Zetterström i godan ro med lagman Nensén och supérade där, medan prinsens hof var på bal hos baron Fock. Tannström är här mycket upprymd, fast han ej lätt ger sin känsla luft.

Uppsala d. 14 okt. 1825.

Jag får ödmjukast tacka för eders excellens' bref af den 9 och 13. Värmlands kurator träffades ej hemma i tisdags, således kunde jag af honom ej få något besked om Forslöfs ankomst till dess posten skulle afgå. Jag träffade honom vid ett besök dagen därpå och han trodde sig sä-

kert veta, att Forslöf med sina disciplar denna termin *ej kommer till Uppsala*, utan fortfar att vistas på sin kondition hos Geijers vid Uddeholms bruk. Önskar nu eders excellens, att jag skall skrifva till Forslöf och tillsäga honom, att det är för honom viktigt, att ofördröjligen göra en resa till Stockholm? Eller skulle ej eders excellens i få ord kunna lämna Consistorium ecclesiasticum till svar, att eders excellens för närvarande ej kan villfara consistorii önskan.

I förlitande på kraftigheten af eders excellens' beskydd innehafver den arme Forslöf en god kondition i Värmland. Det vore synd att beröfva en ung man densamma och tvinga honom att till ett dåligt prästhus blifva som adjunkt förflyttad. Endast ett ord af eders excellens kan nu som hittills beskydda honom.

Då eders excellens' biblioteksrum blir färdigt, hoppas jag i Stockholm kunna på ett par dagar inställa mig. Jag kommer då helst en lördag med ångbåten.

Studenterna äro talrikt samlade. Landshöfding Järta med familj mår väl. Kanslirådet Norberg bor i vice pastorshuset vid Domtrappan och befinner sig rätt väl i sin lärda orientaliska omgifning af Sturzenbeckers, Celsings och Björnståhls donationer. Han talade med största intresse häromdagen om eders excellens' godhet för honom. Han sade sig vilja göra ett besök i Stockholm hos eders excellens. Få se, om gubben tors ut på vinterföret. Domprost Winbom firade i söndags sin 80:de födelsedag.

H. K. H. kronprinsen har som kansler förärat oss Svedenstiernas rika och vackra mineralkabinett, som H. K. H. för 2,000 rd. b:o inköpt. Genom denna vackra kanslerspresent har Uppsala *den största* mineralsamlingen i vårt fädernesland. Walmstedt har redan sjöledes hitfört denna skatt.

Statsrådet greve Löwenhjelm hitförde icke längesedan en ung greve Düben till akademien. Han insattes i kost hos adj. Sjöbring.

Beder om min hälsning till öfverstelöjtnant Brelin.
Geijer ber om sin vörndnad. Han tänker redan på sitt inträdestal.

Vörndnadsfullt
J. H. SCHRÖDER.

Uppsala den 11 nov. 1825.

Med unga Gustaf Ribbing sänder jag den nyss utkomna akademiska katalogen för innevarande hösttermin. Det torde roa eders excellens för en stund att genomgåna densamma.

För eders excellens' bref får jag ödmjukast tacka. Med dokt. Lundblad och prosten Bergström har jag talt om Forslöf. De sade, att domkapitlet helt och hållet hvilat vid eders excellens' yttrade vilja, och att ingen vidare fråga om hans förflyttning till adjunktur i stiftet *kan* yppas, sedan eders excellens nu afgifvit sitt svar.

Om eders excellens inflyttar sin historiska boksamling, skall den visserligen pryda de nya hyllorna, ehuru icke alla banden äro särdeles lysande, men jag skulle tro, att det ej mycket skall falla i ögonen, emedan de nya hyllorna äro anbragta i fönstersidan, där ej dagern faller på böckerna. Bandens beskaffenhet observeras där mindre. Helt annorlunda är förhållandet med de andra hyllornas böcker.

Geijer och Järta bedja om sin vörndnad och tacka för eders excellens' hågkomst. Geijer arbetar på sitt tal och ämnar visst i början af nyåret under ferierna infinna sig. Järta talar om att insända sitt tal, ty han anser sig sjuklig och vill ej resa åt Stockholm.

Ifrån Atterbom skall jag hafva den äran att snart insända en autograf. Han mår nu förträffligt, men längtar emellanåt efter midsommar, som är utsatt till hans bröllopfest. Han får en alldeles förträfflig flicka till hustru. De komma att bo vid Kungsängsgatan.

I går firade Smäländingarna Thunbergs 83:dje födelsedag. — Winbom inträdde i sitt 80:de år i början af oktober. Norberg är 78 år, har ändå vackra hvita tänder, äter hårdt bröd och läser utan glasögon de svåraste turkiska manuskript.

Konungens af Oude persiska lexikon (De sju hafven kalladt, ty det är 7 delar i 2 folioband) är nu hitkommet. Baron Stierneld har redan fått tacksägelsebref för sin benägna åtgärd.

En engelsman Rootsy i Bristol har nyligen hitsändt tio volymer i sanskritlitteraturen, tryckta å missionärernas tryckeri i Serampoore. — En annan lärd engelsman, John Spencer Stanhope, har hit förärat ett praktverk: *Olympia*, Lond. 1824, i stor folio med gravyrer. Detta verk innehåller de undersökningar, han gjort under resor i Grekland.

Tvenne Sveahäften äro snart färdiga. Det ena utkommer efter 14 dagar. Wahlenbergs Flora Svecica är nu fullbordad. 2 dryga oktavband.

Beskow har med sin fru hela tiden bortåt bott hos modern på landet. Vendelsjö heter ju stället??

Denna höst hafva flere hundra träd blifvit planterade i Uppsala och en trädskola anlagd.

Beder hälsas till öfverstelöjtnant Brelin.

Vördnadsfullt
J. H. SCHRÖDER.

P. S. Unge Arvidsson disputerar under Geijer för en egen disputation om Svenska kolonien i Norra Amerika (De Colonia Nova Svecia in America Boreali). Nära 5 ark med en vacker karta. Jag skall blifva 1:ste opponent.

Uppsala d. 25 nov. 1825.

Dagens post (eller rättare sagdt postiljon) har medfört en högst oroande berättelse, att en eldsvåda i går afton utbrutit i Dramatiska teaterhuset. Jag erinrar mig genast

eders excellens' nära grannskap till det ställe, där elden utbrutit. Jag vill väl minnas, att väderleken i går afton här var tämligen lugn; men jag måste dock bekänna, att jag och flera med mig här i Uppsala på det högsta äro oroade öfver utgången, hvarom vi här ännu, kl. 6 på aftonen i dag torsdag, icke äga den minsta underrättelse. Vi voro i dag samlade till en glad middag (som vanligt) hos domprosten Winbom; men den fatala underrättelsen, som just middagstiden hit anlände, väckte min och fleres oro. Vi vänta med otålighet närmare underrättelse.

Jag hade tänkt att sända detta bref i morgon med mag. Bellander, som jag i morgon hoppas träffa, då H. E. grefve Brahe reser genom staden, men jag kan ej stilla min oro så länge.

Jag vill hoppas, att eders excellens' bibliotek står orubbad kvar på sina hyllor i det nya vackra biblioteksrummet, och således får jag inberätta, att jag nyss från Köpenhamn erbållit ett paket med diverse rekvirerade saker och däribland några *Topographica Norvegica* för eders excellens' samling. — — —

Vi vänta snart Salmsons medalj öfver kronprinsens Cancellariat hit från Paris. Novus rector, doktor Lundblad, kommer att öfverlämna densamma.

Geijer ber om sin vördnad. Han arbetar nu som bäst på sitt inträdestal, så vidt de eviga tentamina och examina ej afbryta detsamma.

Oscarsdagen kommer här att firas med en bal på Gillet. Om presidenten Fock eller ärkebiskop Rosenstein därvid uppträda såsom talare har ännu icke försports. Studerande nationerna fira den dagen så festligt de förmå, med *sång* och *ljus* på sina nationssalar.

Utländska tidningar hafva förkunnat (äfvén i själfva England) min snara aflyttning till Edinburg. Jag befinner mig dock ännu i Uppsala med den oföränderliga grundsats, att borta väl kan vara *bra*, men hemma är ändå *bäst*.

Jag har i anseende till det svåra väglaget och andra

förhinder ej kommit att göra något besök på Salesta, hvilket eders excellens vid tillfälle torde vara så nådig att ursäktas.

Beder hälsas öfverstelöjtnant Brelin.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Det nya Sveahäftet är nu utkommet. En *höflig* afhandling mot nya lagboksförslaget är där införd. Ord i sinom tid.

Uppsala d. 9 dec. 1825.

Eders excellens' höggunstiga bref af den 1 dennes var uppfyllt af så många glada underrättelser, att jag icke finner några ord, som skulle kunna uttrycka den glädje, som genomströmmade min själ vid den nu mera säkra underrättelsen om kronprinsessans välsignade tillstånd. Om söndag börjas förbönerna här. Rogberg predikar därför i Bondkyrkan. Ung och gammal ännar sig dit. Visligt begagnar man den dagen att insamla kollekt till våra fattiga trosförvanter, valdenserna i Piemont.

Eders excellens' bibliotek står då, Gudi lof, orubbadt och har blifvit förökadt med den Svenska boksamlingen. Eders excellens har visserligen gjort försiktigt att flytta denna verkliga bokskatt till det ställe, där eders excellens största delen af året kan hafva den under sina egna ögon.

Jag emottager med största tacksamhet och glädje eders excellens' gunstiga anbud af kammare, och jag önskade att genast kunna förflytta mig till eders excellens' vackra biblioteksrum för att uppställa de svenska böckerna. De första 14 dagarna af januari skall jag därtill använda, och vore det för mig möjligt, skulle jag gärna vilja dväljas där till och med åtta dagar före jul, mellan den 17 och 23 december, på det att biblioteket till julaftonen måtte vara alldeles i ordning. Om jag kan göra mig ledig, skall jag med posten

gifva besked därom. Julafton tillbringar jag alltid i Uppsala hos min mor, och den 28 december bevistar jag min gamla fasters guldbryllup i Enköping. Denna *enda* nu lefvande släktinge å min faders sida gifte sig den 28 dec. 1775 med rådman Brink i Enköping. I deras hus bor gamla världens ärbärlighet och fryntlighet. Tvenne ogifta döttrar bidraga till husets trefnad. Den ena hushållar förträffligt, medan den andra, såsom husets lektris, ur nya och gamla böcker bidrager till de ålderstigna föräldrarnas förnjöelse.

Om eders excellens icke med sitt förord väckte höga vederbörande, skulle väl fosterländska litterära förtjänster sakna all uppmuntran, som de så väl i polens grannskap stundligen behöfva för att ej borttvina eller bortfrysa. Att eders excellens fått Geijers sak i gång har hjärtligen fagnat mig. Från kanslerns sida hade det, genom den verkliga sekreterarens och geheimerådet Tannströms klassiska lugn, behöfts årtal, om ej tiotal af år. Sluten inom sina böcker, känner han ej, hvad behof en litteratör har af *uppmuntran*. Geijer behöfver dessutom egentligen *understöd* för en tillväxande familj. Den gode och hederlige Tannström har aldrig känt behofvet af någöndera.

Om Vitterhetsakademien gör val af utländska ledamöter, borde den ihågkomma någon eller några utländska ledamöter äfven i Köpenhamn, förnämligast prof. Peder Erasmus Müller, utgifvaren af det förträffliga *Saga biblioteket*, afhandlingen om *Guldhornen*, om Saxos och nyligen om Sturlesons källor m. m. Rask, som till sin språkkännedom tillhör Sverige, vore ock värdig. Båda kunna verkamt gagna.

Beder hälsas öfverstelöjtnanten.

Vördnadsfullt
J. H. SCHRÖDER.

P. S. I söndags vigdes Wijkman. — Norberg mår väl och säger sig i Uppsala hafva blifvit yngre och muntrare. I vinter lär han komma till Stockholm på kort tid. Geijer kommer ock, medförande sitt tal.

Uppsala d. 23 dec. 1825.

Den svåra väderleken och det ännu svårare väglaget hafva gjort mig rätt nöjd med Stockholmsresans uteblifvande före jul. Det var sträng köld och tämligen godt före, då jag hugfällades att resa, så att jag tror, att eders excellens besitter någon tillförlitligare spådomskraft än vanligt, när eders excellens i sitt sista bref afrådde mig att resa förrän nyårstiden. För båda, nämligen brefvet och rådet, tackar jag på det högsta. Första dagarna af nya året hoppas jag vara i Stockholm, och jag skall från Enköping (dit jag reser 3:dje dag jul) i bref nämna dagen till min Stockholmsresa.

Vi hafva i Uppsala gjort en stor förlust i prof. Themptander. Huru han saknas af lärare och lärjungar, kan jag ej med ord beskrifva. Få se hvem skall kunna ersätta honom! Holmbergson, en gammal upsaliensis, vill väl ej lämna Lund? I Themptander kan Vitterh., hist. och ant. akademien framdeles påräkna ett rätt passande ämne till hedersledamot. Han besitter mycken filosofisk och humanistisk bildning och har mycket med allvar blandadt behag i sitt sätt att vara. Hans bekantskap skall otvifvelaktigt göra eders excellens stort nöje.

Geijer skrifver flitigt på sitt tal. Att eders excellens beredt för honom någon bättre utsikt till litet mera sorgfri bärning, därför skall vetenskapens vänner i aflägsna tider hålla eders excellens räkning. På samma sätt som Silfverstolpe, hvilken endast var histor. lektor, får väl Geijer kansliråds och historiografs fullmakt tillsammans.

Jag har med unge stud. Schöldberg, suderman., skrifvit en promemoria till dennes i Mariefred bosatte fader, som en lång tid varit såsom *Obermasmäster* bosatt i Norge och haft tillsyn öfver hans exc. Ankers järnverk, dem han ock såsom Bärum m. fl. lärer dels byggt, dels förändrat efter svenskt bruk.

Geijer och jag hafva nyligen erfarit den hedern att

kallas till ledamöter af det Nordiska arkeologiska sällskapet i Köpenhamn, hvars president för året prof. Rask är. Hallenberg är ock kallad.

Ett nytt Sveahäfte har i dag afgått till Stockholm och blir i morgon eftermiddag väl i boklådorna tillgängligt, ehuru det ej hinner annonseras. Grubbes vackra afhandling börjar detta häfte. Den utreder i hans enkla och lugna föredrag *Samhällslärans grundbegrepp*. En god recension af Fryxells, Enbergs, Lefréns och Skolrevisionens uppfostringsförslager slutar häftet.

Rogberg har utgifvit ett predikohäfte, som jag förmodar, att han redan öfversändt till eders excellens, ty han talade därom för en tid sedan.

Katalog öfver sal. gubben Klingenstiernas böcker håller nu på att tryckas. I lifstiden syntes inga böcker i gubbens kammare.

Männe icke friherrinnan Jennings efter de senaste beklagliga förändringarna med Torps sätesgård skulle vilja sätta sina tillämnade biblioteksdonationer i verket? Jag hoppas hon skulle däraf röna mera hugnad och finna mera tacksamhet, än hon erfarit hos Torps senare ägare. Sat sapienti.

Den 20 december var väl en glädjedag för friherrinnan Jennings efter en bedröflig hösts obehagliga minnen af Torp. Jag såg af tidningarna, att eders excellens bevisat den offentliga sammankomsten, som mycket fägnade mig. Det var visst längesedan det sist inträffade. Eders excellens satt mellan två prelater, tror jag.

Som jag förmodligen icke på det gamla året kommer att bese och beskåda alla de kostliga ting, hvarmed alla bord och vrår i eders excellens' bibliotek äro uppfyllda från Ellska bokauktionen, så begagnar jag tillfället att tillönska eders excellens många nya år och många stundande skördar inom bibliografiens och bibliomaniens landmären.

Beder hälsas öfverstelöjtnant Brelín, att landshöfding Järta

önskade för framtiden få blifva en bland afnämarna af Lydinge berömde ved, om möjligt är.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

Enköping d. 31 dec. 1825. Hasteligen.

Med Enköpingsposten får jag nu ödmjukast inberätta, att jag nästkommande onsdagsafton hoppas i Stockholm inträffa, efter att hafva hos min gamla faster tillbragt jämnt 8 dagar. Jag kan ej slippa mina släktingar.

Guldbröllopet firades i onsdags med all härstädes upp-tänklig pomp, det vill säga, så mycket gäster som huset kunde rymma, så många rätter som bordet efter gammaldags sed kunde bära, och så många skålar, som svarade mot antalet af släktingar och gäster. När alla voro klockan half 2 samlade, höll stadens pastor (hofpred. Afzelius) ett rätt vackert tal och en psalmvers afsjöngs, hvarpå måltiden begyntes och slutades kl. half 6. Sedan man intagit kaffe, spelades upp till dans, som det gamla brudparet själfva öppnade. Polskor och menuetter omväxlade med hvarandra. Stadens borgmästare och ortens läkare utmärkte sig i synnerhet i den senare dansen, som gjorde mig stort nöje. Klockan 10 satte man sig åter till det matuppfyllda bordet, i hvars medelpunkt en pryddigt glaserad mandeltårta höjde sig och visade åt bordets alla sidor siffertalet 50, i socker sirligt utfördt, hvaröfver gästerna gjorde rörande betraktelser. Skålarna voro denna gång få till antalet, så att kl. 12 var gästabudet slut, sedan man gjort en vacker insamling för de fattiga.

Min gamla faster fyllde sitt 70 år några dagar före guldbröllopet. Min gamla farbror är 78 år.

Jag kan ej sluta detta bref utan att af gladaste och tacksammaste hjärta tillönska eders excellens ett godt slut af det gamla året, en lycklig början och fortsättning af det

nya året och med detsamma betyga, att jag under årets skiften med oföränderlig vörndnad förblifver eders excellens'

tillgifnaste och ödmjukaste tjänare

J. H. SCHRÖDER.

Ber om min hälsning till öfverstelöjtnant Brelin.

I min fasters gömmor har jag träffat ett åminnelsetal, tryckt i själfva Uppsala, det jag ej förr kunnat öfverkomma. Det följer härhos.

P. S. Geijer är så lycklig och hans fru med honom öfver det understöd han fått. Det var julaftonens stora glädjeämne. Han ålade mig framföra tusende innerliga tacksägisser till eders excellens. Efter trettondagen kommer Geijer själf till Stockholm med sitt inträdestal.

Uppsala d. 31 januari 1826.

Min resa till Uppsala gick lyckligt och skyndsamt (Pris vare de båda boklårarna, som reste såsom förbud!). Jag ankom kl. 2 till staden och hann bekvämt omkläda mig och spisa middag, samt var kl. 3 uppe på mitt ämbetsrum i biblioteket, där jag träffade Aurivillius, Boberg och Utterström i god välmåga. Boberg klagade något litet öfver ros i benen. Aftonen tillbragte jag hos landshöfding Järta, där alla mådde bra. Landshöfding Fock är nära frisk igen. Sonen likaså. Benbrottet är åter heladt. Hofmarskalk Paykull slöt i lördags på Walloxsäby sitt, i flera år långsamt bortdöende lif, vid 69 års ålder. Vetenskapsakademien och Vetenskapssocieteten härstädes hafva således 2 rum (efter Norberg och Paykull) lediga.

Kanslirådet Norberg är ej ännu begrafven. Man väntar släktingar från Norrland. Bisättningen skedde först i slutet af förlidne vecka, sedan liket i ett med vaxljus rikt orneradt rum varit i 3 dagar för talrika åskådare expone-radt. Begrafningen sker i medio af februari. Student-corspen följer den aflidne till grafven. Rogberg har skrivit

en förträfflig tacksägelse, som visst blir tryckt. Sorgen är här allmän. Jag besökte i dag Biberg, hvilken såsom släktinge var djupt nedslagen. Under en sträf yta bor där ett förträffligt hjärta, som känner djupt och allvarligt.

Den förlust, eders excellens' samling af minnesskrifter in 4:o ledo hos Richter, kan jag ersätta med tvenne tal: Wallenbergs öfver baron Lagerfeldt och Wallins öfver kommercerådet Öberg. Jag blef just barnsligt glad, när jag upptäckte, att jag ägde detsamma i min lilla samling. Med första bud skola de uppsändas.

Af Norbergs afhandling om språkens likhet äro 11 ark eller 1:sta afdelningen tryckt. Få se, om mera kan tryckas i följd af manuskriptets otydlighet. Jag slutar, hvarmed jag bort börja, att ödmjukast tacka för eders excellens' fortsatta godhet och ynnest under mitt senaste vistande i Stockholm.

Hasteligen, vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

Uppsala d. 10 febr. 1826.

Prof. Zetterström ber om sin vördnad och sänder det graverade bladet, som hör till *första* delen af *Atlantican*. Han anmäler äfven sin tacksamhet för den rika skörd af åminnelsetal, hans samling genom eders excellens' dupletter gjort.

Geijer ber om sin vördnad. Han och hans hustru äro mycket sensibla för eders excellens' fortsatta godhet under Stockholmssejouren.

Kanslirådet Norberg begrafves om tisdag. Domkyrkan blir eklärerad. Ärkebiskopen håller tal. Äfven utdelas två latinska och en svensk grafskrift dels i studentcorpsens, dels i norrländska nationernas namn. 1824 års promoteerade magistrar bära den afidne, såsom deras promotionskamrat, till grafven.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Landshöfding Fock är snart återställd igen. So-
nen likaledes.

Uppsala d. 25 april 1826.

Med magister Norstedt Smolandus sänder jag detta bref. Han ämnar uppvakta eders excellens såsom sökande till Thuniska stipendiet. Han är son af en lektor Norstedt i Växiö, numera affiden. Han mor är en Linnæa, arkiater von Linnés brorsdotter. Magister Norstedt och hans bror, med. kandidaten, njuta därför mycket godt i Linnés döttrars hus här i Uppsala. Han behöfver detta understöd. Han är en mycket modest yngling med försvarliga studier, och torde nu [böra få stipendiet], då han blott har *en* medsökande, som ej lär vara kompetent, då han, enl. § 5 i stipendiereglementet, ej har i *tre* år varit student. — — —

En kalender, den enda som för eders excellens fattas, nämligen *Historisk almanack för 1776*, följer därjämte innesluten, äfvensom prof. Grubbes nyss tryckta *Tal vid Disputationsakten i kronprinsens öfvervaro*, dem vederbörande med många böner tvungit honom att ändtligen utgifva. Studentkatalogen följer också med.

En namnstämpel har Lundberg också gjort, på det att eders excellens må kunna lämna den att nyttjas å de böcker, som andra bokbindare än Richter till bindning erhålla. Eders excellens torde tillsäga bokbindarna att för hvarje gång återställa stämpeln.

Genom medicinalrådet Rutströms dödsfall hafva många befattningar blifvit lediga. Alla kunna väl återbesättas utom Garde des Medailles; ty i Stockholm finnes ingen numismaticus utom Hallenberg och Blad, som äro färdiga att lämna världen. Får ej Brinkman den lediga ländstolen? Han är väl ändå ostridigt den mest kompetente.

Vi vänta med längtan på dundrande tidningar från Stockholms konungaborg. Men vi se gärna, att ju längre det dröjer, dess mognare blir lifsfrukten, som förbidas af alla svenskar och normän; med de renaste och innerligaste böner, som någonsin till himmelen uppstigit för så dyra föremål,

vördnadsfullt
J. H. SCHRÖDER.

Uppsala d. 6 maj 1826.

Om den innerliga och varma tacksamhet, jag i många redan framfarna år hyst för eders excellens' fortsatta godhet, kunde än vidare förökas, så vore det visst nu, då jag haft den glädjen att emottaga ett bref af eders excellens' egen hand, skrifvet mellan så många angelägna ämbetsåligganden i dessa festliga dagar för hela Skandinavien. Eders excellens har åt en den historiska vetenskapens idkare velat skänka en utförligare underrättelse om den glada och viktiga händelse, som inom Svea konungahus den 3 maj uppfyllde i rikaste mått ett långtande fäderneslands förhoppningar. Jag har med tårar i ögonen och med känslor, som ej låta stänga sig inom eget bröst, läst och åter läst för *mig själf* och för *min mor* eders excellens' bref. Jämte mycket annat tackar jag Gud därför, att eders excellens fått upplefva en sådan dag! Jag känner djupt, huru dyrbar den varit för eders excellens' hjärta. Den högstes hand leder Sveriges nya öden, lika synbart som i forna dagar. Hela världen ser det ock, om än några af de väldiga på jorden skulle därför vilja tillsluta ögonen. — Nu skall han visst växa och frodas, den späda telningen af Nordens konungastam, på hvars härliga krona himlens sol skiner så mild och varm. Han är upprunnen ur den svenska jorden i årets *blomstermånad*, i Linnés och Gustaf Wasas månad. Må han upphinna dem i ålder, rykte och visdom, och Sverige skall en gång under honom lefva med ära i världshistorien!

Hit till Uppsala ankom underrättelsen om arfprinsens födelse d. 3 maj, samma dag klockan tre kvart på tio på aftonen. Studentcorpsen var snart i full rörelse och hade redan med jubelsånger genomtågat staden och på stadens stora torg med en andakt och förtjusning, som aldrig förgår ur mitt minne och mitt hjärta, afsjungit folksången och med gälla vivatrop hälsat den nya arffursten, innan ännu det tröga artilleriet med sin ovana servis hunnit låta

höra sig från Slottsbacken. Ärkebiskopen hade ock skickat, på akademiens yttersta önskan, kurirer till rektor, dokt. Lundblad, som just från sitt fönster med ett: *lefve arfprinsen!* hälsade de nedanför samlade studenterna, när första skottet lossades från Slottsbacken. Under hela kanonaden genomtågade studenterna gatorna med sång. Klockan 2 var allt tyst igen. Hos Geijer drucko vi kl. 12 om natten ur hans silfverpokal arfprinsens skål i en vald krets af vänner.

Kristi himmelfärdsdag sjöngs Te Deum. Student-corpsen intog hela koret i Domkyrkan. Sången var vacker. Äfven fru Geijer, fru Schultz med flera fruntimmer biträdde härvid. Efter gudstjänstens slut formerade student-corpsen den vackraste fyrkant jag sett på torget och afsjöngo med blottade hufvuden folksången. Landshöfding Järta åtföljde mina landsmän. Han har ej haft mod att, allt sedan sin sons begrafningsdag, återse Domkyrkan förrän nu. Hos honom var jag med några landsmän bjuden till hans tarfliga och trefliga middagsbord, där vi på Faluvis firade dagens glädje i ymnig punsch.

Om aftonen voro studerande nationerna samlade å sina nationssalar och firade dagen på det gladaste och hjärtligaste. Hvarje nation hade bjudit sina Inspektorer och membra honoraria. Västmanno-Dalekarli samlades i öfre rådhusalen, som vi enkelt och vackert hade illuminerat till stor förnöjelse för alla åskådare, som från torget åskådade all denna härlighet i den vackra väderleken denna sköna afton. Den glädje, hjärtlighet, endräkt och lustighet, som lifvade alla, unga och gamla, kan ej beskrivas. Efter gammal sed lyckönskade nationerna hvarandra genom utsända deputerade, hvilkas ordförande höll tal (impromptu förstår jag) och hvilka hvarje kurator i sina landsmäns namn likaledes besvarade, och skålar växlades.

Eders excellens har väl ingen synnerlig tanke om min talareförmåga, och eders excellens ler kanske, då jag nämner, att jag såsom tjänstförrättande kurator för termin utom skålars proponerande vid detta tillfälle höll 16 tal,

om hvilka landshöfding Järta sade, att de blefvo allt längre, ju längre det led in på natten. Dessutom måste jag *ex officio* dricka med hvarje deputations ordförande, som alltid var den hedersammaste seniorn eller också hedersledamoten hvarje nation ägde. Rogberg anförde smolandi, Bergström sudermanni, Atterbom ostrogothi, Carl af Nordin norrlänningarna, och mina landsmäns utskickade anfördes af Thomas Järta. De voro lyckliga, som talade på 16 *särskilda* ställen. Jag stackare fick tala på ett och *samma* ställe, inför samma publicum, till de ankommande deputatationerna. Den vänskap och förtrolighet, som rådde inter pocula och när man är varm om hjärtat, gjorde allt lätt. Klockan half 1 slutades vårt samkväm, och mina goda landsmän buro mig ett godt stycke väg, som *nota bene* ingalunda må förklaras som skulle jag hafva däraf varit i behof; utan var detta ett af de mångåriga oförtjanta bevisen af deras för mig dyrbara vänskap.

Dessa dagars glädje har varit så stor och så innerlig och tokrolig emellanåt, att det förtjände att minnas alla de lustigheter, som i stort förråd af äldre och yngre berättas med ett visst oskyldigt välbehag. En deputationsordförande berättas hafva börjat sitt tal med *Och*, och kunde ej synnerligt mer framföra. Geijer besökte sent på aftonen östgötarna, skulle tala för sitt glas, började med *Fäderneslandet* och fann sig ej skicklig att säga mera, utan drack sitt glas till allas förnöjelse med denna betydelsefulla början till ett tal. Järta var ovanligt glad och drack mer än han någonsin brukat. Rektor, som är mycket aktad och älskad, besökte flere nationssalar.

Jag skall visst laga, att jag får komma till Stockholm; men om jag får lof att komma förr än onsdagen, det tror jag knappt. Gubben Aurivillius är sträf och anser resor alldeles *in totum et tantum* för alla åldrar och stånd obehöfliga. Om eders excellens genom sin godhet kunde skaffa min lilla person rum i någon vrå af Slottskapellet, blefve jag otroligt glad.

Mag. docens Deldén (Bibergs docens och en utmärkt snäll academicus) öfverlämnar detta. Han har skrivit i Svea Granskning af nya lagförslaget, har nu förslag efter Themptander, med Boethius och Schlyter.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Jag ber ödmjukast att *själf* få lämna ett exemplar af Uppsala domkyrkas beskrifning, som nu är färdig. Minnesskrifternas inbindning har jag låtit efter tillsägelse hvila.

Uppsala d. 1 juni 1826.

Ändtligen har jag af ärkebiskopen erhållit exemplar för eders excellens' räkning af hans tal öfver skånska riksdagsmannen prosten Horster, hvilket fattas i samlingen. Det har sid. 7 och 8 rätt vackra tankar. Det vittnar, att författaren *alltid* bort förblifva pastor i Kumla, där han var allmänt älskad, och där han fattat andan af sitt kall.

Såsom h. k. h. kronprinsessans kyrkotagning lär vara utsatt till söndagen, sätter den länge omtalta akademiska deputationen från Uppsala sig i rörelse om lördag för att i sakta mak hinna fram till Stockholm innan aftonen. Gamla och unga färdas om hvarandra. Gubben Thunberg öppnar tåget. Han tänker hvila öfver en dag hos general Suchtelen på Ulriksdal. Flere professorer medföra sina gemåler, såsom Lundblad, Grubbe och Geijer, och i den sistnämndes sällskap ämnar jag också färdas till hufvudstaden, såsom nuvarande kurator för Västmanlands och Dala nation, och jag hoppas således att om lördag afton få genom eders excellens' godhet intaga den vanliga boningen i eders excellens' hus.

Akademiska ovationerna höllos den 16 och följande dagar. Adj. Atterboms tal gjorde mycken effekt. Det blir i nästa vecka färdigt af trycket, hvartill det genast begärdes.

Den festiviteten, akademistaten anställde i Gillets hus, var rätt glad och liflig. Gamla gubbarna blefvo unga på nytt. De skålar, doktor Lundblad propo- nerade, voro rätt vackra. Ärkebiskopen spelade en slät figur såväl vid denna som alla akademiska högtidligheter. Studentcorpsets sång denna dag gjorde mycken effekt. Rektor, som af corpsen är ovanligt älskad genom sitt allvar och sitt värdiga sätt att vara (omständigheter, som ungdomens skarpsynta öga saknar hos sin prokansler), har denna termin också blifvit ovanligt hyllad.

Prof. Rabenius och Kolmodin resa i morgon åt Stockholm.

Adjunkten Löwenhjelm har nu fått sluta sina dagar. Han efterlämnar en ung 24-årig änka med 3 barn.

I söndags 14 dagar sedan lystes första gången för Atterbom.

Med djup och oföränderlig vördnad och tacksamhet tecknar sig eders excellens'

ödmjukaste tjänare
J. H. SCHRÖDER.

Beder om min hälsning till öfverste Brelin.

Uppsala d. 17 oktob. 1826.

— — — Hofmarskalken Jennings och dess friherrinna firade prinsessans födelsedag den 8 oktob. på Torp med undertecknande af gåfvobref till Uppsala akademi och Strängnäs gymnasium å särskilda delar af Rosenhaneska biblioteket, hvaröfver jag upprättat särskilda kataloger, hvilka åtföljde gåfvobrefven. Uppsalas är redan aflämnadt till akademiens rektor.

Friherrinnan Jennings hälsa var nu förträfflig. I den starka sommarhettan har hon känt sig mera matt än vanligt. Hofmarskalken klagade öfver nog ringa sömn om nätterna. Annars var han rask som vanligt.

I Rosenhaneska grafkoret i Husby kyrka äro minnes-

vårdarna öfver friherrinnan Jennings föräldrar och syskon uppsatta. De äro rätt vackra och pryda sitt rum.

Domprosten Winbom, den hedersgubben, afled på sin 81:sta födelsedag d. 9 oktober och hann ej upplefva sitt Magister-jubileum i nästkommande juni. Han begrafves om torsdag med likpredikan af Rogberg, ty ärkebiskopen har frossbrytningar, hvarunder han förbehållit sig att få skriva personalierna.

Med ångbåten, torsdagen i nästa vecka, hoppas jag på några dagar få komma till Stockholm och bringa eders excellens' samling af ceremonialia i slutlig ordning genom komplettering ur Ells samlingar.

I Södermanland och å Björksunds ägor (tillhör hofmarsk. grefve Mörner) har en kvinnsperson 109 år gammal afidit icke länge sedan. I Bärbo fattigstuga nära Täckhammar har ock en gammal soldat afidit 103 år gammal och i Lästringe socken en gubbe, 100 år gammal. Södermanland är en vacker provins; således ej underligt, att inbyggarna där blifva gamla.

Beder hälsas öfverste Brelin

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Doktor Lundblad tros blifva Winboms successor; ty Hultén lär ej söka eller sökas. Om Thorsander blir Kalsenianus, så yppar sig tillfälle för kronprinsen att gifva Rogberg teol. adjunkten.

Uppsala d. 14 okt. 1826.

En grym snufva och en svår bröstvärk förfölja mig ända sedan förra torsdagen, då jag såsom marskalk officierade vid sal. domprosten Winboms begrafning och därvid jag kanske förkylt mig. Zetterström har sagt mig, att jag ej bör gifva mig ut på någon Stockholmsfärd åtminstone denna vecka, och jag måste väl denna gång, ehuru ogärna,

hörsamma honom. Vädret har i går och i dag här varit mycket styggt och dimmigt. Jag är ledsen, att ej få fullborda ordnandet af eders excellens' samling af ceremonialia, som jag så gärna önskade.

Rogberg höll en ganska vacker likpredikan öfver domprosten Winbom. Den blir snart tryckt tillika med personalier och grafskrifter, af hvilka sistnämnda ej mindre än tre svenska och en latinsk utdelas. Domkyrkan var rikt eklärerad. Fattigskolans barn, hela skolungdomen samt Upplands och Västgöta nationer öppnade liktåget. Tillloppet af åskådare var oräkneligt. Den afidne var af alla stånd och klasser högt värderad och älskad för sitt redbara väsende och sin stora frikostighet.

Upplands och Västgöta nationer hafva i dag inför rektorsämbetet hållit inspektorsval, och bägges val var enhälligt på *samme* man, nämligen doktor Lundblad, som är något sällsynt.

Vetenskapsakademien har nu flera rum att bortgifva efter kommercerådet Arfvedsson, h. exc. grefve Engeström m. fl. Hvem kan komma i fråga till den förras rum snarare än landshöfding Järta?

Jag har hört sägas, att h. exc. grefve Skjöldebrand, i förening med Leopold, vill göra adj. Wieselgren, husets forna imformator, till amanuens i Vet., hist. och ant. akad. Han synes därtill hafva nog liten stadga i sättet att vara. Har af högt förnämlig hand något snillefoster till grefve Bengt Oxenstjernas ära i Sv. akademien inkommit inom täflingstidens slut? Utom detta förnämare försök har man väntat ett af baron D'Albedyhll, om han annars haft nödig tid för utarbetandet, hvarom jag tvekar, i anseende till hans trägna tjänstgöring.

Thunberg mår väl och bad härom dagen, när jag råkade honom, mig anmäla hans vördnad. Smolandé hafva utsatt hans 84:de födelsedag, den 11 nov., till invigning af deras nya nationssal, som nyss blifvit färdig och som prydes af 3 berömda inspektorers porträtt: Linnés, Floderi och Thunbergs i rätt succession.

Ibland antikviteter, som jag funnit och undersökt för-
lidne sommar, var en, som angår eders excellens' släkt:
ett slags kista eller större skrin af ek, väl arbetadt och in-
lagdt med elfenben. Därå var i elfenben skuret Fleming-
vapnet med underskrift C. F. och Stenbocksvapnet lika-
ledes med bokstäfverna E. S. Det tillhör således *Claes*
Fleming i Finland och dess hustru *Ebba Stenbock*. Hofpred.
Afzelius i Enköping äger denna antikviteten.

Beder hälsas öfversten.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Jag hoppas snart få öfverlämna Uppsala dom-
kyrkas märkvärdigheter, 2:dra häftet. Det är nyss i bok-
handeln utkommet, såsom jag förmodar. Grefve Hamilton
har vid hemkomsten lämnat 10 nederländska mynt, hvaraf
2 i guld, till Uppsala kabinett. Det var eders excellens,
som var så god och därom tillskref honom.

Uppsala d. 7 nov. 1826.

För eders excellens' ynnestfulla bref får jag på det
högsta tacka och får tillika nämna, att jag om torsdag
eller fredag hoppas få uppvakta eders excellens i Stock-
holm. Det ankommer på resällskapet, om det blir med
torsdagsångbåten resan företages eller om vi skola färdas
landvägen.

Att Heeren fick svenska Nordstjärneorden, som i Göt-
tingen räknat bland sina riddare Albert von Haller och
Michaelis, skall i en aflägsen framtid fästa erkänslans minne
vid eders excellens' namn. Dessutom skall det visst fägna
Heeren att bära samma orden som hans intime vän Villers.
Här har denna nyhet väckt allmän fägna.

Doktor Hagberg förrättade jordfästningen efter dom-
prosten Winbom såsom förnämsta prästen i det kontrakt,
där salig domprosten tillika var kontraktsprost. Det är så

brukligt å landet vid prästbegrafningar, att en ämbetsbroder, äfven från annan socken, har denna funktion.

Strängnäs gymnasium erhåller utur Rosenhaneska biblioteket sådana böcker, som förut finnas i Uppsala bibliotek.

Öfver framlidne presidenten baron Wetterstedt uppsättes nu ett monument å Uppsala kyrkogård. Ett prydligt järngaller har från Finspång ankommit hit.

Öfver kanslirådet Norberg väntas äfven ett monument på vinterföret. Ett dylikt öfver Joh. Stenhammar af östgöta nation är nyligen anländt. Likaså öfver doktor Fant af sonen Erik bekostadt.

Andra häftet af Uppsala domkyrkas märkvärdigheter hoppas jag personligen få öfverlämna. Tredje häftet utkommer till jul.

Beder hälsas öfverste Brelin. Geijer och Rogberg be om sin vördnad, äfvensom landshöfding Järta.

Eders excellens' ödmjukaste tjänare
J. H. SCHRÖDER.

P. S. Lagman Nenséns fru har i dag afidit. Hon var mycket korpulent, ehuru ej gammal till åren. Barnlös. I förra domprosthuset finnes öfver 10,000 lod silfver. Salgubben och gumman satte i lifstiden värde på en *solid* lyx.

Uppsala den 17 nov. 1826.

För eders excellens' mig senast bevisade godhet får jag nu aflägga min ödmjukaste tacksägelse.

Vår resa med ångbåten gick väl ända till Erikssund. Där mötte is, som, ehuru tunn och svag, dock gjorde ångbåtskaptenen villrådlig, att han beslöt lägga i land, då vi arma passagerare fingo frakta oss på egen hand till Alsike och därifrån till Uppsala, dit vi ankommo kl. 11 på afton. Annars var allt annat bra.

Landshöfding Järta är rätt sensibel öfver eders excellens' godhet att vilja uppläsa hans tal öfver Adlerbeth. Doktor

Hagberg hade redan prevenerat mig, ty han ankom tidigare än jag. Han medför talet om tisdag. Landshöfding Järta själf och ännu mer hans fru och söner fröjda sig i förhand öfver den vinst talet, uppläst af eders excellens, otvifvelaktigt skall göra. Jag fick i går läsa en del af det renskrifna med stort nöje. Landshöfdingens hälsa är så där, som man säger. Nervös, lättroilig, lider han af mycken inquietude och ansträngning, att man med allt skäl kan intyga, att han är hindrad af *öpassligheth* att själf företaga en stockholmsresa.

General Björnstjerna har varit här att bese hästarna å akademistallet. En gammal fröken Frölich på Finstaholm är död. Fru Rogberg fick i förrgår afton sin tredje dotter. *Omne trinum perfectum.*

Unge Bodisco och engelska legationssekreteraren hafva här besett våra märkvärdigheter.

Beder hälsas öfversten.

Vörnadsfullt
J. H. SCHRÖDER.

Uppsala den 21 november 1826.

Nu får jag med fågnad meddela den underrättelsen, att landshöfding Järtas inträdestal i morgon bittida afgår till Stockholm med doktor Hagberg, som i dag fått afhämta det aldeles färdigt.

I går afton fullbordade landshöfding Järta renskrifningen däraf. Han ber mig nämna för eders excellens, att hans renskrifna exemplar är ganska spatiöst skrifvet och med breda marginaler försedt, så att han hoppas, att eders excellens ej skall finna hans hand svårläst. Arbetet är icke så vidlyftigt, som det vid första åsynen presenterar sig; ty hvad Järta skrifvit på tre ark, skulle med vanlig, ändå icke för mycket sammanpressad stil, väl rymmas på *ett* ark.

I går efter aftonmåltiden läste han detsamma för sin familj. Jag hade den lyckan att då få höra det helt och hållet. Jag behöfver ej säga, att jag hörde det med förtjusning.

Målningen af Gustaf III är af en mästareshand. Jag hoppas, att den en gång skall blifva begagnad af kommande historie-skrifvare, så träffande och så sansad finner jag den vara. Slutet är förträffligt. Jag hoppas, att det skall göra eders excellens mycket nöje.

Järtas teckning af de allmänna uppfostringsverkens företrädere och af de gamla klassiska språkens värde bör göra effekt, efter de utgöra frågorna för dagen.

Med djup och innerlig vördnad framhärdar
Eders excellens'

ödmjukaste och tillgifnaste

J. H. SCHRÖDER.

Uppsala den 14 december 1826.

Knut Bellander meddelade mig på förmiddagen den sorgliga nyheten om hans excellens grefve Brahes bortgång. Det man länge väntat och länge fruktat, blir ändå i första ögonblicken oväntadt och påkostande, när det inträffar. Eders excellens' mångåriga relationer till denna familj, göra detta dödsfall för eders excellens' känslofulla hjärta i många hänseenden påkostande.

I lördags slutade bokauktionerna för denna termin. —

Prof. Boethius installerades i tisdags och i dag skedde rektorsombytet, då Svanberg lämnade rektoratet till Bredman. Medan professorerna samlades till denna akt i konsistoriet, utspriddes bland dem nyheten om deras forna tjänstförrättande kanslers dödsfall, som gjorde mycket intryck. Akademiens kondoleansbref afgår, så snart notifikation kommer. Hvem af professorerna, som kommer att hålla parentation öfver salig hans excellens, kan jag ej gissa ännu.

Tredje häftet af Uppsala domkyrkas beskrifning hoppas jag blifva färdigt till nyåret, om ej till jul.

Jag har låtit trycka i disputationer en *Catalogus nummorum cuficorum acad. Uppsäl.* Två delar, innehållande 140 mynt, äro redan färdiga, hvilka jag vid min ankomst till Stockholm, som jag hoppas inträffar ett par dagar före

nyåret, skall hafva äran öfverlämna. Den stora ärkebiskopliga kappsäcken skall då medfölja, på det att *ceremonialia* måtte kunna väl bevarade föras till bokbindaren i Uppsala.

Grefve Hamilton har, vid hemkomsten från sin mission, skickat Uppsala myntkabinett en vacker present af nu gångbara nederländska mynt, hvaribland 2 i guld, 6 i silfver och 2 i koppar. Det är eders excellens' skrifvelse i detta ämne, som vi hafva att tacka för denna gåfva.

H. K. H. kronprinsen har såsom kansler i ett handbref tackat hofmarskalken Jennings och hans friherrinna för deras biblioteksdonation. Männe ej detta skall verka, att donationen åtminstone till en del nästa sommar med varm hand öfverlämnas? Eder excellens täcktes lägga ett godt ord därtill. Det gamla paret, åtminstone hofmarskalken, har gifvit något hopp därom.

Landshöfding Järta är nu rätt rask igen och gör täta och längre spats erfarter utom stadens tullportar.

Beder hälsas öfverste Brelin.

Geijer och Rogberg bedja om sin vörndnad.

Eders excellens'

ödmjukaste och tillgifnaste tjänare

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Claes Lewenhaupt med sin informator Magr. Roman återresa om måndag till Claestorp. Claes är en rask pilt och hurtig. Vistelsen hemifrån har gjort honom *mycket* godt. Hans glada blick och hurtighet har gjort honom omtyckt bland kamraterna, och sådana bör en gosse tidigt umgås med. Informatorn är förträfflig.

Uppsala den 14 februari 1827.

För all den mångfaldiga godhet, jag under sista vistelsen i Stockholm åtnjutit, får jag hos eders excellens aflägga min ödmjuka och innerliga tacksägelse. — — —

Fröken Linné har varit, vid sina 78 år, nära dödens port, men Romansson har, ännu för ett och annat år, mästerligen räddat henne, så att det lysande namnet än må räknas bland det *levfande Sverige*, i fall någon annan Gjörwell eller von Henel utgafve ett sådant verk. Ärkebiskopinnan börjar blifva dyster och fåordig så i samkväm som inomhus. Detta betänkliga tillstånd började efter hans excellens' hennes brors resa härifrån. — Geijer har haft en besvärlig frossfeber. Den är genom arkiater Afzelii stora omsorg nu häfven. För öfrigt är bland studentkåren lyckligtvis ett förträffligt hälsotillstånd rådande, öfver hvilket man ej kan vara nog glad, helst en promotionstermin, då så många ynglingar genom ihärdiga sinnesansträngningar och nattvak tämligen förtära det kapital af hälsa, ynglingaåldern alltid har inne.

Filosofie kandidatexamina pågå alla onsdagar. Sistlidne onsdag tror man, att primus (en norrlänning Selander) kreerades med 27 approbatur. Honom kommer Thomas Järta hart nära. Han har ej ännu tagit sin kandidatexamen. Går den, som man hoppas, lyckligt, är han ultimus.

Ibland mängden af bref, som afbidade min hemkomst, var ett från Kungl. norska vetenskaps societeten i Trondhjem, som behedrade mig oförtänt med kallelse att vara dess ledamot. Thunberg och Geijer äro däraf tillförene ledamöter, den förre i naturalhistoriska, den senare i historiska klassen, dit jag ock räknas. Mina *numismata anglosaxonica* lära väl hafva beredt mig denna heder.

Kamrer Geijers resa om söndag, tros det, på ett kort besök till Uppsala, i fall eders excellens har med dem något att befalla, i afseende på bokauktionen, då ock de nu sända tal, som ej behöfvas, torde få återfölja hit.

Professorerna Zetterström, Geijer och Rogberg anmäla deras vördnad. Beder äfven mycket hälsa för egen del till öfverste Brelin. Landshöfding Järta och hans fru anmäla sin hälsning och tacka högeligen för madame Genlis.

Med djup och oföränderlig vördnad framhärdar eders excellens'

ödmjukaste tjänare

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Baron Fock gaf i lördags bal, där drottningens och kronprinsens skålar, med sång beledsagade, vid supén druckos.

P. S. Romberg förtjänade här rätt vackert på sin konsert, som var talrik. Jag tror omkring 450 biljetter å 1 Rdr b:ko såldes, och han hade här inga omkostnader, utom några marker talgljus till lampetterna, som skola upplysa Gustavianska auditorium, hvilket fritt får begagnas, äfvensom biträdet af amatörer ej kostade honom något.

Uppsala den 1 mars 1827.

För ynnestfulla brefvet med kamreraren Geijer får jag ödmjukast tacka. Eders excellens' anbud å några af biskop Murrays böcker skola noga bevakas. — — —

Professor Geijer tackar för eders excellens' hågkomst och ber om sin vördnad. Han har nu fullkomligt öfvervunnit frossan, som i stället öfverflyttat sig till lille Alfred, hans andra son. Ännu en tid får han dock vara ganska försiktig. Landshöfding Järta ber äfven om sin hälsning. Han sörjer mycket sin bror och håller sig innestängd. Fru Järta har rest till Stockholm i dessa dagar att besöka sin syster, fru Poppius. Rogberg mår bra och ber om sin vördnad. Hans fru har haft ondt i sina ögon; är nu något bättre. Doktor Lundblads fru har i dagarna fått sin andra son, morfadern till stor glädje. Thunberg mår förträffligt och spelar boston två gånger i veckan, onsdagar i *lilla* och lördagar i *stora* flängen. Fröken Linné är frisk. Gamla professorskan Rabenius har aflidit 88 år gammal och efter 55 års änkestånd. Ärkebiskopen höll ett kort tal vid grafven. Major Ribbing har ock, efter en lång sjukdom, aflidit. En son, som lofvar mycket, skall väl blifva den fattiga familjens stöd längre fram. Ärkebiskopinnan fortfar att vara dyster och fåtalig, tyckes dock vara en liten mån bättre. En svägerska från Värmland är till huset ankommen.

Öfver studeranden Carlander blef här *ej något tal* hållet.

Endast en tämligen vacker grafskrift utdelades, och det är väl den som ryktet omtalat. Rogbergs likpredikan öfver domprosten Winbom är nu lagd under pressen.

I fredags blef domprostförslaget härstädes lagståndet. Det ingår med nästa post till kanslern, som med sitt yttrande inlämnar det till konungen. Lundblad har första, Bergström andra och Thorsander tredje rummet. Den förstnämnde afreser i dagarna åt Stockholm.

Aldrig har studerande ungdomens uppförande varit någon tid bättre än nu, i allmänhet taget. Visst inträffa några enskilda undantag. Men slika uppträden ser man visst icke genom fingrarna med. Nationerna äro själfva de strängaste censorer i sådana fall. Det högsta straff och det svåraste, nämligen relegation på en eller två terminer, tillämpades icke längesedan på en stockholmare och två västgötar, som voro mest komprometterade.

En af de fula kursorerna, eders excellens såg vid förra promotionen, är nu med döden afgången, sedan han i detta ämbete och genom uppassning vid professorernas flängar och andra gästabud, samlat sig en liten förmögenhet. Årkebiskopens och prokanslerns kusk, en något prydligare figur, blir troligen befordrad till kursor.

Ett nytt Sveahäfte är utkommet. Hartmansdorffs fortsättning om Norra Amerika är högst läsvärd.

Min mor har förlorat sin syster, rådman Normans änka i Västerås. Af tretton syskon är min mor ensam kvar. Två bröder, Samuel och Gustaf Uggla, äro längesedan döda. Fredrik Uggla reste till sjöss och hördes aldrig af mer.

Jag ber om min hälsning till öfversten.

Vördnadsfullt
J. H. SCHRÖDER.

Uppsala den 4 maj 1827.

För eders excellens' godhetsfulla bref och lyckönskan med denna dagens post, får jag aflägga min lika innerliga

som ödmjuka tacksägelse. För den heder, mig genom k. Vitterhetsakademiens val vederfarits, har jag först och främst eders excellens' ynnest att tacka. Huru djupt jag känner värdet af eders excellens' godhet, kan jag ej med ord uttrycka. Liljegren och Adlerbeth äro inom Vitterhetsakademien mycket verksamma, men det är eders excellens, som förnämligast gifvit styrka och fart åt deras verksamhet. Inom vetenskapernas och konsternas trånga gebit, i vårt kalla fädernesland, lita allas ögon till eders excellens, hvars hela lif är städse sysselsatt med den sköna tanken: Sveriges litterära ära och förkofran. Om jag i min ringa mån därtill något kan lyckas att bidra, så är det eders excellens' uppmuntran, som den historiska vetenskapen i en framtid därför har att tacka.

Det var ock en fågnande nyhet, att *Ordenshistorien af Tibell* nu är färdig. För den present, eders excellens däraf ämnat mig, får jag på det högsta tacka. Om eders excellens behagade sända den med Uppsalaångbåten, så får jag den genast; ty här gör man ofta spatserfarter nedåt Islandet klockan 6 måndags- och torsdagsaftnarna, när detta fartyg anländer. Det exemplar, eders excellens ämnat hit, torde jag då få mottaga och utdela till Geijer. Att eders excellens sänder kungliga biblioteket i Köpenhamn, Münter och Nyerup exemplar gläder mig på det allra högsta. I Dagligt Allehanda finnas ständigt sjölägenheter till Köpenhamn. Skepparen, som mottager paketet, lämnar allenast ett konnossement, hvilket eders excellens, med uppgift å skeppares och fartygs namn, kunde i ett handbref till gubben Nyerup öfverstyra. Om ej förr, kunde detta af mig, då jag härnäst kommer till Stockholm, ombestyras, i fall eders excellens ej ville skrifva egenhändigt, hvaraf den hedersgubben Nyerup äfvensom Münter vore mycket smickrade. I morgon bittida skall jag besöka arkiater Afzelius och taga besked om den aktie, eders excellens till mig öfversändt, och därom gifva underrättelse.

I Historiska samfundet förtjänade visst justitierådet Werlauff, såsom kunglig bibliotekarie i Köpenhamn och

vårdare af stora manuskriptskatter, äfvensom professor Finn Magnusson, såsom ämbetsman vid Geheimarkivet i Köpenhamn, hvarest så stora samlingar af permebref till Nordens historia för medeltiden förvaras, att upptagas bland korresponderande ledamöter. Samfundet kunde då räkna på intressanta bidrag därifrån, när sådana behöfdes. De intressanta brefven om Maria Eleonora förtjänade att läsas den 12 maj; de äro korta och rätt roliga. Lilljegren har dem sig tillsände från Västergötland ur Brynte Lilljes samlingar.

Järta, Geijer och Rogberg bedja om sin vördnad. Ärkebiskopen bor på Brunnbo. Thunberg är rask och firar den 31 maj sitt 50-års ämbetsjubileum, såsom utnämnd botanisk demonstrator den 31 maj 1777 af riksrådet grefve Rudenschöld, hvars porträtt han därför har uppsatt i sitt förmak.

Beder hälsas öfverste Brelín.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

Uppsala den 7 maj 1827.

Det har omsider lyckats mig att erhålla en duplett af *Nya testamentet*, som Laurentius Andreae år 1526 utgifvit. Exemplaret är rätt snyggt, hvilket sällan med gamla andaktsböcker inträffar, ty de smutsas och utslitas till det yttersta. Fritt från slika olycksfall är dock icke detta exemplar, ty *sju* blad felas i början. För öfrigt är det fullständigt och har *sista* bladet i behåll.

Jag har erhållit detta exemplar från Västerås gymnasii bibliotek och i utbyte lämnat Gorleei Dactyliothea 2 vol. 4:o, hvilka eders excellens lämnade till Uppsala bibliotek; men som detta verk där förut fanns, har jag, med eders excellens' goda minne, icke trott mig bättre kunna disponera detsamma. Utur de fula och nära skurna exemplar, jag för 3 Rdr 16 b:ko åt eders excellens i Stockholm inköpte, hafva några blad, så fula de än äro, kunnat till

kompletterande begagnas, så att jag nu hoppas, att detta af Lundberg inbundna och, så godt han kunnat, reparerade exemplar icke skall finnas ovärdigt att intaga ett rum bredvid 1540 års bibelupplaga i eders excellens' kostbara bibliotek. Jag ville önska, att saknaden dymedelst något kunde ersättas i stället för det enormt uppstegrade exemplar, som på en auktion icke längesedan gick eders excellens ur händerna.

Hofmarskalken Pajjkulls bokauktion har här försiggått. Katalogen är i Stockholm tryckt och där utdelad, så att jag således ej skickat den. Böckerna voro väl till större delen naturalhistoriska; men några historiska förekommo dock däribland, så att jag är rätt ledsen, om ej eders excellens kommit att få katalogen. I alla fall har jag dock för godt köp inropat åt Eders excellens trenne böcker.

Den 1 och 3 maj hafva här firats bland de studerande med mycken glädje och gamman. Folksången, beledsagad af lifliga hurrarop för den årgamla arfprinsen, afsjöngs af den samlade studentkåren i torsdags afton.

Den 14 juni sker här juris doktors- och den 15 medicine doktorspromotion. Vid den sistnämnda blifva doktor Dubb i Göteborg och doktor Blad i Stockholm jubeldoktorer. Den 16 blir magisterpromotion. 10 jubelmagistrar hafva upplefvat detta årtal, bland dem tvenne bröder Afzelius (Johan och Adam), 2 bröder Frigelier (Anders och Pehr Frigel i Stockholm). Ultimus Nordmark lefver upp sin hedersdag. Fant primus är hädangången. Biskop Wijkman kommer själf hit att få kransen andra gången. Äfven väntas doktor O. Hambræus från Umeå! Detta långväga exempel borde visst uppmuntra Hallenberg att komma hit.

Promotor blir Bredman. Primus Sellander, norrlänning, och ultimus Sellén, jämtlänning. Adjunkt Wallquist framställer magisterfrågan. Doktor Hagberg i Rasbo har emottagit kandidaternas val och kommer att hålla magisterpredikan, hvaröfver man högeligen fagnar sig. Gamla promotionsdräkten bibehålles, och jag vågar bönfälla om

eder excellens' *kappa* och *skärp* (det röda nämligen) för att kunna bland marskalkarna för dagen behörigen paradera.

Eders excellens ökade dagens högtidlighet och glädje, om eders excellens fagnade oss med sin närvaro. Alla möjliga attentioner, så vid kyrkodörrar som annars, skulle ej brista. Om eders excellens i De Geerska huset tager sin boning, bodde eders excellens både fredligt och bekvämligt i grannskapet med mamsell Stare och hennes pepparkakor. Jag menar, att hon, en piga och en katt, äro de enda lefvande varelser i detta stora och välbelägna hus.

Vördnadsfullt
J. H. SCHRÖDER.

Uppsala, onsdagsaftonen den 2 juni.

Jag hoppas att med en resande i morgon få detta bref fortskaffadt, hvarför jag begagnar tillfället att inberätta förloppet af tredje bokauktionsdagen, hvarifrån jag för en stund sedan hemkommit. — — —

För de många glädjande underrättelserna, brefvet med baron Reuterholm innehöll, får jag ödmjukast tacka. En framtid skall visst säga, att eders excellens helst räknat sina dagars tal efter antalet af välgärningar eders excellens visat vetenskaperna, konsterna och deras idkare. — — Underrättelsen om Reuterholmska samlingens inköp af allmänna medel var ur denna hänsikt äfven i flera afseenden ytterst glädjande. Om eders excellens medförer katalogen, jag däröfver uppsatt, till Lydinge, önskade jag att få själf omskrifva och renskrifva den, mig till heders. Konceptet var ett hastverk. Händelsen ville då, att professor Zetterström på en gång skulle belönas både som *lörd* och som *patriot*. Det var mer än man vågade hoppas. För sin riddarvärdighet har han att tacka eders excellens' hågkomst, och hvad som gör den för honom och för akademien ännu mer dyrbar, är, att han af eders excellens' hand får mottaga den. Hvad i promemorian om dubningen

är antecknad, skall noga efterkommas. Att denna ceremoni kommer att gå i en och samma följd med promotionsceremonien gör allas nöje. Så skedde i Lund, då professor J. Lundblad vid promotionen 1817 antogs till Nordstjärneordens ledamot och det i Cons. acad. stora sessionsrum i hela processionens närvaro. Vid promotioner i Uppsala går så till, att processionen från domkyrkan *alltid* begifver sig till Cons. acad. större sessionsrum (som är ganska rymligt, då bordet undanflyttas). Processionen får där rum på bägge sidor om den förgyllda, röda sammetstolen med himmel öfver, och dubbningar skulle där kunna försiggå. Men detta hemställes allt till eders excellens' afgörande på Lydinge. Jag har dessförinnan ej velat tala med vederbörande i en sak, som endast beror på eders excellens' godtfinnande. Som jag i flera år haft att syssla vid akademiska högtidligheter, har jag vågat underställa eders excellens mitt eget ringa projekt. Parnassen är trång och hvar plats beräknad, så att ett tomt rum för en stol med upphöjning samt utrymme för bord och hyende m. m. göra ett stort streck i räkningen. Koret i kyrkan är öfverfullt af sammanpackade yngre åskådare, så att denna dubbing synes, såsom i Lund skett, med största värdighet och ordning kunna ske i konsistorierummet, där akten således får ett högtidligt och betydelsefullt slut. De fruntimmer, hvilka som åskådarinnor infinna sig, skola finna plats öfverst i rummet. Åskådare ytterst så långt utrymme medgifver.

General Lagerbring blir väl äldste närvarande kommandör. General Franc Sparre är mycket yngre.

Tegnér vigdes i söndags högtidligen. Ärkebiskopen talade, som vanligt, *ex tempore* och gaf sedan middag. Smolandi gäfvö i måndags en vacker fest åt sin nya biskop. Bordet var med lagerträd och blommor smakfullt anordnad i Gillets hus. Vackra verser sjöngos och utdelades tryckta. Promotionsdagen ges *dejeuner* i Linnés gamla lärosal i forna botaniska trädgården. Middagen ges i det nya orangeriet, där jag hoppas eder excellens skall

approbera lokalen och arrangementet af det vackraste bord, som i vårt land kan åstadkommas hvad prydnaderna beträffa. Man tror sig verkligen placerad i en lagerlund.

De unga blifvande magistrarna fröjda sig på det högsta öfver eders excellens' närvaro promotionsdagen. Promotor äfvenså. Min egen glädje törs jag ej nämna. Jag känner den lifligare än jag med ord kan uttrycka.

Observantissimus ac devotissimus

J. H. SCHRÖDER.

Uppsala den 25 november 1827.

Jag får nu tillfälle att till eders excellens öfversända den nyligen utkomna höstterminkatalogen.

Genom greve Nils har jag hört, att eders excellens varit rätt illamående en tid bortåt. Min långa oro däröfver blef i går något förmildrad, då jag händelsevis träffade brukspatron Tham, som gaf mig tröstande underrättelser.

Ingen enda bokkatalog af något värde har utkommit denna termin, så att jag ingen anledning haft att därmed uppvakta.

Här äro nu tre professioner lediga. Till tvenne hafva redan ansökningsterminerna tilländagått: till fysiska professionen efter Nordmark äro tre sökande: docenten Rudberg, adjunkten Falk, docenten Widebeck. Den förstnämnde är väl den sannskyldige efterträdaren å Nordmarks lärostol. — Till filosofiska professionen, efter Grubbes transport till moral-filosofien, hafva likaledes tre sökande sig anmält, och de äro adjunkten Atterbom, docenten August Schröder samt doktor Delldén. Således hafva vi hopp att få se Atterbom som professor och min namne adjunkt i dess ställe. — Kalsenianska professionen efter Lundblad är ock ledig. Thorsander, om han behagar, eller Rogberg erhålla densamma.

Grefve Nils synes trifvas här. Han bor rätt treffligt. Jag har ätit middag hos honom och hans hofpredikant. Äfven hafva de med några landsmän tillbragt en afton hos

mig på studentvis, då en afskedsgås förtärdes. Äfven hafva vi hos baron Fock och hos vår inspektor, professor Rabenius, spisat tillsammans.

Om lördag den 1 december fira vi i Uppsala Oskarsdagen. Upplands nation anställer då en särskild fest i anledning af hertigens af Uppland födelse. Västmanni illuminera öfre rådhusalen, där de tillbringa aftonen. På Gillet gifves bal.

Baron de Geers äro i dagarna inflyttade. Gumman Didron har af opasslighet blifvit kvarhållen på landet; men inflyttar med första.

Landshöfding Järta har denna höst mått tämligen väl och ber om sin vörndnad. Hans äldsta son Thomas har i dessa dagar blifvit utnämnd histor. lektor i Västerås. En ovanligt tidig befordran. Men den befordrade är ett ovanligt skickligt ämne.

Geijer och Rogberg anmäla äfven sin vörndnad. Den förstnämnde arbetar ifrigt på andra delen af sin historia.

Till nyåret hoppas jag personligen få uppvakta eders excellens i Stockholm. Beder om min hälsning till öfversten.

Gud låte eders excellens' hälsa dagligen tilltaga!

Vörndnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

Uppsala den 21 december 1827.

Rektor, professor Lundvall, ber mig jämte dess vörndnadsförmälan, till eders excellens öfverlämna hosföljande program.

Såsom jag icke till julaftonen kan öfverlämna fjärde häftet Uppsala domkyrkas märkvärdigheter, som ej utkommer förr än i början på nyåret, så utbeder jag i stället att få skicka en liten julklapp till eders excellens' bibliotek af en ogement rar bok, innehållande den i Karl X Gustafs historia bekanta öfverlöparen, danske rikshofmästaren Corfitz Ulfeldts process och äreförsvar. Jag sänder denna bok med Axel Wirsén, som i morgon till sorgehuset återvänder.

Han har för mig omtalat eders excellens' godhet mot stärbhuset under beredelserna till begrafningen. Axel Wirsén var som bäst sysselsatt med sin exercitii disputation under Geijer, *de Colonia Svecorum in Helvetiam deducta* och hvar till han utsett mig till sin förste opponens, då han i största hast måste resa hem till sin fars dödssäng. Landshöfding Järta är djupt nedtryckt öfver denna förlust och har några dagar mått rätt illa, att han ej kunnat delta i sina medkommitterades sessioner hos ärkebiskopen. Innan denna sorgepost anlände var han som bäst sysselsatt med att renskrifva sitt betänkande, som, att döma af de stycken jag hört uppläsa, både på stilens och innehållets vägnar kanske blir alldeles mästerligt. Han ämnar i januari infinna sig i kommittén personligen. Lenngren, Casström, grefve Wirsén lämna 3 lediga rum i Vetenskapsakademiens ekonomiska klass, så att nu lyckas det visst denna gång för eders excellens att där skaffa Järta ett rum. Han borde hålla åminnestal öfver sin vän Wirsén därstädes. Men hvilken skall väl tala i Svenska akademien, Grubbe eller Beskow? Brinkmann får väl nu sin af Leopold gifna anvisning i Tingstadii stärbhus honorerad omsider, sig till stor hugsvalelse.

Skulle ej biskop Wingård förtjäna Tingstadii honoraira plats i Vitterhetsakademien? Han är som biskop och eforus oförliknelig och som litteratör har han utmärkt klassisk bildning. Han skulle bekläda en profession i latin och grekiska med stor heder.

Geijer arbetar på andra delen af sin historia sent och bittida, ty han spar ej krafterna, när han rätt kommer i verksamhet. Han och Rogberg bedja om sin vördnad. Allas vår fågnad, att höra eders excellens vara till hälsan återställd, kan ej med ord beskrivas!

Böttiger och Ekholm, mina båda släktingar, hafva under mitt presidium disputerat pro exercitio. Jag skall personligen hafva äran lämna disputationerna, då, som jag hoppas, jag om lördag åtta dagar till i Stockholm inträffar.

Palmsblad har blifvit ordinarie adjunkt i historien *utan*

lön tills vidare. Atterbom blir väl professor och August Schröder (som visst i dagarna ämnar göra eders excellens sin uppvaktning) adjunkt, då han genast gifter sig.

Jag ber om min hälsning till öfverste Brelin, grefve Nils och hans hofpredikant, dem eders excellens visserligen ser julafton.

vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

Uppsala, trettondags morgonen.

Med Geijer, som i dag återreser, sändes detta paket.

Professor Zetterström ber att ur sina samlingar få lämna eders excellens en liten julklapp af tryckta fêter, ceremonier och baletter under drottning Kristinas regering. Han har träffat dem i Ekebladska samlingen af verser och ströskrifter på Stola, hvilken samling han inropade vid auktionen af Ekebladska biblioteket uti Skara stad. Stamfadern var i Kristinas hof och har nederst egenhändigt påtecknat anledningen till hvarje fête, som ger dessa pjäser dessmera värde. Som eders excellens' samling af baletter och tornerspel ej ännu är inbunden, så kunna dessa pjäser få komma främst i bandet.

Professor Zetterström ber om sin vördnad och hoppas, att eders excellens ej illa upptager, att han på detta sätt betygar sin tacksamhet för de flerfaldiga verser och småskrifter, hvarmed eders excellens tid efter annan ökat hans svenska vitterhetssamlingar.

För att icke vara sämre än professor Zetterström, som man i ett hvardagligt ordspråk plägar säga, beder jag ödmjukast att få lämna en ringa nyårgåfva till eders excellens' samlingar af svensk vitterhet, nämligen Bellmans första tryckta arbete, dediceradt till dess moder. Jag har köpt det på bokauktion efter gamla fröken Posse på Venn garn. Det är sällsynt numera och är ej upptaget i Uppsala biblioteks katalog. Hvem skulle tro, att Sveriges Anakreon börjat med så *allvarsamma* poetiska betraktelser!

Jag hade trott och hoppats att själf få öfverlämna

detta, men doktor Lindström afråder resan på några dagar ännu. Jag är nu, Gudskelof, genom noggrann diet undsluppen det första hemorrojdalanfallet och med detta den värsta sjukdomsplåga, jag någonsin erfarit. Jag har dyrt pliktat för sista termins stillasittande.

Rogberg och jag hafva uppgjort resparti till medlet af nästa vecka, då jag hoppas få se eders excellens med dagligen förbättrad hälsa, för hvars fortfarande alla vetenskapens och konstens vänner förena varma önsknigar vid detta nya år!

Landshöfding Järta ber om sin vördnad.

Beder ödmjukast hälsas öfverste Brelin. Jag hoppas, att hans hälsa måtte förbättras.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

P. S. I lördags öfvervar jag en rätt vacker examen med lilla Emanuel De Geer. Själf examinerade jag honom i historia och geografi, där han hade ganska goda kunskaper. Har nu börjat grekiskan.

Uppsala den 12 februari 1828.

Då jag nu öfversänder den nyss utkomna katalogen öfver aflidne borgmästaren Ålanders boksamling, begagnar jag tillfället att aflägga min ödmjukaste tacksägelse för all den ynnest och godhet eders excellens täckts visa mig under sista vistandet i Stockholm.

Hemresan gick lyckligt med begagnande af hjuldon till Alsike. Därifrån for jag på slåde till Uppsala och gjorde därunder en promenad till fots öfver Ultuna flacka sädesfält, där icke någon snö på vägen behagat kvarstanna.

I Ålanderska katalogen träffar eders excellens icke mycket af värde. En och annan af Wildes skrifter finnas dock däribland.

Distings marknad varar ännu. Man säger att på lärfter varit godt pris. Indianen Medna Soame vistas här med

sin kära hälft här och visar sina konster för ett ständigt fullt hus. Till och med Boberg, min vördade ämbetsbroder, tränges bland studenterna vid representationerna. Landshöfdingen har gifvit en bal i torsdags, där många Stockholmskavaljerer voro samlade.

Fröken Christiana Silfverstedt har i går med döden afgått 63 eller 64 år gammal, om jag minns rätt. Gamla mamsell Rabenius har vid lika ålder gjort henne följe.

En svårare förlust har Uppsala och dess grannskap lidit genom en ung medicine doktor Kinnbergs dödsfall i dessa dagar. Han var allmänt älskad och värderad och lofvade att blifva en alldeles förträfflig praktisk läkare. Han var ultimus vid promotionen i sistlidne juni månad. Tåta förkylningar under sjukbesök på landet (isynnerhet till gamla fru Didron på Halqui) drogo honom i grafven. Emellertid har genom dess omsorger fru Didron blifvit så vida återställd, att hon omsider i dessa dagar inflyttat till Uppsala och bor i Kùsels hus vid Drottninggatan, helt nära friherrinnan De Geer, som bor i f. d. Bergmans hus.

Eders excellens känner väl, huru biskopsvalet i Strängnäs den 6 dennes utfallit. Förslaget innehafves af doktor Thyselius i Örebro, lektor Holmström i Strängnäs och doktor Franzén. Närmast de föreslagna är doktor Lindien. Däreft lär doktor Hedrén och doktor Wallquist komma. Detta är resultatet af tolf kontraktets votering. Tre återstå, hvilkas votering ännu i Uppsala är obekant, men den utfalle huru som helst, lærer den icke rubba förslaget. Endast ordningen af förslagsrummen kan bero på en och annan röst. Strängnäs' stifts skollärare fröjda sig i förhand att i doktor Thyselius erhålla en kraftfull eforus med djup klassisk bildning.

De ledamöter, vetenskapssocieten invalt, äro Treschow, Järta, Brinkmann och D'Ohsson såsom *honorarii*, Cronstrand, Agardh, Hansteen och Walmstedt såsom *ordinarii*, Rudolphi i Berlin och Nyerup i Köpenhamn såsom *extranei*.

VIII:de tomen af Nova acta societatis Upsaliensis är i dessa dagar [färdig]. Innehållsförteckningen är i dag under pressen. Den utvisar afhandlingar i denna tom

af Thunberg, Svanberg, Åkerman, Norberg, baron Ehrenheim och Nordmark.

Juris doktor Lindblad har nyligen flyttat hit såsom kanslist vid consistorium academicum och blir äfven docens i juridiken.

Rogberg och August Schröder be mig anmäla deras vörndnad.

Arkiater Afzelius kommer ej till Stockholm. Mätte kronprinsen i fråga om medicinska studierna taga i tid i öfvervägande, om ej oväldigheten fordrar ett *audiatur et altera pars*. Professor Romansson har mycken aktning bland Stockholms läkare och borde inkallas.

Beder hälsas öfverste Brelin.

Mätte eders excellens' hälsa få fortfara. Det är allas önskan!

Vörndadsfullt
J. H. SCHRÖDER.

Uppsala den 25 april 1828.

Jag får hos eders excellens aflägga min ödmjukaste tacksägelse för all den godhet och ynnest, jag åtnjöt i eders excellens' hus under påskferierna.

Med doktor Delldén, som i öfvermorgon reser åt Stockholm till brandförsäkringsbolagets sammankomst, sändes till eders excellens IX:de tomen af Acta Societatis Upsaliensis jämte ett annat af professor Aurivillius besörjdt arbete efter aflidne professor Barchæus, utdrag ur dess journaler rörande fäderneslandets topografi och ekonomi, af utgifvaren dediceradt till presidenten baron Fock.

Doktor Delldén lämnar själf sitt åminnelsetal öfver Biberg, som nyss af trycket utkommit, tillsammans med Rogbergs vackra tacksägelser.

Uppsala Vetenskaps societet erhöll 1728 den 11 nov. kungl. stadsfästelse. 1828 är således jubelår.

1728, höstterminen, blef Linné inskrifven student vid Uppsala akademi. Kunde således hans af studentkåren

bekostade staty höstterminen 1828 hit anlända, vore Linnéska jubelåret värdigt firadt af studenterna.

Eders excellens kunde väl vid något tillfälle påminna ärkebiskopen, såsom äldsta hedersledamoten *närvarande* i Uppsala, att han gjorde societetens ledamöter uppmärksamma på jubelårets firande. Professor Aurivillius är annars högst ovan och skygg för dylika representationer.

Jag har redan tillsagt vederbörande ledamöter af Vetenskapsakademien att meddela mig lista på deras arbeten och uppgift på deras ledamotskaper. Jag skall i pingst medföra desamma.

Lektor Frigelius i Kalmar har lämnat ett rum i Vetenskapsakademins matematiska klass ledigt. Han har den 7 mars dött vid 83 års ålder. Ett annat rum blir visst snart ledigt efter professor Nordmark. Han är ytterst svag och har förlorat det mesta af sina sinnesförmögenheter. Han är nu 78 år. Thunberg är däremot i 85:te året ytterst rask och hurtig.

Här är i allmänhet rätt friskt. — Presidenten Poppii son återförde mässlingen med sig från Stockholm. Den har dock varit för honom lindrig, så att hvarken far eller mor behöft hitresa.

Grefve Wirsén gjorde i förra veckan sin första tentamen i grekiskan till juridico-philosophiæ kandidatexamen.

Beder hälsas öfversten.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

Uppsala den 25 maj 1828.

Jag är mycket ledsen att icke hafva fått resa till Stockholm med ångbåten i lördags; men den dagen var utsatt till landskapsmöte hos Westmanno-dalecarli, vid hvilket tillfälle ordningen föll på mig att presidera, som det härstädes heter. Denna akt skulle försiggå i onsdags, men den dagen hölls mönstring med beväringsskyldige studerande, hvaribland både min respondens samt ordinarie och

extraordinarie opponenter sig befunno. Böttiger talar fullkomligt väl latin, att presidium för honom var mig rätt nöjsamt. Schöns son gjorde ock sin sak bra. Han blir i dessa dag juridico-philosophiæ kandidat och *går sedan på sin faders kontor!*

Böttiger har denna termin skrivit på faculteten, såsom det här heter, och fick bästa betyget bland alla medskrivande. I måndags öfvervoro professor Rabenius och jag lille Emanuel De Geers examen. Den gick så alldeles förträffligt och med sådan reda och säkerhet, att den lämnade ingenting öfrigt att önska.

Den exarcerande studentkåren utgör cirka 190 man under baron Pfeifs milda, men vana och jämna befäl. Böttiger håller bön och Rydqvist tar upp psalmerna, hvilket gör korum mycket vackert. H. E. grefve Skjöldebrand väntas hit. De studenter, som under terminen drifvit hvarjehanda ofog, hafva blifvit strängt näpsta. En ung Ziervogel sitter nu på proban och är därefter underkastad två års relegation. En roslagus Edman (kammarrådets son från Stockholm) och en göteborgare hafva fått en termins relegation. Jag tror ej kanslern ger mildring i relegationstiden, isynnerhet om han får veta kårens egna tänkesätt, som på allt sätt ogillar och aldrig ser genom fingrarna med kamrater, hvarpå jag såsom bevis må nämna, att Göteborgs nation, dagen efter sedan consistorium minus afkunnat sin dom, sammanträdde och skärpte för egen räkning straffet för deras landsman med två års relegation och afsättning från senioratet inom nationen.

En Fornander, kalmarbo, och en Fryxell äro ock komprometterade i dessa uppträden och lära ock ej slippa med mindre än relegation. En Robson har ej kunnat öfverbevisas att hafva varit deltagande. Det är besynnerligt, att det alltid är bättre mans barn, oftast från hufvudstaden, som här drifva sitt ofog och bringa ondt rykte på den öfriga kåren, som i allmänhet tagen aldrig haft bättre och ädlare tänkesätt än nu. Gud vet hvilka moraliska grundsatser de få i föräldrakretsarna i hufvudstaden, där

publicisteriet och en illa förstådd liberalism lossat på alla band något för mycket. Af föräldramakten kan endast sedlighetens blomma vårdas. Fadershanden och modersögat ingripa här säkrare än alla yttre lagbud. Men kanske föräldramakten är för våra dagars nyhetsmakare både tung att utöfva och åtlyda. Visst är, att man ej behöfver vara mycket grannsynt för att se, huru den djupa aktningen för föräldrar, för ålderdom i allmänhet, är hos de medelåldrige och sedan hos de yngre i ett nog betänkligt aftagande. Lyckligtvis äro ännu i Uppsala dessa aktningsbetygelser strängt iakttagna, såsom t. ex. besök hos professorer endast onsdagar och lördagar klockan 9 och i svart klädedräkt. Mången vid friare lefnadssätt van yngling anser professorerna för pedanter i sådana fall och skulle gärna äga samma dyrbara förmåner, som baron Klinkowström berättar de fria nord-amerikanerna äga, att i syrtuter och oborstade stöflar kunna infinna sig vid presidentskans cour.

Biskop Wingård besökte Uppsala vid hemresan, och vi tillbragte en angenäm middag med honom hos Börjesson. Göteborgarna gjorde på afton nationskalas.

Biskop Thyselius har ock varit här och blef mycket firad.

Ett rätt läsvärdt och sakrikt tal öfver domprosten Graffman följer till eders excellens' samling. Jag har nyss fått det från Strängnäs.

Med ångbåten om lördag hoppas jag få komma till Stockholm och personligen få uppvakta eders excellens och tacka för alla hälsningar med Fant och Geijer.

Geijer ger i dag honorarii kalas åt vermland.

I går tog domprosten Lundblad inträde i Vaxala. Rogberg höll i går en härlig predikan.

Beder hälsas öfversten och grefve Nils med Bellander. Tranér håller på och packar in till Söderköping.

Vördnadsfullt
J. H. SCHRÖDER.

Hasteligen Nyköping och Torp den 15 sept. 1828.

Ett åminnelsetal öfver bergsrådet Schenström, hvaraf släkten låtit, till utdelning sinsemellan, trycka helt få exemplar, afsändes till Eders excellens' samlingar med baron D'Albedyhll, som i dag till Stockholm återvänder.

Friherrinnan Jennings mår rätt väl. En obetydlig hosta besvärar henne ibland. Hon var särdeles sensibel för de många hälsningar, jag från eders excellens hade äran framföra.

Societeten här består af fröken Wallenstierna och baron D'Albedyhlls friherrinna, som kvarstanna till slutet af månaden. H. excellens baron Bonde reser, efter en längre sejour här, i dag till Bysta. Öfverste Sparre reste i går. Baron Stierneld var rest före min ankomst hit, som skedde för ett par dagar sedan.

I dag skulle Torpsocieteten resa till middag på Åkerö; men riksrådinnan Sparres oförmodade dödsfall har gjort uppskof på en tid. Riksrådinnan har efter sin dotters bortgång varit mycket krasslig och ej talat om annat än sitt snart förestående frånfälle. Hon dog i fredags.

Professor Wahlenberg lämnade mig, just vid min afresa från Uppsala, förteckning på sina arbeten, som här bifogas.

Strängnäs' stifts prästerskap och ståndspersoner äro rätt missnöjda med doktor Hedréns skriftväxling emot deras biskop. Enligt hvad jag hört af oväldiga personer har doktor Hedrén i denna sak förgått sig, och därtill med sökt hos höga vederbörande göra biskopen misstänkt. Alla förundra sig, att Hedrén kunnat ens tro Thyselius vara *så enfaldig* att från *Örebro* och under anonymt begagnande af sin egen initialbokstaf *T* skrifva en diatrib i allmänna tidningar mot konungens höga rätt att bortge regala pastora-ter. En skälmaktig anonym begagnade dessa bokstäfver att förvillia, och Hedrén nappade på kroken.

Beder hälsas öfverste Brelin, att spannmålen vid min

resa genom Västerås var i stigande och troddes allmänt stiga än mer vid årets slut. I Västmanland är vårsåden illa inbärgad på många ställen, isynnerhet hos landthushållningssällskapets ordförande, landshöfding baron Ridderstolpe.

Friherrinnan Jennings beder om sin myckna hälsning.

Vörtnadsfullt
J. H. SCHRÖDER.

Uppsala den 14 november 1828.

Med professor Rudberg och lektor Arrhenius, som nyligen från Tyskland återkommit och oss besökt, sänder jag höstterminskatalogen jämte professor Grubbes vackra program till Atterboms installation. Grubbe har en stor förmåga att både i latinskt och svenskt föredrag vara enkel och klar.

Grefve Nils har ej haft annat än oroande underrättelser att meddela om eders excellens' hälsa. Eders excellens är i sitt Uppsala af unga och gamla så högt värderad, att äfven de ringaste oroande underrättelser göra oss nedslagna. Landshöfding Järta har icke tagit minst illa vid sig. Han har genom baron Emanuel De Geer fått underrättelse om eders excellens' sjukdom af grefve Löwenhjelm. — Vi önska och hoppas, att den kallare och friskare årstid, som nu snart bör inträda, må verka välgörande på eders excellens' hälsa.

Inga bokauktioner af värde för bokälskare hafva denna termin föregått. Bruzelius har sålt sina tyska klassiker och diverse hopfösta boklager.

Scriptores rerum svecicarum, tomus secundus, är nu färdig. Titel, företal och innehållsregister äro nu under arbete. Jag bifogar titelbladet i afdrag, att eders excellens må se och fågna sig åt min lycka att hafva, nästan ensam, kunnat bringa en foliant af 150 ark i dagsljuset, och det utan att det ringaste publika understöd därvid kommit mig till godo. Schlyter och Collin låta väl betala sig för sina

åtgärder vid de gamla lagarna, och därvid är intet att anmärka annat att de sälja dem färdigtryckta nog dyrt. Vår andra tom kommer att kosta 5 rdr. Västgötalagen, nära hälften mindre till arktal, kostar 8 rdr.

Dahlbom binder nu praktexemplaren åt konungen och kronprinsen. Innan de äro i underdånighet öfverlämnade, blir arbetet ej synligt i bokhandeln.

Ett praktexemplar på *stor velin*, som salig ärkebiskop Lindblom lät afdraga för sin räkning, löste kommittén af sterbhuset åter; det är odisponeradt, och om eders excellens önskar däraf blifva ägare, är intet lättare att erhålla än detta.

Sedan jag nu igen ett år får andas fritt från scriptoresbekymmer och korrektur och reviderark, skall detta år tillhöra eders excellens' bibliotekskatalog. Jag står i en oändlig skuld hos eders excellens för åtnjutet hägn, för uppmuntran, för allt hvad en vetenskapsidkare kan önska sig i vårt kalla och fattiga land, där merändels människorna äro ändå kallare och fattigare, så snart man talar om vetenskap och konst och dessas intressen.

Den 11 november upplefde vetenskaps societeten i Uppsala den 100:de årsdagen af dess kungl. instiftelse den 11 november 1728 gamla stilen; efter den nya stilen, med 12 dagars tillägg, är den 21 november jubeldagen. Måne icke Vetenskapsakademien och de andra stockholmska akademierna med någon skrifvelse borde gratulera denna sin *äldsta* syster (såsom i andra länder sker) till denna märkelsedag? I våra dagar kommer ingen ihåg sådant hos oss. Efter 10 år får vetenskapsakademien själf fira sin mera lysande jubeldag. Skrifvelsen behöfver ju ej vara vidlyftig. Vore eders excellens frisk, dikterade eders excellens med sitt varma nit denna skrifvelse själf. Eric Benzelius och Olof Rudbeck (de yngre), Christopher Polhem och Emanuel Swedenborg äro inga ringa namn såsom stiftare af Uppsala vetenskaps societet att minnas.

Rosenhaneska donationen blir den första, som inviger vårt nya bibliotekshus. Boklärarna väntas i dessa dagar från Stockholm. Fyra rum af de smärre äro nu färdiga

med fönster, dörrar och kakelugnar, så att dessa nya gäster genast blifva härbergerade. Men de stora salongerna stå tillbaka i brist på vidare medel till inredningens fullbordan.

Beder hälsas öfverste Brelin. Vi hafva här hört honom vara något bättre till hälsan.

Doktor Knös är farligt sjuk. Aurivillius har litet snufva och bröstvärk. Boberg är frisk som den yppersta nöt.

Vördnadsfullt
J. H. SCHRÖDER.

Uppsala den 23 november 1828.

Vi fågna oss här på det högsta öfver de underrättelser vi fått om eders excellens' förbättrade hälsa. Jag kan icke underlåta att till eders excellens inberätta, huru Uppsala vetenskaps societet firade minnet af dess 100.åriga kungl. instiftelse. Kl. 4 eftermiddagen hade societeten sammankomst, som räckte i tre timmar. Aurivillius såsom sekreterare höll ett litet lämpligt tal, och Kungl. vetenskapsakademiens vänskapsfulla lyckönskan rörde de tröga uppsaliansiska medlemmarna på det högsta. I sin sömn och i sin oskuld hade de aldrig vågat eller kunnat vänta sig en sådan uppmärksamhet. Många utländska lärdes bref och öfversända skrifter dels upplästes, dels förevistes. Slutligen beslöts att slå en medalj öfver detta jubileum, hvarefter ledamöterna afgingo till Gillets hus och trakterades där väldeligen med punsch det återstående af aftonen.

Professor Cronstrands ankomst var särdeles oväntad och smickrande. Den väckte Aurivillius ur sin skygga indragenhet — det lindrigaste uttryck, man kan nyttja om en sekreterare, som bör vara själen i det samfund, han representerar.

Societetens finanser äro goda. Aurivillii sista kassaredovisning uppgick till 15,000 rdr b:ko.

Rudberg är in petto till ledamot. Så fort han installerats som professor, lärers kallelsebref utfärdas. Marklin

blir väl adjunkt och intendent för societetens samlingar efter Wahlenberg, som är gifven successor efter Thunberg. Marklin har i München, med mycken utmärkelse för sig, ordnat därvarande vetenskapsakademis geologiska samlingar, som varit i mycken oordning.

Jag lyckönskar eders excellens att under sitt præsidium hafva åt Vetenskapsakademien förvärfvat ett så ypperligt och tryggt beläget hus med ansenliga samlingssalar. Mätte eders excellens där i många år få se akademiens samlingar florera och tillväxa. Ett decennium härefter får denna akademi fira sitt eget jubileum.

Beder hälsas öfverste Brelin. I medio af december hoppas jag personligen få infinna mig hos eders excellens.

Doktor Lindström är hemkommen och har börjat sin praktik. Hans förlofning är väl bekant? Knös är ännu illa sjuk.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Lycei katalog följer härhos. Denna förträffliga inrättning med alldeles förträffliga lärare har god kredit. Baron Nordin har från Västerås' skola flyttat sin son dit. Grefve Ugglas flyttade åter sin son till Västerås' gymnasium.

Uppsala den 21 december 1828.

Den fägnad, jag erfor, då jag emottog ett bref, af eders excellens' hand skrifvet, kan jag ej beskrifva. Vi önska och hoppas alla här i Uppsala, att eders excellens' hälsa måtte med hvar dag stadga sig.

Jag har redan tingat mig rum i Stockholm, i Karduansmakargränd, nära Röda Bodarna. En landsman Arosenius har skaffat mig detsamma hos sin släktinge fru Schotte. Genom Jakobs gränd är vägen helt gen till Blasieholmen.

Jag har sedan början af denna månad lidit af ett svårt hämorojdal-anfall. Det är det första jag erfarit i min lefnad, och då jag hunnit öfver det 37:de året, får jag ej klaga

för mycket, ty många af mina jämnåriga vänner hafva långt tillförene dragits med denna plåga. Värre kroppsligt lidande har jag ej hittills erfarit. Doktor Lindström lofvar lycklig utgång och säger, att det blir *öppna* gyllenådern. Jag är ej så återställd, att jag till jul vågar företaga någon resa, utan dröjer några dagar inuti helgen, då jag med Lundblad och Geijer (då de åter begifva sig till riksdagen) reser in till Stockholm. Jag tror deras återresa sker den 2 januari sist. De hemväntas julafton.

Doktor Knös fick sluta sina dagar den 13 dennes. Han begrofs i fredags. Börjeson höll ett rätt vackert tal vid jordfästningen. Mamsell Karin Fant, vår Rogbergs svägerska och i dess hus boende, slutade i går afton sina dagar. Hon har i många år lidit af lungsot, men slutet var ändå närmare än man trodde.

Doktor Hultén är krasslig och sömnsjuk, har i dessa dagar gjort sitt testamente, men dör ej denna gång, säger Romansson.

I måndags skedde rektorsombyte. Grubbe öfverlämnade rektoratet till Sillén. Grubbes vackra och enkla program sänder jag i morgon med en resande till eders excellens.

Nils Brahes studentexamen gick *rätt bra*, och han fick ett vackert betyg för sina år: *approbatur non sine laude*, samt ett väl präntadt studentbref, såsom fordom brukades. Jag hoppas det uppmuntrar honom att fortfara i sina studier, väl fast långsamt.

Beder hälsas öfverste Brelin. Mätte hans hälsa snart blifva bättre.

Här synes nu blifva ett godt före. I dag har snöat mycket jämnt.

Vördnadsfullt
J. H. SCHRÖDER.

P. S. Öfverste Claesson är i dessa dagar förd till Roskilde. Två brorsöner föra honom dit. Brevet till friherrinnan Jennings rekommenderas ödmjukast.

Stockholm den 3 juli 1829.

Jag har nu börjat mitt arbete i salig prinsessans bibliotek. Från skrifbordet därstädes skrifver jag detta bref.

Jag har nu tagit en öfversikt af hela samlingen, och efter volymernas räkning befanns deras antal uppgå till 6,000 volymer, häruti 500 volymer gamla romaner på Tullgarn ännu kvarstående inräknade. Härtill komma 20 portföljer med gravyrer, samlade af Lovisa Ulrika och med hennes vapen försedda. Mycket litet har sedan hennes död tillkommit. I Italien har prinsessan således icke förvärfvat sådana, om jag ej vill hitföra några gravyrverk af Piranesi o. fl. Hela samlingen värderades till 6,666 rdr 32 s. b:ko, och upptogs så af kamreraren Tauvon i bouppteckningen.

Biblioteket är rätt vackert och vittnar om den höga personens solida smak, som det samlat. Katalogen skall visst göra eders excellens nöje att genomse. Historia och belles lettres äro de rikaste klasserna. Svenska delen är svagast. Innehåller mest presentexemplar, och de icke särdeles många.

Friherrinnan Jennings mådde nu bättre än förra gången. Susningen i hufvudet hade gifvit sig. Grefvinnan Hamilton och friherrinnan Albedyhll mådde väl. Alla voro särdeles sensibla öfver eders excellens' hågkomst och hälsningar. Grefvinnan Stenbock hade med sin son och blifvande sonhustru gjort middagsbesök häromdagen. Å alla sidor var man högst belåten med valet. Presenter gåfvos o. s. v.

Till grefvinnan Stenbock framförde jag eders excellens' hälsningar, som mycket syntes fägna henne. En låda (med souvenirer af salig prinsessan) lär nu med ångbåten afgå. Jag gaf adress till rådman Carlssons bod. Eders excellens lär med postbudet få den, när detta bref anländer. Grefvinnan reste i förrgår på middagsbesök till friherrinnan Fock, alldeles i samma ärende som till Skånellaholm. Jag menar fästmon lär där hafva hopp om arf.

Jag vet intet särdeles nytt Jag sitter hela dagarna i

biblioteket ända till kl. 10 på aftonen, då skymningen drifver mig bort.

Det viktigaste nya jag vet är, att kejsaren af Brasilien nyss förlofvat sig med en prinsessa af Leuchtenberg. Studach hågfälles att följa henne till Brasilien, men vår kronprinsessa vill ej lämna honom.

Om söndag åtta dagar till tros Lundblads biskopsinvi-
ning ske. Alla i Stockholm varande västgötar gifva då en stor middag. Alla biskoparna blifva assistenter vid vigseln.

General Silfversparre var mycket glad öfver eders excellens' hälsning och bad mig anmäla dess vördnad. Han är nu resfärdig till början af nästa vecka.

I morgon lär det vara goûter på Drottningberget.

Geijer och Beskow anmäla deras vördnad.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Landshöfding Järta är nu hitrest i anledning af svägerskans dödsfall och blir här helt kort. Publiken har mycket saknat eders excellens i ordensprocessionen.

Uppsala den 4 augusti 1829.

Äntligen kan jag nu med fägnad inberätta, att jag slutat mitt arbete i salig prinsessans bibliotek. Katalogen uppgår till 42 ark. Den är nu under renskrifning i 3 exemplar, ett för bouppteckningsinstrumentet, som skulle deponeras i riksarkivet, ett till grefvinnan Stenbock och ett till Uppsala akademi. Executores testamenti hafva tillerkänt mig 150 rdr b:ko, som komma väl till pass, och för hvilka jag är mycket tacksam. Jag har en god besparing genom eders excellens' ynnest, som tillåtit mig få begagna mitt vanliga boningsrum.

I går var jag sysselsatt med att gifva grefvinnan Stenbock underrättelse om bibliotekets uppställning i dess nuvarande skick. Etiketter fästade i dörren af hvarje skåp

skola tjäna till vägledning vid böckers uppsökande. I dag har jag låtit föra om bord på en uppsalaskuta de porträtter, som prinsessan gifvit akademien, och hvartill, efter min önskan, grefvinnan Stenbock lagt bysterna af Adolf Fredrik, Lovisa Ulrika, Gustaf III, Karl XIII och Hedvig Eilsabeth Charlotta. Jag skall nog veta råd för dem i nya biblioteksbyggnaden. Grefvinnan syntes vara besvärad af dem och blef mer än glad, då vi ville härbergera dem i Uppsala. Lovisa Ulrikas byst skall jag uppställa i myntkabinettet, som har denna verkligen stora och högtänkta drottning att tacka för hela romerska medaljsamlingen.

I biblioteket hafva flera dupletter uppkommit. Hoffröken Oxenstjerna, som tillförene fått af salig prinsessan flera dupletter, får ock dessa. Grefvinnan Stenbock, som tillsporde mig, om några verk skulle konvenera eders excellens, utbeder sig att få lämna ett praktexemplar af svenska ambassadkapellets psalmbok i Paris. Eders excellens äger den icke i sin svenska samling. Prinsessan ägde däraf två praktexemplar. Af de öfriga böckerna fann jag ingen mer begärlig än Historie de Fénelon af Bausset, en onkel till Napoleons ceremonimästare, hvars memoarer börjat utgifvas. Dessa böcker medför jag nu till Uppsala, och till dem lade grefvinnan i går salig prinsessans egen *Tippo-Saib*, som hon hoppades hans excellens skulle lämna ett rum uppå sitt skrifbord.

Bellmans byst är rätt väl utförd. Festen var en verklig folkfest i ädlaste mening. Karlarnas statyer äro förträffliga. Karl XII:s är så lyckligt träffad, att den lämnat intet öfrigt att önska. Karl XI:s behagar många. Mig behagar Karl X i romersk imperatorsdräkt minst. Byström är nu sysselsatt med att modellera Tegnér's byst. Den blir lik. Denna genre af konsten tillhör dock Göthe med bättre rätt. Härnäst skall Byström modellera Geijers byst.

Vetenskapsakademien flyttar nu som bäst sina samlingar. Till 1 oktober skall gamla huset vara tomt. Alla prisa eders excellens' lyckliga presidium, som tillskyndade

Akademien sin *nya* boning, och däri äro alla enhälliga. Sällsynt i dessa förbistringens dagar.

Alla tala om och alla vänta säkert kröning; men ingen vet det med visshet, såsom det synes.

Hedren viges åtta dagar om söndag. I Kalmar blir nytt biskopsval. Agardh och Franzén undanbedja sig. Man önskar Ljungby pastorat till biskopsämbetets förbättring.

Oppositionen slokar vingarna efter dess sista höga utflykt i dechargefrågan. O tempora! O mores!

I morgon bittida reser jag med ångbåten åt Uppsala och hoppas om torsdagsafton få infinna mig på Lydinge.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Ett minnestal har jag uppfångat till eders excellens' samlingar. Snaror har jag utlagt att från Kalmar få lektor Wimmerstedts tal öfver kanslirådet Wijk; men upplagan är endast *tolf* exemplar.

Nyköping och Torp den 11 september 1829.

Genom mitt eget förvällande gick jag miste om att få taga afsked af eders excellens och aflägga tacksägelse för eders excellens' mig bevisade godhet under sista vistelsen i Stockholm. Då jag återkom från mitt långa samtal med magister Tellbom, som följande dagen skulle återresa till Uppsala, hade eders excellens redan gått in i sin sängkammare.

Ångbåtsfärden på *Föreningen* gick lyckligt och gynnades af den vackraste väderlek, som åter förenade de talrika passagerarna i ett allmänt godt lynne. Till Södertälje hade jag godt sällskap af Hjalmar Mörner, som där steg i land tillika med sin far, generalen, och dess grefvinna för att besöka Gripsholm. De öfriga resande voro H. E. grefve Tavast och grefve G. Lewenhaupt med deras grefvinnor, Baron Salza, som hela vägen höll målron vid makt med tal om Herman Salza och andra höga anherrar. Emellanåt

lät han damerna och oss andra, efter anvisning, genomläsa valda stycken ur hans nyligen parafraserade Johannis evangelium, då vi andra klentrogna undfägnades med mystiska tilldragelser. Grefve Piper från Löfsta sof härunder eller rökte tobak i sitt hörn. Landshöfding Peyron var däremot rätt treflig med sitt rörliga lynne. En engelsman, en dansk, två tyska resande befunno sig också ombord. Jag gick i land vid Oxelö lotsplats i Nyköpings skärgård jämte tre andra passagerare, en värdshusmadam, med frus namn, en trädgårdsmästare och en smed, hvilka, lika med mig, ämnade sig på diverse håll i Södermanland. I Nyköping åt jag middag hos landssekreteraren Lagman Engeström (en brorson till H. E. utrikes statsministern), som genom sitt gifte med mamsell Westerberg är särdeles bekant med Torp och Täckhammar. Det förra ligger på $2\frac{1}{2}$, det senare på $1\frac{1}{2}$ mils afstånd från Nyköping. Efter ett kort besök på Stenbro hos Strängnäs stifts senior, doktor Grandelius (som sedan 1779 och således jämnt 50 år varit pastor i Nyköping och vid 84 års ålder är ganska rask), reste jag till Täckhammar, där friherrinnan Jennings söndagen förut den 30 augusti gjort en stor middag åt biskop Thyselius, som då var stadd på visitationsförrättning i Råby och Bärbo församlingar. Friherrinnans hälsa är nu fullkomligt återställd genom vistelsen på landet och genom en timmes promenad i vagn hvar förmiddag enligt medicinalrådet 'Tingstadii föreskrift. Hon var särdeles sensibel öfver eders excellens' hågkomst och fägnade sig mycket däråt, att hans excellens bevistat kröningshögtidligheterna.

Flyttningen till Torp skedde första veckan af september, så att friherrinnan Jennings där förliden söndag kunde gifva en stor middag för 37 personer åt biskop Thyselius, som då höll visitation i Husby Oppunda och vid detta tillfälle installerade novus pastor, kyrkoherden Lundgren, som vid 62 års ålder efterträdde sin 92-årige fader. Det tal, biskopen höll för tillfället, var alldeles förträffligt och var rörande både med hänsyn till företrädaren och efterträdaren. Det gjorde ock ett djupt intryck. Huru olika var ej förhållan-

det vid doktor Hagbergs installation, där ej ett enda ord sades, som påminte om företrädaren!!! Kristendomsförhøret efteråt var särdeles uppbyggligt. Biskopen förhörde sjålf ungdomen i koret. De närvarande prästerna, 12 till antalet, fördelade sig på gången och på läktaren. En sådan färdighet både i innan- och utanläsning var sällsynt att höra. Också sade biskopen i ett samtal efteråt, att han funnit *idea boni ordinis in ecclesia* här realiserad.

Sällskapet på Torp består af fröken Ebba Sparre, H. E. baron Bonde och baron Stierneld. Innan min ankomst hade grefvinnan Armfelt och grefvinnan Piper afrest. Grevinnan Hamilton från Danbyholm väntas i nästa vecka. Vistelsen är här rätt angenäm. Kl. $\frac{1}{2}$ 10 frukosteras gemensamt. Efter frukosten retirerar friherrinnan sig en halftimme, som ägnas åt dagens hushållsangelägenheter. Sedan sätter hon sig till sin broderisöm, och fröken Sparre läser »Tristan Voyageur», en artig bok och efterlikning af Barthelmys Anacharsis. Kl. $\frac{1}{2}$ 3 spisas middag. Kl. $\frac{1}{2}$ 7 serveras te, hvarefter en eldbrasa uppvärmer förmaket, lampan påtändes, societeten samlar sig kring det runda förmaksbordet. Honoratiores intaga, tillika med värdinnan, deras platser i den röda damastsoffan, hvaröfver Gustaf III:s af Roslin målade porträtt (som fordom tillhört grefve Creutz) är uppsatt. Läsning af Rosenhaneska familjepapper sysselsätter oss nu. Envoyéen von Asps enskilda brefväxling med baron Schering Rosenhane har dessa sista aftnarna mycket roat oss. Han såg ljusst och ofta träffande, men uttryckte sig rätt besynnerligt. Kl. 9 serveras en lätt soupé, hvaraf värdinnan sällan njuter något. Kl. 10 skiljes man åt.

Af grannarna se vi ofta baron Strömfelts på Tärna, där gamla general I. A. Cronstedt med familj sig befinner. Af Wachtmeisterska familjen sakna vi ännu grefvinnan Wachtmeister, som vistas på Lagerlunda hos sin dotter och måg. Deras son har fått namnet *Albert* efter salig prinsessan jämte släktnamnen Israel Gustaf. På Lagmansö gifter sig i slutet af månaden fröken Stierncrona med sin O'Connor. På Åkerö har jag ej varit ännu.

Omkring den 22 återvänder jag från Torp till Uppsala genom Stockholm, då jag hoppas personligen få uppvakta eders excellens och framföra friherrinnans och societetens hälsningar.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Bland ordensnominationer tyckas här på orten baron Nordins och ärkebiskopens nya dekorationer icke göra någon effekt. — Biskop Thyselius var särdeles missnöjd med ärkebiskopen, som på sin sista alldeles förbigått Strängnäs stift. Biskopen hade likväl hos ärkebiskopen påmint därom. — Säden är i allmänhet här väl bärgad. Kornet är till dryg del också bärgadt.

Uppsala den 28 oktober 1829.

Genom grefve J. Gyllenborg hoppas jag, att ett velin-exemplar af mitt tal i anledning af sista arffurstens födelse redan framkommit. Jag har ogärna låtit trycka detsamma, men de studerande, i hvilkas krets det afhördes med nöje, hafva enständigt önskat dess utgifvande, och då boktryckarna erbjudit sig att förlägga det, har jag ej kunnat eller bort vägra.

Velinexemplar till kronprinsen och kronprinsessan har jag öfversändt till kanslirådet Tannström. Men skyldigheten lär väl fordra, att, då talet angår en kungl. person, ej förbigå konungen och drottningen. Jag öfverlämnar detta till eders excellens' säkra bedömande och sänder härhos tvenne velin-exemplar i sidenband. Skulle eders excellens behaga sända dem till grefve Brahe och grefvinnan Carl Gyldenstolpe eller på något annat sätt öfverlämna dem genom de för dagen vakthafvande, blir jag till alla delar nöjd, såsom eders excellens bäst finner för godt.

För eders excellens hade jag den nåden att i mars månad uppläsa en del af första konceptet. Det har seder-

mera vid renskrifningen blifvit, så godt jag kunnat, vidare öfversedt och granskadt.

Doktor Ödmann följdes kort efter i grafven af sin hederlige broder, lagman Ödmann, den eders excellens känt från Örebro riksdag 1810. Han anlände hit för att utreda broderns sterbhus och afsomnade stilla utan synnerliga plågor i 76:te året. Han begrafves om fredag i Wendel, där han tillbragt senare åren hos sin son. Doktor Ödmann tros efterlämna 60,000 rdr b:ko, dem hans skrifter och indragna sängkammarlif hopsparat.

Hvem talar öfver Ödmann i Vetenskapsakademien? Nu må väl Grubbe få hans rum i Vitt. hist. och antiqv.-akademien. Skulle ej Vingård och Faxe kunna komma in votis till hedersledamotsplatser? Helst den förre.

Professor Zetterström är rätt illa sjuk i det 63:dje året, det han alltid såsom *sedentarius* fruktat. Gud låte det gå väl, ty läkarna tveka om utgången. Lindström sörjer mycket öfver denna förlusts möjliga inträffande. Han vet bäst, att så lärd läkare ej finnes att påräkna i hvarit sekel; det gör Lindström heder, ty han blefve successor. — Roman-son blir väl snart utnämnd till Åkermans efterträdare.

Studentkåren samlade sig härom afton och afsjög folksången i anledning af konungens återställda hälsa. Lifligare och hjärtligare vivatrop har jag ej på länge hört.

För baron D'Albedyhll följer ett paket.

Med djup vördnad framhärdar alltid

eders excellens'

ödmjukaste och tillgifnaste

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Professor Fahlcrantz installeras om måndag åtta dagar till.

Aurivillius är krasslig, har talat vid arkiater Afzelius om afskedstagande, men då ingen af höga vederbörande skyndar därpå, blir det ingenting däraf, det vet jag med visshet.

Uppsala den 9 november 1829.

Nästa måndag sker rektorsombyte, då Walmstedt afträder rektoratet till Rabenius. Tisdagen är stipendie-uppropet. Onsdagen hoppas jag vara lös och ledig att afresa till Stockholm för att bevaka mina angelägenheter. Eders excellens har visserligen rätt däri, att jag *redan* bort infinna mig, men såsom nyss tillförordnad har jag ej velat lämna min plats, just då göromålen vid terminens slut äro angelägna och äska min närvaro. Gud låte mig i framtiden kunna svara mot hela det förtroende, äldre och yngre här visa mig i frågan om succession efter salig professor Aurivillius. Jag vet visst, att jag äger detta förtroende också hos höga vederbörande, men där skall allt gå mycket långsamt, äfven då, när de icke behöfva tveka i deras val. Biblioteksplatserna tillsättas dock ensamt af kanslern, och consistorium academicum har där ingen förslagsrätt.

I onsdags den 2 december höll vetenskaps societeten sammankomst och valde professor Svanberg till sekreterare i ledigheten efter Aurivillius. Vid valet hade jag också röster. (Jag tror de voro Järtas och P. von Afzelii.) De flesta önskade mig, men som Svanberg hågfälldes åt platsen, borde han naturligtvis få den. Till adjunkt efter Wahlenberg valdes enhälligt amanuensen Marklin. Sekreteraren och adjunkten hafva 200 rdr b:ko i lön. Den senares torde något ökas, ty societeten har 500 rdr b:ko årlig inkomst af frälseräntor af Gyllenhalska och Ziervogelska donationen utom ett genom Aurivillii sparsamhet samladt kapital af 15,000 rdr b:ko. Societeten ämnar nu, liksom Svenska akademien efter Rosensteins död, använda sina medel till vetenskapernas och vetenskapsidkares större fromma. Till hedersledamot valdes biskop Tegnér, till arbetande ledamöter valdes professor Romansson, Sjöbring, Rudberg, Rabenius och undertecknad. Sjöbring utsågs genast till skattmästare, hvilken befattning nu skildes från sekreteriatet; i stället skulle sekreteraren och en ledamot (hvertill Ra-

benius bestämdes) utgöra inspectura ærarii. För mig var detta val *en stor* heder, ty, efter gamla observansen, kunde endast af upsalienses professorer komma i fråga.

Jag bifogar Stockholmskurators vackra tal till Geijer vid porträttets aflämnande. Äfven orden, då Linnés staty aftäcktes.

Böttiger är genom eders excellens' omtanke blifven Gustaviansk stipendiat och är rätt glad däröfver. Med hans egen förenar jag min innerliga tacksamhet.

Den 1 december, Oskarsdagen, hade Rabenius såsom inspektor Västmanlands och Dala nation samlad hos sig på honorarii kalas. Böttigers vackra verser meddelas å andra sidan i utdrag.

Honorarium bestod af fyra vackra silfverkarotter, som tillsammans kostade 514 rdr rgm.

Yngre grefve Mörner, statsrådets son, tog i går en utmärkt vacker kansliexamen. Grefvinnan Brahe reser i morgon kl. 10 genom staden.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

Skål för kronprinsen Oskarsdagen 1829.

I handling, ej i orden
 har kärleken sin tolk.
 Det glömde förr ej Norden,
 det minns ju än dess folk!
 Hvar dag, då seger vinnes
 åt sanning, ljus och lag,
 hvar dag, som häfden minnes,
 är ju en *Oskarsdag!*

För inspektor.

I våra dalar och vid stranden
 af Mälarns våg bor mången man,
 åt hvilken du räckt fadershanden,
 som skydd af dig som yngling fann.

O! många före oss så glade
 dig hyllat som vi hylla än.
 Men de, som vi, *en* gärd blott hade,
 och sonlig vördnad heter den.

Uppsala den 25 november 1829.

För eders excellens' godhetsfulla skrifvelse får jag på det högsta tacka. Fru Aurivillius beder mig ock med mycken rörelse anmäla hennes djupa tacksamhet för eders excellens' ömma hågkomst och deltagande i hennes sorg. I går skedde begrafningen vid ljus i domkyrkan. Sången var vacker. Vice pastor Nordlander höll ett kort och till ämnet väl afpassadt tal. Kyrkoherden Utterström hade i sin sedan i torsdags uti 87:de året ingångne faders namn inlämnat en rätt vacker grafskrift, den sterbhuset låtit utdela. Ett exemplar följer, som jag vet eders excellens skall läsa med deltagande. Ämnet är i en passande ton och verkligen naivt uttryckt. Denna skrift har ock vunnit bifall af alla. Göteborgarnas och västgötarnas grafskrifter in folio, af Atterbom och Fahlcrantz, skola härnäst med bud sändas. De äro vidlyftigare och på metrisk vers.

Jag inser nogsamnt behovet af att *snart* visa mig i Stockholm, och så fort jag kan blifva ledig från de göromål, som vid terminens slut nu hopa sig, afreser jag genast. Jag utbeder mig eders excellens' nådiga tillstånd att få intaga min förra kammare.

I lördags i sittande consistorio presenterades kronprinsens nådiga förordnande för mig att vara tjänstförrättande bibliotekarie under ledigheten. Jag hoppas, efter alla i Uppsala och flerstädes enhälligt önska det, att bibliotekariatet icke bestrides mig af någon. Men saken gör sig ändå ej alldeles själf, som eders excellens täcktes yttra, ehuru häruti många instämma. Eders excellens känner Tannströms långmodighet och fundersamhet äfven i solklara saker och som inverkar på kronprinsens betänksamhet, där betänketid ofta icke behöfves. Jag får således på det enträgnaste bedja

om eders excellens' förord. Jag är innerligen förvissad, att kronprinsen sätter högt värde och väl fördrager och väl behöfver uppmaningar af eders excellens, som nu om någonsin bör hafva vitsord, då det är fråga om Uppsala bibliotek, dit eders excellens ämnat frukterna af sina egna samlingsmödor.

Saken, som skall framställas, är den, att kronprinsen äger såsom kansler rätt att själf föreslå bibliotekarie och att anmäla en sådan hos kungl. maj:t till fullmakt. Consistorium academicum har ej härmed likasom med öfriga biblioteksstaten att bestyra. (Bibliotekarien föreslår nämligen hos kanslern vice bibliotekarie och likaledes ordinarie och extra ordinarie amanuenser till fullmakts erhållande.) — Af denna anledning hafva utnämningarna här gått tämligen fort, då icke ansökningar och förslag kunna komma i fråga. Neikter blef i januari 1787 professor skytteanus, och två månader därefter, i mars s. å., blef e. o. amanuensen Aurivillius (då nyss 30 år gammal) utnämnd successor i bibliotekariatet. Vid Neikters utnämning i sept. 1783, i ledigheten efter Frondin, hände sig, att konung Gustaf III gifvit i förhand löfte åt Boethius och berättade det för den då nyligen valde kanslern, riksrådet grefve Creutz, som genast inföll, att han, i kraft af sitt ämbete, ämnade föreslå Neikter. Konungen, för att hjälpa sig från Boethius, nämnde honom till philos. pract. professor (ehuru Sleincour lefde), och fullmakten daterades på samma dag som Neikters. Så visste Creutz att bibehålla sitt ämbetes rättigheter, och Gustaf III var för ädel och högsinnad att icke tillika erkänna dem. Boethius fick en extra lön.

Vitterheten behöfver i våra dagar sin *egen* man. Den blef dock 1785 ett appendix till bibliotekariatet, ty detta senare är hufvudsak och står med fast lön på akademiens *stat* och kan och bör ej lida någon förminskning, helst biblioteket nu genom sin tillväxt förtjänar all uppmärksamhet. Bibliotekarien bör allenast här, som vid andra universiteter, läsa *historia litteraria*, som Gud skall veta väl behöfves, 2 timmar i veckan. Genom de återvunna 1,441 rdr 32 s.

(som 1810 indrogos) är *genast* lön för en *æsteticus*. Atterbom borde få denna plats och August Schröder filosofie professionen. Efter Romansson och Rogberg äro extra anslag, som åter ingå, att påräkna. Finnes innerligt nit hos vederbörande, så kan allt *nu om någonsin* arrangeras, helst ständernas anslag i sinom tid kommer oss till godo. Eders excellens' råd och uppmaningar och erinringar behöfvas nu som allra bäst.

Tannström och Fredenstam hafva i bref af mig fått nödiga upplysningar om bibliotekariatet.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

P. S. När eders excellens intresserar sig för Böttiger, så vinner han stipendium och blir mycket lycklig, ty han hushållar med litet.

Adlerbeth intresserar sig mycket för Wallman vid nästa ledamotsval i Vitterhetsakademien och förtjänar eders excellens' kraftiga medverkan.

Uppsala den 7 februari 1830.

För att kunna besvara eders excellens' spörsmål angående norska drottningars kröning har jag i dessa dagar troget studerat Torfæus, Norges förträffligaste historieskrifvare (så långt hans arbete räcker), Hvitfeldt m. fl. Jag finner däraf, att kröningsceremonien tidigt där ägt rum och tidigare än i Sverige.* Magnus V Erlingsson († 1184) kröntes i Bergen af ärkebiskop Eisten år 1164. Om hans gemåls kröning kunde ej då blifva fråga, ty konungen var då ännu helt ung och *oförmäld*. Detta har ofta varit fallet med Norges konungar, hvilka under följande så högst oroliga tidehvarf tidigt blifvit krönta innan de valt sig gemåler. De själfva och deras anhängare, som under inbördes oroligheter hjälpte dem på en osäker tron, voro högst angelägna att *utan uppskof* helga den antagna konungavärdigheten genom denna

* I Norge 1164. I Sverige 1210, då Erik X kröntes.

ceremoni. Detta och ingenting annat är orsaken, hvarför så få drottningar i Norge finnas krönta.

Första gången det nämnes i Norges historia, att en drottning blifvit krönt, är år 1260, då konung Magnus VI Lagaböter* och dess gemål Ingeborg, en dansk prinsessa, kröntes i Bergen. Deras son Erik prästhatare († 1299) var ännu icke gift med Margaretha, en skottsk prinsessa, då hans kröning försiggick.

Norska konungarnas kröningshistoria har det egna och märkvärdiga, att en gång en påfvens legat, kardinalen Wilhelmus Sabinensis där förrättat kröningsceremonien, nämligen Håkan den gamles, år 1247.

Då Norge, under Oldenburgska huset, upphörde såsom eget konungarrike och blef lydprovins under Danmark, kunde kröning i Norge *sedermåra icke komma i fråga*. De bondhögfärdiga och dumdristiga norrmännen borde i sin nuvarande oförväntade upphöjelse ej glömma alldeles bort deras forna förödmjukelse under Danmark.

Detta är hvad jag hittills funnit, och norska drottningars kröning hoppas jag därigenom ådagalagd, äfvensom orsakerna, hvarför en sådan ceremoni med dem så sällan inträffat.

För eders excellens' mångfaldiga godhet, under mitt sista vistande i Stockholm, tackar jag på det uppriktigaste.

Här står allt väl till och friskt; endast gamla änkefru Duse är illa sjuk. Distingen har varit mycket besökt.

Doktor Ödmanns minne af Rogberg har jag i dag afsänt med resande till eders excellens

ödmjukligen
J. H. SCHRÖDER.

Uppsala den 22 febr. 1830.

Med Fredrik Järta, som i dessa dagar med *utmärkelse* blifvit juris kandidat, sändes detta. Han medför också från

* Lagarnas förbättrare, Legum emendator.

sin far Niemeyers resa, och ämnar uppvakta hans excellens för att aflägga sin fars tacksägelse.

Eders excellens äger icke, ibland Svensk vitterhet, grefve Creutz' *Atis och Camilla*, *Stockh. 1781*. Jag vet ej hvarför den är så sällsynt. Upplagan var troligen ringa. Kanske den ock ej kom i bokhandeln. Eders excellens torde härom vid tillfälle fråga friherrinnan Jennings, om hon, i anseende till frändskapen med skalden, erinrar sig förhållandet från den tid detta poem utkom. Exemplet jag skickar har varit flitigt läst och är icke särdeles snyggt; men det torde få intaga en plats i samlingen, till dess det får vika för ett bättre.

Vi hafva dessa dagar öppnat Lidénska depositum (i 2:ne lärar och ett paket) som i 40 år var försegladt och efter förordnande först 1830 skulle öppnas och nu försiggick i rektors och konsistorii öfvervaro. Man förefann, hvad man förut visste af Lidéns egen utsago: hans vidlyftiga brevväxling i 18 starka kvartband samt, hvad jag icke visste, dess halfbroders domprosten S. Älfs i 11 dito, bundne i snygga band med röd saffian — allt viktiga bidrag till den tids litteraturhistoria, i hvilken de lefde. Äfven fanns här Lidéns dagbok öfver dess utländska resor, 4 vol. i folio, ytterst sakrik och ofta kvick. Äfven dess autobiografi m. m. — Om dessa nu i dagen komma skatter kunde roa eders excellens på Lydinge, så skulle det vara mig en stor glädje att få meddela dem till genomseende.

Inventeringen af akademiska biblioteket sysselsätter mig nu som bäst. Vana vid böckers handterande gör dock, att jag hinner därmed något fortare än patres själfva trodde. Emellertid är en inventering af så stort bokförråd icke så lätt expedierad. Rektor och en konsistorii ledamot är närvarande, jämte amanuenser vid protokollet.

Änkefru Duse, Linnés yngsta dotter, dog i lördags afton, i sitt 73:dje år. Begravdes om söndag i domkyrkan. Linnés monument blir då med vaxljus ekläreradt.

Landshöfdingskan Järta anmäler sig hos hans excellens ödmjukligen att få låna m:me Choiseuls memoirer om Alex-

ander I. Hon är ytterst rädd om böcker, och bevis på det har jag städse, att hon läser fort och lämnar snart åter.

Det var mycket påkostande, att den utmärkt snälle Tullberg skulle vika för den obetydliga eller okände Hööken. Båda äro alldeles lika behöfvande, och Tullberg lefver också endast och allenast af andras välgörenhet, och har således däri likhet med Höök. Däri äro de olika, att den förre har ett af de *främsta* rummen bland utmärkta studerande, den senare obetydlig, och ingenting ondt eller godt ännu att säga om. Den förre blir nu magister med heder och lefde i hoppet, att detta stipendium skulle fylla hans promotionskostnad, som ej går under 50 à 60 r:dr b:co, svåra att förvärfva för en alldeles meddellös.

Doktor Knös' bokkatalog skickas, ehuru den ej innehåller stort annat än orientalia.

Vördnadsfullt och ödmjukast

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Eders excellens täcktes anmäla min vördnad för friherrinnan Jennings. Atterbom anmäler sin vördnad. Likaså Rogberg, som presiderade för domprosteriet i onsdags med stor heder. Fick *laudatur* af teologiska fakulteten.

Uppsala den 14 mars 1830.

Inventeringen af akademiska biblioteket från Aurivillii sterbhus till mig har redan börjat och upptager 2 timmar dagligen kl. 11—1 f. m. Ändtligen blir i denna vecka konsistorii betänkande om estetiska professionens och bibliotekariatets åtskiljande färdigt. Därom är *ingen dissensus*. Men att utfinna lön för en esteticus, därom är *stor dissensus*. Handlingarna, hoppas jag, inkomma till påsk, så att jag under påskferierna måtte kunna själf i Stockholm få skynda på utnämningen, att den må ske i tid, ifall H. M. konungen skulle tilläfventyrs resa åt Norge, det jag väl icke hört talas om ännu. Stallet har redan fått sin föreståndare.

Biblioteket icke. Dock dog Malmerfeldt 5 veckor senare än Aurivillius. Så olika anses sakerna i vikt. Håri äro dock vederbörande oskyldiga, ty den välsignade remissen om estetices professionen fordrar sin tid att besvara, ehuru väl det ändå kunnat gå fortare med svaromålet.

Uppsala vetenskaps societet rör sig nu något mera än under förra sekreterarens tid. Vi hafva nu bestämt *första* fredagen i hvarje månad till sammankomst, och dessa möten, hvaraf jag redan bevistat tvenne i febr. och mars, lofva att blifva rätt angenäma. En ny tom skall i höst läggas under pressen. Det blir den X:de.

Kandidatexamina pågå nu som bäst för blifvande promotion i juni. För jubelfesten blir väl teologie doktorspromotion vid samma tid.

Jag hoppas innan påsk få skrifva och ödmjukast anmäla min ankomst.

Landshöfding H. Järta skrifver nu på åminnelsetalet öfver assessor Gahn. Hans fru är högst tacksam för böckerna hon fått låna. Jag skall föra dem tillbaka i påsk.

Här är friskt och sundt; till och med doktor Hultén fortfar att vegetera.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Eders excellens ökade sin godhet för sin tjänare, om eders excellens täcktes låta Wassberg lämna ett exemplar af riksdagsceremonielet på Kastenhof att afgå med diligensen tisdags eller fredags morgonen.

Uppsala den 31 mars 1830.

I dessa dagar justeras ändtligen konsistorii akademici långsamma utlåtande öfver estetikens skiljande från bibliotekariatet, som *enhålligt* tillstyrkes.

Om måndag och tisdag installeras Romansson och Sjöbring.

Till jubelfesten i juni låter Akademien, i Stockholm,

förfärdiga *nya* kåpor åt sina kursorer, till alla delar lika med de gamla från Kristinas tid. Det är skada, att ej rektor här, lika som i Lund och fordom Åbo, äger slik skrud vid akademiska solenniteter. Lunds rektors kåpa är en present af konung Adolf Fredrik till akademiens jubelfest 1768, Åbos, nu Helsingfors, af kejsar Alexander. — Vi vänta både teologie doktors- och magister-promotion.

Man förundrar sig öfver ärkebiskopens blå band, som bäres *öfver axeln*. Allt beviljas i våra dagar. Kunde ej krigsprästerna, isynnerhet vid kavalleriregementena, få tillstånd att nyttja sporrar?

Gejjer mår väl och ber om sin vördnad. Han emotogs vid hemkomsten af studentkåren med sång och sex-dubbelt vivat.

Ärkebiskopen reste igår åter till grefve Strömfelts bröllop.

C. Böttiger utgifver ett litet, vackert häfte af sina poetiska försök.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

Uppsala den 12 maj 1830.

— — — — —

General Lagerbring berättade mig, att eders excellens var till sin hälsa tämligen återställd och att eders excellens nu syntes ute igen, hvilken underrätelse mycket hugnat mig, som förlitar mig på maj och juni månaders undergörande kraft, att välgörande verka på alla, som vistas i friska luften, efter att hafva för vintern och våren nödgats hålla sig inne.

Tidningen om en prinsessas födelse hitkom dagen efter denna glada händelse eller söndags förmiddagen, just under det biskop Lundblad stod på predikstolen och höll sin afskedspredikan. Tacksägelsen blef efter predikans slut läst och lofpsalmen sjungen. Kanonerna förkunnade strax därefter för dem af stadens invånare, som icke vore i kyrkan, den glada tidningen. Studenterna samlade sig i ögonblicket

af första skotten och genomtågade gatorna med sång och slutade med folksången på torget. Valborgsmässoafton dracks den nyfödda prinsessans skål på nationssalarna.

Den 25 och 26 blifva orationer af nyssnämnda anledning hållne af professor Bredman på latin och adjunkten Törneros på svenska.

Den 16 juni är utsatt till magisterpromotion, och eloqu. professor Lundvall blir promotor. Primus blir Söderberg, vermlandus, en kusin till ordonnansofficeraren hos kronprinsen och litografen af lustslotten. — Ultimus Yman, smolandus, informator hos grefve Hamilton på Danbyholm. Om vi ändå finge se hans excellens här! Grefve de Geers hus med sina många rum står tomt, likaså dess stall och vagnshus. Med nöje lämnades det visst till eders excellens' disposition för dessa dagar. Den långa akten, som dessutom ej blir så lång som i salig Bibergs tid, kan eders excellens förkorta, genom det att eders excellens icke bevistade predikan.

Af promoti 1779 upplefva magister Anders Isak Boberg, kungl. bibliotekarie och Carl Bergsten, lektor i Gäfle, Humble, prost i Frötuna och Rådmansö, Swederus, prost i Näsby, Ström, teologie doktor och prost i Skellefteå, Broman, rector scholæ i Strängnäs, som vi hoppas, jubelmagisterkransen. — Primus Ol. And. Knös är bortgången, jämte Ol. Wallquist o. fl.

De nya kursorskåporna blifva till promotionen färdiga. Den gamle och fulaste gubben af kursorerna lærer ej få ikläda sig den nya skruden, ty han är illa sjuk och vandrar bort dessförinnan.

Konsistorii akademici betänkande om estetikkens skiljande från bibliotekariatet är *enhälligt* tillstyrkande. Det har i slutet af förra månaden ändtligen ingått jämte min underdåniga ansökan och meritlista. Den är i måndags förra veckan hos H. K. H. kanslern föredragen, som då till kanslerssekreteraren yttrat sig »med första» skola besluta i saken. Nu komma väl inga saker före, innan döpelseakten försiggått, men som eders excellens väl under loppet af månaden ser H. K. H., torde eders excellens vara så nådig

och leda samtalet, när det så passar sig, på det lediga bibliotekariatet. Ty blir det ej bortgifvet innan konungens förmodade resa åt Norge, kommer det att dröja kanske till hösten. Jag sänder i förtroende en afskrift af min inlaga och meritlista. Alla andra universitetsbibliotekarier i Europa läsa lärdomshistorien, ej i Sverige; därför har ock i den delen, liksom i arkeologi, bibliognosi, mycken okunighet fått insteg. Är bibliotekarien ej professor och således icke *academice doctus*, så faller han ner till bokhållar- eller bokhandlarekunskapsgraden. Faran af en *olärd* bibliotekarie har man länge haft för ögonen vid hufvudstadens bibliotek. Gymnasiernas boksamlingar vårdas af icke bättre bokkännare. — Eders excellens, såsom stor bokkännare och stor bokälskare, har här vitsord.

Biskops Münsters död har mycket bedröfvat mig. Danmarks lärde hafva skäl att klaga, att *kronan är dem af hufvudet fallen*.

Till efterträdare har dock konungens vishet valt den värdigaste: den lärde Peder Erasmus Müller.

De danske skaldernas nestor, Rahbek, har också vandrat hädan. Köpenhamns universitet har, likasom Uppsala, inom kort tidrymd gjort stora förluster.

Berzelius lär resa i höst till mötet i Hamburg. Borde ej flere resa? Kostnaden är nu mindre. Eders excellens torde stöta på H. K. H. härom. Hamburg blef vald till samlingsort för närheten med Norden. Det vore ledsamt, om ej nordiska naturforskare där skulle infinna sig.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Mamsell Stahre, pepparkaksfabrikanten, är död. Äfven har major Lindersköld fått sluta sitt skröpliga lif.

Bergströms hälsa vill ej rätt förbättras. Få se hvad varma årstiden, salta bad och resor kunna uträtta. Läkarna tveka härom.

Uppsala den 24 okt. 1830.

Med kamrer Geijer och kammarherre Nordenfeldt, hvilka, jämte Liljebjörn, varit här på en dags besök, sändes Scudery's Alaric, vackert exemplar, fordom tillhörigt Sparfvenfeldt. Det erhöles å Aurivillii auktion för 2 r:dr 2 s. b:co. Rosenhaneska biblioteket i Vitterh. akad. har ock ett utmärkt vackert exemplar, som jag nästan ville anse vara dedikationsexemplaret till drottning Kristina och som råkat att här kvarstanna.

Jag har haft bref från Rafn och flera Köpenhamske lärde med kordiala gratulationer till befordran. — På Thorlacii auktion har det lyckats mig att få rätt vackra böcker för Uppsala bibliotek. Utländska auktioner hafva hittills hos oss varit mycket försummade. MünTERS katalog är ännu icke färdigtryckt.

Rafn nämner, att Isländska böckerna äro under väg till Stockholm. Eders excellens är väl så nådig och hos hans maj:t föreslår deras disponerande till Uppsala, efter Rafn liksom *honoris causa* ställt detta till hans maj:ts höga välbehag, ehuru eders excellens är rätta disponenten däraf. Donationen är ganska betydlig och omkring 350 volumer. Transpirerar detta hos våra annars ganska obekymrade bokvårdare, så skulle väl flera ansökningar komma, så från Wallmark som den gode Liljegren, som gärna vill samla likt och olik för Vitterhetsakademien, så att hans excellens täcktes vid första passande tillfälle försäkra sin egen rätt att själf få bestämma denna boksamlings användande. Sedan Gustaf III:s tider har kanske icke något nordstjärnekors på utländsk lärd haft så god verkan med sig — och hvarför misskänner man ändå detta moraliska medel? Regenterna hafva ej i den *moderna* historien de *kapitaler*, som den *gamle* ägde att använda; men *surdis narratur fabula*.

Jag har nu fått mina rum i ordning i Aurivillii hus samt mina böcker och mina ringa taflor uppsatta.

Vetenskaps societetens hus är i sommar prydligt repareradt

och alla dess samlingar af vår nya adjunkt Marklin förträffligt ordnade. Nilsson lämnar Stockholm. Då Wahlberg ej är hugad, borde Hedenborg, utan mycken besinning af vederbörande, antagas. Han är född och skapad därtill. Har rest och sett mycket. Har godt lynne och är treflig. Item skicklig stilist, fast hans bref äro nog poetiserande och blomstrande. Men slika blomster vissna med åren. De redbara frukterna blifva kvar. Hedenborg stannade kvar på denna plats och skulle ej fika efter annan syssla. Detta är ock viktigt.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

Uppsala den 3 nov. 1830.

Jag kan icke underlåta att för eders excellens, som så ädelt deltagar i allt som angår dess ringa tjänares lycka, inberätta, det min installationsakt i går gick lyckligt och väl för sig på Gustavianum. Jag hade tillfälle att i förberedelsen till själfva inträdestalet göra en kort teckning af min företrädares dygdiga vandel, som tycktes afhöras med mycket deltagande. Inträdestalet handlade annars *om sättet att förbereda ett lexikon öfver Svenska språket*.

Geijers program medföljer. Det är enkelt och sakrikt. Innehåller bibliotekets historia *in nuce*.

För öfrigt blef jag, långt öfver min förtjänst, hedrad med sång af de studerande, och därutöfver hade yngre akademici tillstått en glad afton på Berlins källare.

Domprosten Bergström installeras i morgon. Biskopsvalet i Härnösand har så utfallit, att doktor Häggblad har 1:sta, professor Rogberg 2:dra och doktor Renström 3:dje rummet. En röst skiljde domprosten Holmström från förslaget. Doktor Renström hade nämligen 34 och Holmström 33 röster. Därefter doktor Franzén 27 och biskop Wallin 24. Tannström hade en röst, likaledes Geijer, Svanberg och Holmbergsson! Däremot hade Bredman 9, Hagberg 9 och Lundvall 8. — Måtte Uppsala ej förlora Rogberg! Det är fara

värddt; ty Häggblad är en frommer man, föga drifvande, och Renström ålderstegen. Stiftet önskar ej heller de båda sistnämnda såsom stiftets barn. Det ser helst stafven i hand på en främling, som är *oväldig* och främmande för alla intressen, hvilka i Norrland äro flerfaldiga.

Eders excellens erinrar sig visst den gamla mamsell Malmberg. Hon ligger på sjuksängen i yttersta betryck. Fru Frondin, själf fattig, beklagar sig på det högsta. Om eders excellens vore nådig och skickade henne en liten skärf. — Fru Frondin har bedt mig i dag skriva därom, och jag framför ogärna sådana där kommissioner, ty jag vet, att eders excellens har *många nog*, som både i Stockholm och landsorten anropa eders excellens' ädla och deltagande hjärta; men som mamsell Malmberg icke har många dagar kvar, så har jag ej kunnat vägra att framställa hennes svåra tillstånd.

Eders excellens har visserligen Fru Lenngrens fattiga mor och syster i minne, när någon ledighet i Nolckenska pensionsmedlen yppas. De äro i nöd och öfvergifna på gamla dagar. En nedrutten gård och 120 rdr (af Lenngrens arfvingar anvisade) är allt hvad de hafva.

Domkyrkan blir till jubelfesten rikt illuminerad.

Grubbe reser om lördag till Stockholm. Han gör visst om söndag sin kur hos eders excellens.

Lundvall har inlämnat sin ansökan om Nyköping.

Beder hälsa baron D'Albedyhll, att biskop Lundblad trifves rätt väl i Skara samt att han nu på hösten hållit flera visitationer och öfverallt blifvit med mycken och hjärtlig tillgifvenhet emottagen, som hans ädla hjärta och goda föresatser väl förtjäna.

På Thorlacii auktion har det lyckats mig att för Uppsala bibliotek få rätt vackra böcker.

Vördnadsfullt

J. H. SCHRÖDER.

P. S. Studentkåren har sjungit för nye landshöfdingen, och han svarade och komplimenterade rätt väl. — Smålands

nation har antagit honom bland sina hedersledamöter. Sjöbring är hans särdeles goda vän. Ett godt val.

Uppsala den 7 dec. 1830.

Vi hafva här haft tvenne festliga dagar under H. K. H. kronprinsens vistelse ibland oss. H. K. H. ankom söndags afton klockan $\frac{3}{4}$ 8, och i Odenslund, som med marschaller var eklärerad, emottogs han af studerande ungdomen med sång.

Måndagen uppträdde H. K. H. i consistorium academicum och afhörde, från början till slut, hofrättsexamen f. m. och kameralexamen e. m. Tisdagen likaledes bergsexamen f. m. och kansliexamen e. m.

H. K. H. är född att vinna ungdomens hela tillgifvenhet genom sin ädla hållning och det sätt, hvarpå han både före och efter examen tilltalade de examinerade.

Måndagsafton gaf akademien en soaré i Gillets hus, där Häffner fick uppföra sin verkligt lyckade jubelfestmusik, och valda sångare bland de studerande afsjöngo flera rätt vackra kvartetter. Tisdagsafton var bal på Gillet. I dag klockan $\frac{1}{2}$ 9 f. m. afreste H. H. K. till Stockholm. Flera rätt angelägna saker hafva under vår kanslers härvaro varit under öfverläggning, och alla, som det önskat, hafva fått föredraga sina angelägenheter vid enskilda företräden. H. H. K. besåg dessutom det nyss reparerade observatorium äfvensom laboratorium och gjorde en hel timmes visit hos landshöfding Järta, som af svår bröstvärk en lång tid varit innestängd; likaledes fick general Hård ett nådigt besök och fick visa det vackra förråd af konstsaker han äger. Landshöfding Krämer gjorde en resfrukost för H. K. H. på Flottsund. Studentkårens bästa sångare hade ock medföljt till skjutsombytet och afsjöngo där sångstycken.

Terminen slutar onsdagen i nästa vecka. Sjöbring blir, efter Geijer, rektor, och utnämndes i går af kanslern i sittande consistorium. Lindström har blifvit ordinarie medi-

cine adjunkt efter Romansson, och magister docens Ramström e. o. adjunkt.

En af förra promotions bästa, om ej allra bästa magistrar, Spongberg, stockholmiensis, söker stip. Thunianum och är af kons.-akad. rekommenderad. Jag vågar äfven hos eders excellens på det allra bästa rekommendera honom. Han är ett blifvande professorsämne i klassiska litteraturen, isynnerhet grekiskan, och *behöfver* detta understöd. Medsökanden är farmacie studiosus och ej *till fullo* kompetent ens som sökande; ty tre terminers kurs erfordras i detta afseende.

Lördag åtta dagar till hoppas jag med diligensen få resa till Stockholm, om eders excellens är så nådig och under ferierna inrymmer mig i det vanliga vinterkvarteret, den ofvanboende mamsellen till mycken fromma.

Beder om min hälsning till baron Stierneld och D'Albedyhll.

Vörtnadsfullt
J. H. SCHRÖDER.

Uppsala den 30 jan. 1831

Jag kan icke låta första postdagen sedan min hemkomst gå förbi utan att inberätta, det min resa till Uppsala gick lyckligt och väl för sig. Ehuru väderleken var något bister, voro vägarna ännu icke af yrväder så obanade som jag förmodade. Valstanäs gården voro de svåraste.

I Uppsala står allt väl till. Föreläsningarna börja i morgon. Sjöbring är rektor för terminen.

Karlsdagen öppnade landshöfdingen härstädes sin nya af Nyström väl och bekvämt indelade våning. Den är rätt väl möblerad. Till balen voro omkring 200 personer bjudna. Grefvinnan Cederström från Fundbo-Löfsta var närvarande förnämsta damen. Hennes gemål syntes ej. Landshöfdingen öppnade balen med friherrinnan Banér. Öfverstlöjtnant Willebrand med landshöfdingskan. — Valda röster af studenterna sjöngo fredssången.

Den 14 juni är utsatt till blifvande teologie doktorspromotion.

Mamsell Malmstedt emottog med mycken rörelse tidningen som eders excellens' henne tillagda pension af Nolkenska medlen. När hennes öga blir skumt och hennes hand trött att arbeta på de finare sömnader, hvarmed hon hittills underhållit mor och syster, så behöfver hon ej frukta att numera lida nöd.

Uplandi äro lifligt tacksamma för eders excellens' gåfva till deras nationsbyggnad. Utom densamma och fru grefvinnan Brahes gåfva af 25 rdr bco hade icke några gåfvor hittills inkommit. Ändamålet är lofvärdt och ynglingarna äro så uppriktigt tacksamma för de större eller mindre bidrag de erhålla, att det är värdt att göra något för dem.

Jag beder om min värdsamma hälsning till baron Stierneld, general Melin och baron D'Albedyhll, och slutar med tacksägelse för eders excellens' mig visade godhet och ynnest, under innerlig önskan och förböner för snart återställande af eders excellens' hälsa. Eders excellens' dagar äro för Uppsala dyrbara.

Vördnadsfullt
J. H. SCHRÖDER.

Anmärkningar.

Sid. 1. Gustaf Adolfs förlofning med prinsessan Lovisa Charlotta af Mecklenburg eklaterades den 2 nov. 1795. Såsom ambassadör användes presidenten Klinckowström och såsom dennes biträde expeditionssekreteraren Samuel Hjelmerus, hvars dagbok häröfver (Gustaf IV Adolfs frierier) utgifvits 1891.

Hertigen af Orléans, sedan konung Ludvig Filip, befann sig då i Sverige under ett antaget namn.

Sid. 2. »Vår stackars vän» afser Schwerin, som nu begifvit sig af på sin resa till Petersburg. Fleming reste strax därefter till Köpenhamn.

Sid. 3. Då Reuterholm talar om sin ömhet för »kungen och dig och Schwerin», är det af ett visst intresse att observera, att hertigen ej nämnes.

Sid. 4. Lars Regnér blef 1796 e. o. professor i astronomi och 1799 ordinarie.

Sid. 5. Namnet på Flemings reskamrat har jag ej lyckats finna.

Sid. 8. Käringen = Katharina II.

Sid. 13. Det fyra månaders gamla barnet var prinsessan Louise f. 21 aug., d. 7 dec. 1795.

Sid. 14. Budbäraren = den ryske chargé d'affairen Budberg.

Sid. 15. Svensk ambassadör i Köpenhamn var då Johan Vilhelm Sprengtporten, som dog samma månad.

Sid. 17. »Manderfeldtska saken» afser den bekanta partigångaren Ingman-Manderfelt. Se härom Frödings monografi.

Sid. 22. Lille gubben = rikskansleren Sparre.

Sid. 24. Vår Axel Oxenstjerna = rikskansleren Sparre. Flemings kusin Sigrig var rikskansleren Sparres fru Sigrig Charlotta, f. 1763.

Sid. 32. Christinska kompaniet. Den schweiziske majoren Christin uppträdde vid denna tid i Stockholm såsom rysk agent.

Sid. 33. Flemings skyddsling, som blott betecknas W—g, synes ej hafva blifvit hofjägmästare.

Sid. 35. Fabian Wredes bref meddelas sid. 66.

Sid. 36. Uttrycket »hos Moren förlusta sig i moster fru Hasselgrens sällskap» kan jag ej förklara. Möjligen asfer »moren» den bekanta morianen Badin. En fru Hasselgren på Jakobsberg strax utanför Stockholm var medelpunkten för en sällskapskrets, till hvilken Schröderheim, Olle Malmgren m. fl. hörde.

Sid. 66. Fabian Wrede, som var kusin till Fleming, var vid denna tid öfverste för ett finskt regemente. Hans bref skrefs 12 maj 1796.

Sid. 70. Något senare (4 juli s. å.) skref Wrede ett längre bref till Fleming rörande dennes förhållande till konungen. Nedanstående utdrag har ett visst intresse:

Om någon realitet existerar i dina suppositioner, om konungens sentiments för dig verkligen ombytt natur (på hvilket jag än tviflar, men hvilket kan hända), så är det din egen skuld. Jag har alltid sagt dig och kan nog ej ofta repetera, att din sensibilitet förer dig till demarcher vis à vis kungen, som gör en contrair verkan till den, du af dem väntar. Hvad jag hitintills resonnemangsvi sagt, säger jag nu på en än säkrare grund — han har sagt mig det själf, han har försäkrat mig, att han visst ingen anledning ägde till annat missnöje än det, som kunde följa af explikationer och reprocher öfver hans köld emot dig, med ett ord öfver din noggrannhet i anspråket på ditt forna sätt att med honom vara. Jag finner visst ej underligt, med de känslor, du för honom har, att kontenansen ibland kan fela, men undvik alla tillfällen till utbrott, och hvad dig själf anbefalangar, så låt allmänhetens sätt att se din belägenhet blifva måttstocken för ditt eget. Du har i publikens ögon varit länge utkorad till en tillkommande favorit, du har varit känd som kungens förtrognaste vän under en epok, då allas ögon voro fästade på dig och honom, under den, då i hans hjärna de flesta begreppen utvecklades, då han tog sin pli att bli, hvad han nu är — eh bien, du blef ingen favorit och han blef en duglig och bra karl: männe detta ej gör mer heder i allmänhetens ögon åt ende ägaren af hans fleråriga förtroende än att han skulle vetat nyttja det att assujettera honom och bereda sig en titre, som allmänheten ej älskar — — —

Sid. 74. Leopold var bibliotekarie på Drottningholms slott.

Sid. 76. Några verser till kröningsmusiken tyckas aldrig hafva blifvit skrifna.

Sid. 85. De ifrågavarande breffen äro Leopolds stridsskrift mot Acerbi. Den hade af Rühss öfversatts på tyska.

Sid. 87. Leopold hade anhållit om en löneförbättring af 600 rdr bco, hvilken begäran bifölls. Se härom hans mästerliga bref till Engeström i Samlaren I.

Sid. 92. Den engelske ministern Perceval blef den 11 maj 1812 skjuten af en lönnmördare. Tidningen Skandinavien utgafs 1812 af Grewesmühlen själf på regeringens uppdrag.

Sid. 96. Att uppfattningen af Norges ställning i poemet ändrats, har, oberoende af Leopolds egen uppgift, observerats af Ljunggren, Sv. Vitt. Häfder IV. 486.

Sid. 97. Verserna till sorgmusiken öfver Karl XIII voro författade af Oxenstjerna.

Sid. 98. Sången vid aftäckningen af Karl XIII:s staty finnes i Leopolds saml. skrifter.

Sid. 102. »Det egyptiska verket» afser förmodligen Description de l'Égypte (1809 ff) i flera volymer folio. Det kom till Uppsala bibliotek.

Sid. 109 m. fl. ställen. Öfverstlöjtnanten = Brelin.

Sid. 110. Kronprinsen Oscar var kansler för Uppsala universitet.

Sid. 117. Biskop i Växiö blef som bekant Tegnér.

Sid. 123. De Brinkmanska samlingarna — liksom Rosenhanes och Flemings — tillföll Uppsala bibliotek.

Sid. 132. Tegnér's bon-mot afser lektor Enbergs inval i Sv. akademien.

Sid. 138 m. fl. ställen. Ärkebiskopen = Rosenstein.

Sid. 163. Torps sätesgård öfverlämnades af Jennings åt friherre B. G. Wachtmeister, som 1825 bortbytte godset till bruksägaren Jansson.

Sid. 181. Doktor Lundblads fru var dotter af arkiatern P. von Afzelius.

Sid. 210. Nordin och Rosenstein erhöilo 1829 serafimerorden.

Namnregister.

De kursiva siffrorna hänvisa till motsvarande sidor i boken.

- Adolf Fredrik, Sveriges konung 221.
Adelsvärd, Carl Johan, f. 1776, d. 1852, friherre, kavaljer hos hertig Karl 35.
Adlerbeth, Gudmund Göran, f. 1751, d. 1818, friherre, kansliråd, sedan statsråd, en af de aderton m. m. 77, 112, 127, 176.
Adlerbeth, Jakob, f. 1785, d. 1844, den förres son, den bekante »göten» 183, 216.
Afzelius, Per von, f. 1760, d. 1843, berömd läkare, professor i Uppsala, arkiater 146, 150, 180, 183, 194, 211, 212.
Afzelius, Adam, f. 1750, d. 1837, botaniker, professor i Uppsala, den förres broder 185.
Afzelius, Johan, f. 1753, d. 1837, kemist, professor i Uppsala, den förres broder 185.
Afzelius, Arvid August, f. 1785, d. 1871, kyrkoherde i Enköping, hoipredikant, författare 164.
Agardh, Carl Adolf, f. 1785, d. 1859, bekant naturforskare, slutligen biskop 193, 207.
Agrell, Erik, f. 1777, d. 1849, kyrkoherde i Järfösö 106.
Ahlberg, Johan Daniel, f. 1793, d. 1856, med. doktor 104, 105.
D'Albedyhll, Carl Gustaf Eichstedt, f. 1800, d. 1856, friherre, underceremoniästarte 174, 198, 211, 226, 228, 229.
D'Albedyhll, Susanna Christiana, f. von Sundt 1798, d. 1855, den förres friherrinna 198, 204.
Alexander I, rysk kejsare 219.
Alexandra, rysk prinsessa, Gustaf Adolfs tillämnade gemål 39, 67.
Anker, Peder, f. 1749, d. 1824, norsk statsminister i Stockholm 145, 162.
Anjou, Nils Jakob, f. 1781, d. 1851, kyrkoherde i Roslags-Bro, kontraktsprost 106.
Arfvedson, Carl Christoffer, f. 1735, d. 1826, kommerseråd, framstående köpman, ledamot af vetenskapsakademien 174.
Arfvedson, Carl David, f. 1806, d. 1881, student, sedan grosshandlare och konsul, den förres sonson 158.
Arvidson, Anders Arvid, magister, biblioteksamanuens 133.
Arendt, Martin Friedrich, f. 1769, d. 1824, kringvandrande botaniker, bekant original 144, 146.
Arnfeldt, Hedvig Ulrika, f. De la Gardie 1785, d. 1832, grefvinna, änka efter Gustaf III:s bekante gunstling 209.
D'Arnière, öfverste 55.
Arosenius, Daniel, f. 1803, student, sedan kyrkoherde i Lillhärad 202.
Arrhenius, Olof, f. 1797, blef 1827 eloquentia lector i Karlstad och reste då utrikes, sedan kyrkoherde i Grum 199.
Asp, Per Olof von, f. 1745, d. 1808, envoyé 209.
Atterbom, Per Daniel Amadeus, f. 1790, d. 1855, den bekante skalden 117, 136, 157, 170, 171, 172, 188, 191, 214, 216, 219.
Augustin, kejsare i Mexiko, f. 1784, d. 1824, förut Don Augustin de Iturbide 116.
Aurivillius, Carl, f. 1717, d. 1786, professor i Uppsala 119.

- Aurivillius, Per Fabian, f. 1756, d. 1829, professor, bibliotekarie i Uppsala, den förres son *102, 107, 109, 110, 114, 119, 121, 122, 123, 132, 135, 138, 147, 154, 155, 165, 170, 194, 195, 201, 211, 212, 220, 224.*
- Aurivillius, Regina, den föregående's maka, född Waldius *214.*
- Aurivillius, Fabian, f. 1801, d. 1825, den förres son, fil. magister *119, 121, 154.*
- Banér, Marianne Louise, f. von Both 1793, friherrinna, gift med frih. Johan Gustaf Banér på Sjöö *228.*
- Barchaus, Anders Gustaf, f. 1736, d. 1806, juris professor *194.*
- Battram, Herman, f. 1764, d. 1823, kansliråd, sedan friherre *87, 90, 91.*
- Baudissen, ovisst hvilken *15.*
- Bausset, Louis François de, f. 1748, d. 1824, kardinal, skref en *Histoire de Fénelon 206.*
- Bellander, Olof Rudolf, f. 1794, magister, sedan kyrkoherde i Köping *110, 159, 178, 191, 197, 206.*
- Bellman, Karl Mikael, f. 1740, d. 1795, skalden *191.*
- Benzelius, Erik, f. 1675, d. 1743, ärkebiskop, lärd *200.*
- Berggren, Jakob, f. 1790, d. 1868, legationspredikant, sedan kyrkoherde, orientalist och resebeskrifvare *151.*
- Berglind, Samuel, magister, brukspatron *116.*
- Bergman, Torbern, f. 1735, d. 1784, den store kemisten *117.*
- Bergsten, Carl, lektor i Gefle *222.*
- Bergström, Erik, f. 1775, d. 1833, domprost *106, 157, 170, 182, 223, 225.*
- Berlin, källarmästare i Uppsala *225.*
- Berzelius, Jöns Jakob, f. 1779, d. 1848, professor, den store kemisten *151, 223.*
- Beskow, Bernhard, f. 1796, d. 1868, den bekante författaren *140, 158, 190, 205.*
- Beskow, Magdalena, f. Wählberg, 1790, d. 1873, den förres maka *158.*
- Bothune, Maximilien de, f. 1770, d. 1822, fransk språkmästare i Uppsala *105, 107.*
- Biberg, Nils Fredrik, f. 1776, d. 1827, professor i Uppsala, filosof *116, 121, 122, 123, 166, 171, 222.*
- Björkman, Johan Fredrik, student af Smålands nation *136.*
- Björnstjerna, Johan, f. 1729, d. 1797, bibliotekarie, titulär lagman *147.*
- Björnstjerna, Magnus Johan, f. 1757, d. 1837, generalmajor *177.*
- Björnståhl, Jakob Jonas, f. 1731, d. 1779, reseskildrare, orientalist *144, 146, 156.*
- Blad, Anders, f. 1748, d. 1834, läkare, numismatiker *167, 185.*
- Blom, Isak Reinhold, f. 1762, d. 1826, justitieråd, vitterlekare *82.*
- Broberg, Anders Isak, magister, vice bibliotekarie, f. 1750, erhöi afsked 1830 *155, 165, 193, 201, 222.*
- Bodisco, rysk resande *177.*
- Boethius, Daniel, f. 1751, d. 1810, professor i moralfilosofi *215.*
- Boethius, Jakob Edward, f. 1789, d. 1849, professor, jurist, den förres son *171, 178.*
- Bonde, Carl Göran, f. 1757, d. 1840, friherre, excellens *198, 209.*
- Borgström, Erik, f. 1708, d. 1770, kommerseråd, donator af den Borgströmska professuren i Uppsala *140.*
- Boyer, Jean Pierre, f. 1776, d. 1850, president i republiken Hayti *116.*
- Brahe, Magnus Fredrik, f. 1756, d. 1826, greve, excellens *113, 143, 153, 159, 178.*
- Brahe, Aurora, f. von Koskull 1778, d. 1852, den förres grefvinna *113, 213, 228.*
- Brahe, Nils, f. 1812, d. 1850, greve, student, sedan hofstallmästare, den förres son *188, 191, 197, 199, 203.*
- Bredman, Johan, f. 1770, d. 1859, professor i astronomi i Uppsala *185, 222, 225.*
- Brelin, Salomon, f. 1775, d. 1830, öfverstelöjtnant, sedan öfverste, bodde hos Fleming på Lydinge. Afses i brefven med »Öfverstelöjtnanten» *105, 107, 109, 122, 127, 129, 130, 132, 136, 139, 142, 143, 146, 153, 155, 157, 158, 160, 161, 163,*

- 165, 172, 173, 175, 176, 177, 179, 180, 182, 184, 189, 191, 192, 194, 195, 197, 198, 201, 202, 203.
- Brink, Peter, f. 1747, d. 1827, rådmän i Enköping, g. m. Anna Elisabeth Schröder, f. 1755, d. 1826. Deras döttrar voro Anna Lovisa (f. 1780) och Johanna Petronella (f. 1783) 161, 164, 165.
- Brinkman, Carl Gustaf von, f. 1764, d. 1847, diplomat och vitter författare 123, 126, 127, 134, 137, 167, 190, 193.
- Broman, rektor i Strängnäs 222.
- Brovallius, rådmän i Uppsala 106.
- Bruzelius, Emanuel, f. 1786, d. 1832, boktryckare i Uppsala 199.
- Brändström, »doktor i Löffsta» (okänd) 118.
- Budberg, baron, rysk chargé d'affaires 32, 34.
- Budberg, rysk general, aflägsen släkting till den förre, ankom d. 19 febr. 1796 till Stockholm, officiellt blott som enskild person, men återkom den 28 juni såsom rysk ambassadör 35, 49, 52, 53, 59, 64, 66, 67.
- Bureus, Johan, f. 1568, d. 1652, förforskare, kabbalist 116, 144.
- Bülow, von, sändebud från Mecklenburg rörande underhandlingen om Gustaf Adolfs tillämnade giftermål 33.
- Byström, Johan Niklas, f. 1783, d. 1848, bildhuggare 206.
- Börjesson, Johan, f. 1790, d. 1866, prost, vitter författare 197, 203.
- Böttiger, Carl Vilhelm, f. 1807, d. 1878, vitter författare, sedermera professor 190, 196, 213, 221.
- Callerholm, Svante Jakob, student af Upplands nation, sedan notarius publicus i Stockholm 154.
- Carl hertig, sedan Carl XIII, svensk konung 4, 7, 10, 12, 14, 16, 17, 18, 20, 27, 28, 29, 31, 33, 34, 36, 43, 44, 56, 60, 64, 67, 90, 98, 100.
- Carl Johan, svensk konung, 111, 119, 123, 143, 147, 162, 168, 182, 198, 200, 210, 211, 215, 216, 219, 223.
- Carl, svensk arfprins, sedan Carl XV 168, 169.
- Carlander, Christoffer, d. 1827 vid 23 års ålder, student 181.
- Carlsson, rådmän och handlande i Uppsala 204.
- Casström, Samuel Niklas, f. 1763, d. 1827, diplomat, medlem af Vetenskapsakademien 190.
- Cederström, Olof Rudolf, f. 1764, d. 1833, grefve, amiral, statsråd, ärkebiskopinnan Rosensteins bror 180, 228.
- Cederström, Charlotta Catharina, f. Wrangel 1767, d. 1848, den förres grefvinna 228.
- Celsing, Ulrik, f. 1731, d. 1805, diplomat, orientalist, donerade en samling orientalia till Uppsala bibliotek 156.
- Clässon, Claes (föret Cederström), f. 1772, d. 1840, öfverste 203.
- Collin, Hans Samuel, f. 1791, d. 1833, jurist, lagutgivare 199.
- Collin, »doktor i Philadelphia» 114.
- O'Connor, Patrik Georg, f. 1797, löjtnant, gifte sig 1829 med Vilhelmina Agneta Stjerncrona 209.
- Cra-lius, Fredrik Gabriel, f. 1770, d. 1818, blef 1817 akademiräntmästare, men hade föret såsom vikarie skött platsen 143.
- Creutz, Gustaf Filip, f. 1731, d. 1785, diplomat, skald 209, 215, 218.
- Creutz, fröken, ovissit hvilken 112.
- Cronstedt, Johan Adam, f. 1749, d. 1836, general 209.
- Cronstrand, Simon Anders, f. 1784, d. 1850, professor, astronom vid Vetenskapsakademien 193, 201.
- Dahlbom, bokbindare 200.
- Dalin, Olof von, f. 1708, d. 1763, den bekante författaren 119, 125.
- De Besche, Georg Johan, f. 1754, d. 1814, hofmarskalk och förvaltare af hofekonomin 79.
- Delander, Jonas, amanuens vid observatoriet i Uppsala 133.
- Dellén, Carl Olof, f. 1800, d. 1854, docent vid Uppsala universitet, sedan juris professor 171, 188, 194.
- Desideria, svensk drottning, 210.
- Didron, Maria Elisabeth, f. Wegelin 1764, d. 1829, fru. Hennes dot-

- ter var gift med Emanuel De Geer af Leufsta 189, 193.
- Drissel, Johan Daniel, f. 1751, d. 1823, juris professor 107, 115, 117, 118, 122.
- Dubb, Pehr, f. 1750, d. 1834, läkare i Göteborg 185.
- Düben, Gustaf, f. 1808, d. 1838, greve, student, sedan löjtnant 156.
- Dumouriez, Charles François, f. 1739, d. 1823, fransk general 31.
- Duse, Sophia, f. 1757, d. 1830, Linnés yngsta dotter, änka efter akademiombudsmannen S. C. Duse 217, 218.
- Edelcrantz, Abraham Niklas, f. 1754, d. 1821, öfverintendent, president, friherre 38.
- Edelcreutz, Daniel, f. 1761, d. 1828, t. f. öfverståhållare 127.
- Edman, Johan Erik, f. 1765, d. 1814, kammarråd. Reuterholms hejduk 27, 196.
- Edman, Carl Joachim, student, den förres son 196.
- Ehrenheim, Fredrik Vilhelm von, f. 1753, d. 1828, friherre, kanslipresident 126, 194.
- Ehrensward, Augustin, f. 1710, d. 1772, greve, fältmarskalk 70.
- Ekholm, Gustaf Ferdinand, kandidat, e. o. kanslist 153, 190.
- Ekman, Emanuel, f. 1737, d. 1801, professor Borgströmianus 140.
- Enberg, Lars Magnus, f. 1787, d. 1865, skolman, författare 163.
- Engeström, Lars von, f. 1751, d. 1826, greve, statsminister 87, 117, 118, 120, 122, 174, 208.
- Engeström, Gustaf f. 1789, d. 1883, borgmästare i Nyköping, landssekreterare i Södermanland, lagman, g. m. Hedvig Westerberg. Han var ej brorson till statsministern, utan son af dennes kusin 208.
- Essen, Hans Henrik von, f. 1755, d. 1824, greve, fältmarskalk m. m. 61, 136.
- Eugène, prins (Eugène Beauharnais), f. 1781, d. 1824, Oskar I:s svärfader 117.
- Eugenie, svensk prinsessa, 221, 222.
- Fahlerantz, Kristian Erik, f. 1790, d. 1866, professor, sedan biskop 211, 214.
- Falck, Henrik adjunkt i matematik och naturfilosofi, kurator för Gestrük-Helsing nation 113, 188.
- Fant, Göran Fredrik, f. 1768, d. 1823, prost i Väster Löfsta 115, 117, 118.
- Fant, Erik Mikael, f. 1754, d. 1818, professor, teol. doktor m. m. 101, 137, 176, 185.
- Fant, Ulrika Charlotta, f. Klingensstjerna 1778, d. 1825, den förres fru 119, 148.
- Fant, Erik Samuel, f. 1804, den förres son, e. o. kanslist 119, 148, 176.
- Fant, Karin, f. 1786, d. 1828, den förres halfsyster 203.
- Faxe, Vilhelm, f. 1767, d. 1854, biskop i Lund 211.
- Fausch, Mrs, okänd 128.
- Fellenius, Jonas Reinhold, f. 1761, d. 1834, lektor, teol. doktor, blef 1827 domprost i Västerås 129.
- Flassan, Gaëtan Raxis, f. 1770, d. 1845, fransk historisk författare 117.
- Fleetwood, Gustaf Miles, f. 1777, d. 1836, blef 1796 löjtnant på lifregementets kyrassierer 54.
- Fleming, Johan Casimir, f. 1738, d. 1794, höfmarskalk, brefsamlarens fader 52.
- Fleming, baron, ovisst hvilken 153.
- Flodberg, källarmästare i Uppsala 104.
- Floderus, Johan, f. 1721, d. 1789, professor, Smålands nations inspektör 174.
- Floderus, Matthias, f. 1766, d. 1822, kyrkoherde i Rasbo, prost, teol. doktor 109.
- Floderus, Christina Maria, f. Berg, den förres maka, 108, 109.
- Floderus, Uno, f. 1804, d. 1874, den förres son, landtbrukare 109.
- Floderus, Per, f. 1768, d. 1840, kronobefallningsman i Uppland, assessor, den förres farbror 154.
- Fock, Berndt Wilhelm, f. 1763, d. 1837, friherre, president, lands-

- höfding i Uppsala 1812—1830, *143, 152, 153, 154, 155, 159, 165, 166, 181, 189, 193, 194.*
- Fock, Engel, f. Ekman 1790, d. 1861, friherrinna, den förres maka *152, 204.*
- Fornander, Olof, student af Kalmar nation *196.*
- Forsberg, Olof Fredrik, f. 1762, d. 1831, hist. lektor i Hernösand *144, 145.*
- Forsell, Olof Hansson, f. 1762, d. 1838, kyrkoherde i Hudiksvall, teol. doktor *106.*
- Forslind, Carl Carlsson, f. 1779, d. 1830, rektor i Falun, sedan kyrkoherde i Munktorp *129.*
- Forslöf, Per Herman, f. 1799, blef 1824 kallad till huspredikant af Fleming, dog 1834 obefordrad *155, 156, 157.*
- Forsström, Johan Erik, f. 1775, d. 1824, kyrkoherde i Munktorp, kontraktsprost *144, 149.*
- Franzén, Frans Mikael, f. 1772, d. 1847, den bekante skalden *193, 225.*
- Fredenstam, Johan Julius, f. 1764, d. 1847, kansliråd *155, 216.*
- Frigel, Pehr, f. 1750, d. 1842, musiker *185.*
- Frjgelius, Anders, f. 1746, d. 1828, lektor i Kalmar, den förres bror *195.*
- Frondin, Sara Elisabeth, f. Bergman, änka efter akademisekreteraren Berge Frondin *226.*
- Frondin, Berge, f. 1718, d. 1783, bibliotekarie, den förres svärfar *215.*
- Fryxell, Anders, f. 1795, d. 1881, den bekante historieskrifvaren *163.*
- Fryxell, Olof, f. 1806, d. 1900, den förres broder, student 1825, sedan prost, författare *196.*
- Frölich, Beata Elisabeth Margaretha, f. 1758, d. 1826, fröken *177.*
- Gahn, Johan Gottlieb, f. 1745, d. 1818, bergsman, assessor i bergskollegium *147, 220.*
- De la Gardie, Ulrik Gustaf, f. 1727, d. 1809, grefve, landshöfding i Västerås *28.*
- De Geer, Emanuel, f. 1786, d. 1829, friherre, kammarherre *117, 189, 199.*
- De Geer, Carolina Elisabeth, f. Didron 1791, d. 1864, den förres friherrinna *193.*
- De Geer Emanuel, f. 1817, d. 1877, skolgosse, sedan kabinettskammarherre, de förres son *192, 196.*
- De Geer, Charles, f. 1720, d. 1780, friherre, ledamot af Vetenskapsakademien, författare af *Histoire des insectes m. m. 118, 132, 135.*
- De Geer, Carl, f. 1781, d. 1861, grefve, excellens *121, 139, 222.*
- Geijer, Erik Gustaf, f. 1783, d. 1847, professor, den bekante författaren *102, 106, 109, 112, 114, 119, 122, 123, 124, 127, 130, 131, 134, 135, 139, 142, 143, 145, 146, 149, 150, 152, 153, 154, 155, 157, 158, 159, 161, 162, 165, 166, 169, 170, 171, 176, 179, 180, 181, 183, 184, 189, 190, 191, 197, 203, 205, 206, 213, 221, 225, 227.*
- Geijer, Anna Lisa, f. Lilljebjörn 1790, d. 1861, den förres maka *153, 169.*
- Geijer, Knut, f. 1817, d. 1849, deras son *152.*
- Geijer, Alfred, f. 1822, d. 1858, den förres bror *181.*
- Geijer, Carl Fredrik, f. 1784, d. 1853, Geijers bror, kammarskrifvare i kammarrätten, kamrer *146, 156, 180, 181, 224.*
- Georgii, Maria Elisabeth, f. Apellbom 1741, d. 1823, änka efter prof. Carl Fredrik Georgii *108.*
- Giströn, Jonas Henrik, f. 1767, d. 1847, läkare, professor i Stockholm *79.*
- Gjörwell, Carl Christoffer, f. 1731, d. 1811, den bekante tidskrifts-utgifvaren *180.*
- Graffman, Hans, f. 1748, d. 1828, domprost i Strängnäs *197.*
- Grandelius, Nils, f. 1745, d. 1834, prost, teol. doktor *208.*
- Gravander, Lars Fredrik, f. 1778, d. 1815, läkare *110.*
- Grenander, Elias Christoffer, f. 1774, d. 1845, docent i filosofi, sedan prost i Sköfde, *117.*

- Grewesmühlen, Carl August, f. 1754, d. 1823, öfverdirektör, pamflettist 92.
- Grubbe, Samuel, f. 1786, d. 1853, professor, sedan statsråd 163, 167, 171, 190, 199, 203, 211, 226.
- Gräberg, Jakob till Hemsö, f. 1776, d. 1847, konsul, lärd 118.
- Gunnalius, Gustaf Vilhelm, f. 1789, d. 1877, e. o. adjunkt i filosofi, sedan kontraktsprost, författare 154, 155.
- Gustaf IV Adolf 2, 3, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 62, 63, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 75, 76, 77, 81, 84.
- Gyldenstolpe, Wilhelmina, f. De Geer 1779, d. 1858, öfverhofmästarinna, g. m. grefve Carl Gyldenstolpe 210.
- Gyllenberg, Johan, f. 1767, d. 1835, grefve, kammarherre 210.
- Gyllengranat, Gustaf, f. 1757, d. 1804, öfverste 3.
- Görges, Carl Fredrik, f. 1778, d. 1843, apotekare i Uppsala 152.
- Göthe, Erik Gustaf, f. 1779, d. 1838, bildhuggare 206.
- Haffner, Johann Christian Friedrich, f. 1759, d. 1833, musiker 227.
- Hagberg, Carl Petter, f. 1778, d. 1841, teol. doktor, kyrkoherde i Rasbo, sedan pastor primarius 108, 117, 175, 177, 185, 225.
- Hall, Johan, f. 1793, d. 1827, e. o. hofpredikant, lärare hos presidenten grefve Wirsén 135.
- Hallenstjerna, Gustaf, f. 1741, d. 1813, regeringsråd 110.
- Hallenberg, Jonas, f. 1748, d. 1834, historiker 163, 167, 185.
- Haller, Albrecht (ej Albert) von, f. 1708, d. 1777, berömd naturforskare och skald 175.
- Hambraeus, Olof, f. 1749, d. 1833, kyrkoherde i Umeå 185.
- Hamilton, Hugo, f. 1802, d. 1871, friherre, fil. magister, sedan generalpostdirektör m. m. 114, 124, 125.
- Hamilton, Johan David, f. 1794, d. 1843, grefve, diplomat 137, 175, 179.
- Hamilton, Hugo Wattier, f. 1783, d. 1835, grefve, landshöfving 222.
- Hamilton, Hedvig Carolina Beata, f. Hamilton 1800, d. 1859, den förres grefvinna 204, 209.
- Hausteen, Christoffer, f. 1784, d. 1873, professor i Kristiania 193.
- Hartmansdorff, Jakob August von, f. 1792, d. 1856, den bekante politikern 112, 127.
- Hasselgren, fru 36.
- Hauswolff, Leonhard von, f. 1746, d. 1826, öfverceremonimästare 104, 113, 126.
- Hauswolff, Carl Ulrik, f. 1791, d. 1843, guvernementssekreterare på St Barthelémy 113, 115, 116.
- Hedenborg, Johan, f. 1787, d. 1865, läkare, resande 151, 225.
- Hedcrön, Johan Jakob, f. 1775, d. 1861, teol. doktor, sedan biskop, först i Karlstad, sedan i Linköping 117, 193, 198, 207.
- Hedvig Elisabeth Charlotta, hertiginnan af Södermanland, sedan drottning 2, 11, 19, 21, 24, 28, 61, 206.
- Heeren, Arnold Herman Ludvig, f. 1760, d. 1842, tysk historie-skrifvare 175.
- Heidenstam, Carl Peter, f. 1792, d. 1878, major, sedan öfverste-löjtnant och generalkonsul 151.
- Henel, Anders Joachim, f. 1688, d. 1744, major, utgifvare af »Det anno 1729 florerande Sverige» m. m. 180.
- Henrik, negerkejsare på Hayti, hette förut Henri Christophe 116.
- Hielmér, Samuel, f. 1758, d. 1821, förste expeditionssekreterare, biträde vid giftermålsunderhandlingarna i Mecklenburg 1.
- Hjerta, Fredrik, f. 1764, d. 1827, major, Hans Järtas bror, g. m. Catharina, Charlotta Adelsvärd, f. 1780, d. 1827, 181, 205.
- Hildebrand, David Gotthard Henrik, f. 1761, d. 1808, egendomsägare 73.
- Holmbergsson, Johan, f. 1764, d. 1842, juris professor i Lund 162, 225.

- Holmgren, bokhandlare i Stockholm 107.
- Holmström, Hans Olof, f. 1784, d. 1855, lektor i Strängnäs, sedan domprost, så biskop och slutligen ärkebiskop 193, 225.
- Holterman, Niclas, f. 1758, d. 1824, brukspatron 129.
- Horster, Olof Gottfried, f. 1770, d. 1823, prost, riksdagsman; griftetalet öfver honom hölls af ärkebiskop Carl von Rosenstein 171.
- Humble, Christoffer, f. 1753, d. 1833, kyrkoherde i Frötuna, prost 222.
- Hultén, Anders, f. 1757, d. 1831, professor och teol. doktor 138, 143, 173, 203, 220.
- Hård, Carl, f. 1768, d. 1840, general, donator till Uppsala universitet 118, 227.
- Hägglblad, Johan, f. 1776, d. 1842, teol. doktor, lektor i Härnösand, sedan kyrkoherde i Hedemora 225, 226.
- Höök, Christoffer Theodor, student af Smålands nation 219.
- Josefina, svensk kronprinsessa, sedan drottning 113, 153, 154, 159, 160, 171, 205, 210.
- Jennings, Johan Jakob Frans, f. 1762, d. 1828, hofmarskalk 112, 128, 129, 130, 136, 172, 179.
- Jennings, Sophia Eleonora, f. friherrinnan Rosenhane 1757, d. 1837 på Täckhammar 112, 130, 163, 172, 179, 198, 199, 203, 204, 208, 209, 210, 218, 219.
- Justander 137.
- Justelius, Claes, f. 1763, d. 1822, kyrkoherde 142, 144.
- Järta, Hans, f. 1774, d. 1847, landshöfding, den bekante politikern 111, 149, 150, 152, 155, 156, 157, 163, 165, 169, 170, 174, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 184, 189, 190, 192, 193, 199, 205, 212, 218, 220, 227.
- Järta, Fredrika Christina, f. Hochschild 1783, d. 1838, den förres maka 152, 177, 180, 181.
- Järta, Thomas, f. 1802, d. 1841, professor, den förres son 140, 153, 170, 180.
- Järta, August, f. 1810, d. 1865, den förres bror, diplomat 152.
- Järta, Fredrik, f. 1808, d. 1882, hofrättsråd, den förres bror 217.
- Järta, Hans, f. 1804, d. 1825, e. o. kanslist, den förres bror 149, 150, 154, 169.
- Kall, Abraham, f. 1743, d. 1821, dansk historiker, professor 103.
- Katarina II, rysk kejsarinna 8, 12, 14, 28, 39, 40, 41, 44, 45, 59, 66, 67, 69.
- Kernander, okänd 46, 54.
- Kernell, Per Ulrik, f. 1797, d. 1824, författare, bekant egentligen genom Åtterboms lefnadsteckning 136.
- Kinberg, Lars, f. 1800, d. 1828, läkare i Uppsala 193.
- Klinkowström, Thure Leonhard, f. 1735, d. 1821, hofmarskalk, president för wismarska tribunalet 21, 24, 32.
- Klingenstjerna, Carl, f. 1739, d. 1825 i Uppsala, förste expeditionsskreterare 163.
- Klingspor, Mauritz, f. 1747, d. 1814, general, friherre, sedan greve, »fältmarskalken» 31, 40, 43, 67, 69, 70.
- Klingspor, Fredrik Filip, f. 1761, d. 1832, friherre, hofmarskalk 107, 128.
- Kuös, Gustaf, f. 1773, d. 1828, professor, teol. doktor 201, 202, 203, 219, 222.
- Kolmodin, Olof, f. 1766, d. 1838, professor skytteanus 107, 114, 116, 140, 172.
- Koskull, baron, ovisst hvilken 115.
- Kraemer, Robert Fredrik, f. 1791, d. 1880, landshöfding, friherre, g. m. Maria Charlotta Söderberg 226, 227, 228.
- Kröningsvärd, Carl Gustaf, f. 1786, d. 1859, härads höfding, utgifvare af Diplomatorium Dalecarlicum 110.
- Küsel, Wilhelm, f. 1769, d. 1841, kaptan 104, 193.
- Källström, Nils, f. 1777, d. 1832, kyrkoherde, prost, gift med domprosten Winboms dotter 127.
- Lagerbring, Gustaf Olof, f. 1769, d. 1847, generallöjtnant, friherre 187, 221.

- Lagerbring, Sven, f. 1707, d. 1787, professor, historiker 118.
- Lagerbring, Carl, f. 1751, d. 1822, greve, statsman, den förres son 101.
- Lagerfelt, Israel, f. 1754, d. 1821, öfverstelöjtnant, friherre 166.
- Lagerlöf, Anders Henrik, f. 1789, d. 1875, protokollsnotarie i kammarrätten 135.
- Lagerstrand, urmakare i Uppsala 106.
- Langebek, Jakob, f. 1710, d. 1775, dansk historiker 102, 103.
- Le Bon, Antoine, fransk språkmästare i Uppsala 1824—1829 117.
- Lefrén, Johan Peter, f. 1784, d. 1862, general 112, 163.
- Lehnberg, Magnus, f. 1758, d. 1808, biskop, vältalare 82, 94, 117.
- Lenngren, Carl Peter, f. 1750, d. 1827, kommersed, led. af Vetenskapsakademien 190.
- Lenngren, Anna Maria, f. 1754, d. 1817, skaldinna, den förres maka 226.
- Leopold, Carl Gustaf, f. 1756, d. 1829, skalden 127, 174, 190.
- Leopold, Petronella, f. Fehman 1771, d. 1829, den förres maka 75, 95.
- Lewenhaupt, Claes Magnus, f. 1816, d. 1882, greve, skolgosse, slutligen öfverhofjägmästare 179.
- Lewenhaupt, Gustaf, f. 1791, d. 1873, greve, major, g. m. Ottliana Henrietta Cronstedt 207.
- Lidbeck, Anders, f. 1772, d. 1829, professor 127.
- Lidén, Johan Henrik, f. 1741, d. 1793, den bekante samlaren 101, 218.
- Lidman, Sven Fredrik, f. 1784, d. 1845, domprost i Linköping, förut legationspredikant i Konstantinopel 136.
- Liljebjörn, Knut, f. 1791, d. 1860, notarie i kammarrätten, Geijers svåger 135, 142, 146, 224.
- Liljegren, Johan Gustaf, f. 1789, d. 1837, fornforskare, kansliråd 183, 184, 224.
- Lindahl, Johan Niclas, bekant donator till Sv. Akademien, Gjörewells måg, handlande i Norrköping 78.
- Lindberg, Carl Gustaf, skolrektor i Nyköping 137.
- Lindblad, Johan Christoffer, f. 1799, d. 1876, jurist, blef 1843 professor i Uppsala 194.
- Lindblom, Jakob Axelsson, f. 1746, d. 1819, ärkebiskop 78, 107.
- Lindersköld, Gustaf Adolf, f. 1783, d. 1830, major 223.
- Lindien, Lars, lektor i Strängnäs, teol. doktor 193.
- Lindström, Jakob Niclas, f. 1801, d. 1834, läkare i Uppsala 192, 202, 203, 227.
- Linné, Carl von, f. 1707, d. 1778, den bekante botanikern 106, 115, 125, 142, 147, 168, 174, 187, 194, 195, 213, 218.
- Linné, Lovisa von, f. 1749, d. 1839, fröken, Linnés ogifta dotter 153, 180, 181.
- Lode, Göran Vilhelm, f. 1741, d. 1799, president 28, 33.
- Lostbom, Johan, f. 1732, d. 1802, professor Borgströmianus 1759, sedan (1777) kyrkoherde 140.
- Lovisa Charlotta, prinsessa af Mecklenburg, Gustaf Adolfs trolöfvade 22.
- Lundberg, bokbindare 167, 185.
- Lundblad, Sven, f. 1776, d. 1837, professor, sedan biskop i Skara 106, 157, 159, 169, 171, 172, 173, 174, 181, 182, 188, 197, 203, 205.
- Lundblad, Johan, f. 1753, d. 1820, professor i Lund 187.
- Lundgren, Adolf, f. 1768, d. 1834, kyrkoherde i Hasby-Oppunda, där han förut i 36 år varit pastorsadjunkt hos sin fader 208.
- Lundström, Johan, kyrkoherde i Gefle, professors fullmakt 106.
- Lundström, Anders, f. 1741, d. 1811, professor, gift med Anna Maria Lundin 143.
- Lundvall, Carl Johan, f. 1775, d. 1858, professor 154, 189, 222, 225, 226.
- Lüdeke, Johan Anton August, f. 1772, d. 1838, pastor i tyska församlingen i Stockholm, historisk forskare 144.
- Löwenhjelm, Severin, f. 1778, d. 1826, teol. adjunkt vid Uppsala universitet 172.

- Löwenhjelm, Carl Axel, f. 1772, d. 1861, statsråd, greve *156, 199*.
- Magnusson, Finn, f. 1781, d. 1847, professor *184*.
- Malmborg, mamsell *226*.
- Malmerfelt, Olof, f. 1763, d. 1829, akademistallmästare *220*.
- Malmstedt, mamsell, fru Lemngrens syster *226, 229*.
- Manderfelt, Carl Johan, f. 1747, d. 1813, politisk äfventyrare, hette egentligen Ingman *17*.
- Marklin, Gabriel, f. 1777, d. 1857, samlare, bibliograf *146, 201, 202, 212, 225*.
- Melanderhjelm, Daniel, f. 1726, d. 1810, professor i astronomi i Uppsala, fick afsked 1796, då han blef Vetenskapsakademiens sekreterare *37*.
- Mellerborg, Claes Erik, f. 1773, d. 1828, läkare *144, 146*.
- Melin, Henrik Georg af, f. 1769, d. 1839, general *229*.
- Michaelis, Johann Daniel, f. 1717, d. 1791, tysk teolog *128, 175*.
- Miehlin, »Linköpingsbo», okänd *76*.
- Moren, okänd *36*.
- Murray, Gustaf, f. 1747, d. 1825, biskop *128, 181*.
- Murray, Adolf, f. 1751, d. 1803, anatom, professor, den förres bror *110*.
- Müller, Peder Erasmus, f. 1776, d. 1834, dansk biskop och vetenskapsman *161, 223*.
- Münter, Fredrik, f. 1761, d. 1830, dansk biskop *183, 223, 224*.
- Möller, Johan, f. 1738, d. 1805, teol. doktor, blef 1796 biskop på Gottland *46*.
- Mörner, Claes Erik, f. 1766, d. 1838, greve, hofmarskalk *173*.
- Mörner, Gustaf Fredrik, f. 1768, d. 1841, greve, general, gift med Augusta Margareta Virgin *207*.
- Mörner, Hjalmar, f. 1794, d. 1837, greve, bekant artist, den förres son *207*.
- Mörner, Adolf Göran, f. 1773, d. 1838, greve, statsråd *213*.
- Mörner, Carl Göran, f. 1808, d. 1878, greve, student, slutl. president, den förres son *213*.
- Neikter, Jakob Fredrik, f. 1744, d. 1803, professor *215*.
- Nensén, Anders, f. 1771, d. 1842, borgmästare i Uppsala, lagman. *155, 176*.
- Nicander, Carl August, f. 1799, d. 1839, skalden *114, 137*.
- Niemeyer, August Herman, f. 1754, d. 1828, tysk teolog, skref »Beobachtungen auf eine Deportationsreise» *218*.
- Nilsson, Sven, f. 1787, d. 1883, zoolog och arkeolog, intendent vid Vet.-Akad., sedan professor i Lund *225*.
- Norberg, Samuel, f. 1752, d. 1843, boktryckare i Göteborg *113*.
- Norberg, Matthias, f. 1747, d. 1826, professor i Lund, kanslråd, berömd orientalist *119, 126, 156, 158, 161, 165, 166, 176, 194*.
- Norberg, Isak, d. 1825, fil. kand. *154*.
- Nordensköld, Carl Fredrik, f. 1756, d. 1828, kommissionssekreterare i Hamburg *21, 22*.
- Nordenfelt, Olof, f. 1790, d. 1843, kammarherre *224*.
- Nordin, Carl af, f. 1797, d. 1874, magister, sedan lektor *170, 202, 210*.
- Nordin, Carl Johan, f. 1785, d. 1850, friherre, president, blef 1829 serafimerriddare *202, 210*.
- Nordmark, Zackarias, f. 1751, d. 1828, professor *185, 188, 194, 195*.
- Nordstedt, Petter, f. 1749, d. 1821, lektor i Växiö, g. m. Ulrika Charlotta Linnæa (dotter af Linnés bror Samuel) *167*.
- Nordstedt, Carl Peter Ulrik, f. 1793, d. 1854, med. kand., sedan doktor, de förres son *167*.
- Nordstedt, Samuel Fredrik, fil. magister, den förres bror *167*.
- Noreus, Jean, f. 1773, d. 1831, lagman, landssekreterare i Dalarna *152*.
- Norlander, Nils, f. 1796, d. 1874, vice pastor vid Uppsala domkyrka, sedan kyrkoherde i Skellefteå *214*.
- Norman, född Uggla, änkefru; mannen hade varit rådman i Västerås *182*.
- Nyerup, Rasmus, f. 1759, d. 1829, dansk lärd *103, 183, 193*.

- Nyman, hökare 120.
- D'Ohsson, Constantin Monradgea, f. 1775, d. 1851, friherre, ledamot af Vetenskapsakademien m.m. 193.
- D'Orléans, Duc, sedan fransmännens konung Louis Philippe 1.
- Oscar, kronsprins, sedan Oscar I, universitetskansler 106, 111, 113, 117, 118, 119, 120, 123, 131, 134, 138, 153, 154, 155, 156, 161, 167, 173, 179, 182, 196, 198, 200, 210, 212, 214, 215, 222, 227.
- Oscar, svensk arifrins, sedan Oscar II 210.
- Otranto, af, greve 127.
- Oxenstjerna, Carl Gustaf, f. 1802, d. 1873, friherre, fil. magister, sedan hofmarskalk 114, 124.
- Oxenstjerna, Johan Gabriel, f. 1750, d. 1818, greve, riksmarskalk, skald 42, 92.
- Oxenstjerna, Ebba Charlotta Agneta, f. 1797, d. 1875, hoffröken hos Sofia Albertina, gift 1830 med major von Waldheim 206.
- Palm, grosshandlare i Stockholm 153.
- Palmblad, Vilhelm Fredrik, f. 1788, d. 1852, boktryckare, professor, författare 155, 190.
- Paykull, Gustaf von, f. 1757, d. 1826, hofmarskalk, friherre, författare 165, 185.
- Perceval, Spencer, f. 1762, mördad 1812, engelsk premierminister 92.
- Pethion, Alexandre, mulattpresident på Hayti 116.
- Peyron, Gustaf Abraham, f. 1783, d. 1852, friherre, general, landshöfding i Nyköpings län 208.
- Pfeif, Alexander, f. 1791, d. 1846, friherre, löjtnant vid lifbeväringen 196.
- Piper, Magdalena Maria Augusta, f. Armfelt 1786, d. 1845, grefvinna, gift med Axel Adolf Piper och dotter af Gustaf Mauritz Armfelt 209.
- Piper, Carl Fredrik, f. 1785, d. 1859, greve, öfverhoffjägmästare, ägde Löfstad 208.
- Piranesi, Francesco, f. 1756, d. 1810, kopparstickare, Reuterholms spion i Italien 1.
- Platen, Balzar Bogislaus von, f. 1766, d. 1829, greve, statsman 118, 119.
- Poppius, Gabriel, f. 1770, d. 1856, president, statsråd 195.
- Poppius, Anna Gustava, f. Hochschild, f. 1789, d. 1849, den förras maka 152, 181, 195.
- Posse, Christina Sophia, f. 1745, d. 1818 på Wenngarn, fröken 191.
- Posse, Knut Lindorm, f. 1802, d. 1840, greve, löjtnant 129.
- Rabenius, Lars Georg, f. 1771, d. 1846, professor 105, 121, 150, 152, 172, 189, 196, 212, 213.
- Rabenius, Juliana Christina, f. 1767, d. 1828, mamsell, den föregäendes syster 193.
- Rabenius, Anna Christina, f. Bruncrona 1739, d. 1827, änka efter professor Olof Rabenius 108, 181.
- Rafn, Carl Christian, f. 1795, d. 1864, dansk fornforskare 224.
- Rahbek, Knut Lyne, f. 1760, d. 1830, dansk författare 102, 223.
- Ramstedt, Johan, f. 1758, d. 1823, teol. lektor i Linköping, teol. doktor 115, 147.
- Ramström, Claes Olof e. o. akademiadjunkt 228.
- Rappe, Carl Fredrik, f. 1803, d. 1848, student af Smålands nation, sedan lektor 136.
- Rask, Rasmus Christian, f. 1787, d. 1832, dansk språkforskare 163.
- Regné, Lars f. 1746, d. 1810, blef 1796 e. o. professor i astronomi och 1799 ord. professor 4, 12, 21, 37.
- Reischel, fil. doktor, tysk 151.
- Renström, Abraham, f. 1783, d. 1834, teol. doktor, kyrkoherde i Nordingrä 225, 226.
- Reuterholm, Gustaf Gottfried, f. 1721, d. 1803, friherre, landshöfding, titel., ägare af Ekeby och Katrinedal 47.
- Reuterholm, Gustaf Adolf, f. 1756, d. 1813, friherre, president, den förras brorson 1—65, 68, 69, 132, 186.
- Reuterholm, Charlotta, f. Malm 1768, d. 1845, friherrinna, den förras svägerska 106.

- Reuterholm, Axel, f. 1803, d. 1864, friherre, den föregående son, student, sedan kammarherre 106, 135, 186.
- Ribbing, Bo Gustaf, f. 1785, d. 1850, teol. licentiat, sedan teol. doktor och prost 129.
- Ribbiug, Carl Gustaf, f. 1769, d. 1827, major 181.
- Bibbing, Gustaf, f. 1804, d. 1882, den föregående son, student, sedan expeditionssekreterare och kammarherre 157.
- Richter, bokbindare 166.
- Riddlerstolpe, Fredrik Ludvig, f. 1783, d. 1852, friherre, landshövding 199.
- Röbson, Fredrik Magnus, f. 1806, d. 1852, student, sedan kapten 196.
- Rogberg, Carl Georg, f. 1789, d. 1834, professor, andlig vältalare 122, 142, 143, 147, 149, 151, 152, 155, 160, 163, 165, 170, 173, 174, 176, 177, 179, 180, 181, 182, 184, 188, 189, 190, 192, 194, 197, 216, 217, 219, 225.
- Roman, Per, fil. magister, kurator för Västmanlands nation 179.
- Romansson, f. 1776, d. 1853, professor, läkare 180, 194, 203, 211, 212, 216, 220, 228.
- Romberg, Bernhard, f. 1767, d. 1841, tysk violincellist, gjorde flera koncertresor till Sverige 181.
- Rootsy, engelsman, donator till Uppsala universitet 158.
- Rosén, Erik Gabriel von, f. 1775, d. 1866, kamrerare vid Kongl. Maj:ts orden, sedan president 142.
- Rosenblad, Mattias, f. 1758, d. 1847, grefve, statsman 43.
- Rosenblad, Bernhard Emanuel, f. 1796, d. 1855, den föregående brorson, ämbetsman, författare 143.
- Rosenhane, Sofia, fröken, f. 1651, d. 1693 112.
- Rosenhane, Schering, f. 1854, d. 1812, statssekreterare, den siste af ätten. Af hans syster och sväger (Jennings) skänktes sedan den Rosenhaneska manuskriptsamlingen till Uppsala universitet 209.
- Rosenstein, Carl Rosén von, f. 1766, d. 1836, ärkebiskop 1819 103, 118, 120, 125, 131, 136, 138, 149, 152, 159, 166, 169, 171, 172, 173, 181, 182, 184, 190, 195, 200, 210, 221, gift med friherrinnan Henrietta Elisabeth Cederström, f. 1770, d. 1854 180, 181.
- Rosensstein, Magnus Rosén von, f. 1755, d. 1801, den föregående bror, kontreamiral 71.
- Rosenstein, Nils Rosén von, f. 1706, d. 1773, arkiater, berömd läkare 149.
- Rosenstein, Nils Rosén von, f. 1752, d. 1824, landshövding, Svenska Akademiens sekreterare, den föregående son 42, 71, 86, 87, 98, 110, 126, 149, 212.
- Roslin, Alexander, f. 1718, d. 1793, porträttmålare 209.
- Rudberg, Fredrik, f. 1800, d. 1839, fysiker, professor 188, 199, 201, 212.
- Rudebeck, Per Erik, f. 1796, d. 1862, student, sedan kyrkoherde 106.
- Rudenschöld, Carl, f. 1698, d. 1783, greve, riksråd, Uppsala universitets kansler 184.
- Rudenschöld, Magdalena, f. 1766, d. 1823, fröken, Armfelts väninna 59.
- Rudolphi, Carl Asmund, f. 1771, d. 1832, tysk naturforskare 193.
- Rutström, Carl Birger, f. 1758, d. 1826, naturforskare, riksantikvarie, hade titeln medicinalråd 167.
- Rydqvist, Carl Magnus, f. 1806, d. 1884, ämbetsman, författare 196.
- Rålamb, Claes, f. 1750, d. 1826, friherre, ståthållare på Drottningholm m. m. 82.
- Rönqvist, Per Axelsson, f. 1765, d. 1826, kyrkoherde, teol. doktor 106.
- Saint-Théodore, neapolitansk minister i Köpenhamn 7.
- Salmson, Johan, f. 1799, d. 1859, gravör 134, 159.
- Salza, Ernst Fredrik, f. 1775, d. 1859, friherre, sedan greve, öfverstekammarjunkare 207.
- Salza, Herman, von, f. omkr. 1180, d. 1239, tyska ordens härmästare 207.

- Schedvin, Daniel Magnus, f. 1780, d. 1858, akademiräntmästare, juris doktor *143, 148*.
- Scheffel, direktör, Schröders mors morfar *147*.
- Schenström, Johan Magnus, f. 1747, d. 1828, bergsråd *198*.
- Schlyter, Carl Johan, f. 1795, d. 1888, den bekante lagutgifvaren *171, 199*.
- Schotte, fru, hyrde ut rum i Stockholm *202*.
- Schröder, August, f. 1796, d. 1849, docent, sedan professor i filosofi *188, 191, 194, 216*.
- Schröder, Henrietta, fru, f. Uggla 1781, Schröders moder, omgift med rektor Milenius *161, 168, 182*.
- Schultz, Fredrika Charlotta, f. Kullenberg 1798, d. 1874, fru, gift med stadsläkaren i Uppsala Carl Gustaf Schultz *169*.
- Schwerin, Werner, f. 1772, d. 1840, kavaljer hos hertiginnan af Södermanland 1783, hofstallmästare 1795, friherre *1—65* (nästan hvarje sida).
- Schwerin, Fredrik Bogislaus, f. 1764, d. 1834, grefve, prost, riksdagsman *112*.
- Sköldberg, Sven Erik, f. 1806, d. 1884, student, sedan med. doktor, bekant gynekolog (stafvade namnet: Sköldberg), son af bruksinspektoren Carl S. *162*.
- Schön, Johan, f. 1781, d. 1849, grosshandlare i Stockholm *196*.
- Schön, Johan, f. 1807, d. 1869, student, sedan grosshandlare i Stockholm, den förres son *196*.
- Selander, Nils Haquin, f. 1804, d. 1870, magister primus, sedan professor, vetenskapsakademiens astronom *180, 185*.
- Silfverstolpe, Malla, f. Montgomery, 1782, d. 1861, den bekanta vittra öfverstinnan *118*.
- Silfversparre, Isaac Lars, f. 1753, d. 1833, generallöjtnant *205*.
- Silfverstedt, Kristina, f. 1766, d. 1828, fröken *193*.
- Sillén, Nicolaus Jakob, f. 1788, d. 1857; professor Borgströmianus, sedan kyrkoherde i Filipstad *140, 185, 203*.
- Sjöberg, Nils Lorens, f. 1754, d. 1822, kongl. sekreterare, en af de aderton *92*.
- Sjöbring, Per, f. 1776, d. 1842, adjunkt, sedan professor *156, 212, 220, 227, 228*.
- Skjöldebrand, Anders Fredrik, f. 1757, d. 1834, grefve, general, statsråd m. m. *174, 196*.
- Sleincour, Johan Peter, f. 1714, d. 1785, professor *215*.
- Soame, Medna, indian *192*.
- Sofia Albertina, svensk prinsessa *2, 6, 7, 26, 33, 38, 64, 130, 172, 204, 205, 206*.
- Spartvenfelt, Johan Gabriel, f. 1655, d. 1727, bekant samlare *224*.
- Sparre, Fredrik, f. 1731, d. 1803, friherre, sedan grefve, rikskansler *10, 14, 22, 32, 44, 45*.
- Sparre, Sigrid Charlotta, f. Wrede 1763, d. 1828, den förres maka, riksrådinna. Hennes dotter Stanislawa Charlotta Augusta hade aflidit 1827 *198*.
- Sparre, Beata, f. 1618, d. 1664 eller 1672, änka efter riksrådet friherre Schering Rosenhane *112*.
- Sparre, Bengt Erland Franc Sparre, f. 1774, d. 1837, friherre, sedan grefve, general *187*.
- Sparre, fru, ovisst hvilken *22*.
- Sparre, Sixten, David, f. 1787, d. 1843, öfverste *198*.
- Sparre, Ebba, f. 1786, d. 1874, fröken *209*.
- Spongberg, Johan, f. 1800, d. 1888, student, sedan professor *228*.
- Sprengtporten, Johan Wilhelm, f. 1720, d. ²⁵/₁₂ 1795 i Köpenhamu, friherre, svensk ambassadör i Danmark *15*.
- Sprengtporten, Sofia Lovisa, f. grefvinnan Mörner 1762, d. 1821, den förres maka *112*.
- Stamberg, Anders Henrik f. 1759, d. 1840, lektor, kyrkoherde, professors n. h. o. v. *130, 131, 137*.
- Stanhope, John Spencer, lärd eugelsman *158*.
- Stare, mamsell *186, 223*.
- Stedingk, Kurt Bogislaus Ludvig

- Kristoffer, f. 1746, d. 1837, svensk ambassadör i Petersburg *1, 8, 9, 32, 39, 44, 61*.
- Stenbock, Fredrika Charlotta, f. Forsberg, d. 1840 grefvinna, den bekante »Lolotte». Hennes son Magnus Albert Carl Gustaf Arvid (f. 1800, d. 1871), gifte sig 1829 med grefvinnan Johanna Augusta Hamilton *204, 205, 206*.
- Stenhammar, Johan, f. 1769, d. 1799, vitter författare, efterträdde Kellgren i Svenska Akademien och efterträddes själf af Fleming *79, 176*.
- Stierncrona, Wilhelmina Agneta, f. 1803, d. 1840, gifte sig 1829 med löjtnant O'Connor *209*.
- Stierneld, Gustaf Nils Algermon Adolf, f. 1791, d. 1868, öfverstekammarjunkare, sedan utrikesstatsminister *128, 158, 198, 209, 228, 229*.
- Stjernvall, ovisst hvilken, möjligen Fredrik Gustaf, f. 1766, d. 1815, kapten, hade fört varit Stedingks stabsadjutant *61*.
- Ström, Nils, f. 1755, d. 1830, teol. doktor och prost i Skellefteå *222*.
- Strömfelt, Carl Melcher, f. 1781, d. 1857, till Tärnö (ej Tärna) i Södermanland, friherre, generaladjutant *209*.
- Studach, Jakob Laurentz, f. 1796, d. 1873, apostolisk vikarie i Sverige, kronprinsessan Josefinas biktfadern *151, 205*.
- Sture, Lovisa Fredrica, f. 1805, d. 1870, fröken, sedan gift med Nils Mauritz Rosenstjerna *153*.
- Sturzenbecker, Adolf Fredrik, f. 1757, d. 1783, legationspredikant i Grekland, donator till Uppsala universitet *156*.
- Suchtelen, Johan Peter, f. 1751, d. 1836, general, svenskt sändebud i Stockholm *105, 121, 128, 171*.
- Sundelius, Johan Erik, f. 1755, d. 1821, kyrkoherde i Tensta, kontraktsprost *103, 105*.
- Sundell, hattmakare i Uppsala *106*.
- Suremain, J. B. de, f. 1762, d. 1835, öfverste i svensk tjänst, memoarfattare *28, 47, 49*.
- Svanberg, Jöns, f. 1771, d. 1851, astronom och matematiker, professor *124, 178, 194, 212, 225*.
- Svedenstjerna, Erik Thomas, f. 1765, d. 1825, bergsvetenskapsman *156*.
- Swederus, Nils Samuel, f. 1751, d. 1833, kyrkoherde i Näsby, prost, naturforskare *222*.
- Söderberg, Jöns Christoffer, f. 1803, d. 1853, magister, sedan lektor i Karlstad *222*.
- Söderberg, Gustaf, f. 1799, d. 1875, ordonansofficer hos kronprins Oscar, sedan öfverste och præsens för Konstakademien, den föres kusin *222*.
- Tannström, Nils Märten, f. 1777, d. 1842, kansliråd, kanslerssekreterare *121, 125, 127, 155, 161, 210, 214, 216, 225*.
- Taube, Evert, f. 1737, d. 1799, friherre, general, statsman *69*.
- Tauvon, Israel, kamrerare *204*.
- Tavast, Johan Henrik, f. 1763, d. 1841, greve, general, gift med grefvinnan Lovisa Albertina Bæck, f. 1792, d. 1860 *207*.
- Tegnér, Esaias, f. 1782, d. 1846, skalden *125, 126, 132, 154, 187, 206, 212*.
- Tellbom, Johan Paul Immanuel, f. 1801, d. 1863, magister, sedan lektor och prost *207*.
- Tersmeden, Herman Adolf, f. 1758, d. 1836, ryttmästare, ärkebiskop Rosensteins sväger *149*.
- Tersmeden, Fredrik, f. 1752, d. 1819, generaladjutant, sedan friherre, president m. m. *71*.
- Tham, brukspatron, troligen Vollrath, f. 1770, d. 1836 *188*.
- Themptander, Sven, f. 1779, d. 1848, rütmästare, professor, sedan justitieråd *107, 122, 162, 171*.
- Thorlacius, Börje, f. 1775, d. 1829, professor i klassisk filologi i Köpenhamn *224, 226*.
- Thorsander, Johan, f. 1777, d. 1851, teol. adjunkt, sedan professor i Uppsala *173, 182, 188*.
- Thunberg, Carl Peter, f. 1743, d. 1828, professor, Linnés lärjunge *101, 102, 103, 104, 105, 109, 117, 119, 126, 131, 144, 154, 158, 171, 174, 180, 181, 184, 194, 195, 202*.

- Thyselius, Per, f. 1769, d. 1838, biskop i Strängnäs 1828 *193, 197, 198, 208, 209, 210*.
- Tingstadius, Johan Adam, f. 1748, d. 1827, biskop, medlem af flera akademier *190, 208*.
- Toll, Johan Christoffer, f. 1743, d. 1817, den bekante statsmannen *71*.
- Tranér, Johan, f. 1770, d. 1835, adjunkt med professors titel. Han blef 1825 kyrkoherde i Söderköping *197*.
- Treschow, Nils, f. 1751, d. 1833, norskt statsråd och prokansler för Kristiania universitet *193*.
- Troil, Uno von, f. 1746, d. 1803, ärkebiskop *33, 75*.
- Tullberg, Otto Fredrik, f. 1802, d. 1853, blef 1830 magister, sedan professor i Uppsala *219*.
- Törner Johan Peter, f. 1768, d. 1844, öfverste, direktör vid Kongl. teatern. Hans son Johan Mauritz, student af Östgöta nation, f. 1803, d. 1878, blef sedan tjänsteman och bokhandlare *105*.
- Törneros, Adolf, f. 1794, d. 1839, professor i Uppsala *221*.
- Uggla, Erik, f. 1713, d. 1794, borgmästare, Schröders morfar *147*.
- Uggla, Johan Samuel, f. 1758, den förres son *182*.
- Uggla, Fredrik, den förres bror *182*.
- Uggla, Gustaf, f. 1771, den förres bror *182*.
- Uggla, Göran Gustaf, f. 1781, d. 1844, kammarrättsråd *135*.
- Ugglas, Per Gustaf, f. 1784, d. 1853, grefve, statsråd *202*.
- Utter, skeppare *136*.
- Utterström, Lars, vaktmästare vid universitetsbiblioteket *165, 214*.
- Utterström, Olof Filip, f. 1784, d. 1865, kyrkoherde i Närtuna, den förres son *214*.
- Wachtmeister, Axel, f. 1795, d. 1865, grefve, hade fått ett fideikommiss af sin mormoder, friherrinnan Adlerfelt, f. Jennings *130*.
- Trolle-Wachtmeister, Hans Gabriel, f. 1782, d. 1871, grefve, excellens *151*.
- Wachtmeister, Henrietta Elisabeth, f. Falkenberg 1769, d. 1858, grefvinna. Hennes dotter Lovisa (f. 1801, d. 1870) var sedan 1828 gift med hofmarskalken friherre Israel Carl Adam Lagerfelt. Deras äldste son Albert Israel Gustaf, f. 1829 (d. 1851) *209*.
- Walerius, Johan David, f. 1776, d. 1852, författare (skref bl. a. den prisbelönta dikten »Tålmodet») *140*.
- Wahlberg, Peter Fredrik, f. 1800 i Göteborg, d. 1877, naturforskare, blef 1824 magister *119, 215*.
- Wahlenberg, Göran, f. 1780, d. 1851, professor, botaniker *119, 153, 158, 198, 212*.
- Wallenberg, Marcus, f. 1774, d. 1833, biskop *166*.
- Wallenstjerna, troligen Anna Charlotta, f. 1787, d. 1842, stiftsfröken *198*.
- Wallerius, Gottschalk, f. 1709, d. 1785, professor, berömd kemist *117*.
- Wallin, Johan Olof, f. 1779, d. 1839, biskop, sedan ärkebiskop *116, 121, 126, 166, 225*.
- Wallman, Johan Haquin, f. 1792, d. 1853, speciminerad 1824 för eloquentia- lektoratet i Linköping. Till platsen utnämndes dock Daniel Leonard Kimmanson. Wallman blef 1829 lektor i historia vid samma gymnasium *131, 145, 216*.
- Wallmark, Peter Adam, f. 1777, d. 1858, författare (bl. a. af den prisbelönta dikten »Handen») *86, 224*.
- Wallqvist, Olof, f. 1755, d. 1800, biskop, statsman *78, 81, 193, 222*.
- Wallqvist, Gustaf Adolf, f. 1788, d. 1838, den föregående son, major *153*.
- Wallqvist, Elof, f. 1797, d. 1857, adjunkt, sedan professor, kemist, den föregående kusin *185*.
- Walmstedt, Lars Peter, f. 1782, d. 1858, professor i kemi (sedan i mineralogi) *156, 193, 212*.
- Wassberg, förmodligen Flemings betjänt *220*.
- Westerberg, Hedvig, f. 1792, d. 1832, mamsell, sedan gift med Gustaf Engeström (se denne) *208*.

- Wetterstedt, Erik, f. 1736, d. 1822, friherre, president 176.
- Werlauff, Erik Christian, f. 1781, d. 1871, dansk historiker 183.
- Westén, Aron, f. 1737, d. 1814, prost, teol. doktor, författare 115.
- Wiborg, Anders, f. 1776, magister, bokhandlare 102, 103.
- Widebeck, Isak Samuel, docent i fysik 188.
- Wieselgren, Per, f. 1800, d. 1877, domprost, den bekante litteraturhistorikern 174.
- Wijk, Pehr, d. 1828, kansliråd 207.
- Wijkman, Sven Kaspersson, f. 1754, d. 1839, kyrkoherde i Simituna, sedan domprost och 1825 biskop i Västerås 106, 161, 185.
- Wijkman, Jan Kaspersson, f. 1759, d. 1823, den förres bror, kyrkoherde i Björklinge 106.
- Wilde, Jakob, f. 1679, d. 1755, historisk författare 192.
- Willebrand, Johan Reinhold, f. 1789, d. 1852, öfverstelöjtnant 153, 228.
- Villers, Charles François Dominique de, f. 1765, d. 1815, fransk officer, sedan professor i Göttingen 175.
- Wimmerstedt, Lars Gustaf, f. 1798, d. 1840, lektor i Kalmar 207.
- Winbom, Johan, f. 1746, d. 1826, professor, domprost i Uppsala, gift med Christina Hemberg (d. 1824). Hans dotter var gift med prosten Källström 105, 127, 131, 156, 158, 159, 173, 174, 175, 182.
- Winbom, Jonas Arvid, f. 1791, d. 1841, kyrkoherde i Tierp, den förres son, gift med Maria Sofia Florin 127.
- Wingård, Carl Fredrik af, f. 1781, d. 1851, biskop, sedan ärkebiskop 190, 197, 211.
- Wirgin, ovisst hvilken 61.
- Wirsén, Gustaf Fredrik, f. 1779, d. 1827, grefve, statsman 190.
- Wirsén, Axel, f. 1809, d. 1878, den förres son, student, sedan major 135, 189, 190, 195.
- Wrede, Fabian, f. 1760, d. 1824, friherre, öfverstekammarjunkare, öfverste, sedan fältmarskalk, gift med Agatha Bremer 20, 35, 66 ff., 72.
- Yman, Anders, magister 222.
- Zetterström, Johan Vilhelm, f. 1767, d. 1829, professor i medicin, samlare 101, 107, 116, 121, 125, 127, 142, 144, 166, 173, 180, 186, 191, 211.
- Ziervogel, fru, f. Wallrawe, änka efter professor Samuel Ziervogel (f. 1730, d. 1797) 108.
- Akerman, Jakob, f. 1770, d. 1829, professor i anatomi och kirurgi 121, 194, 211.
- Akerström, Jonas, f. 1759, d. 1795 i Rom, historiemålare 1.
- Ålander, C., borgmästare i Uppsala 192.
- Aström, Johan, f. 1767, d. 1844, kyrkoherde i Simituna, prost och teol. doktor 106.
- Älf, Samuel, f. 1729, d. 1799, domprost, författare, Lidéns halfbror 218.
- Öberg, Erik, kommerseråd, d. 1820, nära sjuttio år gammal 166.
- Ödmann, Samuel, f. 1750, d. 1829, professor, teol. doktor, bekant författare 134, 154, 211, 217.
- Ödman, Gabriel, lagman, den förres bror 211.